

Kenneth Wapnick, Ph.D

Το Ταξίδι της
Επιστροφής στο ΣΠΙΤΙ

Α! Μέρος

“Τα Εμπόδια προς την Ειρήνη”

στα

Μαθήματα Θαυμάτων

Το βιβλίο αυτό μεταφράστηκε για τους μαθητές των Μαθημάτων Θαυμάτων

Από τις : Χαρούλα Κάτπουλα – Κουντουριώτη (Μετάφραση)

Καίτη Κουρελάκου – Ζαφειροπούλου (Διορθώσεις)

Άννα Παπανικολάου (Διαμόρφωση των σχεδιαγραμμάτων σε word)

Δεκέμβριος 2021

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως δείχνει αυτός ο τίτλος, το βιβλίο είναι δομημένο γύρω από το θέμα ενός ταξιδιού, και γίνεται σε δύο επίπεδα. Υπάρχει βέβαια το ταξίδι της επιστροφής στο σπίτι στο οποίο είναι επιβάτες όλοι οι διαχωρισμένοι Υιοί του Θεού, είτε το έχουν συνειδητοποιήσει σε κάποια δεδομένη στιγμή είτε όχι. Η επιστροφή αρχίζει με την αναγνώριση ότι “πρέπει να υπάρχει κάποιος **άλλος** τρόπος” - οι μοιραίες λέξεις του William Thetford προς την Helen Schucman που ξεκίνησαν το δικό τους ταξίδι τους στα *Μαθήματα Θαυμάτων* το 1965 – και **ένας καλύτερος** δάσκαλος με τον οποίον να πλεύσουν τον ωκεανό της ζωής (για να είμαι πιο κοντά στην μεταφορά). Σ’ αυτό το σημείο το ταξίδι της επιστροφής μας έχει αρχίσει, περνώντας μας μέσα από τις διάφορες άμυνες που έχει ορίσει το εγώ σαν σωτηρία. Τώρα, με έναν διαφορετικό οδηγό, αυτές οι παράλογες διαστροφές και οι λοξοδρομήσεις φαίνονται σαν αυτό που πραγματικά είναι: εμπόδια προς την ειρήνη μας και επομένως δεν αξίζει πια να τις θεωρούμε συμμάχους ή φίλους. Και έτσι η μελέτη μας γραμμή προς γραμμή αυτών των οκτώ ενοτήτων πάνω στα τέσσερα εμπόδια προς την ειρήνη είναι ανάλογη με την επιμελέστατη και ανένδοτη αποφασιστικότητά μας να εγκαταλείψουμε το κόσμο του εγώ με τον Ιησού (ή το Άγιο Πνεύμα) για συνοδεία μας. Έτσι, κάνουμε το ταξίδι της επιστροφής προς τον Θεό, τον οποίον ποτέ δεν αφήσαμε, που περιγράφεται στο κείμενο σαν “ένα ταξίδι χωρίς απόσταση προς έναν στόχο που ποτέ δεν άλλαξε” (Τ-8. VI.9:7).

Σε ένα άλλο επίπεδο, είναι ένα ταξίδι μέσα στα ίδια τα *Μαθήματα Θαυμάτων*, που μας επιτρέπει να εξετάσουμε πολύ προσεκτικά τις διδασκαλίες του Ιησού. Αυτά περιλαμβάνουν τόσο την καθαρή **θεωρία** όσο και την **πρακτική εφαρμογή της** στην καθημερινή μας ζωή με το να ζητάμε την βοήθεια του Ιησού για να συγχωρήσουμε και να αφήσουμε όλες τις επικρίσεις εναντίον των άλλων, εναντίον εκείνου, εναντίον των εαυτών μας και εναντίον του Θεού. Εξηγώντας αυτές τις ενότητες, όπως και άλλα αποσπάσματα από τα Μαθήματα, ευελπιστώ ότι οι μαθητές θα πάρουν μια καλύτερη ιδέα για το τί πραγματικά λένε τα Μαθήματα Θαυμάτων, για τον αριστοτεχνικά συμφωνικό τρόπο με τον οποίον έχει οργανωθεί το υλικό, και μια βαθύτερη εκτίμηση του βάθους και της σπουδαιότητας των διδασκαλιών τους.

Θα μπορούσα να προσθέσω ότι μια τέτοιου είδους κατανόηση είναι και ο στόχος του *Ιδρύματος για τα Μαθήματα Θαυμάτων*, που συνιδρύθηκε από την σύζυγό μου και εμένα το 1983 σαν ένας οργανισμός του *Ιδρύματος για Εσωτερική Ειρήνη*, που πρώτος εξέδωσε τα *Μαθήματα Θαυμάτων*. Ο σκοπός μας – μέσα από διάφορα σεμινάρια, μαθήματα και δημοσιεύσεις – ήταν πάντα να βοηθήσουμε τους μαθητές των Μαθημάτων να μελετήσουν πιο αποτελεσματικά, να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν τις αρχές τους στην προσωπική τους ζωή. Μια τέτοια εφαρμογή – ο μόνος σημαντικός στόχος κάθε αυθεντικού πνευματικού δρόμου – είναι αδύνατη αν δεν κατανοηθεί πρώτα τί θα εφαρμοσθεί. Αυτό είναι το νόημα των πρώτων λέξεων του Ιησού στην εισαγωγή του βιβλίου ασκήσεων:

*Το θεωρητικό υπόβαθρο που παρέχει το κείμενο είναι απαραίτητο
σαν πλαίσιο εργασίας που θα δώσει νόημα στις ασκήσεις αυτού του βιβλίου.....*

Σκοπός αυτού του βιβλίου (των Ασκήσεων) είναι να εκπαιδεύσει τον νου σας να σκέφτεται σύμφωνα με το πλαίσιο που έχει θέσει το κείμενο. (W-in.1:1,4)

Και έτσι παρουσιάζουμε το *Ταξίδι της Επιστροφής στο Σπίτι* στο πνεύμα αυτού του στόχου της αυξημένης κατανόησης των μαθητών για τις διδασκαλίες του Ιησού στα Μαθήματα Θαυμάτων, που οδηγεί στην πιο αποτελεσματική ενσωμάτωση τους στην καθημερινή τους ζωή.

Μια τελευταία σημείωση: Όλοι σχεδόν οι μαθητές έχουν σχολιάσει την επαναληπτική φύση του υλικού που παρουσιάζει ο Ιησούς στα τρία βιβλία της διδασκομένης ύλης των Μαθημάτων. Η αναφερθείσα συμφωνική δομή των Μαθημάτων Θαυμάτων, ειδικά στο κείμενο, παρέχει το πλαίσιο μέσα στο οποίο ο αριστοτεχνικός συνθέτης Ιησούς συνεχώς υφαίνει τα θέματά του της σωτηρίας. Εισάγονται και ξαναεισάγονται συνεχώς, σε μια μουσική διάρθρωση που περιγράφεται με λέξεις που δανείζομαι από την εισαγωγή στο Γλωσσάρι- Ευρετήριο μου για τα Μαθήματα Θαυμάτων :

Η ανάπτυξη των Μαθημάτων είναι κυκλική με τα θέματά τους να χρησιμοποιούνται συμφωνικά : εισάγονται, αφήνονται, ξαναεισάγονται, και αναπτύσσονται. Αυτό καταλήγει σε ένα αλληλοσυνδεόμενο καλούπι στο οποίο κάθε μέρος είναι ακέραιο και ουσιώδες ως προς το σύνολο, ενώ σιωπηρά εμπεριέχει αυτό το σύνολο μέσα του.

Αυτή η δομή εγκαθιδρύει μια διαδικασία μάθησης αντί μόνο να αναπτύξει ένα θεωρητικό σύστημα. Η διαδικασία μοιάζει με την άνοδο μιας σπειροειδούς σκάλας. Ο αναγνώστης οδηγείται σε ένα κυκλικό μοτίβο, με την κάθε στροφή να οδηγεί υψηλότερα μέχρι να φθάσει στην κορυφή της σπείρας, η οποία ανοίγεται στον Θεό. Έτσι, το ίδιο υλικό επανέρχεται με συνέπεια, τόσο μέσα στο κείμενο σαν σύστημα σκέψης όσο και σαν ευκαιρίες μάθησης στην προσωπική μας ζωή. Κάθε στροφή, έτσι όπως είναι, μας οδηγεί πλησιέστερα στον πνευματικό μας στόχο.

*Επομένως, αυτή η δομή των επαναλαμβανόμενων θεμάτων που είναι τόσο κεντρική στην μορφή **και** στο περιεχόμενο των Μαθημάτων Θαυμάτων, βρίσκεται και εδώ σε αυτό το βιβλίο. Έτσι, οι αναγνώστες θα βρεθούν αντιμέτωποι με τις ίδιες σκέψεις και ιδέες – ακόμα και με αποσπάσματα – ξανά και ξανά, και κάθε φορά ελπίζουμε, ότι θα ενισχύει την κατανόησή τους σαν μέρος της “διαδικασίας μάθησης” η οποία θα επιταχύνει χαρούμενα το τέλος του ταξιδιού.*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΑΡΧΙΖΕΙ

Κεφάλαιο Ένα

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΘΑΥΜΑΤΩΝ

Οι ενότητες από το Κεφάλαιο 19 του κειμένου πάνω στα τέσσερα εμπόδια προς την ειρήνη ήταν πάντοτε ανάμεσα στις αγαπημένες μου ομάδες ενοτήτων. Αυτές οι ενότητες αποτελούν συνολικά μια εξαιρετική περίληψη σε βάθος ολόκληρου του συστήματος σκέψης των Μαθημάτων Θαυμάτων, δένοντας μαζί όλα τα σημαντικά θέματα των Μαθημάτων. Αυτές εκτείνονται από το μεταφυσικό θέμα του πώς ο Θεός **δεν** δημιούργησε τον κόσμο και το σώμα – και πράγματι δεν γνωρίζει απολύτως τίποτα για αυτά – μέχρι τις συγκεκριμένες διδασκαλίες πάνω στην ενοχή και την προβολή και την ακύρωσή τους μέσα από την εφαρμογή της συγχώρεσης στις ιδιαίτερες σχέσεις μας. Υπάρχουν επίσης μερικά όμορφα και δυνατά κομμάτια όπου ο Ιησούς μιλάει για τον εαυτό του και τις προβολές που έχουν γίνει επάνω του, δίνοντας έμφαση στον σημαντικό ρόλο που το εγώ έχει δώσει σ' αυτόν σύμφωνα με το **δικό του** (του εγώ) σύστημα σκέψης. Αυτή η διαστρέβλωση διορθώνεται αποσαφηνίζοντας την φύση του ρόλου του στο **δικό του** σύστημα σκέψης - αποδομώντας το εγώ με το να μας βοηθάει να αλλάξουμε τον νου μας πάνω σε αυτά που σκεπτόμαστε και αντιλαμβανόμαστε.

Θα ήθελα, σε αυτό το εισαγωγικό κεφάλαιο, να κάνω μια σύντομη περίληψη των θεωρητικών διδασκαλιών των Μαθημάτων σαν έναν σκελετό για όλο το βιβλίο. Πληρέστερες εργασίες πάνω σε ολόκληρη την θεωρία των Μαθημάτων Θαυμάτων μπορούν να βρεθούν σε διάφορα βιβλία και κασέτες, όπως *Ομιλία πάνω στα Μαθήματα Θαυμάτων*, *Συγχώρεση και ο Ιησούς : Το σημείο Συνάντησης των Μαθημάτων Θαυμάτων και του Χριστιανισμού*, *Αφύπνιση από το Όνειρο*, και *Το Μήνυμα των Μαθημάτων Θαυμάτων*, Τόμοι Ένα και Δύο, και “*Η Απλότητα της Σωτηρίας*” και “*Η Μεταφυσική του Διαχωρισμού και η Συγχώρεση*”.

Ουρανός (Παράδεισος)

Το αρχικό σημείο κάθε συζήτησης πάνω στην θεωρία των Μαθημάτων πρέπει να είναι ο Θεός, εφ' όσον Αυτός και μόνον Αυτός είναι η πραγματικότητα και η αλήθεια, πέρα από Τον Οποίον δεν υπάρχει τίποτα. Καθώς η πραγματικότητα στα Μαθήματα Θαυμάτων είναι μη-δυναδική – αφηρημένη και μη συγκεκριμένη – είναι αδύνατο για τον νου, τον εθισμένο στο δυαδικό σύστημα σκέψης του εγώ, να κατανοήσει μια διάσταση η οποία υπερβαίνει παντελώς αυτήν την δυαδικότητα. Επομένως, απλά θα δηλώσουμε ότι το κύριο χαρακτηριστικό του Ουρανού είναι η τέλεια ενότητά του ή η Ολότητα, **έξω από την οποία δεν υπάρχει τίποτα**. Πώς μπορεί το **τίποτα** να υπάρχει έξω από την τέλεια Ενότητα, πόσο μάλλον να υπάρχει καν ; Όμως, παρότι μη κατανοητή από την περιορισμένη ανθρώπινη κατανόησή μας, εν τούτοις η έννοια της Ενότητας παραμένει απόλυτα κεντρική στις διδασκαλίες του Ιησού μέσα στα Μαθήματα Θαυμάτων πάνω στην

δυναμική στρατηγική του εγώ, και στην μεταστροφή, διόρθωση, και τελικά αποδόμηση του εγώ από το Άγιο Πνεύμα.

Η “Μικρούλα, Τρελή Ιδέα” και ο Διαχωρισμένος Νους

Εξαιτίας αυτής της Ενότητας του Ουρανού, όταν η “μικρούλα τρελή ιδέα” του ότι είμαστε χωριστοί από τον Θεό φάνηκε να εμφανίζεται στην Υιότητα (Τ-27.VIII.6:2), η αρχή της Εξιλέωσης του Αγίου Πνεύματος – η απάντηση στην σκέψη του διαχωρισμού – πρέπει μόνο να είναι ότι αυτή η σκέψη δεν θα μπορούσε ποτέ να υπάρξει, και επομένως **δεν συνέβη ποτέ**. Όμως, υπήρχε με βεβαιότητα η πεποίθηση ότι συνέβη, και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα αυτό που μπορούμε να σκεφτούμε σαν έναν τριμερή, διαχωρισμένο νου.

Θα πρέπει να αναφερθεί πριν προχωρήσουμε πάρα κάτω, ότι ό,τι ακολουθεί στην συζήτησή μας είναι βασικά ο μύθος των Μαθημάτων Θαυμάτων : Αρχίζει με τον διαχωρισμό από τον Θεό και την προέλευση του κόσμου, και καταλήγει με την σωτηρία μέσα από την συγχώρεση, με κορύφωση την επιστροφή στον Ουρανό. Επιπλέον, για να ξεκινήσουμε, από την στιγμή που ο διαχωρισμός δεν συνέβη ποτέ, μιλάμε κυρίως για σύμβολα για αυτό που **φάνηκε** να συνέβη και επομένως δεν υπάρχει πραγματικά. Ο αναγνώστης πρέπει να το έχει αυτό στον νου του καθώς συνεχίζουμε την ανάπτυξη του ταξιδιού του Υιού μέσα στο σύστημα σκέψης του εγώ, και μετά στην τελική του αποδόμηση. Επιπροσθέτως, αναφερόμαστε στο εγώ και στο Άγιο Πνεύμα με ανθρωπομορφικούς όρους, **σαν** να ήταν ανθρώπινα όντα, **σαν** να είναι πραγματικοί άνθρωποι. Και πάλι, αληθινά, το κάθε τι στην ιστορία μας από την μικρούλα, τρελή ιδέα και μετά είναι ψευδαισθητικά – και το πρόβλημα της ενοχής και η διόρθωσή του με την συγχώρεση. Επομένως, κάποια στιγμή, το μυθολογικό μοντέλο που υιοθετούμε θα καταρρεύσει κάτω από την διερευνητική λογική ενός διανοητικά εκλεπτισμένου μυαλού. Άρα, οι αναγνώστες καλούνται να αφήσουν τις εικόνες αυτού του μύθου να παίζουν στον νου τους, όπως θα έκαναν με τους συμβολισμούς ενός σπουδαίου ποιήματος ή με τις μουσικές εικόνες ενός τέλει συνθέτη.

Συνεχίζουμε τώρα με την εξέλιξη – εκφυλισμός θα ήταν ίσως καλύτερη λέξη – του διαχωρισμένου νου του Υιού.

Αυτός ο διαχωρισμένος νους αποτελείται από τις δύο απαντήσεις στην μικρούλα, τρελή ιδέα : την σκέψη του εγώ ή του λανθασμένου νου ότι ο διαχωρισμός ήταν πραγματικότητα, και την σκέψη του Αγίου Πνεύματος ή του ορθού νου της Εξιλέωσης ότι ο αδιανόητος διαχωρισμός δεν θα μπορούσε ποτέ να υπάρξει. Υπάρχει επίσης ένα τρίτο μέρος του νου, στο οποίο αναφερόμαστε ως αυτόν που παίρνει αποφάσεις, τον επιλογέα. Πρέπει να αναφερθεί ότι ο όρος επιλογέας δεν εμφανίζεται ποτέ στα Μαθήματα Θαυμάτων (εκτός από μια φορά σε ένα διαφορετικό πλαίσιο: (Μ-5.II.1:7). Τον χρησιμοποιούμε στην διδασκαλία μας για παιδαγωγική ευκολία, καθώς αναφέρεται στην ικανότητα του Υιού να πάρει μια απόφαση σχετικά με το ποιο μέρος του νου του μιλάει για την αλήθεια, μια ικανότητα στην οποία ο Ιησούς αναφέρεται συνεχώς και στα τρία βιβλία. Επομένως, ο επιλογέας δηλώνει αυτό το μέρος του νου που πρέπει να επιλέξει ανάμεσα σε αυτές τις δύο σκέψεις του εγώ ή του Αγίου Πνεύματος. Κάτι τελευταίο πριν συνεχίσουμε: Σ' αυτό το σημείο της ιστορίας μας, ο διαχωρισμένος νους ανήκει σε μόνον **έναν** Υιό του Θεού, τον ψευδαισθητικό Υιό που φάνηκε να διαχωρίζεται από τον Νου του αληθινού μοναδικού Υιού του Θεού, του Χριστού.

Το επόμενο στάδιο του μύθου μας αποτελείται από την επιλογή του Υιού ανάμεσα στο εγώ και στο Άγιο Πνεύμα. Προφανώς – αλλιώς δεν θα υπήρχε υλικό σύμπαν και κανείς δεν θα χρειαζόταν να μελετήσει τα Μαθήματα, ούτε καν να διαβάσει αυτό το βιβλίο - ο Υιός επέλεξε το εγώ, για έναν και πολύ απλό λόγο. Το εγώ του προσέφερε κάτι που το Άγιο Πνεύμα δεν θα μπορούσε να του δώσει ποτέ : την ατομικότητα. Πιθανώς δεν υπάρχει

καμιά άλλη πιο σημαντική έννοια να κατανοήσει ένας μαθητής των Μαθημάτων Θαυμάτων από αυτήν : η επιλογή **για** το εγώ και **ενάντια** στο Άγιο Πνεύμα ήταν η επιλογή για ατομικότητα και μια χωριστή ταυτότητα. Μαζί με αυτό έρχονται και οι παράλληλες σκέψεις της αυτονομίας, ελευθερίας, μοναδικότητας, και της πιο σημαντικής από όλες, της ιδιαιτερότητας. Το μόνο πράγμα που θα μπορούσε να υποσχεθεί το Άγιο Πνεύμα στον Υιό, θα ήταν η αφύπνιση από το όνειρο του διαχωρισμού, για να επιστρέψει στην Καρδιά του Θεού τον οποίο στην πραγματικότητα ποτέ δεν άφησε, και στον κόσμο που τα περικλείει όλα, της **αφηρημένης** ύπαρξης και της μη-ιδιαιτέρης αγάπης.

Με την απόφαση για διαχωρισμό και ατομικότητα να έχει πια παρθεί, ο Υιός του Θεού χάνει το δικαίωμα της προσφυγής στον ορθό του νου και στο Άγιο Πνεύμα. Αυτό γίνεται εξαιτίας του θεμελιώδους νόμου του διαχωρισμένου νου, ο οποίος λέει ότι όταν κάποιος επιλέξει **ενάντια** σε μια ιδέα, αυτή η ιδέα απωθείται ή απαρνείται, θαμμένη στον νου και καλυμμένη από την ιδέα που έχει επιλεγεί αντ' αυτής και με την οποία αυτός τώρα ταυτίζεται. Έτσι ο Υιός του Θεού ταυτίζεται με τον διαχωρισμένο εαυτό, εξανοικευμένος και ελεύθερος, και δεν έχει ανάμνηση της άλλης Επιλογής. Αλλά τώρα υπάρχει και μια άλλη σημαντική συνέπεια. Εάν δεν υπάρχει πια μια άλλη συνειδητή εναλλακτική αντί για το εγώ, δεν μπορεί να υπάρξει μια άλλη επιλογή. Και επομένως και η λειτουργία του επιλογέα έχει επίσης χαθεί. Αυτό που έχει μείνει, επομένως, από τον τριαδικό νου του Υιού, είναι μόνον η ιδέα του διαχωρισμού στον λάθος-νου του εγώ. Τα υπόλοιπα – ο επιλογέας και ο ορθός νους – έχουν ξεχαστεί.

Το εγώ φαίνεται να έχει σίγουρη νίκη σ' αυτό το σημείο, επειδή από την στιγμή που ο Υιός έχει επιλέξει αυτό να είναι ο εαυτός του, αντί για τον Εαυτό του Χριστού τον οποίο του θυμίζει το Άγιο Πνεύμα, η ύπαρξή του φαίνεται εξασφαλισμένη. Όμως στο εγώ παραμένει μια μεγάλη ανησυχία : Τί θα συνέβαινε αν ο Υιός του Θεού άλλαζε γνώμη; Τί θα συνέβαινε εάν αναγνώριζε ότι έκανε λάθος, ότι έχει ποντάρει στο λάθος άλογο, σαν να λέμε; Σε αυτήν την περίπτωση το εγώ θα έχανε την δουλειά του και, με τις λέξεις των Μαθημάτων, θα «ξεθώριαζε στο τίποτα από το οποίο προήλθε» (Μ-13.1:2). Χωρίς την πίστη του Υιού σε αυτό, το εγώ δεν μπορεί να συνεχίσει να υπάρχει. Συνεχίζοντας από αυτό το σημείο, είναι επίσης σημαντικό για τον αναγνώστη να αναγνωρίσει ότι ο φόβος του εγώ δεν είναι πραγματικά για το Άγιο Πνεύμα ή την Αγάπη του Θεού, την Εναλλακτική Λύση που ο Υιός θα μπορούσε να επιλέξει. Το εγώ δεν γνωρίζει τίποτα απολύτως για αυτήν την Αγάπη, γιατί γνωρίζει μόνον το δικό του σύστημα σκέψης του μίσους και του φόνου. **Περισσότερο, ο φόβος του εγώ είναι για την δύναμη του Υιού του Θεού να αλλάξει γνώμη.** Έτσι, στην πραγματικότητα είναι η δύναμη του Υιού να επιλέξει το Άγιο Πνεύμα την οποία το εγώ φοβάται, επειδή είναι αυτή η δύναμη – μεγαλύτερη από αυτό και στην οποία οφείλει την ίδια την ύπαρξή του – που μπορεί να σηματοδοτήσει το τέλος της ύπαρξής του, όπως διαβάζουμε στο ακόλουθο σημαντικό κομμάτι από το κείμενο :

Το εγώ πάντα μιλάει πρώτο. Είναι ιδιότροπο και δεν καταλαβαίνει τον κατασκευαστή του (τον επιλογέα). Πιστεύει, και σωστά, ότι ο κατασκευαστής του μπορεί να αποσύρει ανά πάσαν στιγμή την υποστήριξή του από αυτό.....

Το εγώ δεν θεωρεί τον εαυτό του ως τμήμα σου (του Χριστού). Εδώ ακριβώς βρίσκεται το πρωταρχικό του σφάλμα, το θεμέλιο ολόκληρου του συστήματος σκέψης του.

Όταν σε δημιουργήσε ο Θεός (τον Χριστό), σε έκανε μέρος του Εαυτού Του. Να γιατί η επίθεση είναι αδύνατη μέσα στην Βασιλεία. Εσύ (ο επιλογέας του διαχωρισμένου νου) έφτιαξες το εγώ χωρίς αγάπη, και έτσι και αυτό δεν σε αγαπά. Δεν θα μπορούσες να παραμείνεις μέσα στην Βασιλεία χωρίς αγάπη, και εφόσον η Βασιλεία είναι αγάπη πιστεύεις ότι την στερείσαι. Αυτό επιτρέπει στο εγώ να θεωρεί τον εαυτό του σαν κάτι χωρισμένο και έξω από τον

κατασκευαστή του, μιλώντας έτσι για το τμήμα του νου σου που πιστεύει ότι είσαι χωριστά και έξω από τον Νου του Θεού. Το εγώ, τότε, ήγειρε την πρώτη ερώτηση που διατυπώθηκε ποτέ, αλλά που ποτέ δεν μπορεί να απαντηθεί. Αυτή η ερώτηση: «Τί είσαι;» έγινε η απαρχή της αμφιβολίας. Το εγώ δεν απάντησε ποτέ σε καμιά ερώτηση από τότε, μολονότι έθεσε πολλές. Και οι πιο εφευρετικές δραστηριότητές του ποτέ δεν κατάφεραν τίποτα περισσότερο από το να συσκοτίσουν την ερώτηση, επειδή εσύ (ο επιλογέας) έχεις την απάντηση και **το εγώ σε φοβάται**.

Δεν μπορείς να αντιληφθείς την διαμάχη μέχρις ότου κατανοήσεις πλήρως το βασικό γεγονός ότι το εγώ δεν μπορεί να ξέρει τίποτα. Το Άγιο Πνεύμα δεν μιλά πρώτο, **αλλά πάντα απαντά.....** Το εγώ δεν μπορεί να ακούσει το Άγιο Πνεύμα, αλλά πραγματικά πιστεύει ότι αυτό το μέρος του νου (ο επιλογέας) που το κατασκεύασε είναι εναντίον του. Το ερμηνεύει έτσι για να έχει δικαιολογία να επιτίθεται ενάντια στον κατασκευαστή του. Πιστεύει ότι η καλύτερη άμυνα είναι η επίθεση, και θέλει και εσύ να το πιστέψεις. (Τ-6.IV.1:2-4, 2:1-9, 3:1-2, 4:1-3).

Ένα άλλο πάρα πολύ σημαντικό κομμάτι επίσης τονίζει τον φόβο του εγώ για τον Υιό μήπως χωρίσει τον εαυτό του από το εγώ και επιστρέψει στον επιλογέα του νου του. Από αυτή τη θέση έξω από την παράνοια του εγώ –που αργότερα αναφέρεται σαν να είναι “πάνω από πεδίο μάχης” (Τ-23.IV) – ο Υιός μπορεί τώρα να αξιολογήσει αντικειμενικά την προηγούμενη επιλογή του :

Δεν μπορείς να αξιολογήσεις ένα παράλογο σύστημα πεποιθήσεων εκ των έσω του. Η εμβέλειά του το αποκλείει αυτό. Μπορείς μόνο να πάς πέρα από αυτό, να το κοιτάξεις από ένα σημείο όπου υπάρχει λογική και να **δεις την αντίθεση** που υπάρχει. Μόνο μέσω αυτής της αντίθεσης μπορεί η παράνοια να κριθεί ως παράνοια. Με το μεγαλείο του Θεού μέσα σου, έχεις επιλέξει να είσαι μικρός και να θρηνείς για την μικρότητά σου. Μέσα στο σύστημα που υπαγόρευσε αυτήν την επιλογή, ο θρήνος είναι αναπόφευκτος. Εκεί η μικρότητά σου θεωρείται δεδομένη και δεν ρωτάς, “Ποιός την επέβαλε ?”. Η ερώτηση δεν έχει νόημα μέσα στο σύστημα σκέψης του εγώ, επειδή θα άνοιγε ολόκληρο το σύστημα σκέψης του στην αμφισβήτηση.

Έχω πει ότι το εγώ δεν γνωρίζει τί είναι αληθινή ερώτηση. Η έλλειψη γνώσης κάθε είδους είναι πάντα συνδεδεμένη με απροθυμία να γνωρίσεις, και αυτή παράγει μια πλήρη έλλειψη γνώσης, απλά επειδή η γνώση είναι πλήρης. Έτσι λοιπόν, για να μην αμφισβητήσεις την μικρότητά σου, αρνείσαι την γνώση στο σύνολό της και διατηρείς άθικτο όλο το σύστημα σκέψης του εγώ. Δεν μπορείς να κρατήσεις τμήμα ενός συστήματος σκέψης, επειδή μπορεί να αμφισβητηθεί μόνον στην ρίζα του. Και αυτό πρέπει να γίνει πέραν αυτού, διότι μέσα του τα θεμέλιά του στέκουν σταθερά. Το Άγιο Πνεύμα κρίνει αντίθετα από την πραγματικότητα του συστήματος σκέψης του εγώ κυρίως επειδή Αυτό γνωρίζει ότι τα θεμέλιά του δεν είναι αληθινά. Επομένως, ό,τι προέρχεται από αυτό δεν έχει νόημα. Το Άγιο Πνεύμα κρίνει κάθε πεποίθηση που έχεις, ανάλογα με την προέλευσή της. Εάν προέρχεται από τον Θεό, γνωρίζει ότι είναι αληθινή. Εάν όχι, γνωρίζει ότι δεν έχει κανένα νόημα (Τ-9.VIII.6-7).

Και τελικά, αυτή η παράγραφος από το Κεφάλαιο 12 στο κείμενο :

Επομένως, η αναζήτηση που επιχειρεί το εγώ είναι καταδικασμένη να

*αποτύχει. Και αφού διδάσκει επίσης ότι αυτό είναι η ταυτότητά σου, η καθοδήγησή του σε οδηγεί σε ένα ταξίδι που πρέπει να τελειώσει με μια αίσθηση ήττας του εαυτού σου. Διότι το εγώ δεν μπορεί να αγαπήσει και μέσα στην μανιώδη αναζήτησή του για αγάπη, αναζητά αυτό που φοβάται να βρει. Η αναζήτηση είναι αναπόφευκτη επειδή το εγώ είναι κομμάτι του νου σου και εξαιτίας της πηγής του δεν είναι απόλυτα διαχωρισμένο, ειδάλως δεν θα μπορούσε να γίνει πιστευτό καθόλου. **Διότι ο νους σου είναι που πιστεύει σ' αυτό και του δίνει ύπαρξη. Όμως είναι πάλι ο νους σου που έχει τη δύναμη να αρνηθεί την ύπαρξη του εγώ, και σίγουρα θα το κάνεις αυτό όταν συνειδητοποιήσεις ακριβώς προς τα που πηγαίνει το ταξίδι στο οποίο σε σπρώχνει το εγώ.** (T-12.IV.2)*

Επομένως, δεν είναι η επιλογή του Αγίου Πνεύματος από τον Υιό που φοβίζει το εγώ, αλλά μάλλον ότι η επιλογή του ορθού νου από τον Υιό σημαίνει ότι έχει επιλέξει **εναντίον** του λάθους νου του που είναι το σπίτι του εγώ. **Αυτό**, με μεγάλο τρόπο, το καταλαβαίνει το εγώ, εξαιτίας του αναπόφευκτου αποτελέσματος μιας τέτοιας επιλογής: την εξαφάνισή του.

Ας ξαναδηλώσουμε και ας κάνουμε μια περίληψη αυτού του σημαντικού σημείου, στο οποίο θα επιστρέψουμε αργότερα στο βιβλίο : Το εγώ δεν καταλαβαίνει την αγάπη, αλλά καταλαβαίνει ότι το αποτέλεσμα της επιλογής της αγάπης και της ενότητας από τον Υιό, επιστρέφοντας στην παρουσία του, σημαίνει το τέλος της ονειρικής ύπαρξης του διαχωρισμού και της ιδιαιτερότητας του εγώ. Και έτσι το εγώ πρέπει τώρα να επινοήσει μια στρατηγική για να νικήσει τον εχθρό του – την δύναμη της επιλογής στον νου του του Υιού του Θεού φροντίζοντας ώστε ο Υιός να μην μπορέσει ποτέ να ασκήσει αυτή την δύναμη να αλλάξει τον νου του. Αυτή η στρατηγική αποτελεί την άμυνά του και, όπως θα δούμε τώρα, τα τέσσερα εμπόδια προς την ειρήνη γίνονται τα συγκεκριμένα μέσα με τα οποία το εγώ προσπαθεί να προστατέψει την ατομικότητα και την ιδιαιτερότητά του. Μη όντας πιο πραγματικά από τον διαχωρισμό, τον οποίον είναι σχεδιασμένα να υποστηρίξουν και να προστατεύσουν, αυτά τα τέσσερα εμπόδια χωρίς αμφιβολία έχουν τρομακτική δύναμη μέσα στο όνειρο του διαχωρισμού του εγώ. Χωρίς αυτούς τους φίλους και συμμάχους, το εγώ γνωρίζει ότι ο Υιός θα ήταν ικανός να επιστρέψει στον νου του και τότε αναπόφευκτα θα επέλεγε την αλήθεια του Αγίου Πνεύματος για την Ενότητα αντί για την ψευδαίσθηση του εγώ για τον διαχωρισμό και την ατομικότητα.

Η άμυνα του εγώ αποτελείται στην πραγματικότητα από δύο μέρη , αυτό που αναφέρεται στο Μάθημα 136 σαν μια απόφαση «διπλά προστατευμένη από την λήθη» (W-pl.136.5:2). Το πρώτο μέρος είναι το σύστημα σκέψης της αμαρτίας, της ενοχής, και του φόβου στον νου, το οποίο προστατεύει τον Υιό από την απόλυτη Αγάπη του Αγίου Πνεύματος. Το δεύτερο μέρος της άμυνας είναι η προβολή του συστήματος σκέψης του διαχωρισμού, που έχει σαν αποτέλεσμα το υλικό σύμπαν του χρόνου και του χώρου. Αυτή η ασπίδα προστατεύει τον Υιό από το πεδίο μάχης μέσα στον τρομοκρατημένο νου του. Το πρώτο αναφέρεται στο κείμενο σαν το μυστικό όνειρο, ενώ το δεύτερο αποτελεί το ονείρεμα του κόσμου. (T-27.VII.11:4-8).

Άμυνα Ι : Το Μυστικό Όνειρο της Αμαρτίας, της Ενοχής, και του Φόβου

Από την στιγμή που πάρθηκε η απόφαση να επιλεγεί ο λάθος νους, το εγώ έχει πια τον Υιό του Θεού ακριβώς εκεί που τον θέλει – ταυτισμένο με αυτό και μόνον με αυτό – και

τώρα προσπαθεί να βεβαιωθεί ότι η κατάσταση θα παραμείνει ως έχει για πάντα. Έτσι το εγώ αρχίζει να βάζει σε κίνηση το σχέδιό του να εξασφαλίσει ότι ο Υιός δεν θα μπορέσει ποτέ να αλλάξει τον νου του. Προχωράει λέγοντας στον Υιό του Θεού τα ακόλουθα : «Έχω καλά νέα και κακά νέα. Τα καλά νέα είναι ότι τελικά είμαστε ελεύθεροι από τον τυραννικό νόμο του Θεού. Έχουμε κερδίσει την ελευθερία μας και την ανεξαρτησία μας, την αυτονομία μας και την δύναμη να δημιουργούμε μόνοι μας. Πραγματικά, έχουμε όλα όσα πάντοτε ονειρευόμαστε. Και είναι αλήθεια ! Και είναι όλα δικά μας !»

«Η ελευθερία σου,» συνεχίζει το εγώ, «είναι τα καλά νέα. Τα κακά νέα είναι ότι παρέλειψα να σου δώσω μια πληροφορία, την οποία – για να είμαι δίκαιος με σένα – πρέπει να γνωρίζεις. Η πρόσφατα αποκτηθείσα ελευθερία σου είχε ένα υψηλό τίμημα. Για να κερδίσεις την ατομικότητά σου, έπρεπε να καταστρέψεις τον Θεό, να σταυρώσεις τον Χριστό, και να καταστρέψεις την ολότητα του Ουρανού, επειδή η ενότητα και ο διαχωρισμός δεν μπορούν να συνυπάρχουν. Εάν η Ενότητα του Θεού είναι η αλήθεια, τότε η ατομικότητά μας δεν έχει τόπο να σταθεί και δεν μπορεί να υπάρξει. Από την άλλη πλευρά, εάν η ατομικότητά **μας** είναι πραγματικότητα, τότε η Ενότητα του Θεού είναι ψέμα και **Αυτός** δεν υπάρχει. Και έτσι δεν είχαμε άλλη επιλογή από το να σκοτώσουμε τον Θεό και τον αληθινό Του Υιό, τον Χριστό.»

Αυτή η δήλωση του εγώ εκφράζει το πολύ σημαντικό αξίωμα του συστήματος σκέψης του : **το ένα ή το άλλο** – «Ο ένας εξασθενεί, ο άλλος γίνεται πιο δυνατός από την ήττα του» (T-23.II.5:6), όπως φαίνεται σ' αυτήν την περιγραφή της ιδιαίτερης σχέσης :

*Το να υποκαθιστάς σημαίνει ότι δέχεσαι κάτι στην θέση κάποιου άλλου.
Αν απλά εξέταζες ακριβώς τί αυτό συνεπάγεται, θα αντιλαμβανόσουν
αμέσως πόσο πολύ αυτό έρχεται σε αντίθεση με τον στόχο
που το Άγιο Πνεύμα σου έχει δώσει, και θα πραγματοποιούσε για
σένα. Το να υποκαθιστάς σημαίνει ότι διαλέγεις ανάμεσα σε δύο,
αποκηρύσσοντας μια πλευρά της Υιότητας χάριν της άλλης.
Γι αυτό τον ιδιαίτερο σκοπό, η μία πλευρά κρίνεται περισσότερο πολύτιμη
και η άλλη αντικαθίσταται από αυτήν. Η σχέση μέσα στην οποία συνέβη η
αντικατάσταση κατακερματίζεται, και ο σκοπός της διασπάται ανάλογα.
Το να κατακερματίζεις σημαίνει ότι εξαιρείς, και η αντικατάσταση είναι η
πιο ισχυρή άμυνα του εγώ για τον διαχωρισμό. (T-18.I.1)*

Αυτό το αξίωμα του **ο ένας ή ο άλλος**, παρεμπιπτόντως, βρίσκει μια πιο περιγραφική έκφραση στο εγχειρίδιο για δασκάλους : **σκοτώσε ή θα σκοτωθείς** (M-17.7:11).

Έτσι, ο σαφής υπαινιγμός της απόφασης να είσαι διαχωρισμένος, είναι ότι ο Θεός έπρεπε να σκοτωθεί ώστε ο Υιός Του Θεού να μπορέσει να ζήσει. Και το εγώ δίνει ένα όνομα σ' αυτήν την σκέψη του φόνου : **αμαρτία**. Επομένως ο Υιός του Θεού πρέπει τώρα να ορίσει σαν αμαρτία την απόφασή του να διαχωριστεί και να υπάρχει σαν άτομο. Και αφού με κανένα τρόπο δεν θέλει να παραιτηθεί από την ατομικότητά του και την ξεχωριστή του ταυτότητα, πρέπει να δεχθεί το γεγονός ότι πραγματικά είναι αμαρτωλός. Μπορούμε τώρα να δούμε πώς η ταυτότητά του έχει πάει από τον Εαυτό (Χριστό), στον επιλογέα, και τέλος στον αμαρτωλό. Και δεν μένει εκεί. Αυτόματα η αμαρτία οδηγεί στην **ενοχή**, που είναι η επίγνωση της αμαρτίας και η πεποίθηση ότι κάποιος είναι πράγματι ένας άθλιος αμαρτωλός, ο οποίος όχι μόνον έχει κάνει το λάθος πράγμα σκοτώνοντας τον Θεό, αλλά είναι εγγενώς λάθος μέχρι τα βάθη της ύπαρξής του. Και έτσι, επαναλαμβάνω, ο Υιός του Θεού έχει γίνει ένα ξεχωριστό άτομο, αλλά με το μεγάλο κόστος του να είναι επίσης ένας ενοχος αμαρτωλός.

Τελικά, υπάρχει ένα πρόσθετο ψυχολογικό αξίωμα ότι η ενοχή απαιτεί τιμωρία σαν δικαιολογημένο επακόλουθο της αμαρτίας. Επομένως, ο Υιός του Θεού αναπόφευκτα πιστεύει ότι ο Θεός έχει σηκωθεί από τον τάφο (θυμίζοντας τα τέρατα των ταινιών τρόμου

του Χόλυνουντ) και έρχεται στο κατόπι του Υιού για να πάρει πίσω την ζωή που, μέσα στο όνειρο του Υιού, έχει κλαπεί από Αυτόν. Με άλλα λόγια, ο Θεός ψάχνει μανιωδώς για εκδίκηση, και δεν θα ησυχάσει μέχρι να ικανοποιηθεί η δολοφονική οργή Του, και η αμαρτία του Υιού Του απέναντί Του να εξιλεωθεί ικανοποιητικά με αίμα. Η πίστη του Υιού στην αμαρτία του τώρα υπαγορεύει στον Θεό ότι και Αυτός, επίσης, πρέπει να πιστεύει σε αυτήν, μια παράνοια που αποθανατίζεται στον δεύτερο νόμο του χάους :

Εδώ είναι μια αρχή που θα μπορούσε να προσδιορίσει τί πρέπει να είναι ο Δημιουργός της πραγματικότητας· τί πρέπει να σκέπτεται και τί πρέπει να πιστεύει· και πώς πρέπει να αντιδρά, πιστεύοντάς το. Ούτε καν θεωρείται απαραίτητο ότι Αυτός πρέπει να ερωτηθεί για την αλήθεια αυτού που έχει εδραιωθεί για την πίστη Του (για την αμαρτία του Υιού Του). Ο Υιός Του μπορεί να Του το πει αυτό, και ... Αυτός πρέπει να δεχθεί την πεποίθηση του Υιού Του για το τί είναι (αμαρτωλός) και να τον μισήσει για αυτό. (T-23.II.6:2-4,6)

Επομένως ο Υιός πρέπει τώρα να προσθέσει και τον **φόβο** στην αυτο-αντίληψή του της αμαρτίας και της ενοχής, και να περιμένει με τρόμο το αναπόφευκτο : το ξέσπασμα της οργής του Θεού στο αμαρτωλό του κεφάλι, όπως περιγράφεται σ' αυτό το απόσπασμα από το κείμενο :

Η αμαρτία δεν είναι σφάλμα, διότι πηγαίνει πέρα από την διόρθωση στο αδύνατο. Ωστόσο η πίστη ότι είναι πραγματική έχει κάνει μερικά σφάλματα να φαίνονται ότι έχουν προσπεράσει για πάντα την ελπίδα για θεραπεία και είναι μόνιμες βάσεις για την κόλαση. Εάν ήταν έτσι, ο Ουρανός θα βρισκόταν σε αντίθεση με το ίδιο του το αντίθετο, τόσο πραγματικός όσο αυτό. Τότε η Θέληση Του Θεού θα ήταν διχασμένη στα δύο, και όλη η Δημιουργία θα ήταν υποκείμενη στους νόμους δύο αντίθετων δυνάμεων, μέχρι ο Θεός να χάσει την υπομονή Του, να διαχωρίσει τον κόσμο, και να εξαπολύσει επίθεση εναντίον του Εαυτού Του. Έτσι, Αυτός χάνει τα Λογικά Του, διακηρύσσοντας ότι η αμαρτία έχει πάρει την πραγματικότητα Του από Αυτόν και οδήγησε την Αγάπη Του επιτέλους στα πόδια της εκδίκησης. (T-26.VII.7:1-4)

Άμυνα II : Το Όνειρο Του Κόσμου για το Σώμα

Και έτσι πάλι το εγώ έχει τον Υιό εκεί ακριβώς που τον θέλει, τώρα ακόμα περισσότερο. Ο Υιός του Θεού δεν είναι μόνον διαχωρισμένος από τον Δημιουργό του και την Πηγή του, αλλά είναι και φοβισμένος, πράγμα που τον αναγκάζει πάλι να στραφεί στο εγώ για βοήθεια. Το εγώ, βέβαια, άλλο που δεν θέλει, έχει άλλωστε μια λύση, η οποία είναι λογικό επακόλουθο της δικής του κατασκευής του προβλήματος. Έχει πείσει τον Υιό ότι ο νους είναι τώρα ένα πεδίο μάχης και μάλιστα πολύ επικίνδυνο. Επιπλέον, το εγώ του έχει κάνει σαφές ότι δεν υπήρχε ελπίδα να επιβιώσει εάν έμενε μέσα στον νου του, ο θάνατός του ήταν στα χέρια ενός οργισμένου, εκδικητικού Θεού πέραν πάσης αμφιβολίας. Και έτσι έχει στηθεί το σκηνικό για το τελευταίο μέρος της στρατηγικής του εγώ για την προστασία της ύπαρξής του, καθιστώντας τον νου του Υιού του Θεού ανίκανο.

Το εγώ λέει στον Υιό ότι έχει ένα ευφυές σχέδιο που θα τον βοηθήσει να κρατήσει την ατομικότητά του, χωρίς να χρειαστεί να πληρώσει οποιαδήποτε τιμή γι' αυτό. Με άλλα

λόγια, το σχέδιο του εγώ θα επιτρέψει στον Υιό να κρατήσει τον διαχωρισμό που έκλεψε από τον Θεό, αλλά όχι την αμαρτία, η οποία θα αποδοθεί σε άλλον. Να πώς αναπτύσσεται αυτό το μέρος της στρατηγικής του εγώ :

Το έξυπνο εγώ αρχίζει εξηγώντας στον Υιό ότι ο μόνος τρόπος που θα μπορέσει να επιβιώσει είναι να αποχωρήσει από το πεδίο μάχης του νου. «Πάρε το χέρι μου,» συμβουλεύει το εγώ, «και θα δραπετεύσουμε μαζί από τον βέβαιο θάνατό μας και θα φτιάξουμε ένα μέρος όπου θα μπορέσουμε να κρυφτούμε από τον Θεό, γιατί σίγουρα δεν θα μας έβρισκε ποτέ εκεί.» Ο Δυτικός αναγνώστης, παρεμπιπτόντως, μπορεί να αναγνωρίσει αυτήν την συμβουλή στο κομμάτι της ιστορίας του Αδάμ και της Εύας, όπου οι δύο αμαρτωλοί προσπαθούν να φύγουν από την οργή του Θεού κρυμμένοι ανάμεσα στα δέντρα του κήπου της Εδέμ (Γένεσις 3:8). Ο ψυχολογικός όρος για την δυναμική του να τοποθετήσεις κάτι που είναι **μέσα** στον νου **έξω** από τον νου, είναι **προβολή**. Έτσι, όταν η ιδέα του διαχωρισμού – αμαρτία, ενοχή, και φόβος – προβάλλεται πέρα από τον νου, πυροδοτεί έναν κόσμο διαχωρισμού. Και αυτή είναι η εξήγηση των Μαθημάτων Θαυμάτων της προέλευσης του υλικού σύμπαντος, το αντίστοιχο της «μεγάλης έκρηξης» (Big Bang) την οποίαν οι επιστήμονες θεωρούν ως την αρχή του κόσμου.

Στην πραγματικότητα δεν έχει συμβεί τίποτα αληθινά διότι, όπως διδάσκουν τα Μαθήματα Θαυμάτων σε ένα σημαντικό αξίωμα το οποίο θα αποτελέσει κεντρικό σημείο στην συζήτησή μας αργότερα πάνω στα εμπόδια για την ειρήνη, **οι ιδέες δεν εγκαταλείπουν την πηγή τους**. Με άλλα λόγια, η **ιδέα** ενός διαχωρισμένου κόσμου δεν έφυγε ποτέ από την **πηγή** της, που είναι ο διαχωρισμένος νους. Όμως, ο Υιός **πιστεύει** ότι το σχέδιο του εγώ έχει δουλέψει, διότι αμέσως μετά την προβολή το εγώ προκάλεσε ένα πέπλο αμνησίας που έπεσε πάνω στον νου του Υιού έτσι ώστε αυτός ξέχασε από που προήλθε. Σε ψυχολογικούς όρους θα το ονομάζαμε αυτό άρνηση ή απώθηση, ή πιο παραστατικά, το πέπλο της λήθης.

Η ολοκλήρωση του σχεδίου του εγώ είναι η κατασκευή του σώματος, που τώρα λειτουργεί σαν το “τελικό σπίτι” του Υιού, ο έσχατος αυτοπροσδιορισμός του εαυτού του. Το σώμα φαινομενικά ελέγχεται από τον εγκέφαλο (μυαλό), και η μοίρα του και η κατάστασή του φαίνονται να καθορίζονται από κάθε είδους επιδράσεις – συμπεριλαμβανομένων γενετικών, ψυχολογικών, φυσικών, μορφωτικών, περιβαλλοντολογικών, κοινωνικών, θρησκευτικών, οικονομικών και πολιτικών. Έτσι, ό,τι συμβαίνει στον Υιό του Θεού, δεν είναι πια το αποτέλεσμα της απόφασής του (στον νου), γιατί αντί γι' αυτό αντιλαμβάνεται τον εαυτό του (ως σώμα) ότι είναι το αθώο θύμα δυνάμεων και εξουσιών πέρα από τον έλεγχό του. Δεν μπορεί να κάνει τίποτα για να αλλάξει την πικρή του μοίρα – **το αποτέλεσμα** – διότι η πηγή της – **η αιτία** – έχει τόσο έξυπνα τοποθετηθεί πέρα από την δύναμη του να αποφασίζει. Τώρα έχει γίνει ολοκληρωτικά **χωρίς νου**, το τελευταίο βήμα της ευφυούς στρατηγικής του εγώ. Εάν ο Υιός έχει ξεχάσει ότι έχει έναν νου – ο οποίος είναι η αιτία όλων των οδυνηρών αποτελεσμάτων στην ζωή του - δεν υπάρχει τρόπος να μπορέσει να την αλλάξει ποτέ. Σε ένα εύστοχο απόσπασμα πάνω στην χρήση του χρόνου από το εγώ, ο Ιησούς εξηγεί πώς η αιτία της αμαρτίας στο παρελθόν είναι πέρα από κάθε ελπίδα αλλαγής :

*Ο χρόνος ούτε απομακρύνει ούτε μπορεί να επανορθώσει. Και όμως κάνεις περίεργη χρήση αυτού, ως εάν το παρελθόν να είχε προκαλέσει το παρόν, το οποίο δεν είναι παρά μια συνέπεια στην οποίαν **καμμιιά αλλαγή δεν είναι δυνατόν να γίνει επειδή η αιτία της έχει φύγει**. Ωστόσο η αλλαγή πρέπει να έχει μια αιτία που θα αντέξει, διαφορετικά δεν θα διαρκέσει. **Καμμιιά αλλαγή δεν μπορεί να γίνει στο παρόν αν η αιτία της έχει περάσει**. Μόνο το παρελθόν κρατιέται στην μνήμη όσο κάνεις χρήση αυτού κι έτσι είναι ένας τρόπος για να κρατάς το παρελθόν ενάντια στο τώρα. (T-28.I.6:3-7)*

Έτσι, η αρχική απόφαση του Υιού να είναι ένα διαχωρισμένο εγώ προστατεύεται από τις άμυνες της προβολής και της άρνησης. Η μόνη του ελπίδα – η δύναμη του νου του να επιλέξει το Άγιο Πνεύμα – δεν είναι παρά μια μακρινή ανάμνηση, και μάλιστα φαίνεται να είναι πέρα από την ικανότητά του να την προσεγγίσει.

Αυτό που έχει συμβεί στην πραγματικότητα είναι ότι ο Υιός βρίσκει τον εαυτό του σε ένα σώμα, με μια ξεχωριστή φυσική και ψυχολογική ταυτότητα, και δεν έχει καμιά ανάμνηση για το πώς ή το γιατί έφθασε εκεί. Το μυαλό του – προγραμματισμένο από το εγώ να **μην** θυμάται ότι δεν είναι τίποτα άλλο παρά σκιά της ενοχής (T-18.IX.4) – αρχίζει να συλλαμβάνει κάθε είδους εξήγηση για το πώς άρχισε η υλική του ζωή. Αυτές οι εξηγήσεις, που έχουν απασχολήσει τον χρόνο και την προσπάθεια των μεγαλύτερων μυαλών μας – ψυχολόγων, φιλοσόφων, θεολόγων, φυσικών, βιολόγων κλπ. - είναι όλες λάθος την στιγμή που μελετάνε μόνο το **αποτέλεσμα** (το σώμα), και αγνοούν εντελώς την **αιτία** (τον νου).

Αλλά η κατασκευή του κόσμου και του σώματος υπηρετεί και έναν άλλον πολύ σημαντικό σκοπό, υπαινισσόμενο στα παραπάνω. Η προβολή του ενός Υιού του Θεού από τον διαχωρισμένο νου συνοδεύεται από τον θρυμματισμό αυτού του Υιού σε δισεκατομμύρια και δισεκατομμύρια θραύσματα, όπως περιγράφεται σε αυτήν την σαφή δήλωση από το κείμενο :

Εσύ που πιστεύεις ότι ο Θεός είναι φόβος, έφτιαξες μόνο ένα υποκατάστατο. Έχει πάρει πολλές μορφές, διότι ήταν το υποκατάστατο της ψευδαίσθησης για την αλήθεια· του κατακερματισμού στην θέση της ολότητας. Έχει κατακερματιστεί τόσο πολύ και έχει διαιρεθεί και υποδιαιρεθεί ξανά και ξανά, που τώρα είναι σχεδόν αδύνατον να αντιληφθείς ότι κάποτε ήταν ένα, και ότι ακόμα είναι αυτό που ήταν. Αυτό το ένα σφάλμα, που μετέτρεψε την αλήθεια σε ψευδαίσθηση, το άπειρο σε χρόνο, και την ζωή σε θάνατο, ήταν το μόνο που έφτιαξες. Ολόκληρος ο κόσμος σου βασίζεται πάνω σε αυτό. Όλα όσα βλέπεις αντανakλούν αυτό, και κάθε ιδιαίτερη σχέση που έκανες ποτέ είναι μέρος αυτού.

Μπορεί να εκπλαγείς αν ακούσεις το πόσο διαφορετική είναι η πραγματικότητα από αυτό που βλέπεις. Δεν συνειδητοποιείς το μέγεθος αυτού του ενός σφάλματος. Ήταν τόσο τεράστιο και τόσο απόλυτα απίστευτο που από αυτό έπρεπε να αναδυθεί ένα κόσμος όλως διόλου μη πραγματικός. Τι άλλο θα μπορούσε να προκύψει από αυτό; Οι διασπασμένες όψεις του είναι αρκετά τρομακτικές, καθώς αρχίζεις να τις κοιτάς. Αλλά τίποτα από ό,τι έχεις δει δεν αρχίζει να σου δείχνει το τεράστιο μέγεθος του αρχικού σφάλματος, το οποίο φάνηκε να σε πετάει από τον Ουρανό, να θρυμματίζει την γνώση σε άνευ νοήματος κομματάκια διαιρεμένων αντιλήψεων, και να σε αναγκάζει να κάνεις ακόμα περισσότερα υποκατάστατα.

Αυτή ήταν η πρώτη προβολή του σφάλματος προς τα έξω. Ο κόσμος προέκυψε για να το κρύψει, κι έγινε η οθόνη πάνω στην οποία προβλήθηκε και παρεμβλήθηκε ανάμεσα σε σένα και την αλήθεια (T-18.I.4:1-6:2)

Κάθε εξατομικευμένο και συγκεκριμένο θραύσμα, κρυμμένο μέσα στον κόσμο, φαίνεται να έχει μια ταυτότητα –έγκλειστη σε ένα σώμα – εντελώς μόνη της, και διαχωρισμένη από όλους τους άλλους. Εξαιτίας του σχεδόν άπειρου αριθμού θραυσμάτων που κατοικούν το σύμπαν, η σωτηρία όλων αυτών φαίνεται κάτι το αδύνατον. Η απόδειξη για το αντίθετο φαίνεται τόσο συντριπτική ώστε το γεγονός ότι ο Υιός παραμένει **ένας**, και μπορεί να είναι μόνον **ένας**, είναι πια ξεχασμένο.

Ακριβώς αυτό το χαρακτηριστικό του διαχωρισμού και θρυμματισμού επιτρέπει στο εγώ

να πάρει την καταπιεσμένη αμαρτία και ενοχή που υπάρχει στον τώρα πια κατακερματισμένο και εξατομικευμένο νου του Υιού, και να την προβάλει έξω πάνω σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο, **διαφορετικό από τον εαυτό του**. Και τότε αυτό γίνεται ο σκοπός του εγώ για το σώμα, διότι εξαιτίας της δυναμικής της προβολής, ο Υιός μπορεί να εκπληρώσει αυτό το κομμάτι της στρατηγικής του εγώ, να διατηρήσει την ατομικότητά του, αλλά όχι την αμαρτία. Αποκτώντας την πρόσθετη αντίληψη του εαυτού σαν το αθώο θύμα, ο Υιός μπορεί τώρα συνεχώς να προβάλλει την ασυνείδητη αμαρτία του σε κάποιον άλλον, πιστεύοντας έτσι ότι απελευθερώνεται από αυτήν. Η ανεύρεση της αμαρτίας και της ενοχής σε κάποιον άλλον γίνεται έτσι ο κρυφός σκοπός της ζωής του. Και από την στιγμή που θα βρεθούν αυτά τα πρόσωπα, τα ονόματά τους προστίθενται στην λίστα των παραπτόνων των θυτών, κρατημένη και φυλαγμένη στο χρηματοκιβώτιο του νου του Υιού μέχρι την ώρα που ο Θεός αναποφευκτα θα καταρρίψει τις άμυνες και θα τον φέρει αντιμέτωπο με τις αμαρτίες του. Έτσι, την στιγμή του θανάτου του ο Υιός μπορεί να πει στον εκδικητικό Θεό με όλη την δικαίωση του αθώου θύματος: « Δεν αμάρτησα εγώ, αλλά αυτός ο αμαρτωλός. Κοίτα πώς με έχει κάνει θύμα του και πόσο άδικα μου έχει φερθεί. » Και βγάζει την λίστα του – γραμμένη με το αίμα, τον ιδρώτα και τα δάκρυα μιας ζωής βασανισμένης – να την παρουσιάσει στον Θεό έτσι ώστε να προκαλέσει την οργή Του να πέσει πάνω στον “αληθινά αμαρτωλό”, αφήνοντας τον αθώο Υιό ελεύθερο να φύγει διατηρώντας την ατομικότητά του και τον άλλον καταδικασμένο για την αμαρτία.

Τα Τέσσερα Εμπόδια προς την Ειρήνη

Έτσι το εγώ μπορεί να διατηρήσει την διαχωρισμένη του ύπαρξη άθικτη έχοντας εδραιωμένη την απόνοια του Υιού, προστατεύοντας αυτόν τον εαυτό με το τρομερό αμυντικό του σύστημα. Τα τέσσερα εμπόδια προς την ειρήνη, που αποτελούν την καρδιά του Κεφαλαίου 19 στο κείμενο και είναι η κεντρική εστίαση αυτού του βιβλίου, δίνουν μια περίληψη αυτής της ευφυούς στρατηγικής. Το Σχεδιάγραμμα Β, που βρίσκεται στο τέλος του κειμένου, εκφράζει αυτήν την στρατηγική της διαστρωμάτωσης των αμυνών έτσι ώστε να μην μπορούν να ακυρωθούν, μια και κάθε άμυνα καλύπτει την προηγούμενη η οποία παραμένει στην μη επίγνωσή μας και έτσι μένει απαραίτητη και δεν μπορεί να αλλαχθεί. Αφήνουμε για το Κεφάλαιο Εννιά αυτού του βιβλίου μια συζήτηση αυτού του γραφήματος και τον συγκεκριμένο ρόλο που παίζει αυτή η διαστρωμάτωση των εμποδίων σε όλο το σύστημα σκέψης του εγώ. Είναι αρκετό για τώρα να πούμε απλά ότι κάθε εμπόδιο, αρχίζοντας από το πρώτο, εκφράζει ένα στρώμα άμυνας που χρησιμοποιεί το εγώ για να καλύψει μια άμυνα που βρίσκεται κάτω από αυτό. Το γενικό σχέδιο εξελίσσεται ως ακολούθως :

Το εγώ αρχίζει με ένα ανύπαρκτο πρόβλημα (την απώλεια της ατομικότητάς του) το οποίο απαιτεί μια ανύπαρκτη άμυνα (αμαρτία, ενοχή και φόβο) η οποία τότε γίνεται από μόνη της ένα άλλο ανύπαρκτο πρόβλημα (η οργή του Θεού), το οποίο απαιτεί ακόμα μια άλλη ανύπαρκτη άμυνα (τον κόσμο και το σώμα), που απαιτεί ακόμα περισσότερες ανύπαρκτες άμυνες, γνωστές σαν ιδιαίτερες σχέσεις, για να προστατεύσουν τον υλικό και ψυχολογικό εαυτό μας. Και συνεχίζει το ίδιο και το ίδιο και το ίδιο μέχρις ότου ένα ολόκληρο σύστημα σκέψης και ένας κόσμος – μακρόκοσμος και μικρόκοσμος – εγείρονται, κυβερνώνμενοι από το αξίωμα να κρατήσουν τον Υιό του Θεού όσο πιο μακριά από τον νου του είναι δυνατόν, έτσι ώστε το δικό του σύστημα σκέψης να μην μπορέσει ποτέ να αλλάξει.

Οπότε, δουλεύοντας προς τα πίσω, μπορούμε να δούμε ότι το εμπόδιο τέσσερα, ο **φόβος του Θεού**, δεν κάνει τίποτα άλλο από το να αρχίζει την διαδικασία να διδαχθεί ο

Υιός ότι ο νους του φοβάται την απώλεια της ατομικής του ταυτότητας, το αναπόφευκτο αποτέλεσμα της πίστης του στην πραγματικότητα της αμαρτίας και της ενοχής. Το εμπόδιο τρία, **η έλξη του θανάτου**, αποδεικνύει ότι πράγματι θα έπρεπε να φοβόμαστε τον Θεό – η οργή Του σημαίνει την σίγουρη καταστροφή μας. Αυτό κάνει απαραίτητη την κατασκευή ενός σώματος (και του κόσμου) στο οποίο να κρυφτούμε : το εμπόδιο δύο, **το σώμα είναι πολύτιμο για αυτό που προσφέρει**, ενώ τα αισθήματα του σώματος της ευχαρίστησης και του πόνου ριζώνουν τον Υιό στην πίστη για την “πραγματικότητά” του. Τέλος, το εμπόδιο ένα, **η επιθυμία μας να απαλλαγούμε από την ειρήνη**, εκφράζει την διαρκή ανάγκη μας να υποφέρουμε έτσι ώστε κάποιος άλλος να αισθάνεται ένοχος – η έλξη της ενοχής – καθιστώντας τους εαυτούς μας αθώα θύματα, που είμαστε αδύναμοι να αλλάξουμε την τραγική μας μοίρα.

Μπορούμε να συνοψίσουμε αυτήν την ευφυή (αν και παρανοϊκή) στρατηγική από την πλευρά του εγώ όσον αφορά την μεταβίβαση της ταυτότητας του Υιού. Αρχίζει, όπως είδαμε, με την οντολογική «αλλαγή» από τον μη-δυναμικό **Εαυτό** του Χριστού στον δυναμικό **επιλογέα** του διαχωρισμένου Υιού του Θεού. Μεταμορφώνεται μετά σε έναν **εξατομικευμένο** Υιό, και έπειτα σε έναν **αμαρτωλό, ένοχο και φοβισμένο** υιό. Η διαδικασία κορυφώνεται με την κατασκευή του κόσμου, ενώ ο Υιός τώρα γίνεται ένα **σώμα** που είναι το αθώο **θύμα** του κόσμου γύρω του. Το ταξίδι από τον Ουρανό – η κάθοδος στην κόλαση αυτού του κόσμου – έτσι ολοκληρώνεται.

Η Αποδόμηση του Εγώ μέσω της Συγχώρεσης

Ενσωματωμένη στα τέσσερα εμπόδια προς την ειρήνη – επαναλαμβάνω, η αμυντική στρατηγική του εγώ να προστατεύσει την ατομικότητά του από την αλλαγή του νου του επιλογέα – είναι η ίδια τους η αποδόμηση. Στο Κεφάλαιο 28, ο Ιησούς αναφέρεται στην διαδικασία με την οποία το Άγιο Πνεύμα μας οδηγεί να ανεβούμε την σκάλα που ο διαχωρισμός μας οδήγησε να κατεβούμε (T-28.II.9-12, T-28.III.1). Αυτό μας δίνει το γενικό πλαίσιο στο οποίο να συζητήσουμε για την διαδικασία της αποδόμησης του εγώ, που είναι η απλή αντιστροφή της διαστρωμάτωσης του εγώ: ξεσκεπάζοντας αυτά τα στρώματα των αμυνών φθάνοντας σε ότι βρίσκεται κάτω από αυτά μέχρις ότου απομακρυνθεί και το τελευταίο στρώμα, αποκαλύπτοντας την απλή επιλογή για ατομικότητα, που ήταν η αρχή του ονείρου. Η επόμενη παράγραφος, την οποία θα εξετάσουμε πάλι κάτω από το τέταρτο εμπόδιο, συνοψίζει όμορφα αυτήν την διαδικασία του ξεσκεπάσματος των στρωμάτων των τεσσάρων εμποδίων, μέχρις ότου η αγάπη που ήταν κρυμμένη εμφανίζεται απλά να υπάρχει :

Κάθε εμπόδιο το οποίο πρέπει η ειρήνη να διαπεράσει, ξεπερνιέται ακριβώς με τον ίδιο τρόπο· ο φόβος που προκάλεσε υποχωρεί μπροστά στην αγάπη που υπάρχει πέρα από αυτό, και έτσι ο φόβος χάνεται. Το ίδιο γίνεται και με αυτό το εμπόδιο. Η επιθυμία σου να απαλλαγείς από την ειρήνη και να διώξεις το Άγιο Πνεύμα εξασθενεί στην παρουσία της γαλήνιας αναγνώρισης ότι Το αγαπάς. Παραιτείσαι από τον εκθιασμό του σώματος για χάρη του Πνεύματος το οποίο αγαπάς, έτσι όπως ποτέ δεν θα μπορούσες να αγαπήσεις το σώμα. Και η έλξη του θανάτου χάνεται για πάντα καθώς αναδεύεται η έλξη της αγάπης και σε καλεί. Πίσω από κάθε εμπόδιο προς την αγάπη η ίδια η Αγάπη σε έχει καλέσει. Και το καθένα από αυτά ξεπερνιέται από την δύναμη της έλξης αυτού που βρίσκεται πέρα από αυτά. Ο εκούσιος φόβος σου φαινόταν πως τα κρατούσε στην θέση τους. Όμως, όταν άκουσες την Φωνή της Αγάπης πέρα από αυτά, απάντησες και αυτά εξαφανίστηκαν. (T-19.IV-D.5)

Έτσι, ολοκληρώνεται η εργασία του θαύματος, γιατί τώρα ο Υιός του Θεού είναι ελεύθερος να επιλέξει ξανά, και μπορεί να αντικαταστήσει το εγώ με τον Ιησού σαν δάσκαλό του. Όλα τα ίχνη του ονείρου ξεθωριάζουν στο τίποτα καθώς ο Υιός του Θεού, ξαναενωμένος επιτέλους με **ολόκληρη** την Υιότητα στο τέλος του ταξιδιού, θα «εξαφανιστεί» πέρα από το παραπέτασμα, όχι να χαθεί αλλά για να βρεθεί· όχι για να γίνει ορατός αλλά να γίνει γνωστός» (T-19.IV.D.19:1).

Και αυτό που μας διδάσκει ο Ιησούς δεν είναι τίποτα άλλο από την αλήθεια του αξιώματος της Εξιλέωσης. Και σε μια μορφή που να μπορούμε να την δεχτούμε και να την κατανοήσουμε. Η Εξιλέωση δηλώνει ότι ο διαχωρισμός από τον Θεό δεν συνέβη ποτέ και επομένως η Ενότητα του Ουρανού δεν είχε ποτέ διακινδυνεύσει ούτε είχε επηρεαστεί. Είναι αυτή η Ενότητα και μόνον αυτή που πρέπει να διδαχθεί στους νέες που πιστεύουν μόνον στον διαχωρισμό. Και εδώ μπαίνει η άγια σχέση σαν το εργαλείο μάθησης που χρησιμοποιείται για να φθάσει στους νέες τους παγιδευμένους στην ψευδαίσθηση. Αυτή η “τακτική” εκ μέρους του Αγίου Πνεύματος να **αντανakλάσει** δυαδικά μια μη δυαδική αλήθεια συνοψίζεται σαφώς στο ακόλουθο σημαντικό απόσπασμα από την αρχή του Κεφαλαίου 25 στο κείμενο:

Αφού πιστεύεις ότι είσαι διαχωρισμένος, ο Ουρανός σου παρουσιάζεται και αυτός σαν διαχωρισμένος. Όχι ότι αυτό συμβαίνει αληθινά, αλλά επειδή ο σύνδεσμος που σου έχει δοθεί για να συνδεθείς με την αλήθεια μπορεί να φθάσει σε σένα μέσα από κάτι που καταλαβαίνεις (π.χ. την γλώσσα της δυαδικότητας). Ο Πατέρας, ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα είναι σαν ένα, όπως όλοι οι αδελφοί σου ενώνονται σαν ένας αληθινά. Ο Χριστός και ο Πατέρας Του ποτέ δεν ήταν διαχωρισμένοι, και ο Χριστός διαμένει μέσα στην κατανόησή σου, σε αυτό το μέρος σου που μοιράζεται την Θέληση του Πατέρα Του. Το Άγιο Πνεύμα συνδέει το άλλο μέρος – την μικρή, τρελή επιθυμία να είσαι χωρισμένος, διαφορετικός και ιδιαίτερος - με τον Χριστό, **για να κάνει την ενότητα ξεκάθαρη σε αυτό που είναι πράγματι ένα. Σε αυτόν τον κόσμο αυτό (η μη-δυαδική αλήθεια) δεν είναι κατανοητό, αλλά μπορεί να διδαχθεί** (δυσίτικα, μέσα από τα σύμβολα και την μεταφορά).

Το Άγιο Πνεύμα υπηρετεί τον σκοπό του Χριστού μέσα στον νου σου, έτσι ώστε ο στόχος της ιδιαιτερότητας να μπορέσει να διορθωθεί εκεί που βρίσκεται το λάθος. Επειδή ο σκοπός Του εξακολουθεί να είναι ένας και με του Πατέρα και με του Υιού, Το Άγιο Πνεύμα γνωρίζει την Θέληση του Θεού και τί πραγματικά θέλεις εσύ. Αλλά αυτό είναι κατανοητό από τον νου που γίνεται αντιληπτός σαν ένας, με επίγνωση ότι είναι ένας, και βιώνεται έτσι. Είναι η λειτουργία του Αγίου Πνεύματος να σε διδάξει πώς βιώνεται αυτή η ενότητα (η Άγια Στιγμή), τί πρέπει να κάνεις για να βιωθεί (συγχώρεση), και πού πρέπει να πας για να το κατορθώσεις (σχέσεις).

Όλο αυτό λαμβάνει υπόψιν του τον χρόνο και τον χώρο (τον κόσμο της δυαδικότητας) σαν να ήταν διακριτοί, **γιατί αν νομίζεις ότι κάποιο μέρος σου είναι διαχωρισμένο, η ιδέα μιας ενότητας ενοποιημένης ως μία είναι χωρίς νόημα**. Είναι προφανές ότι ένας νους τόσο διχασμένος ποτέ δεν θα μπορούσε να είναι ο δάσκαλος μιας Ενότητας που ενώνει όλα τα πράγματα μέσα Της. Επομένως αυτό που είναι μέσα σε αυτό τον νου, και πράγματι ενώνει όλα τα πράγματα μαζί, πρέπει να είναι ο Δάσκαλός του. **Όμως Αυτό πρέπει να χρησιμοποιήσει την (δυαδική) γλώσσα που αυτός ο νους μπορεί να καταλάβει, στην (δυαδική) κατάσταση στην οποία θεωρεί ότι βρίσκεται**. Και πρέπει να χρησιμοποιήσει όλη την μάθηση για να μεταφέρει τις ψευδαισθήσεις στην αλήθεια, παίρνοντας όλες τις λανθασμένες (δυαδικές) ιδέες για το τί

είσαι, και οδηγώντας σε πέρα από αυτές στην (μη-δυναδική) αλήθεια που είναι πέρα από αυτές (T-25.I.5:1-7:5).

Επομένως, η μη-δυναδική Ενότητα και η ενότητα του Χριστού με τον Θεό αντανakλάται μέσα στο δυναδικό όνειρο του Υιού με την ένωσή του με κάποιον άλλον στην συγχώρεση. Αφήνοντας στην άκρη την πίστη σε ξεχωριστά ενδιαφέροντα – το αξίωμα του εγώ **”το ένα ή το άλλο”** – που χαρακτηρίζει όλες τις ιδιαίτερες σχέσεις αυτού του κόσμου, εκφράζει την αλλαγή του νου του Υιού από το αξίωμα του εγώ της επίθεσης και του φόνου στο αξίωμα του Αγίου Πνεύματος της Εξιλέωσης της συγχώρεσης και της ένωσης. Βέβαια δεν είναι μια πραγματική ένωση μορφών στο όνειρο του διαχωρισμού του εγώ, αλλά η “σπουδαιότερη ένωση” (T-28.IV) με τον Ιησού ή το Άγιο Πνεύμα στον νου μας που αποδομεί το σύστημα πεποιθήσεων του εγώ. Και αυτή η ένωση έρχεται μέσα στο πλαίσιο της αποδόμησης των εσφαλμένων αντιλήψεών μας πάνω στις διάφορες σχέσεις της ζωής μας, τις ιδιαιτερότητες που κατασκευάσαμε για να κρύψουμε την «αλήθεια» της ενοχής μας μέσα στον νου μας. Η αλλαγή αυτής της άμυνας μέσα από την συγχώρεση είναι αυτή που αποκαλύπτει αυτήν την βαθύτερη ενοχή, επιτρέποντας στο φως της μιας αλήθειας του Ιησού να λάμψει και να διώξει μακριά το σκοτάδι του εγώ.

Γι' αυτό, ο Ιησούς στα Μαθήματά του τονίζει με έμφαση στους μαθητές του να ζητούν την βοήθειά του για να αλλάξουν την αντίληψή τους για τους άλλους. Επαναλαμβάνω, αυτή η συνεχής αλλαγή της αντίληψης σ' αυτό που φαίνεται να είναι η εξωτερική μας ζωή – ιδιαίτερες σχέσεις σε άγιες σχέσεις – αντανakλά κυρίως την εσωτερική αλλαγή από τον λάθος στον ορθό νου, η οποία πραγματικά ακυρώνει το αρχικό λάθος. Συγχώρεση και θαύμα είναι τα ονόματα που δίνουν τα Μαθήματα Θαυμάτων στην διαδικασία αυτής της αλλαγής κάτω από την καθοδήγηση του Ιησού ή του Αγίου Πνεύματος, και θα επεξεργασθώ αυτήν την διαδικασία σ' αυτό το βιβλίο.

Είμαστε έτοιμοι τώρα να επιχειρήσουμε το ταξίδι μας και να εξετάσουμε τις ενότητες του Κεφαλαίου 19, που περιγράφουν αυτά τα τέσσερα εμπόδια προς την ειρήνη. Αρχίζουμε με την εισαγωγή σ' αυτές τις ενότητες.

Κεφάλαιο Δύο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

Το Κεφάλαιο 18 του κειμένου τελειώνει μιλώντας για την ειρήνη και πώς θα την βρούμε στον αληθινό κόσμο, όπου μας περιμένει. Η εισαγωγική ενότητα του Κεφαλαίου 19 επίσης συνεχίζει αυτό το θέμα. Ακολουθείται από δύο ενότητες, “Αμαρτία Εναντίον Λάθους” και “Η Ψευδαίσθηση Της Αμαρτίας”, όπου συζητάει για την αμαρτία και την κεντρική της θέση στο σύστημα σκέψης του εγώ. Στην εισαγωγή – Κεφάλαιο Ένα – συζητήσαμε τον πρωταρχικό ρόλο που παίζει η αμαρτία στην αμυντική στρατηγική του εγώ, και αυτή θα παίξει έναν σημαντικό ρόλο στην συζήτησή μας πάνω στα τέσσερα εμπόδια προς την ειρήνη. Πράγματι, είναι αδύνατον να συλλάβουμε το σύστημα σκέψης του διαχωρισμού χωρίς αυτήν την έννοια. Απ’ την άλλη πλευρά, η ενυπάρχουσα μη πραγματικότητα της αμαρτίας αντανακλά το αξίωμα της Εξιλέωσης που ακυρώνει το εγώ εντελώς. Θα επιστρέψουμε στο θέμα της αμαρτίας αργότερα όταν συζητήσουμε το πώς δεν μας αφήνουν τα διάφορα εμπόδια του εγώ που βάζουμε, να γνωρίσουμε την ειρήνη του Θεού σ’ αυτόν τον κόσμο. Το αξίωμα της αποδόμησης, όπως εκφράζεται πάντα στα Μαθήματα Θαυμάτων, είναι να ζητήσουμε την βοήθεια του Αγίου Πνεύματος ώστε να καταλάβουμε ποια είναι τα εμπόδια, έτσι ώστε με την Αγάπη Του δίπλα μας, να μπορέσουμε να τα συγχωρήσουμε, δηλαδή να τα ξεπεράσουμε. Ο Ιησούς μας καθοδηγεί παρόμοια στην εισαγωγή του στους πέντε νόμους του χάους του εγώ, όπου δίνει έμφαση στην σπουδαιότητα της κατανόησης του σκοπού του συστήματος σκέψης του εγώ όσον αφορά την καθολική του στρατηγική επίθεσης στην αλήθεια με σκοπό να κρατήσει τον Υιό του Θεού σε απόνοια και ύπνο :

*Οι “νόμοι” του χάους μπορούν να έρθουν στο φως, αλλά δεν θα γίνουν ποτέ κατανοητοί. Οι χαοτικοί νόμοι δεν έχουν κάποιο νόημα, και επομένως δεν ανήκουν στην σφαίρα της λογικής. Όμως φαίνονται να αποτελούν εμπόδιο για την λογική και την αλήθεια. **Ας τους εξετάσουμε λοιπόν ήρεμα, έτσι που να μπορέσουμε να κοιτάξουμε πέρα από αυτούς, κατανοώντας τί είναι και όχι τί έχουν σκοπό να διατηρήσουν. Είναι σημαντικό να κατανοηθεί για ποιο λόγο υπάρχουν, επειδή ο σκοπός τους είναι να καταστήσουν την αλήθεια παράλογη και να της επιτεθούν. Αυτοί είναι οι νόμοι που κυβερνούν τον κόσμο που έφτιαξες. Και όμως δεν κυβερνούν τίποτα, και δεν χρειάζεται να καταλυθούν· απλά να κοιτάξεις πέρα από αυτούς και να τους προσπεράσεις (Τ-23.II.1).***

Επομένως, εξερευνούμε τα τέσσερα εμπόδια ώστε να μετακινηθούμε πέρα από αυτές τις άμυνες, στην ειρήνη που μας περιμένει στον ορθό νου μας. Με αυτόν τον τρόπο, η ειρήνη του Αγίου Πνεύματος μπορεί να επεκταθεί μέσω του νου μας και να αγκαλιάσει όλη την Υιότητα σαν ένα. Είναι με αυτήν την σκέψη που αρχίζει η εισαγωγή, καθώς ξεκινάμε το ταξίδι της επιστροφής στο σπίτι :

Καθώς η ειρήνη επεκτείνεται από βαθιά μέσα σου για να αγκαλιάσει όλη την Υιότητα και να της δώσει ανάπαυση, θα συναντήσει πολλά εμπόδια. Κάποια από αυτά θα προσπαθήσεις να τα επιβάλεις εσύ. Άλλα θα φαίνονται

πως προκαλούνται από κάπου αλλού · από τους αδελφούς σου, και από διάφορες όψεις του εξωτερικού κόσμου.

Η μόνη φυσική κατάσταση μέσα στην ψευδαίσθηση του διαχωρισμένου νου μας είναι αυτή η ειρήνη του Θεού – παρούσα σε κάθε νου μέσα από το Άγιο Πνεύμα – να αγκαλιάσει όλους μας μέσα της. Αλλά εμείς θα κάνουμε πράγματα που επεμβαίνουν σε αυτήν την εμπειρία. Κάποια από τα εμπόδια θα τα αναγνωρίσουμε σαν δικές μας κατασκευές ενώ άλλα θα θεωρηθούν ότι έρχονται από άλλους ανθρώπους, ή από διάφορες καταστάσεις του κόσμου έξω από μας – τα οποία όλα έχουν να κάνουν με το σώμα μας με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Με άλλα λόγια, αισθανόμαστε σαν να θυματοποιούμαστε από τις διάφορες όψεις του κόσμου, είτε είναι ο κόσμος που εμείς αντιλαμβανόμαστε ότι είναι έξω από μας είτε αυτός που βιώνουμε μέσα μας. Όπως τονίζουν τα πρώτα μαθήματα του βιβλίου των Ασκήσεων, οι φαινομενικά διαφορετικές αντιλήψεις εσωτερικού και εξωτερικού δεν έχουν διαφορά, την στιγμή που **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους**. Εν πάσει περιπτώσει, αφού οι ζωές μας είναι απλά και μόνον όνειρα - “Είμαστε από το ίδιο υλικό που είναι φτιαγμένα τα όνειρα”, όπως είπε ο Πρόσπερος στην Τρικυμία του Σαίξπηρ – τελικά δεν έχει σημασία ποιες ονειρικές φιγούρες κάνουν τι. Η απόφαση του **ονειρευτή** να παραμείνει κοιμισμένος είναι το αληθινό εμπόδιο για την ειρήνη μας. Οι “άνθρωποι” στα όνειρά μας – η ταυτότητα η δική μας ή των άλλων – δεν είναι τίποτα άλλο παρά θρυμματισμένες αντανακλάσεις της έκφρασης της επιθυμίας του επιλογέα (δηλ. του ονειρευτή).

Όμως η ειρήνη θα τα καλύψει απαλά, επεκτεινόμενη προσπερνώντας τα τελείως ανεμπόδια

Η ιδέα εδώ είναι ότι τα εμπόδια, τα οποία φαίνονται να είναι τόσο συμπαγή και πραγματικά, είναι τίποτα αν αφήσουμε την ειρήνη να κυλήσει μέσα από αυτά. Αυτή η ίδια ιδέα υπάρχει στο Κεφάλαιο 18, όπου ο Ιησούς μιλάει για τα “σύννεφα της ενοχής” που φαίνονται να είναι αδιαπέραστα, αλλά στην πραγματικότητα δεν είναι τίποτα περισσότερο από άυλα σύννεφα τα οποία εύκολα μπορούμε να διαπεράσουμε όταν πάρουμε το χέρι του Αγίου Πνεύματος.

Το ίδιο θα έπρεπε να είναι με τα σκοτεινά σύννεφα της ενοχής, που δεν είναι πια αδιαπέραστα ούτε ουσιώδη. Δεν θα πάθεις ούτε μια γρατζουνιά αν περάσεις μέσα απ' αυτά. Άφησε τον Οδηγό σου να σε διδάξει την ανούσια φύση τους καθώς εκείνος θα σε οδηγεί να τα προσπεράσεις, γιατί κάτω από αυτά υπάρχει ένας κόσμος φωτός όπου δεν μπορούν να ρίξουν καμιά σκιά. Οι σκιές τους απλώνονται πάνω στον κόσμο πέρα από αυτά, ακόμα πιο μακριά από το φως. Όμως από αυτά δεν μπορούν να πέσουν οι σκιές στο φως (T-18.IX.8).

Και ένα παρόμοιο απόσπασμα στο βιβλίο ασκήσεων τονίζει το ίδιο, με τον Ιησού να τοποθετεί συγκινητικά τον εαυτό του στον ρόλο του οδηγού μας μέσα από τα σύννεφα των ψευδαισθήσεων του εγώ, οδηγώντας μας στο φως της σωτηρίας, που βρίσκεται πέρα από αυτά:

Τώρα θα προσπαθήσουμε πάλι να φθάσουμε το φως μέσα σου, Το οποίο είναι εκεί όπου είναι η σωτηρία σου. Δεν μπορείς να την βρεις μέσα στα σύννεφα που περιβάλλουν το φως, και είναι μέσα σ' αυτά που την αναζητάς. Δεν βρίσκεται εκεί. Έχει περάσει τα σύννεφα και είναι στο φως πέρα. Να θυμάσαι ότι θα πρέπει να περάσεις μέσα από τα σύννεφα πριν φθάσεις

στο φως. Αλλά να θυμάσαι επίσης ότι ποτέ δεν βρήκες τίποτα μέσα στους σχηματισμούς των νεφών που φαντάστηκες που να είχε διάρκεια ή που να ήθελες.

Αφού όλες οι ψευδαισθήσεις της σωτηρίας σε έχουν οδηγήσει στην αποτυχία, Ασφαλώς δεν θέλεις να παραμείνεις στα σύννεφα, ψάχνοντας μάταια για είδωλα εκεί, όταν θα μπορούσες τόσο εύκολα να προχωρήσεις στο φως της αληθινής σωτηρίας. Προσπάθησε να περάσεις τα σύννεφα με οποιοδήποτε τρόπο σε συγκινεί. **Σκέψου ότι σου κρατώ το χέρι και σε οδηγώ, αν αυτό σε βοηθά. Και σε διαβεβαιώ ότι αυτό δεν θα είναι μάταιη φαντασίωση** (W-pl. 70.8-9).

Η επέκταση του σκοπού του Αγίου Πνεύματος από την σχέση σου προς τους άλλους, για να τους φέρει απαλά μέσα, είναι ο τρόπος με τον οποίον Αυτό θα ευθυγραμμίσει τα μέσα με τον σκοπό. Την ειρήνη που έθεσε βαθιά μέσα σε σένα και στον αδελφό σου, θα επεκτείνει ήσυχα σε κάθε πλευρά της ζωής σου, περιβάλλοντας εσένα και τον αδελφό σου με φωτεινή ευτυχία και την ήρεμη επίγνωση μιας ολοκληρωμένης προστασίας.

Κανείς δεν θα μπορούσε να διαφωνήσει με αυτό σαν στόχο. Εδώ πάλι βρίσκουμε την κεντρική ιδέα των Μαθημάτων Θαυμάτων ότι η ειρήνη και ο σκοπός του Αγίου Πνεύματος βρίσκονται μέσα από την σχέση που πρώτα είχαμε κάνει ιδιαίτερη και ανίερη, αλλά τώρα έχει θεραπευθεί και έγινε άγια. Αυτή η μετατόπιση προήλθε μετά από το δικό μας αίτημα προς το Άγιο Πνεύμα να βοηθήσει να απομακρυνθούν τα εμπόδια προς την ειρήνη από τον νου μας, επιτρέποντάς Του να αγαπά μέσα από μας με πραότητα, αγκαλιάζοντάς μας σε όλες τις σχέσεις μας και φέρνοντάς μας την χαρά της “φωτεινής ευτυχίας”.

Και θα φέρεις το μήνυμα της αγάπης, της ασφάλειας και της ελευθερίας στον καθένα που πλησιάζει τον ναό σου, εκεί όπου η θεραπεία σε περιμένει.

Θα ενισχύσει την εργασία των μαθητών με τα Μαθήματα Θαυμάτων και επίσης θα εμβαθύνει την εκτίμηση της ευφούς δομής τους, η συνειδητοποίηση ότι τα τρία βιβλία είναι γραμμένα σαν μια τεράστια συμφωνία, όπως ανέφερα στην Εισαγωγή. Τα θέματα έρχονται και επανέρχονται όπως μια μεγάλη συμφωνία αναπτύσσει τα θέματά της. Αυτή η πρόταση δεν μας δίνει τίποτα άλλο παρά ένα παράδειγμα αυτής της συμφωνικής δομής. Αναφέρεται στην ενότητα “Ο Ναός Του Αγίου Πνεύματος” (το οποίο έρχεται αργότερα στο Κεφάλαιο 20 και στο οποίο θα επιστρέψω) που λέει ότι ο ναός του Αγίου Πνεύματος είναι μια σχέση.

Οι άγιες σχέσεις μας είναι αυτές που μας επιτρέπουν να έρθουμε κοντά στο Άγιο Πνεύμα και στον Ιησού, όπως θα συζητήσω στο πρώτο εμπόδιο. Η αγάπη που αισθανόμαστε από τον Ιησού ή το Άγιο Πνεύμα σ' αυτήν την σχέση, επαναλαμβάνω, προσελκύει και άλλους ανθρώπους. Επιπλέον, μας διδάσκει στο Εγχειρίδιο ότι όταν ο δάσκαλος είναι έτοιμος, ο μαθητής εμφανίζεται (M-2.1). Η Αγάπη και η ζωή του Χριστού μέσα μας, στην οποία επιτρέπουμε να ακτινοβολήσει μέσα από μας εξαιτίας της συγχώρεσής μας, έλκει και άλλους ανθρώπους, λειτουργώντας σαν φάρος φωτός – στον νου μας – που καλεί τους περαστικούς να έρθουν και να ενωθούν με αυτήν. Απ' την άλλη πλευρά, πολλές φορές οι άνθρωποι που προσελκύει αυτή η αγάπη μπορεί να προσπαθήσουν να μας επιτεθούν όπως έκαναν με τον Ιησού, επειδή η αγάπη θα τους προξενήσει φόβο (T-6.I.9:2-3; T-6.V-B.1:5-9). Όμως, είναι σημαντικό για την σωτηρία μας να θυμόμαστε ότι αυτοί οι θυμωμένοι ζητούν βοήθεια, ακριβώς όπως εμείς.

Δεν θα περιμένεις για να του την δώσεις, διότι θα τον καλέσεις και θα σου

απαντήσει, αναγνωρίζοντας στο κάλεσμά σου το Κάλεσμα για τον Θεό.

Το “του” αναφέρεται στον “καθένα” της προηγούμενης πρότασης. Η λέξη “καθένας” είναι μια αντωνυμία στον ενικό, και αναφέρεται σε κάθε πρόσωπο στην ζωή μας με το οποίο έχουμε μια σχέση. Μια προηγούμενη ενότητα στο Κεφάλαιο 14, “Ο Κύκλος της Εξιλέωσης”, εκφράζει την ίδια ιδέα: Αποδομούμε την ενοχή μας, που είναι το πρωταρχικό εμπόδιο προς την ειρήνη, μέσα από την συγχώρεση κάποιου άλλου.

Το φορτίο της ενοχής είναι βαρύ, αλλά ο Θεός δεν θα ήθελε ποτέ να μείνεις δεμένος από αυτό. Το σχέδιό Του (Εξιλέωση – Συγχώρεση) για την αφύπνισή σου είναι τόσο τέλει, όσο ατελές είναι το δικό σου.....

Η κληρονομιά της Βασιλείας είναι το δικαίωμα του Υιού του Θεού που του δόθηκε με την δημιουργία του. Μην προσπαθείς να του το κλέψεις, διότι θα ζητήσεις την ενοχή και θα την βιώσεις. Προστάτεψε την αγνότητά του από κάθε σκέψη που θα την έκλεβε και θα την έκρυβε από την όρασή του. Φέρε την αθωότητα στο φως σε απάντηση στο κάλεσμα της Εξιλέωσης. Ποτέ μην επιτρέψεις η αγνότητα να παραμένει κρυμμένη, αλλά διώξε με λάμψη τα βαριά πέπλα της ενοχής μέσα στα οποία ο Υιός του Θεού έχει κρύψει τον εαυτό του από την ίδια του την όραση (T-14.V.2:4-5;4).

Στο πλαίσιο αυτής της άγιας σχέσης, ένα φως λάμπει στον νου μας, και άνθρωποι θα έρθουν θέλοντας την αγάπη που αντανάκλαται εκεί. Και θα αναγνωρίσουν στο κάλεσμά μας τί πραγματικά σημαίνει να καλείς το Άγιο Πνεύμα – συνειδητοποιώντας ότι η ατομικότητα του εγώ και η ιδιαιτερότητα ήταν η λάθος επιλογή, ενώ το αξίωμα της Εξιλέωσης του Αγίου Πνεύματος του μη διαχωρισμού είναι σαφώς η σωστή. Αυτό είναι το “Κάλεσμα στον Θεό” - το “κάλεσμα της Εξιλέωσης” - που αναφέρεται εδώ. Πάντα υπενθυμίζω το όμορφο απόσπασμα στο φυλλάδιο “Ψυχοθεραπεία : Σκοπός, Διαδικασία και Εφαρμογή :

Ας σταθούμε σιωπηλοί μπροστά στην Θέληση του Θεού, και ας κάνουμε αυτό που έχει επιλέξει να κάνουμε. Υπάρχει μόνο ένας δρόμος μέσω του οποίου ερχόμαστε εκεί που άρχισαν όλα τα όνειρα. Και εκεί είναι που θα τα αφήσουμε, για να αποχωρήσουμε ειρηνικά για πάντα. Άκουσε έναν αδελφό που καλεί για βοήθεια και απάντησέ του. Στον Θεό θα είναι που απαντάς, διότι εσύ Τον κάλεσες. Δεν υπάρχει κανένας άλλος τρόπος να αναζητήσεις τον Υιό Του. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος να βρεις τον Εαυτό σου. Ιερή είναι η θεραπεία, γιατί ο Υιός του Θεού επιστρέφει στον Ουρανό μέσα από τον τρυφερό της εναγκαλισμό. Γιατί η θεραπεία του λέει, με την φωνή του Θεού, ότι όλες οι αμαρτίες του έχουν συγχωρεθεί (P-2.V.8).

Και έπειτα υπάρχουν αυτές οι εξαιρετικές γραμμές που ξεκινούν την “από-άλλο κόσμος” ενότητα “Επειδή έχουν έρθει”, στο Κεφάλαιο 26 του κειμένου:

Σκέψου μόνο πόσο άγιος πρέπει να είσαι εσύ από τον οποίον η Φωνή για τον Θεό καλεί γεμάτη αγάπη τον αδελφό σου, έτσι ώστε να μπορείς να αφυπνίσεις μέσα του την Φωνή που απαντά στο κάλεσμά σου ! Και σκέψου πόσο άγιος πρέπει να είναι αυτός όταν μέσα του κοιμάται η δική σου σωτηρία ενωμένη με την δική του ελευθερία! (T-26.IX.1:1-2)

Και εσύ θα τον τραβήξεις μέσα (στον ναό σου) και θα του χαρίσεις ανάπαυση,

όπως δόθηκε σε σένα.

Από την στιγμή που έχεις βιώσει την συγχώρεση της δικής σου ενοχής και έχεις νιώσει την Αγάπη και την ειρήνη του Θεού, πραγματικά δεν θα θέλεις τίποτα άλλο παρά να επεκταθεί αυτή η Αγάπη και η ειρήνη στον καθένα. Εάν την εμποδίσεις μέσα από την δική σου προβολή της ενοχής πάνω στους άλλους, τότε αυτό σημαίνει επίσης ότι θα εμποδίζεις αυτήν την Αγάπη να βιωθεί από σένα. Η Αγάπη, αν είναι πραγματική, είναι **μία**. Επομένως δεν μπορεί ποτέ να διαιρεθεί ούτε να χωριστεί από οποιονδήποτε άλλον και να παραμείνει όπως πραγματικά είναι. Αυτό είναι ένα από τα εξέχοντα θέματα στα Μαθήματα Θαυμάτων, και θα επιστρέφω σ' αυτό συχνά σε όλο το βιβλίο.

Όλα αυτά θα κάνεις. Όμως η ειρήνη που ήδη βρίσκεται βαθιά μέσα πρέπει πρώτα να επεκταθεί, και να κυλήσει προσπερνώντας τα εμπόδια που έβαλες μπροστά της. Αυτό θα κάνεις, διότι τίποτα από ό,τι αναλαμβάνει το Άγιο Πνεύμα δεν παραμένει ανολοκλήρωτο.

Εδώ παίρνουμε μια διαφορετική άποψη του χρόνου. Από την μια, ο Ιησούς μας λέει ότι θα αφήσουμε την ειρήνη να επεκταθεί μέσα από μας, και έπειτα, από την άλλη, λέει ότι υπάρχει δουλειά (της συγχώρεσης) που πρέπει να κάνουμε πρώτα. Υπό μία έννοια μας λέει μια ενθαρρυντική κουβέντα, όπως κάνει τόσο συχνά στα Μαθήματα Θαυμάτων, λέγοντάς μας ότι δεν μπορούμε παρά να ολοκληρώσουμε αυτήν την διαδικασία. Υπάρχει μια γραμμή στο φυλλάδιο της Ψυχοθεραπείας που λέει, στο πλαίσιο της σύνδεσης θεραπευτή και θεραπευόμενου:

Διότι δύο έχουν ενωθεί. Και τώρα οι υποσχέσεις του Θεού τηρούνται από Αυτόν.... Αυτό που αυτοί πρέπει να αρχίσουν ο Πατέρας τους θα το ολοκληρώσει (Ρ-2.Υ.6:1-2,4).

Πραγματικά, δεν μπορείς να είσαι σίγουρος για τίποτα από ό,τι βλέπεις έξω από σένα, αλλά γι' αυτό μπορείς να είσαι σίγουρος: Το Άγιο Πνεύμα ζητάει να Του προσφέρεις ένα τόπο ανάπαυσης όπου θα αναπαυθείς μέσα Του.

Ο Ιησούς λέει ότι δεν μπορούμε να εμπιστευθούμε τίποτα έξω από μας, επειδή όλα είναι μια ψευδαίσθηση, που προβάλλεται από το εγώ για να αποσπάσει την προσοχή μας από τον νου μας. Αλλά, το μόνο πράγμα σε όλο τον κόσμο που μπορούμε να εμπιστευθούμε είναι αυτό που είναι μέσα – στον ορθό νου μας, ο “τόπος ανάπαυσης” - και αυτό είναι το Άγιο Πνεύμα. Και έτσι Αυτό ζητάει πάντα να Του προσφέρουμε έναν τόπο όπου μπορεί να ξεκουραστεί. Η ίδια μεταφορά χρησιμοποιείται σε πολλά άλλα σημεία. Υπάρχει ένα θαυμάσιο μάθημα, “Θα μείνω ακίνητος μια στιγμή και θα πάω σπίτι” (W-pl.182), που δηλώνει ότι ο Χριστός μέσα μας που έρχεται σαν μικρό παιδί ζητάει να κάνει το σπίτι Του μέσα μας. Και υπάρχουν άλλα σημεία όπου ο Ιησούς λέει το ίδιο πράγμα – ότι θα αναπαυθεί μέσα μας και εμείς μέσα του. Τέλος, διαβάζουμε αυτήν την όμορφη δήλωση της ενότητας της ανάπαυσής μας, που αγκαλιάζει την Υιότητα σαν ένα – κλείνει το Μάθημα 109, “Αναπαύομαι στον Θεό”:

*Αναπαύεσαι μέσα στην ειρήνη του Θεού σήμερα, ήσυχος και άφοβος.
Κάθε αδελφός έρχεται να βρει την ανάπαυσή του και σου την προσφέρει.
Αναπαυόμαστε μαζί εδώ, γιατί έτσι η ανάπαυσή μας ολοκληρώνεται, και ό,τι
δίνουμε σήμερα το έχουμε ήδη λάβει. Ο χρόνος δεν είναι ο φύλακας αυτού
που δίνουμε σήμερα. Δίνουμε σε αυτούς που είναι αγέννητοι και σε
αυτούς που έχουν πεθάνει, σε κάθε Σκέψη του Θεού και στον Νου στον οποίον*

αυτές οι Σκέψεις γεννήθηκαν και εκεί αναπαύονται. Και τους υπενθυμίζουμε το μέρος όπου αναπαύονται κάθε φορά που λέμε στον εαυτό μας : “Αναπαύομαι στον Θεό”. (W-pl.109.9)

Σου απάντησε, και μπήκε στην σχέση σου.

Μια συνηθισμένη ιδέα που εμφανίζεται σε όλα τα Μαθήματα Θαυμάτων, ειδικά στα μεσαία κεφάλαια του κειμένου είναι το να προσκαλούμε το Άγιο Πνεύμα να εισέλθει στις σχέσεις μας ζητώντας την βοήθειά Του για να συγχωρήσουμε αντί να καταδικάσουμε. Και την στιγμή που Του ζητάμε να εισέλθει, είναι εκεί. Η διαδικασία δεν έχει τίποτα να κάνει με την μετακίνηση του Αγίου Πνεύματος, αλλά την δική μας. Απλά διορθώνουμε το λάθος της απομάκρυνσής μας από Αυτό, επιστρέφοντας στον επιλογέα μέσα στον νου μας, ο οποίος επιλέγει τώρα να επιστρέψει σ' Αυτό και στο αξίωμά Του της Εξιλέωσης. Ακριβώς όπως αντιλαμβανόμαστε και βιώνουμε τον ήλιο που ανατέλλει και δύει κάθε μέρα, έτσι πιστεύουμε ότι ο Ιησούς ή το Άγιο Πνεύμα έρχεται σε μας. Αλλά στην πραγματικότητα εμείς κινούμαστε, όπως κάνει η Γη. Όπως ο λαμπρός ήλιος στον ουρανό μας, που είναι η πηγή του φωτός και συντηρητής της ζωής μας, το σταθερό φως του Ιησού μέσα στον νου μας είναι ο φάρος της αλήθειας και ο υποστηρικτής της πνευματικής μας ελπίδας, στον οποίον επιστρέφουμε όταν είμαστε ικανοί να επιλέξουμε εναντίον της σκοτεινιάς του εγώ και τον θάνατο του εγώ.

Δεν θα Του ανταπέδιδες τώρα την χάρη Του, και να μπεις σε μια σχέση μαζί Του;

Με κάποια έννοια, εκείνος ήταν ευγενής όταν απάντησε στο κάλεσμά μας για βοήθεια και τώρα αυτό που εμείς απαντάμε είναι στο δικό Του κάλεσμα για συνεργασία. Αυτό το κάλεσμα είναι ότι εμείς κάνουμε το δικό μας μέρος συγχωρώντας τις ιδιαίτερες σχέσεις μας, έτσι ώστε η Αγάπη Του να ελευθερωθεί και να επεκταθεί μέσα από εμάς στους άλλους νόες.

Διότι είναι Εκείνος ο Οποίος πρόσφερε στην σχέση σου το δώρο της αγιότητας, χωρίς την οποία θα ήταν για πάντα αδύνατον να εκτιμήσεις τον αδελφό σου.

Την ευγνωμοσύνη που Του οφείλεις Εκείνος δεν ζητά παρά να την λάβεις για Εκείνον. Και όταν κοιτάξεις με γλυκιά ευγένεια τον αδελφό σου, θα βλέπεις το Ίδιο.

Η πρώτη ενότητα σ' αυτό το κεφάλαιο μιλά για αγιότητα και να έχουμε πίστη στον αδελφό μας, και αυτή η δήλωση συνεχίζει αυτό το θέμα. Είναι ένας ποιητικός τρόπος να πει πόσο πολύ μας χρειάζεται το Άγιο Πνεύμα και πόσο πολύ Το χρειαζόμαστε εμείς. (Ο αναγνώστης μπορεί να θυμηθεί μια δήλωση που έκανε νωρίτερα στο κείμενο ο Ιησούς όπου μας θυμίζει το ίδιο πράγμα : [«Σας χρειάζομαι τόσο όσο και εσείς με χρειάζεστε» (T-8.V.6:10).]) Και αυτό που θα ζητούσε από μας θα ήταν να πάρουμε την Αγάπη Του και την ευγνωμοσύνη και να τις αφήσουμε να επεκταθούν μέσα από μας προς κάθε έναν.

Διότι κοιτάξεις εκεί που βρίσκεται το Άγιο Πνεύμα και όχι χωριστά από Αυτό.

Και “εκεί που βρίσκεται το Άγιο Πνεύμα” είναι σε κάποιον που συγχωρούμε. Οι νόες ενώνονται, και αν σκεφτούμε ότι το Άγιο Πνεύμα είναι στον ορθό νου μας, αυτό σημαίνει ότι αυτός ο κάποιος είναι επίσης στον ορθό νου μας. Όταν ξεπεράσω τον τρόπο που ο λάθος-νους μου σε κοιτάζει, ξεπεράσω όλη μου την ενοχή και τον θυμό μου, αυτό που μένει είναι το Άγιο Πνεύμα μέσα μου. Αυτό που βλέπω έξω δεν μπορεί παρά να είναι μόνο αυτό που βλέπω μέσα - (“Η προβολή κατασκευάζει την αντίληψη” T-21.in.1:1) – κι έτσι αυτό που βλέπω μέσα μου δεν μπορεί παρά να υπαγορεύει αυτό που βλέπω έξω σε σένα.

Επομένως, το να βλέπω το Άγιο Πνεύμα μέσα σου δεν σημαίνει ότι βλέπω ένα μικρό πουλί να πετάει γύρω σου, ή κυριολεκτικά να αντιλαμβάνομαι μια εικόνα ή ένα φως μέσα σου. Αφού είσαι ένα κομμάτι μου κι εγώ είμαι ένα κομμάτι σου, αυτό που πραγματικά βλέπω είναι η αντανάκλαση αυτού που εγώ έχω επιτρέψει να είναι στον δικό μου νου. Αυτή είναι η όραση του προσώπου του Χριστού, ένα μεγάλο σύμβολο των Μαθημάτων Θαυμάτων για την συγχώρεση. Είναι μια όραση που δεν έχει καμιά σχέση με μια αντίληψη μιας πραγματικής φυσικής εικόνας, όπως το να δεις το πρόσωπο του Ιησού. Μάλλον, στα Μαθήματά Του, ο Ιησούς μιλάει για μια μετατόπιση **στον νου** μας που μας επιτρέπει να βλέπουμε το ίδιο φυσικό πρόσωπο διαφορετικά – χωρίς προβολές της δικής μας πίστης στην αμαρτία και ενοχή. Είναι μια αλλαγή στην συμπεριφορά που προέρχεται από μια αλλαγή στην επιλογή μας των δασκάλων. Η φυσική αντίληψη είναι απλά ένα επιφαναινόμενο αυτής της εσωτερικής αλλαγής.

Δεν μπορείς να δεις το Άγιο Πνεύμα, αλλά μπορείς να δεις αληθινά τους αδελφούς σου. Και το φως μέσα τους θα σου δείξει όλα όσα χρειάζεσαι να δεις.

Επαναλαμβάνω, το Άγιο Πνεύμα δεν είναι κάτι έξω από μας. Δεν είναι κάτι που βλέπουμε με τα μάτια μας, ούτε είναι μια Φωνή που ακούμε στην πραγματικότητα. Μάλλον Το άγιο Πνεύμα είναι μια στάση που μοιραζόμαστε· είναι ένας τρόπος σκέψης που ενώνει πραγματικά όλους τους ανθρώπους και κοιτάζει πέρα από τις προβολές της ενοχής μας που έχουμε τοποθετήσει στους άλλους. Ο μαθητής των Μαθημάτων Θαυμάτων καλά θα κάνει να θυμάται πάντα, καθώς συζητώ πιο βαθιά κάπου αλλού, ότι και το Άγιο Πνεύμα είναι επίσης μια ψευδαίσθηση. Όπως εξηγεί ο Ιησούς στην διευκρίνιση των όρων προς το τέλος του εγχειριδίου για δασκάλους :

Δικιά Του (του Αγίου Πνεύματος) είναι η Φωνή για τον Θεό, και γι' αυτό έχει πάρει μορφή. Αυτή η μορφή δεν είναι η πραγματικότητά Του, την οποία μόνον ο ίδιος ο Θεός γνωρίζει μαζί με τον Χριστό..... Και τότε (αφού έχουν αντικατασταθεί τα όνειρα της κακίας του εγώ) η Φωνή φεύγει, όχι για να πάρει μορφή πια αλλά για να επιστρέψει στο αιώνιο άμορφο του Θεού. (C-6.1:4-5;5:8).

Όμως, μέσα στην ψευδαίσθηση της διαχωρισμένης κατάστασής μας, χρειαζόμαστε μια ψευδαίσθηση συγχώρεσης που μας θυμίζει την αληθινή μας πραγματικότητα έξω από το όνειρο του εγώ. Αυτή η υπενθύμιση είναι η **αντανάκλαση** της αλήθειας, και είναι αυτή η ανάμνηση που αναφέρουν τα Μαθήματα Θαυμάτων ως το Άγιο Πνεύμα., Και έτσι, μόνον με την βοήθεια του Αγίου Πνεύματος μπορούμε να περάσουμε πέρα από το σκοτάδι με το οποίο έχουμε τυλίξει τους άλλους, και να δούμε το φως μέσα τους και τίποτα άλλο. Σε δύο προηγούμενες ενότητες στο κείμενο, ο Ιησούς λέει ότι θα δούμε τα αποτελέσματα της δικής του παρουσίας και της Παρουσίας του Θεού που θα συμβούν μέσα από εμάς. Γνωρίζουμε ότι δεν τα δημιουργήσαμε εμείς, αλλά **κάτι** μέσα μας το έκανε σίγουρα , και αυτό το **κάτι** είναι Κάποιος:

*Όμως, πρέπει να δεις τα έργα που κάνω μέσα από σένα, ειδικά, δεν θα αντιληφθείς ότι τα έχω κάνει σε σένα. Μην θέτεις όρια σε αυτό που πιστεύεις ότι μπορώ να κάνω μέσα από εσένα, αλλιώς δεν θα δεχτείς αυτό που μπορώ να κάνω **για** σένα (T-11.VI.9:3-4)*

Όμως, δες τα ισχυρά έργα που Αυτός θα κάνει μέσα από σένα, και πρέπει να πειστείς ότι τα έκανες μέσω Αυτού. Είναι αδύνατον να αρνηθείς την Πηγή αποτελεσμάτων τόσο ισχυρών, ώστε δεν θα μπορούσαν να προέρχονται από σένα (T-14.XI.15"3-4).

Όταν η ειρήνη μέσα σου έχει επεκταθεί ώστε να συμπεριλάβει τον καθένα, τότε η λειτουργία του Αγίου Πνεύματος θα έχει πραγματοποιηθεί.

Η λειτουργία του Αγίου Πνεύματος είναι να πάρει την ειρήνη που έρχεται από τον Θεό και να την επεκτείνει ελεύθερα χωρίς απολύτως καμιά παρεμβολή, έτσι ώστε να αγκαλιάσει κάθε όψη της Υιότητας. Εδώ αναφέρεται στον **πραγματικό κόσμο**, την κατάσταση του νου του Υιού όταν είναι ολοκληρωτικά θεραπευμένος. Σ' αυτό το σημείο, η λειτουργία του Αγίου Πνεύματος στην ζωή μας έχει ολοκληρωθεί. Το να φθάσει σ' αυτό το σημείο κάθε φαινομενικά διαχωρισμένο κομμάτι της Υιότητας – το τέλος του τάπητα του χρόνου (Τ-13.Ι.3:5) – είναι επίσης η σημασία της Δευτέρας Παρουσίας, η οποία ακολουθείται από την Τελική Κρίση και το τελευταίο βήμα του Θεού. Όλα αυτά, φυσικά, είναι η ερμηνεία των Μαθημάτων Θαυμάτων των παραδοσιακών Χριστιανικών συμβόλων, που εκφράζουν με χρονικούς όρους μια άχρονη διαδικασία, που δεν θα μπορούσε να γίνει κατανοητή με κανέναν άλλον τρόπο.

Τι ανάγκη θα υπάρχει για να δεις τότε;

Η μόνη ανάγκη που έχουμε για να δούμε τώρα, είναι να διορθώσουμε τις λανθασμένες αντιλήψεις του εγώ και να αποκτήσουμε την αληθινή αντίληψη της όρασης του Χριστού. Όταν αυτό έχει ολοκληρωτικά πραγματοποιηθεί και δεν έχει μείνει καμία κηλίδα σκότους, όλος ο σκοπός αυτού του κόσμου έχει τελειώσει. Η αληθινή αντίληψη του Αγίου Πνεύματος έχει ακυρώσει την λανθασμένη αντίληψη του εγώ, και αυτό που απομένει είναι η μη-δυσιστική γνώση, όπως εκφράζεται σ' αυτό το ωραίο απόσπασμα από την διευκρίνηση των όρων:

Και τώρα η γνώση του Θεού, αμετάβλητη, σίγουρη, αγνή και πλήρως κατανοητή, εισέρχεται στο βασίλειό της. Έχει φύγει η αντίληψη, τόσο η σωστή όσο και η λάθος. Έχει φύγει η συγχώρεση, γιατί το έργο της έχει πραγματοποιηθεί. Και έχουν φύγει και τα σώματα μέσα στο απαστράπτον φως πάνω στον βωμό του Υιού του Θεού. Ο Θεός γνωρίζει ότι είναι Δικός Του, όπως και δικός του. Και εδώ Αυτοί ενώνονται γιατί εδώ το πρόσωπο του Χριστού με την λάμψη του έδωσε την τελευταία στιγμή του χρόνου, και τώρα είναι η τελευταία αντίληψη του κόσμου χωρίς σκοπό και χωρίς αιτία. Διότι όπου επιτέλους έχει έρθει η ανάμνηση του Θεού δεν υπάρχει ταξίδι, ούτε πίστη στην αμαρτία, ούτε τοίχοι, ούτε σώματα, και η βλοσυρή έλξη της ενοχής και του θανάτου εξαφανίζεται για πάντα (C-4.7).

Όταν ο Θεός έχει κάνει ο Ίδιος το τελευταίο βήμα, το Άγιο Πνεύμα θα συγκεντρώσει όλες τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη που Του έχεις προσφέρει, και θα τις εναποθέσει απαλά ενώπιον του Δημιουργού Του στο Όνομα του ιερότατου Υιού Του.

Προφανώς αυτή η δήλωση είναι μεταφορική, όπως μόλις είδαμε στην αναφορά μας της τριάδας της Δευτέρας Παρουσίας, της Τελικής Κρίσης και του τελικού βήματος του Θεού. Επιπλέον, αυτή η αναφορά είναι υπενθύμιση του αποσπάσματος νωρίτερα στο κείμενο, όπου ο Ιησούς περιγράφει πώς, όταν ολοκληρωθεί η Εξιλέωση, το Άγιο Πνεύμα θα παραμείνει να ευλογήσει όλες τις δημιουργίες μας, εφ' όσον ό,τι δημιουργεί ο Θεός είναι αιώνιο (Τ-5.Ι.5:7). Αυτό το τωρινό απόσπασμα είναι ένας άλλος ποιητικός τρόπος έκφρασης της ενότητας της αιώνιας Αγάπης του Θεού, η οποία είναι αληθινά ανείπωτη.

Και ο Πατέρας θα τις δεχτεί στο Όνομά Του. Τι ανάγκη υπάρχει για να δεις, στην

παρουσία της ευγνωμοσύνης Του;

Αυτό είναι ένα υπέροχο όραμα του τί συμβαίνει όταν τελικά ξεπεράσουμε όλα τα εμπόδια προς την ειρήνη. Επιστρέφουμε στην επίγνωσή μας της τέλει ενότητας του Ουρανού όπου, επαναλαμβάνω, η αντίληψη δεν έχει σκοπό και δεν έχει θέση. Ο δυισμός δεν μπορεί να υπάρξει στην κατάσταση της μη-δυσαικότητας.

Πριν προχωρήσουμε στο πρώτο εμπόδιο, ας περιγράψω πάλι τα τέσσερα εμπόδια, αλλά σε μια άλλη μορφή. Τα τρία πρώτα αντανακλούν διαφορετικές μορφές επίθεσης. Το **πρώτο εμπόδιο** μιλάει συγκεκριμένα για επίθεση : την επιθυμία μας να απαλλαγούμε από την ειρήνη επιτιθέμενοι στους άλλους ανθρώπους. Το **δεύτερο εμπόδιο** πιο εξειδικευμένα εστιάζεται στην επίθεση στον εαυτό μας. Εδώ η συζήτηση εστιάζεται στο σώμα και στην ανάγκη του νου γι' αυτό, βλέποντάς το είτε σαν αντικείμενο ευχαρίστησης είτε πόνου. Το **τρίτο εμπόδιο** είναι η πλήρης επέκταση αυτής της επίθεσης, που είναι ο θάνατος : η έλξη του θανάτου, που στην ουσία είναι η έλξη του φόβου, είτε μιλάμε για τον φόνο κάποιου άλλου ή τον φόνο του εαυτού μας.

Επομένως, ο Ιησούς μας διδάσκει εδώ, στα τρία πρώτα εμπόδια προς την ειρήνη, για τις προβολές της ενοχής μας, και τους διαφορετικούς τρόπους του εγώ να εκφράζει τις άμυνές του απέναντι στην ενδεχόμενη απόφασή μας να το εγκαταλείψουμε. Κάθε στρώμα άμυνας μας οδηγεί βαθύτερα και βαθύτερα στο σύστημα σκέψης του εγώ, και οδηγεί στο **τελευταίο εμπόδιο**, που είναι ο φόβος του Θεού. Είναι αυτός ο φόβος βασισμένος στην διαστρεβλωμένη εικόνα του εγώ για τον Δημιουργό μας και Πηγή μας που γίνεται η αιτία να προβάλλουμε συνεχώς την ενοχή μας σε κάποιον άλλον, να επιτιθέμεθα σε άλλους ανθρώπους, να επιτιθέμεθα στον εαυτόν μας, και έτσι να κάνουμε τον θάνατο πραγματικό. Όλα αυτά, όπως θα δούμε, γίνονται τρόποι να προστατευτούμε από αυτό που ερμηνεύει για μας το εγώ σαν την οργή του Θεού. Αυτή η πεποίθηση, με την σειρά της, είναι η άμυνα απέναντι στην ενδεχόμενη επιστροφή μας στον επιλογέα του νου μας, ο οποίος θα διόρθωνε το αρχικό λάθος της επιλογής μας ενάντια στο Άγιο Πνεύμα και στην πίστη μας στα ψέματα του εγώ για διαχωρισμό και ατομικότητα.

Όπως παρουσιάστηκαν σ' αυτές τις ενότητες στο κείμενο, καθένα από τα τέσσερα εμπόδια έχει δύο μέρη. Η δεύτερη ενότητα κάτω από κάθε εμπόδιο είναι ένας σχολιασμός του εμποδίου, όπως έχει περιγραφεί στο πρώτο μέρος. Συνολικά, είναι μια ομάδα εννοιών με λαμπρή σύλληψη, και , επαναλαμβάνω, μια υπέροχη περίληψη του συστήματος σκέψης των Μαθημάτων Θαυμάτων.

ΜΕΡΟΣ Ι

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΜΠΟΔΙΟ

Κεφάλαιο Τρία

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΜΠΟΔΙΟ : Η ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΝΑ ΑΠΑΛΛΑΓΕΙΣ ΑΠΟ ΑΥΤΗΝ

Το πρώτο εμπόδιο προς την ειρήνη που πρέπει να αντιμετωπίσουμε στο ταξίδι της επιστροφής μας στο σπίτι, είναι η επιθυμία να απαλλαγούμε από αυτήν και «αυτή» είναι βέβαια η ειρήνη. Έτσι το πρώτο εμπόδιο είναι ότι δεν θέλουμε ειρήνη. Με μια πρώτη ματιά αυτό δεν έχει νόημα, γιατί πόσοι μαθητές των Μαθημάτων Θαυμάτων θα έλεγαν (ή ακόμα θα ήθελαν να πουν) ότι δεν θέλουν ειρήνη; Όμως, όπως μας προειδοποιεί ο Ιησούς στο Μάθημα 185 :

Το να πεις αυτές τις λέξεις [«Θέλω την ειρήνη του Θεού»] δεν είναι τίποτα. Αλλά το να εννοείς αυτές τις λέξεις είναι το παν (W-pl.185.1:1-20).

Το πρόβλημα είναι ότι δεν έχουμε επίγνωση του πόσο πολύ **δεν** θέλουμε να είμαστε σε ειρήνη, και αυτός είναι ο λόγος που ο Ιησούς κάνει την ακόλουθη δήλωση: «Μην εμπιστεύεστε τις καλές σας προθέσεις. Δεν είναι αρκετές» (T-18.IV.2:1-2). Η μη επίγνωσή μας αυτής της αμφιθυμίας οφείλεται στην **μη** κατανόηση της δέσμευσής μας στην ατομικότητα και στην ταύτισή μας με αυτήν, και επομένως στην **μη** κατανόηση του πώς η ειρήνη και η αγάπη είναι απειλές γι' αυτήν την ατομικότητα. Έχω τονίσει ήδη αυτήν την θεμελιώδη δυναμική του εγώ στο Κεφάλαιο Ένα, και θα επιστρέφουμε σ' αυτήν ξανά και ξανά σε όλο αυτό το βιβλίο. Η λησμονιά ότι απορρίψαμε την ειρήνη είναι το κλειδί του σχεδίου του εγώ για την διατήρηση ολόκληρου του συστήματος σκέψης του διαχωρισμού, και επομένως το κλειδί για να κατανοήσουμε αυτά τα τέσσερα εμπόδια προς την ειρήνη. Επιπλέον, καθώς θα δούμε τώρα, ο τρόπος που εκδηλώνουμε την επιθυμία μας να **μην** είμαστε σε ειρήνη είναι η επίθεσή μας στους άλλους.

Το πρώτο εμπόδιο που πρέπει να ξεπεράσει η ειρήνη είναι η επιθυμία σου να απαλλαγείς από αυτήν. Γιατί δεν μπορεί να επεκταθεί αν δεν την κρατήσεις. Είσαι το κέντρο από το οποίο ακτινοβολεί προς τα έξω, για να προσκαλέσει τους άλλους μέσα.

Αυτό τονίζει την επιλογή που κάνουμε. Είτε επιλέγουμε να διατηρήσουμε την ειρήνη είτε επιλέγουμε να την αφήσουμε να φύγει, προστατεύοντας την απόφασή μας με το να προβάλλουμε την ευθύνη για τον δικό μας πόνο πάνω στους άλλους με το να τους επιτεθούμε. Επιπλέον, δεν μπορούμε ποτέ να δικαιολογήσουμε ειλικρινά τις προσπάθειές μας να αποφύγουμε την προσωπική ευθύνη της δικής μας αίσθησης διαχωρισμού. Ο Ιησούς το κάνει αυτό τελειώς σαφές στην ακόλουθη άμεση δήλωση, που προηγείται της συζήτησής του για την σταύρωση στην αρχή του Κεφαλαίου 6 στο κείμενο:

Ο θυμός πάντα έχει να κάνει με προβολή διαχωρισμού ο οποίος τελικά πρέπει να γίνει αποδεκτός ως ευθύνη δική σου παρά να κατηγορούνται άλλοι. Ο θυμός δεν μπορεί να εμφανιστεί παρά μόνο αν πιστεύεις ότι έχεις δεχθεί επίθεση, ότι η ανταπόδοσή της είναι δικαιολογημένη, και ότι εσύ δεν είσαι με κανέναν τρόπο υπεύθυνος γι'

αυτήν..... Δεν γίνεται να δεχθείς επίθεση, η επίθεση δεν έχει καμιά δικαιολογία και εσύ είσαι υπεύθυνος γι' αυτό που πιστεύεις (Τ-6.in.1:2-3,7).

Αυτή η τιμιότητα στην αναγνώριση και αποδοχή αυτής της προσπάθειας να αποφύγουμε την ευθύνη των δικών μας αποφάσεων εναντίον του Θεού, μας επιτρέπει να αρχίσουμε την διαδικασία που αποκαθιστά στην επίγνωσή μας τον νου που το αποφάσισε αυτό κατ' αρχήν. Μόνον μέσα από αυτήν την διαδικασία της τιμιότητας και αυτό-εξέτασης μπορούμε τελικά να επιλέξουμε ξανά. Γι' αυτό ο Ιησούς μας κάνει πάλι αυτήν την έκκληση:

Παρατήρησε προσεκτικά και δες τί είναι αυτό που ζητάς πραγματικά. Να είσαι απόλυτα έντιμος με τον εαυτό σου σε αυτό, διότι δεν πρέπει να κρύβουμε τίποτα ο ένας από τον άλλον. Αν θέλεις πραγματικά να προσπαθήσεις να το κάνεις αυτό, θα έχεις κάνει το πρώτο βήμα για την προετοιμασία του νου σου ώστε να εισέλθει ο Ιερός Ένας (Τ-4.III.8:1-3).

Αναλογίσου με εντιμότητα τί έχεις σκεφτεί που δεν θα είχε σκεφτεί ο Θεός, και τί δεν έχεις σκεφτεί που ο Θεός θα ήθελε να σκεφτείς. Ψάξε ειλικρινά γι' αυτό που έχεις κάνει, και γι' αυτό που δεν έχεις κάνει και έπειτα άλλαξε τον νου σου ώστε να σκέφτεται μαζί με τον νου του Θεού (Τ-4.IV.2:4-5).

Εσύ είσαι το σπίτι της· η γαλήνια κατοικία της από την οποία απλώνεται απαλά προς τα έξω, χωρίς ποτέ να σε εγκαταλείπει.

Επαναλαμβάνω, το «της» αναφέρεται στην ειρήνη. Είμαστε το σπίτι της με την έννοια ότι οι νόες μας είτε την καλωσορίζουν είτε την απορρίπτουν. Η ειρήνη έτσι είναι το αποτέλεσμα μιας απόφασης που παίρνουμε, που σχετίζεται απ' ευθείας από την απόφασή μας είτε να παραμείνουμε ένα ξεχωριστό άτομο είτε να επιστρέψουμε στην αληθινή μας Ταυτότητα σαν την μη-συγκεκριμένη ενότητα του Χριστού. Το απόσπασμα εκφράζει επίσης το σημαντικό αξίωμα ότι αυτό που δίνουμε, αυτό παίρνουμε. Ο αναγνώστης μπορεί να θυμηθεί μια προηγούμενη αναφορά μας στο **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους**, το νόημα της εκφράζεται σ' αυτήν την δήλωση. Αρκεί να δηλώσουμε εδώ ότι καθώς δίνουμε ειρήνη σε άλλους ανθρώπους αυτή παραμένει μέσα μας. Αυτό επίσης εκφράζει την διαδικασία επέκτασης στον Ουρανό, που δεν μπορεί να γίνει κατανοητή αν την σκεφτούμε με όρους χώρου. Ο Θεός επεκτείνει την Αγάπη Του, όμως η Αγάπη Του πάντα παραμένει μέσα Του· και καθώς σαν επέκτασή Του είμαστε η Αγάπη Του, παραμένουμε μέσα Του επίσης.

Αν την αφήσεις άστεγη, πώς θα μπορέσει να παραμείνει μέσα στον Υιό του Θεού; Αν απλωθεί σε όλη την δημιουργία, πρέπει να αρχίσει από σένα, και από σένα να φτάσει στον καθένα που καλεί, και να του φέρει ανάπαυση με το να ενωθεί μαζί σου.

Ας πάμε πίσω στην ιδέα της ανάπαυσης στον Θεό μέσα στον νου μας. Τότε, αυτό σημαίνει ότι αν θέλουμε να συσκοτίσουμε την ειρήνη που είναι μέσα μας, και να παλέψουμε ή να αμυνθούμε εναντίον της, το μόνο που πρέπει να κάνουμε είναι να αποφασίσουμε να μην επεκτείνουμε ειρήνη. Αυτό την μπλοκάρει αυτόματα, όχι μόνο από το να επεκτείνω εγώ ειρήνη σε σένα αλλά σίγουρα μπλοκάρει την επέκτασή της στον εαυτό μου. Αυτό το απόσπασμα αντανakλά επίσης το κρίσιμο θέμα των Θαυμάτων της έμφυτης ενότητας του Υιού του Θεού. Αν η ειρήνη πρόκειται να αγκαλιάσει όλη την δημιουργία – τον **έναν** Υιό του Θεού – τότε πρέπει να αρχίσει με τον καθένα από μας τους φαινομενικά

εξατομικευμένους, αφού ο καθένας από μας **είναι** ο ένας Υιός του Θεού. Αυτό δεν έχει κανένα νόημα για έναν εγκέφαλο καθορισμένο από τις αρχές του χρόνου και του χώρου, αλλά η ιδέα του ολογράμματος μας επιτρέπει να αρχίσουμε να εκτιμούμε πώς το όλον μπορεί να βρίσκεται σε κάθε κομμάτι. Επαναλαμβάνω, κάθε εξατομικευμένος Υιός περιέχει το όλον του Χριστού. Όπως τονίζει το βιβλίο των Ασκήσεων :

Ένας αδελφός είναι όλοι οι αδελφοί. Κάθε νους περιέχει όλους τους νόες, γιατί όλοι οι νόες είναι ένα. Αυτή είναι η αλήθεια (W-pl.161.4:1-3).

Γιατί να θέλεις την ειρήνη άστεγης; Τι νομίζεις ότι πρέπει να αποβάλλει για να κατοικήσει μαζί σου; Ποιο φαίνεται να είναι το κόστος που είσαι τόσο απρόθυμος να πληρώσεις;

Ο Ιησούς δεν απαντά σε αυτές τις ερωτήσεις, γιατί είναι στην ουσία θεωρητικές. Αλλά έχουμε ήδη δει την απάντηση του εγώ. Είναι η ατομικότητά μας που θα έπρεπε να «αποβληθεί» για να καλωσορίσουμε την ειρήνη στους νόες μας. Εάν πραγματικά θέλαμε την ειρήνη του Θεού, θα έπρεπε να διώξουμε την ενοχή μας μακριά. Αυτό σημαίνει ότι θα χάναμε την ατομικότητά μας, η οποία προστατεύεται από την ενοχή. Αυτό είναι επίσης παρόμοιο με την συζήτηση στο «Οι νόμοι του Χάους» πάνω στην επιθυμία μας για το «πολύτιμο μαργαριτάρι» της ιδιαιτερότητας του αδελφού μας που την έκρυψε μέσα στο σώμα του (T-23.II.11). Εκεί συζητείται αυτό με έναν πολύ πιο δυνατό τρόπο όσον αφορά το πόσο εγκληματικά μακριά θα μπορούσαμε να φθάσουμε για να προστατέψουμε την ενοχή μας και να διατηρήσουμε την ιδιαιτερότητά και την ατομικότητά μας.

Αυτό το μικρό εμπόδιο από άμμο στέκεται ακόμη ανάμεσα σε σένα και στον αδελφό σου. Θέλεις να το ενισχύσεις τώρα; Δεν σου ζητείται να το αφήσεις να φύγει για τον εαυτό σου και μόνο. Ο Χριστός στο ζητά για τον Εαυτό Του.

Το «μικρό εμπόδιο από άμμο» είναι ο θυμός μας ή οι επιθετικές σκέψεις, το σύμβολο του διαχωρισμού ή το χάσμα που πιστέψαμε ότι υπήρξε κατά τον αρχικό διαχωρισμό από τον Θεό. Μπορούμε να καταλάβουμε αυτό το εμπόδιο με δύο τρόπους: Ο πρώτος είναι ακριβώς αυτός που λέει το κείμενο – ότι η επιθυμία να κρατήσουμε την ειρήνη μας ή να αφήσουμε να φύγει αυτό το «μικρό μας εμπόδιο από άμμο» εκδηλώνεται για χάρη του Χριστού, κυριολεκτικά. Ο Χριστός το ζητάει αυτό από μας ούτως ώστε Αυτός να βρει το σπίτι Του μέσα μας. Με άλλα λόγια, δεν μπορεί να είναι στο σπίτι μέσα μας παρά μόνο αν Τον προσκαλέσουμε. Σίγουρα είναι στο σπίτι μέσα στον αληθινό Εαυτό μας διότι αυτό **είναι** ο Χριστός, αλλά εμείς έχουμε τραβήξει μια κουρτίνα ατομικότητας και ενοχής γύρω του, που προστατεύεται από τις προβολές μας της επίθεσης. Δεύτερον, όπως έχουμε δει σε άλλα σημεία στα Μαθήματα Θαυμάτων, η απελευθέρωση του θυμού μας ζητείται από μας για **όλους** τους ανθρώπους. Το Μάθημα «Όταν θεραπεύομαι δεν θεραπεύομαι μόνον εγώ» (W-pl.137) απηχεί το ίδιο θέμα. Ο Υιός του Θεού είναι ένας – ο Χριστός – και αν εξαιρέσουμε έστω και ένα πρόσωπο από την Υιότητα, την έχουμε καταστρέψει όλη και σταυρώσαμε τον Χριστό άλλη μια φορά. Και αφού είμαστε μέρος του Χριστού, πρέπει να έχουμε σταυρώσει και τους εαυτούς μας επίσης, πράγμα για το οποίο μαρτυρά όλος ο κόσμος του χρόνου και του χώρου : πόνος, βάσανα και θάνατος. Έτσι ο Ιησούς τονίζει ότι αν πραγματικά γνωρίζαμε τί κάνουμε παρακρατώντας παράπονα εναντίον άλλων – επιτιθέμεθα στον εαυτό μας – δεν θα ζητούσαμε πια να δικαιολογήσουμε ή να δυναμώσουμε τον θυμό μας. Και επομένως θα έπρεπε να τον εγκαταλείψουμε.

Εκείνος θα έφερνε ειρήνη στον καθένα, και πως μπορεί να το κάνει αυτό εκτός μέσα από σένα;

Είναι η ίδια ιδέα που βρίσκεις στο Μάθημα 186, «Η Σωτηρία του Κόσμου εξαρτάται από μένα». Η σωτηρία ή η ειρήνη πρέπει να αρχίσουν από εμένα, επειδή εγώ είμαι ο καθένας. Αυτό το «εγώ», όπως γνωρίζουμε, δεν είναι η δική μας ατομική προσωπικότητα, αλλά το «εγώ» που είναι ο Χριστός.

Θα άφηνες ένα μικρό σωρό άμμου, ένα τοίχο σκόνης, ένα μικροσκοπικό φαινομενικά εμπόδιο, να σταθεί ανάμεσα στους αδελφούς σου και την σωτηρία;

Τώρα, το κόλπο είναι όταν πραγματικά αισθάνεσαι θυμωμένος με κάποιον, και η οργή βράζει μέσα σου, να σκεφτείς **τότε** αυτές τις φράσεις, «έναν μικρό σωρό άμμου, ένας τοίχος σκόνης, ένα μικροσκοπικό φαινομενικά εμπόδιο», το οποίο είναι ένας άλλος τρόπος να πεις ότι η οργή είναι ένα τίποτα, ακριβώς όπως η σκέψη του διαχωρισμού δεν είναι τίποτα περισσότερο από μια «μικρούλα, τρελή ιδέα» (T-27.VIII.6:2). Παρόμοια, η ενότητα με τον τίτλο «Οι Δύο Κόσμοι» μιλάει για το ότι τα «σύννεφα της ενοχής» είναι χωρίς ουσία (T-18.IX.8), ακόμα και αν φαίνεται την στιγμή της εμπειρίας του αυτό-μίσους μας ότι αυτό που νιώθουμε είναι τελείως αληθινό. Από το πεδίο μάχης του κόσμου μας, το μίσος σχεδόν ποτέ δεν φαίνεται αδικαιολόγητο, αυτό που αναφέρεται στο Κεφάλαιο 27 σαν τις «βαριές συνέπειες» της αμαρτίας (T-27.VIII.8:4). Πάντως, όταν υψώσουμε τους εαυτούς μας πάνω από το πεδίο της μάχης – στον επιλογέα του νου μας όπου μπορούμε να παρατηρούμε τα εγώ μας με τον Ιησού δίπλα μας – τότε μπορούμε να δούμε την σκέψη της επίθεσης σαν αυτό που πραγματικά είναι: τίποτα περισσότερο από «έναν μικρό σωρό άμμου,» ο οποίος δεν έχει την δύναμη να επηρεάσει τίποτα απολύτως. Και έτσι, άλλη μια φορά ο Ιησούς μας ζητάει να ζυγίσουμε το προσωπικό κόστος που έχει η προσκόλλησή μας στις σκέψεις της κριτικής και της επίθεσης, αντί για τις υπέροχες ανταμοιβές που η συγχώρεση θα μας φέρει.

Και όμως, αυτό το μικρό απομεινάρι επίθεσης που περιθάλλεις ακόμα ενάντια στον αδελφό σου είναι το πρώτο εμπόδιο που η ειρήνη μέσα σου αντιμετωπίζει καθώς προχωρεί εμπρός. Αυτός ο μικρός τοίχος μίσους επιμένει να αντιτίθεται στο Θέλημα του Θεού, και να το κρατά περιορισμένο.

Σε οποιαδήποτε έκταση και αν επιλέξουμε να μισήσουμε ή να επιτεθούμε σε κάποιον, τότε εκείνη την στιγμή η ειρήνη θα εξαφανιστεί από μας. Στην ενότητα πάνω στο «Τί Είναι η Ειρήνη του Θεού;» στο εγχειρίδιο των δασκάλων, διαβάζουμε:

Η ειρήνη του Θεού δεν μπορεί ποτέ να έρθει εκεί που υπάρχει θυμός, γιατί ο θυμός πρέπει να αρνηθεί ότι υπάρχει η ειρήνη. Αυτός που βλέπει τον θυμό ως δικαιολογημένο με οποιονδήποτε τρόπο ή σε οποιαδήποτε περίπτωση, κηρύσσει ότι η ειρήνη δεν έχει νόημα, και πρέπει να πιστεύει ότι δεν μπορεί να υπάρχει. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, η ειρήνη δεν μπορεί να βρεθεί (M-20.3:3-5).

Κι' έτσι όταν διατηρούμε την ατομικότητά μας αντί για την ειρήνη του Θεού, ο θυμός γίνεται η τελική άμυνα. Επαναλαμβάνω, η ακολουθία των αμυνών του εγώ είναι ότι πρώτα επινοούμε την ενοχή μας ώστε να μας βγάλει από τον νου μας, και μετά επινοούμε έναν κόσμο ιδιαιτεροτήτων τις οποίες μπορούμε να μισούμε στο οποίο σώμα, για να μας προστατέψουν από την ενοχή που εμείς κάναμε πρώτα πραγματική στον νου μας.

Το πρώτο από τα τρία βήματα της συγχώρεσης, το οποίο έχω συζητήσει άλλες φορές, (π.χ. A Talk given on a Course In Miracles, και Forgiveness and Jesus, "The Process of Forgiveness : Three Steps) είναι να πούμε, «Δεν είμαι θυμωμένος με σένα, στην πραγματικότητα είμαι θυμωμένος με μένα.» Με άλλα λόγια, η ενοχή έρχεται από **έξω** –

από το σώμα κάποιου άλλου – προς τα **μέσα** – πίσω στον νου μας. Είναι η ίδια ιδέα που εκφράζεται σ' αυτό το πρώτο εμπόδιο προς την ειρήνη. Έτσι, το πρώτο εμπόδιο είναι ότι ακόμα επιλέγουμε να αφήσουμε αυτόν τον μικρό ψίθυρο του τίποτα, που είναι μια προβολή της ενοχής μας, να σταθεί ανάμεσα σε μας και στον αδελφό μας. Έτσι, αντί να δούμε την προβολή σαν έναν μικρό ψίθυρο του τίποτα, την βλέπουμε αντίθετα σαν έναν συμπαγή τοίχο από γρανίτη, ο οποίος τότε γίνεται το μέσον για να δικαιολογήσουμε τον θυμό μας. Στον νου μας λέμε, «Αυτό το πρόσωπο έχει κάνει κάτι τόσο φοβερό ώστε δεν μπορώ ποτέ πια να είμαι φίλος του ξανά», ή οποιαδήποτε μορφή παίρνει η ιδέα. Και όλο αυτό το διάστημα το μίσος για τους εαυτούς μας για το τρομερό πράγμα που πιστεύουμε ότι κάναμε στον Θεό παραμένει ασφαλές και προστατευμένο πίσω από αυτόν τον «μικρό τοίχο του μίσους». Και πίσω από αυτό βρίσκεται η «ιερή» μας ατομικότητα, της οποίας η ιδιαιτερότητα είναι πια εξασφαλισμένη, φαινομενικά για πάντα.

Ο σκοπός του Αγίου Πνεύματος αναπαύεται εν ειρήνη μέσα σου. Ωστόσο, εσύ είσαι ακόμα απρόθυμος να τον αφήσεις να ενωθεί μαζί σου ολοκληρωτικά. Ακόμα αντιτίθεται στο Θέλημα του Θεού, έστω και λίγο. [Ο Ιησούς είναι λίγο αισιόδοξος εδώ.] Και αυτό το λίγο είναι ένα όριο που θέλεις να τοποθετήσεις πάνω στο όλον. Το Θέλημα του Θεού είναι Ένα, όχι πολλά. Δεν έχει κανένα αντίθετο, διότι δεν υπάρχει άλλο εκτός από αυτό.

Αυτό απλώς επαναλαμβάνει την ιδέα ότι υπάρχει ένα κομμάτι μας – και αυτή είναι μια επιλογή εκ μέρους μας – που είναι απρόθυμο να αφήσει αυτό το εμπόδιο να φύγει. Αν αφήναμε το Άγιο Πνεύμα να ενωθεί με μας ολοκληρωτικά, η ατομικότητά μας θα εξαφανιζόταν. Γι' αυτόν τον λόγο όλοι εμείς – σαν ένας Υιός εκείνη την αρχική στιγμή – επιλέξαμε εναντίά Του και υπέρ του εγώ. Είναι αυτή η οντολογική επιλογή που αναπαριστούμε ξανά και ξανά και ξανά στις σχέσεις μας, όπως βλέπουμε σ' αυτή την σημαντική δήλωση από το κείμενο:

Κάθε μέρα, και κάθε λεπτό της κάθε μέρας, και κάθε στιγμή που περιέχει το κάθε λεπτό, δεν κάνεις τίποτα άλλο από το να ξαναζεις την μοναδική στιγμή όταν ο χρόνος του τρόμου πήρε την θέση της αγάπης (T-26.V.13:1) .

Οι επιθετικές μας σκέψεις διατηρούν αυτήν την ατομικότητα – που πίσω της κρύβει τον τρόπο μας – και εκφράζουν την απροθυμία μας να αφήσουμε τον Ιησού ή το Άγιο Πνεύμα μέσα στον νου μας.

Αυτή η τελευταία γραμμή που διαβάζω – «δεν έχει αντίθετο, διότι δεν υπάρχει άλλο εκτός από αυτό» - όπως μας θυμίζει ένα προηγούμενο απόσπασμα των Μαθημάτων Θαυμάτων στην πρώτη εντολή «Δεν θα έχεις άλλους θεούς πλην εμού» (Έξοδος 20:3). Η απάντηση του Ιησού στα Μαθήματα Θαυμάτων είναι: «Δεν θα έχεις άλλους θεούς πλην Αυτού επειδή δεν υπάρχουν άλλοι» (T-4.III.6:6). Δεν λέγεται σαν απειλή ή απαίτηση: «Δεν είναι παρά μια απλή δήλωση ενός απλού γεγονότος» (T-26.III.4:5). Δεν μπορεί να υπάρχει άλλος Θεός, επειδή **δεν υπάρχει** άλλος Θεός. Όλοι οι άλλοι Θεοί είναι μόνον τα ιδιαίτερα είδωλα του εγώ, που δεν υπάρχουν. Η ίδια ιδέα βρίσκεται εδώ. Το να πεις «Η θέληση του Θεού είναι μία, όχι πολλές», σημαίνει να δηλώνεις ότι οι φαινομενικά χωριστές θελήσεις μας είναι πράγματι ανύπαρκτες. Επαναλαμβάνω, αυτή είναι μια άλλη αντανάκλαση της μη-δυναμικής φύσης του συστήματος σκέψης των Μαθημάτων. Υπάρχει μόνον η Θέληση Του Θεού και δεν υπάρχει τίποτα άλλο. Και γι' αυτό είναι τόσο σημαντικό να έχουμε πάντα στον νου μας την βασική πρόταση των Μαθημάτων Θαυμάτων : Ο Θεός δεν δημιούργησε αυτόν τον κόσμο και δεν υπάρχει τίποτα από Αυτόν που να είναι σ' αυτόν τον κόσμο. Επιπλέον, τα πάντα σ' αυτόν τον κόσμο μιλάνε για το αντίθετό Του, την στιγμή που είναι ένας κόσμος

δυσαισθησίας και αντίληψης:

*Οι νόμοι του Θεού δεν άπτονται άμεσα ενός κόσμου τον οποίον κυβερνά η αντίληψη, γιατί ένας τέτοιος κόσμος δεν θα μπορούσε να έχει δημιουργηθεί από τον Νου για τον οποίον η αντίληψη δεν έχει κανένα νόημα. Όμως οι νόμοι Του αντανakλώνται παντού. **Όχι ότι ο κόσμος που υπάρχει αυτή η αντανάκλαση, είναι αληθινός, κάθε άλλο** (T-25.III.2:1-3)*

Ο κόσμος που βλέπεις είναι μια ψευδαίσθηση ενός κόσμου. Ο Θεός Δεν τον δημιούργησε, διότι ό,τι Αυτός δημιουργεί πρέπει να είναι αιώνιος σαν Εκείνον. Όμως δεν υπάρχει τίποτα στον κόσμο που βλέπεις που θα διαρκέσει για πάντα. Μερικά πράγματα θα διαρκέσουν στον χρόνο λίγο περισσότερο από άλλα. Αλλά θα έρθει ο χρόνος όταν όλα τα ορατά πράγματα θα έχουν ένα τέλος (C-4.1).

Αυτό που θα περιέκλειες πίσω από το μικρό εμπόδιο και θα το κρατούσες χωριστά από τον αδελφό σου, φαίνεται ισχυρότερο από το σύμπαν, διότι θα έκρυβε το σύμπαν και τον Δημιουργό του. Αυτός ο μικρός τοίχος θα έκρυβε τον σκοπό του Ουρανού, και θα τον κρατούσε μακριά από τον Ουρανό.

«Αυτό που θα περιέκλειες πίσω από το μικρό σου εμπόδιο» είναι η ενοχή – θα μπορούσαμε επίσης να αντικαταστήσουμε την έννοια του φόβου για την ενοχή. Σε άλλα σημεία, τα Μαθήματα Θαυμάτων λένε ότι η ειρήνη είναι πίσω από το εμπόδιο. Τα Μαθήματα δεν είναι και το πιο εύκολο κείμενο να διαβάσει κανείς, για να πούμε την αλήθεια.

Η ενοχή προέρχεται από την πίστη ότι έχουμε αμαρτήσει ή διαχωριστεί από τον Θεό, που σημαίνει ότι Του έχουμε επιτεθεί, έχουμε πάρει την δύναμή Του και την έχουμε χρησιμοποιήσει λανθασμένα. Το γεγονός ότι πιστεύουμε ότι είμαστε σε ένα σώμα στον κόσμο φαίνεται να είναι η απόδειξη ότι αυτό το έχουμε κατορθώσει. Μέσα σ' αυτόν τον κόσμο ο Θεός είναι ολοκληρωτικά απών, που σημαίνει ότι αυτός ο κόσμος έχει την δύναμη να κρατάει τον Θεό μακριά. Και αυτό που διατηρεί την ύπαρξη του κόσμου είναι η ενοχή μας, γιατί η ενοχή μας είναι αυτή που μας εμποδίζει να δούμε πέρα από αυτήν την απόφασή μας να είμαστε διαχωρισμένοι και εξοικειωμένοι. Επί τη ευκαιρία, εδώ ο Ιησούς χρησιμοποιεί την λέξη «σύμπαν» χωρίς να εννοεί το υλικό (φυσικό) σύμπαν, όπως κάνει καμιά φορά αλλού, αλλά μάλλον το σύμπαν του Χριστού ή τους Ουρανούς.

Έτσι, ανεξάρτητα από το πόσο ασήμαντη και επιφανειακή είναι η ενοχή μας, είναι αρκετά δυνατή μέσα στον νου μας ώστε να μας κρατάει μακριά από τον Ουρανό· όχι στην πραγματικότητα αλλά σίγουρα στην εμπειρία μας. Παρακάτω στο κείμενο, ο Ιησούς δανείζεται από την διάσημη ταινία του Πήτερ Σέλλερς «Το ποντίκι που βρυχάται» και συγκρίνει αυτό το ασήμαντο ποντίκι «που θα επιτίθετο στο σύμπαν» με τον φόβο (μπορούμε να αντικαταστήσουμε το ίδιο εύκολα τις επιθετικές μας σκέψεις). Είναι ένα θαυμάσιο κομμάτι:

Πόσο αδύναμος είναι ο φόβος· πόσο μικρός και χωρίς νόημα. Πόσο ασήμαντος μπροστά στην ήσυχη δύναμη αυτών που τους έχει ενώσει η αγάπη! Αυτός είναι ο «εχθρός» σας, - ένα φοβισμένο ποντίκι που θα επιτίθετο στο σύμπαν. Πόσο πιθανό είναι να τα καταφέρει; Μπορεί να είναι δύσκολο να αδιαφορήσει κανείς για τις ασθενικές στριγκλιές του που μιλάνε για την παντοδυναμία του και θα μπορούσαν αυτές να καταπνίξουν τον ύμνο δοξολογίας προς τον Δημιουργό

*της που κάθε καρδιά σε όλο το σύμπαν τραγουδά για πάντα σαν μία;
Ποιό είναι πιο δυνατό; Είναι αυτό το μικρό ποντίκι ή όλα όσα ο Θεός
δημιούργησε; Εσύ και ο αδελφός σου δεν ενώνεστε από αυτό
το μικρό ποντίκι αλλά από το θέλημα του Θεού. Μπορεί ένα ποντίκι
να προδώσει αυτούς που ο Θεός έχει ενώσει; (Τ-22.V.4)*

Θα ήθελες να εκδιώξεις την σωτηρία από τον δότη της σωτηρίας; Διότι αυτό έχεις γίνει.

Τώρα λέμε ότι έχουμε πάρει την σωτηρία από τους εαυτούς μας. Εμείς είμαστε εκείνοι που μπορούμε να δώσουμε την σωτηρία αφήνοντας το Άγιο Πνεύμα να επεκτείνει την Αγάπη Του και την ειρήνη σε μας, και την παίρνουμε μακριά με το να εμμένουμε στον θυμό μας. Υπάρχουν άλλα σημεία στο κείμενο που μιλούν για τον αδελφό μας ως το δότη της σωτηρίας μας. Εδώ ο Ιησούς μιλάει για μας τους ίδιους. Και τελικά, δεν έχει και καμιά διαφορά δεδομένου ότι εμείς και οι αδελφοί μας είμαστε ένα, ακριβώς όπως τονίζει στα πρώτα μαθήματα στο βιβλίο Ασκήσεων ότι οι σκέψεις μας και οι εξωτερικές αντιλήψεις είναι ένα και το αυτό.

Η ειρήνη δεν θα μπορούσε να φύγει από σένα περισσότερο από όσο θα μπορούσε να φύγει από τον Θεό.

Πάλι, αυτή είναι μια μικρή τονωτική κουβέντα που μας βεβαιώνει ότι, άσχετα με το πόσο ανήσυχoi και τρομεροί μπορεί να νιώθουμε, η ειρήνη είναι ακόμη μέσα μας επειδή το Άγιο Πνεύμα είναι ακόμη μέσα μας. Άσχετα με το πόσο δυνατοί μπορεί να νομίζουμε ότι είμαστε όσον αφορά το αμυντικό μας σύστημα του διαχωρισμού και του μίσους, το εγώ δεν μπορεί να βγάλει το Άγιο Πνεύμα από τον νου μας, την ανάμνηση του Ποιοι πραγματικά είμαστε σαν ο Υιός του Θεού, το Παιδί Του της ειρήνης. Και, για να τονίσει το θέμα της ενότητας άλλη μια φορά, ο Θεός και ο Υιός Του είναι ένα, και έτσι επειδή η ειρήνη δεν μπορεί ποτέ να είναι χώρια από τον Θεό, δεν θα μπορούσε ποτέ να είναι χώρια από τους εαυτούς μας.

Μην φοβάσαι αυτό το μικρό εμπόδιο. Δεν μπορεί να περιέχει το Θέλημα του Θεού. Η ειρήνη θα κυλήσει προσπερνώντας το, και θα ενωθεί μαζί σου δίχως καθυστέρηση. Η σωτηρία δεν μπορεί να κρατηθεί μακριά σου. Είναι ο σκοπός σου. Δεν μπορείς να επιλέξεις κάτι άλλο εκτός από αυτόν.

Επομένως, άσχετα με το πόσο θυμωμένοι νιώθουμε, πόσο δυστυχισμένοι νιώθουμε ότι είμαστε, άσχετα με την ψευδαισθητική μας πίστη ότι έχουμε επιλέξει ενάντια στον Θεό και έχουμε απορρίψει την ειρήνη Του, τίποτα από αυτά δεν μπορεί να σταματήσει το Θέλημά Του ούτε να αλλάξει τον Υιό του Θεού όπως Εκείνος Τον δημιούργησε. Επειδή το άγιο Πνεύμα είναι στον νου μας, δεν μπορούμε να γίνουμε ποτέ ξανά ολότελα παράφρονες. Αυτό είναι το όριο στην ικανότητά μας να δημιουργούμε λανθασμένα που ανέφερε ο Ιησούς νωρίτερα στο κείμενο (Τ-2.III.3:3). Κάποια αρχαία στιγμή γίναμε ολότελα παράφρονες όταν πιστέψαμε ότι διαχωριστήκαμε, και εκείνη ακριβώς την στιγμή η ανάμνηση του Θεού έγινε μέρος του νου μας. Αυτό σημαίνει ότι υπήρχε ένας ενσωματωμένος παράγοντας διάσωσης. Άσχετα με το πόσο μπορεί να περιπλανηθήκαμε, κάποια στιγμή θα επιλέξουμε να εκπληρώσουμε τον σκοπό του Αγίου Πνεύματος για την σωτηρία αντί τον σκοπό του εγώ για καταδίκη. Αυτό το «αποτέλεσμα είναι τόσο βέβαιο όσο ο Θεός» (Τ-2.III.3:10).

Δεν έχεις άλλον σκοπό χωριστά από του αδελφού σου, ούτε χωριστά από αυτόν

που ζήτησες από το Άγιο Πνεύμα να μοιραστεί μαζί σου.

Ο μόνος σκοπός που έχουμε σ' αυτόν τον κόσμο είναι να συγχωρήσουμε όποιον πρέπει να συγχωρεθεί. Δεν υπάρχει άλλος σκοπός. Ο σκοπός δεν είναι να διδάξουμε τα Μαθήματα, ούτε να κηρύξουμε την Βίβλο, ούτε να γίνουμε διάσημοι και να συσσωρεύσουμε πολλά χρήματα. Ο μόνος σκοπός που βλέπει το Άγιο Πνεύμα σ' αυτόν τον κόσμο είναι η θεραπεία του Υιού του Θεού (Τ-24.VI.4:1). Αυτό επιτυγχάνεται απλά με την συγχώρεση των ανθρώπων με τους οποίους ζούμε μαζί, δουλεύουμε μαζί, μεγαλώσαμε μαζί, κλπ. Πράγματι, αυτό συμπεριλαμβάνει όλους τους ανθρώπους και όλες τις σχέσεις. Αυτή η πρόταση αντανakλά επίσης αυτό το σημαντικό αξίωμα **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους**. Ο σκοπός της συγχώρεσης, που διατηρείται στον νου μας από το Άγιο Πνεύμα, μοιράζεται με τον αδελφό μας, που είναι επίσης στον νου μας. Ο Υιός του Θεού είναι ένας – όσες φορές και να το δηλώσω αυτό δεν είναι αρκετές – και αυτή η ενότητα υπάρχει μέσα στον νου όλων των φαινομενικών θραυσμάτων αυτού του Υιού. Η λανθασμένη σκέψη του διαχωρισμού είναι παρούσα εκεί, μαζί με την διόρθωση του Αγίου Πνεύματος, παρά την εμπειρία μας που μας λέει ότι ο διαχωρισμός είναι έξω από μας στους άλλους, όπως και η διαδικασία της συγχώρεσης. Στην πραγματικότητα, όμως, ο διαχωρισμός και η συγχώρεση υπάρχουν σαν σκέψεις μέσα στους διχασμένους νόες μας, ώστε να επιλέξουμε ανάμεσά τους.

Ο μικρός τοίχος θα πέσει τόσο ήσυχα κάτω από τα φτερά της ειρήνης. Διότι η ειρήνη θα στείλει τους αγγελιαφόρους της από σένα σε όλο τον κόσμο, και τα εμπόδια θα γκρεμιστούν μπροστά στον ερχομό τους τόσο εύκολα όσο θα ξεπεραστούν και αυτά που εσύ παρεμβάλλεις.

Όσο εύκολα έχουμε βάλει φραγμούς και εμπόδια, το ίδιο εύκολα αυτά θα απομακρυνθούν. Αυτό προδιαγράφει εκείνα που θα συζητήσουμε στο επόμενο κομμάτι – για τους δύο αγγελιοφόρους που μπορούμε να στείλουμε: φόβο ή αγάπη. Και αν σκεφτούμε ξανά την πρώτη ενότητα του Κεφαλαίου 18, «Το Υποκατάστατο της Πραγματικότητας», βρίσκουμε τον Ιησού να διδάσκει ακριβώς την ίδια ιδέα: Άσχετα με το πόσο τρομερά και τεράστια μας φαίνονται τα λάθη και οι αμαρτίες μας, δεν είναι στην πραγματικότητα τίποτα. Όπως τα φτερά στον άνεμο, απλά χορεύουν και στροβιλίζονται και σκορπίζονται παντού, αλλά δεν έχουν ουσία. Η μη ουσιαστική φύση όλων των ψευδαισθήσεων είναι ένα θέμα που το συναντάμε παντού στα Μαθήματα Θαυμάτων. Στο Επίπεδο Ένα, **όλος ο φαινομενικός κόσμος** δεν είναι πραγματικός. Στο Επίπεδο Δύο, **οι αντιλήψεις μας και οι κρίσεις μας** του μίσους, της επίθεσης, της απώλειας, της δυστυχίας, της λύπης και του θανάτου είναι αυτά που δεν είναι αληθινά. Όταν αλλάξουμε τον νου μας και βάλουμε μέσα το Άγιο Πνεύμα, τότε τα πάντα θα αλλάξουν για μας ανάλογα.

Δεν είναι πιο δύσκολο να ξεπεράσεις αυτόν τον κόσμο από το να υπερβείς τον μικρό σου τοίχο.

Αν το δούμε σε μεγαλύτερη κλίμακα, εμείς φτιάξαμε τον κόσμο και δεν θέλουμε να τον αφήσουμε να φύγει, απλά επειδή αν τον αφήσουμε να φύγει τότε δεν θα μείνει τίποτα άλλο παρά μόνον ο Θεός, και αυτό είναι που μας τρομάζει. Αλλά αυτό είναι όλο κι όλο. Η ιδέα είναι τόσο απλή, και όμως φεύγουμε από μια τάξη των Μαθημάτων Θαυμάτων σαν και αυτήν έτσι απλά και επιστρέφουμε στην καθημερινή μας ζωή, και το κάθε τι μας αναστατώνει. Θα μπορούσε να είναι το πιο ασήμαντο πράγμα στον κόσμο και όμως να μπορεί να διαλύσει τα πάντα για μας. Αυτό που λέει αυτή η δήλωση είναι ότι δεν έχει σημασία τί είναι, πόσο έντονο φαίνεται, δεν είναι τίποτα παραπάνω από «ένας μικρός

τοίχος μίσους». Και **είναι** μίσος. Σίγουρα αυτό τονίζεται εδώ· κάθε τι στον κόσμο καταλήγει να είναι μισητό. Πολλές φορές μας είναι προφανές ότι είναι μίσος, αλλά πολλές άλλες φορές δεν είναι. Ακόμα πιο συγκεκριμένα, φτιάξαμε τον κόσμο για να προστατέψουμε την εικόνα που έχουμε για τους εαυτούς μας σαν ξεχωριστά άτομα. Αν φύγει ο κόσμος, θα φύγει και η υποκείμενη ιδέα που η άμυνα κατασκευάστηκε για να την προστατέψει. Αλλά από την στιγμή που η ιδέα καθ' αυτή είναι τίποτα, τότε και η άμυνα του κόσμου είναι ένα τίποτα επίσης. Και πέρα από όλα αυτά, επαναλαμβάνω, είναι ο Θεός τον οποίον πιστέψαμε ότι εγκαταλείψαμε και του επιτεθήκαμε.

Έτσι, η επένδυσή μας στον κόσμο προέρχεται από τον φόβο μας ότι αν παραιτηθούμε από αυτήν την επένδυση, ολόκληρος ο κόσμος θα εξαφανιστεί, και μαζί του και η ατομικότητά μας. Διαβάζουμε το ακόλουθο απόσπασμα από ένα δυνατό κομμάτι στο «Ο Φόβος της Λύτρωσης» στο Κεφάλαιο 13 του κειμένου, στο οποίο θα αφιερώσουμε σημαντικά πολύ περισσότερη προσοχή σε επόμενο κεφάλαιο:

*Έχεις κτίσει όλο το παρανοϊκό σύστημα σκέψης σου νομίζοντας ότι θα ήσουν αβοήθητος ενώπιον της Παρουσίας του Θεού, και θα ήθελες να σωθείς από την Αγάπη Του διότι νομίζεις ότι θα σε συνέθλιβε στο τίποτα..... Νομίζεις ότι έχεις φτιάξει ένα κόσμο που ο Θεός θα κατάστρεφε· και ότι αγαπώντας Τον, πράγμα που κάνεις, θα πετούσες αυτόν τον κόσμο μακριά, πράγμα που **θα έκανες** (Τ.ΙΙΙ.4:1,3).*

Το να πετάξουμε αυτόν τον κόσμο μακριά είναι το μόνο πράγμα που θα μας έκανε ευτυχισμένους, αλλά στην πεισματάρικη παράνοιά μας προτιμάμε να έχουμε δίκιο (Τ-29.VII.1:9).

Σε μικρότερη κλίμακα, μέσα στους προσωπικούς μας κόσμους, τα αισθήματά μας της ανεπάρκειας και του αυτό-μίσους πάνω σε θέματα όπως η διανοητική μας κατωτερότητα ή η ανικανότητά μας όσον αφορά τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή άλλες δεξιότητες για παράδειγμα, είναι απλά σκιές της ενοχής που είναι στον νου μας. Είναι το περιεχόμενο αυτής της ενοχής που είναι το πρόβλημα, όχι οι συγκεκριμένες μορφές με τις οποίες αυτό συμβολίζεται.

Η εφαρμογή αυτών των αξιωμάτων σε τέτοια αισθήματα θα ήταν απλά η αναγνώριση ότι δεν είσαι καλή γραμματέας· διέγραψες όλα τα αρχεία στον υπολογιστή. Και λοιπόν; Αν βλέπεις την όλη κατάσταση από την άποψη της αιωνιότητας, τί σημασία έχει; Χειρίζεσαι την κατάσταση συνειδητοποιώντας ότι αυτό που σε αναστατώνει είναι η ερμηνεία που δίνεις σε ό,τι έκανες ή σε ό,τι απέτυχες να κάνεις. Αυτό είναι που σε αναστατώνει. Όχι ότι έγραψες λάθος ένα γράμμα, ή απέτυχες σ' ένα διαγώνισμα, ή πάτησες λάθος κουμπιά στον υπολογιστή, ή έχασες τα κλειδιά σου για δέκατη φορά, ή δεν έκανες οτιδήποτε – δεν είναι αυτό που σε αναστατώνει. Αυτό που σε αναστατώνει είναι η ερμηνεία του, η οποία είναι: «Θεέ μου, τί απαίσιο άτομο είμαι, πόσο ανεπαρκής· τί αποτυχία είμαι, τί αμαρτωλός είμαι». Αυτό είναι το πρόβλημα. Όχι το γεγονός καθ' αυτό. Επαναλαμβάνω, είναι η ερμηνεία που του δίνουμε, η οποία μας θυμίζει την κρυμμένη πίστη στο «αληθινό» νόημα της αμαρτίας μας: τον φόνο του Θεού για να μπορέσουμε να υπάρξουμε σαν ξεχωριστά όντα. Αλλά αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι αυτές οι μεταφυσικές ιδέες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σαν δικαιολογία για να κάνουμε λάθη ή να λέμε θυμωμένα λόγια ο ένας στον άλλον. Αναγνωρίζοντας ότι η μορφή του λάθους δεν είναι το πραγματικό λάθος μας επιτρέπει να αναθεωρήσουμε την αρχική μας απόφαση να επιλέξουμε το εγώ σαν δάσκαλό μας αντί του Ιησού.

Ακόμα και αν μπορεί να κατηγορείς τον εαυτό σου, ας πούμε, επειδή έχασες τα κλειδιά σου για δέκατη φορά, το εγώ σου έχει δίκιο μόνο κατά το ήμισυ. Η εστίαση θα έπρεπε να είναι στον επιλογέα σου που επέλεξε να **αποδείξει** ότι είσαι βλάκας με το να χάσεις τα κλειδιά σου. Είναι μια όψη έλξης της ενοχής. Η διέξοδος από αυτό είναι να

συνειδητοποιήσεις ότι το να χάσεις τα κλειδιά σου για δέκατη φορά είναι η δική σου έκκληση για βοήθεια. Τότε μπορείς να αναγνωρίσεις ότι εσύ το στήνεις όλο αυτό, και ο ειδικός λόγος που το κάνεις στον εαυτό σου είναι για να αποδείξεις ότι ο αμαρτωλός δεν είναι ο επιλογέας στον νου σου – γιατί αν το ήξερες αυτό, απλά θα άλλαζες τον νου σου – αλλά μάλλον η συγκεκριμένη προσωπικότητα που θεωρείς σαν τον εαυτό σου, ο άθλιος και ένοχος αμαρτωλός που επιτέθηκε στον Θεό και σφετερίστηκε τον ρόλο Του.

Παρόμοια, αν διαβάσεις κάτι στην εφημερίδα ή ακούσεις κάτι στο ραδιόφωνο, δεν είναι τα νέα που σε αναστατώνουν είναι η ερμηνεία σου γι αυτά. Γι' αυτό μας παρακινεί ο Ιησούς να «μην προσπαθούμε να αλλάξουμε τον κόσμο, αλλά να επιλέξουμε να αλλάξουμε τον νου μας για τον κόσμο» (T-21.in.1:7). Μας προτρέπει να αναγνωρίσουμε ότι ποτέ δεν είναι η κατάσταση ή η σχέση αυτή καθ' αυτή που μας ενοχλεί ή μας αναστατώνει, αλλά είναι πάντα η αιτία που επιλέξαμε να την δούμε με τον τρόπο που το κάναμε. Επιλέγουμε να δούμε μια σχέση ανάμεσα στο γεγονός και τον εαυτό μας, και είναι αυτή η σχέση της θυματοποίησης που είναι το πρόβλημα. Στο πλαίσιο της μη πραγματικότητας του κόσμου του χρόνου, ο Ιησούς εξηγεί ότι τα προβλήματά μας δεν τοποθετούνται στο παρελθόν, αλλά μόνο στην προσκόλλησή μας σ' αυτά. Δηλώνει :

*Δεν υπάρχει σύνδεση της μνήμης με το παρελθόν. Εάν εσείς την θέλετε εκεί, τότε εκεί βρίσκεται. **Αλλά μόνο η επιθυμία σας κατασκεύασε τον σύνδεσμο, και μόνον εσείς τον έχετε κρατήσει σε ένα μέρος του χρόνου όπου η ενοχή φαίνεται να παραμένει ακόμη** (T-28.I.4:5-7).*

Επομένως, οι ερμηνείες μας πάντα καταλήγουν σε κάποια πεποίθηση ότι η αμαρτία είναι πραγματική, είτε υπάρχει σε κάποιον άλλον είτε στον εαυτό μας. Έτσι, ο τρόπος να βγούμε από αυτό είναι να αναγνωρίσω ότι αυτό που με αναστατώνει δεν είναι αυτό που έκανα ή αυτό που έκαναν οι άλλοι. Μάλλον, είναι το **πώς εγώ βλέπω** αυτό που έκαναν εκείνοι. Τα Μαθήματα Θαυμάτων μας διδάσκουν ότι η αντίληψη είναι μια ερμηνεία, όχι ένα γεγονός (T-21.in; M-8.3:4; M-17.4:1-2), ένα θέμα στο οποίο θα επιστρέφουμε συνεχώς σε όλο το βιβλίο. Η αποδοχή αυτής της διδασκαλίας απαιτεί σκληρή δουλειά, ειδικά επειδή έχουμε όλοι κατασκευάσει πολύ δυνατά σύμβολα της ενοχής μας και των αποτυχιών μας . Το πιο ασήμαντο πράγμα στον κόσμο μπορεί να μας αναστατώσει. Αλλά τότε μπορούμε να το κοιτάσουμε πάλι με την βοήθεια του Ιησού και να συνειδητοποιήσουμε το τίποτα που είναι στην πραγματικότητα. Επομένως δεν μπορεί να έχει επίδραση σε μας εάν αλλάξουμε τις ερμηνείες μας, ή για να το κάνουμε πιο σαφές, εάν αλλάξουμε τον δάσκαλο που μπορεί να μας διδάξει για το νόημα αυτού το οποίο βλέπουμε (T-31.VII.13:5).

Για να το πούμε με έναν άλλον τρόπο, δεν ήταν η μικρή, τρελή ιδέα ότι χωριστήκαμε από τον Θεό το πρόβλημα – δεν είναι πραγματική, πώς θα μπορούσε να είναι πρόβλημα; Ακριβέστερα, το πρόβλημα ήταν το ότι επιλέξαμε την ερμηνεία του εγώ για την μικρή, τρελή ιδέα αντί για την ερμηνεία του Αγίου Πνεύματος. Το απαλό Του γέλιο θα είχε ακυρώσει την σκέψη (και ακόμα μπορεί να την ακυρώσει) πριν καν αρχίσει το όνειρο.

Είναι επίσης βοηθητικό να έχετε στον νου σας ότι αν θυμόσαστε κάτι από το παρελθόν που σας αναστατώνει – είτε ήταν την προηγούμενη βδομάδα, τον προηγούμενο μήνα ή τον προηγούμενο χρόνο, ή όταν είσαστε παιδί – σκεφτείτε εκείνο το γεγονός και συνειδητοποιείτε πόσο ανόητο ήταν όλο αυτό. Δεν ήταν ανόητο εκείνο τον καιρό διότι, ως το ξαναπούμε, κάνατε μια σύνδεση ή δώσατε μια ερμηνεία θυματοποίησης που σας αναστατώνει. Και αυτή η ερμηνεία ήταν (και είναι) το πρόβλημα, και όχι η κατάσταση καθ' αυτή, αφού το παρελθόν δεν υπάρχει πια. Το όλο θέμα καταλήγει στην λανθασμένη ιδέα ότι έχουμε αμαρτήσει και επομένως δεν είμαστε καλοί, άρα πρέπει να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από το τεράστιο μέγεθος της αμαρτίας μας επινοώντας αυτόν τον κόσμο που φαίνεται να είναι έξω από μας.

Αυτό είναι ο λόγος που έχουμε επενδύσει τόσο δυνατά στην πίστη μας ότι αυτός ο κόσμος είναι πραγματικός: Μας «προστατεύει» από το να αντιμετωπίσουμε την δική μας αίσθηση αμαρτίας, το οποίο, με την σειρά του, προστατεύει την ατομικότητά μας. Και αυτό εξηγεί επίσης το γιατί τόσο πολλοί άνθρωποι μπορεί να μελετούν τα Μαθήματα Θαυμάτων για χρόνια και χρόνια και απλά να μην αναγνωρίζουν ότι λένε ότι ο Θεός δεν δημιούργησε αυτόν τον κόσμο. Διότι αν Αυτός πράγματι δημιούργησε τον κόσμο, τότε ψυχολογικά είμαστε εκτός ενοχής. Αλλά αν δεν δημιούργησε Αυτός τον κόσμο, τότε τον φτιάξαμε εμείς. Αυτό που ακολουθεί τώρα είναι η απροστάτευτη ανάμνηση ότι εμείς κατασκευάσαμε το όλο πράγμα. Επομένως, αυτό πρέπει να σημαίνει ότι δεν είναι πραγματικός, και έτσι, οδηγούμαστε πάλι μέσα στον νου μας στην αμαρτία και την ενοχή που αληθινά πιστεύουμε για μας. Αυτή η αυτό-αντίληψή μας συνοψίζεται στην αρχή του Μαθήματος 93:

*Νομίζεις ότι είσαι ο οίκος του κακού, του σκότους και της αμαρτίας.
Νομίζεις ότι αν κάποιος μπορούσε να δει την αλήθεια για σένα θα
απωθείτο και θα σε αποστρεφόταν σαν να ήσουν ένα δηλητηριώδες
φίδι. Νομίζεις ότι αν ό,τι είναι αληθινό για σένα σου αποκαλυπτόταν,
θα σε καταλάμβανε ένας τρόμος τόσο έντονος που θα ήταν αδύνατον
να συνεχίσεις να ζεις και θα έτρεχες να πεθάνεις από το ίδιο σου το
χέρι (W-pl.93.1).*

Η αντίθεση ανάμεσα στην πραγματικότητα αυτών που δημιούργησε ο Θεός και στην ψευδαισθητική φύση αυτών που εμείς φτιάξαμε συνοψίζεται επιτυχημένα από αυτήν την δήλωση, που υπάρχει στο τέλος της εισαγωγής του κειμένου:

*Αυτή η σειρά μαθημάτων μπορεί να συνοψιστεί πολύ απλά
με αυτόν τον τρόπο:*

*Τίποτα πραγματικό δεν μπορεί να απειληθεί.
Τίποτα μη πραγματικό δεν υπάρχει.*

*Εδώ βρίσκεται η γαλήνη του Θεού.
(T-in.2)*

Έτσι ολόκληρος ο κόσμος γίνεται ένα παραπέτασμα καπνού και μια άμυνα για να μας αποτρέψει από το να κοιτάξουμε μέσα μας. Διότι, επαναλαμβάνω, εάν εμείς κατασκευάσαμε τον κόσμο και όχι ο Θεός, τότε αυτό σημαίνει ότι ο σκοπός του κόσμου είναι επίσης μέσα στον νου μας, μαζί με την φοβερή ενοχή και τρομακτική σκέψη της εκδίκησης του Θεού. Ακριβώς γι' αυτό τον λόγο έχουμε αυτήν την φοβερή επένδυση και την ανάγκη να αρνηθούμε αυτές τις σκέψεις. Στο πλαίσιο αυτής της ενότητας, η επένδυσή μας στην αυτό-προστασία εκδηλώνεται με την τρομακτική μας ανάγκη να κάνουμε την επίθεση πραγματική.

Διότι μέσα στο θαύμα της άγιας σχέσης σου, δίχως αυτό το εμπόδιο, περιέχεται κάθε θαύμα. Δεν υπάρχει βαθμός δυσκολίας στα θαύματα, διότι είναι όλα το ίδιο.

Η συγχώρεση ενός προσώπου ή η θεραπεία μιας σκέψης στον νου μας επεκτείνεται μέσα από μας να θεραπεύσει όλο τον κόσμο διότι όλα είναι το ίδιο πράγμα, μια προβολή αυτού που είναι μέσα μας. Έτσι στην συγχώρεση ενός προσώπου και στην πραγματική θεραπεία μιας σχέσης, περιλαμβάνονται επίσης όλα τα θαύματα. Το να συγχωρήσεις αληθινά σημαίνει να αφήσεις να φύγει η ενοχή. Και σ' αυτό το σημείο η προβολή αυτής της ενοχής σε όλες τις διαφορετικές πλευρές των ζωών μας, είτε είναι τα δικά μας σώματα είτε

τα σώματα άλλων ανθρώπων – όλα αυτά θα διορθωθούν και θα θεραπευθούν. Άλλη μια φορά βλέπουμε την αντανάκλαση του βασικού αξιώματος της ενότητας. Και αυτό το αξίωμα ισχύει είτε μιλάμε για την κατάσταση του Ουρανού, είτε για τον διχασμένο νου του Υιού του Θεού, το μοναδικό λάθος του διαχωρισμού ή την διόρθωση μέσα από το θαύμα. Αυτά τα δύο τελευταία αντανakλούν το «ένα πρόβλημα-μια λύση» θέμα το οποίο διευκρινίζεται σαφώς στα Μαθήματα 79 και 80:

Το πρόβλημα του διαχωρισμού, που είναι πραγματικά το μόνο πρόβλημα, έχει ήδη λυθεί (W-pl.79.1:4).

Η σωτηρία λοιπόν βασίζεται στο να αναγνωρίσεις αυτό το ένα πρόβλημα και να καταλάβεις ότι έχει λυθεί. Ένα πρόβλημα, μια λύση. Η σωτηρία έχει επιτευχθεί. (W-pl.80.1:4-6).

Γι' αυτό δεν υπάρχει βαθμός δυσκολίας στα θαύματα, το πρώτο και πιο σημαντικό αξίωμα των θαυμάτων (T-1.I.1:1). Όλα τα προβλήματα είναι τα ίδια, ανεξάρτητα της φαινομενικής τους σημασίας· και επομένως όλες οι λύσεις (ή θαύματα) είναι ίδιες. Και αυτός είναι ο λόγος, επαναλαμβάνω, που είναι σημαντικό όταν δουλεύεις με αυτό το υλικό να καταλάβεις την βασική μεταφυσική δήλωση των Μαθημάτων, ότι όλος ο φαινομενικά φυσικός (υλικός) κόσμος – όλα τα σώματα και όλα όσα συμβαίνουν στα σώματα – προέρχονται από τον εγωϊκό νου μας που είναι ολοκληρωτικά έξω από τον Νου του Θεού. Και έτσι κάθε απάντηση (συγχώρεση) σε κάθε πρόβλημα (την πίστη στον διαχωρισμό) πρέπει να είναι η ίδια: **δεν υπάρχει βαθμός δυσκολίας στα θαύματα.**

Κάθε ένα (θαύμα) είναι μια γλυκιά νίκη της έλξης της αγάπης πάνω στην έλξη της ενοχής. Πως μπορεί αυτό να αποτύχει να επιτευχθεί, όποτε το αναλάβεις; Η ενοχή δεν μπορεί να υψώσει κανένα πραγματικό εμπόδιο εναντίον της. Και όλα όσα φαίνονται ότι στέκονται ανάμεσα σε σένα και τον αδελφό σου πρέπει να παραμεριστούν χάρη στην έκκληση στην οποία ανταποκρίθηκες.

Δεν μπορεί να αποτύχει επειδή το Άγιο Πνεύμα μέσα μας βεβαιώνει ότι επιτυγχάνεται. Η ενοχή μπορεί να υψώσει φαινομενικά εμπόδια, αλλά δεν μπορεί να υψώσει κανένα **πραγματικό** εμπόδιο. Αν απαντήσεις αληθινά σε ένα κάλεσμα για αγάπη ή στην έλξη της αγάπης, όλα τα άλλα πρέπει να εξαφανιστούν. Αυτή η δήλωση αντανakλά επίσης την σαφή επίπτωση ότι η ενοχή δεν ασκεί καμιά έλξη πάνω μας **από την στιγμή που έχουμε συναισθανθεί την έλξη της αγάπης.** Και αυτό είναι το κρίσιμο σημείο: **αν δεν έχουμε αισθανθεί** την έλξη της αγάπης εξαιτίας της επιθυμίας μας για ατομικότητα, τότε η ενοχή γίνεται η μόνη μας έλξη και σωτηρία, και επομένως η μόνη μας επιλογή. Απ' όλες τις περιγραφές για το θαύμα που βρίσκονται στα Μαθήματα Θαυμάτων, μακράν η πλησιέστερη στο κεντρικό του νόημα, και αυτός είναι και ο λόγος που ο Ιησούς έδωσε τον τίτλο Μαθήματα Θαυμάτων στο βιβλίο του, μπορεί να βρεθεί σ' αυτό το απόσπασμα από το «Αντιστρέφοντας Αποτέλεσμα και Αιτία» στο Κεφάλαιο 28:

Το θαύμα δεν σε αφυπνίζει (από το όνειρο του εγώ του διαχωρισμού και της θυματοποίησης), αλλά κυρίως σου δείχνει ποιος είναι ο ονειρευόμενος (ο επιλογέας στον νου). Σου διδάσκει ότι υπάρχει μια επιλογή ονείρων ενώ ακόμα κοιμάσαι (T-28.II.4:2-3).

Από την στιγμή που ξέρεις ότι υπάρχει μια επιλογή να κάνεις, που είναι ο ρόλος του θαύματος, δεν είναι καθόλου δύσκολο να επιλέξεις την αγάπη. Η άμυνα της άρνησης του εγώ κρύβει αυτήν την επιλογή· το θαύμα μας την αποκαλύπτει. Σε κάποιο άλλο κείμενο,

ο Ιησούς τονίζει το ίδιο:

Ποιος με την Αγάπη του Θεού να τον στηρίζει θα έβρισκε δύσκολη την επιλογή των θαυμάτων (έλξη της αγάπης) ή του φόνου (έλξη της ενοχής) δύσκολη να γίνει; (Τ-23.ΙV.9:8)

Από σένα που απάντησες, θα καλεί Αυτός που σου απάντησε.

Όταν απαντάμε στο κάλεσμα του Αγίου Πνεύματος, Αυτό (το Άγιο Πνεύμα) Το Οποίο μας απάντησε θα καλέσει τώρα άλλους ανθρώπους. Είναι μια αμοιβαία διαδικασία που αγκαλιάζει τους πάντες, αφού είμαστε όλοι ένα. Καλούμε το Άγιο Πνεύμα για βοήθεια· Αυτό μας καλεί να ακούσουμε την Φωνή Του ώστε να μπορέσει να βοηθήσει εμάς και άλλους ανθρώπους μέσα από μας. Εμείς καλούμε τους αδελφούς μας· αυτοί καλούν εμάς. Στην πραγματικότητα όλο αυτό είναι μια έκφραση αυτού του ενός βασικού καλέσματος, και επαναδιατυπώνεται από την Βίβλο (Κατά Ματθαίον 20:16) στις αρχές του κειμένου: «Όλοι καλούμεθα αλλά λίγοι επιλέγουν να ακούσουν» (Τ-3.ΙV.7:12). Την ευθύνη πάντα την έχουμε εμείς. Το Άγιο Πνεύμα είναι συνεχώς στην διάθεσή μας στον ορθό νου μας, παρόλα αυτά εμείς πρέπει να κάνουμε την επιλογή να απορρίψουμε την ατομικότητα του εγώ και να δεχθούμε την Αγάπη του Αγίου Πνεύματος και να επιστρέψουμε στην ενότητα.

Το σπίτι Του είναι μέσα στην άγια σχέση σου. Μην επιχειρείς να σταθείς ανάμεσα σε Αυτόν και στον άγιο σκοπό Του, διότι είναι και δικός σου.

Αργότερα σ' αυτές τις ενότητες ο Ιησούς μας λέει ακριβώς το ίδιο πράγμα για τον εαυτό του – ότι βρίσκεται μέσα στην άγια σχέση μας (Τ-19.ΙV-A.16; Τ-19.ΙV-B.5-8). Ένα άλλο βασικό θέμα των Μαθημάτων Θαυμάτων που βρίσκεται και στα τρία βιβλία, είναι ότι η θέλησή μας και του Θεού είναι ίδιες. Αυτό είναι έτσι μέσα στην πραγματικότητα, αλλά προφανώς όχι μέσα στο όνειρο. Και έτσι σ' αυτόν τον κόσμο η λειτουργία του Αγίου Πνεύματος είναι να μας θυμίζει αυτήν την ενότητα, και αυτό είναι το νόημα του ιερού σκοπού Του της συγχώρεσης. Έτσι ο Ιησούς συνεχίζει να μας καλεί να παραμερίσουμε τις επιλογές του εγώ μας και αντί γι' αυτές να επιλέξουμε αυτόν ή το Άγιο Πνεύμα σαν Δάσκαλό μας.

Απλά άφησέ Τον να επεκτείνει ήσυχα το θαύμα της σχέσης σου στον καθένα που περιέχεται μέσα σε αυτή έτσι όπως δόθηκε.

Υπάρχει μια σιωπή στον Ουρανό, μια χαρούμενη προσδοκία, μια μικρή παύση χαράς σε αναγνώριση του τέλους του ταξιδιού. Διότι ο Ουρανός σε γνωρίζει καλά, όπως κι εσύ γνωρίζεις τον Ουρανό. Καμιά ψευδαίσθηση δεν στέκεται ανάμεσα σε σένα και στον αδελφό σου τώρα.

Εδώ η υπόθεση είναι ότι έχουμε ήδη επιλέξει να ξεπεράσουμε αυτό το εμπόδιο και να αφήσουμε την ειρήνη να επεκταθεί μέσα από εμάς και να αγκαλιάσει την Υιότητα σαν ένα. Αυτή η υπόθεση προφανώς έρχεται από την διαφορετική οπτική του Ιησού για τον χρόνο και τον χώρο, είναι έξω από το όνειρο του εγώ. Από αυτήν την οπτική – του πραγματικού κόσμου – ο διαχωρισμός έχει ήδη τελειώσει – στην πραγματικότητα ποτέ δεν συνέβη – και ο Υιός του Θεού έχει αφυπνισθεί από το όνειρο του διαχωρισμού, η επίγνωσή του έχει επιστρέψει επιτέλους στην φυσική του κατάσταση της ενότητας με τον Εαυτό του και με τον Θεό.

Μην κοιτάζεις τον μικρό τοίχο των σκιών.

Εδώ γίνεται αναφορά στην αλληγορία της σπηλιάς του Πλάτωνα, που βρίσκεται στο Βιβλίο VII της Πολιτείας. Υπάρχει εκεί η εικόνα μιας ομάδας φυλακισμένων που είναι αλυσοδεμένοι στο εσωτερικό της σπηλιάς. Δεν μπορούν να κοιτάξουν πίσω τους στο άνοιγμα της σπηλιάς, όπου βρίσκεται ο εμπορικός δρόμος, πίσω από τον οποίον είναι το φως και ο ήλιος. Έτσι, το μόνο πράγμα που βλέπουν οι φυλακισμένοι – όλοι εμείς στον κόσμο της ύλης – είναι οι σκιές των ανθρώπων στο δρόμο που περνούν μπροστά από το στόμιο της σπηλιάς. Όμως, οι φυλακισμένοι πιστεύουν ότι αυτές οι σκιές είναι η πραγματικότητα. Η αλληγορία συνεχίζει λέγοντας ότι ένας από τους φυλακισμένους ελευθερώνεται και καταφέρνει να βγει έξω στο φως του ήλιου του επάνω κόσμου. Στην αρχή το φως προκαλεί πόνο στα μάτια του, το ίδιο όπως τα μάτια μας πονάνε όταν φεύγουμε από μια σκοτεινή αίθουσα θεάτρου και βγαίνουμε στο λαμπερό φως της ημέρας. Ο απελευθερωμένος άνθρωπος, πάντως, συνηθίζει την νέα του πραγματικότητα, και καταλαβαίνει την διαφορά ανάμεσα στην πραγματικότητα και στην εμφάνιση. Η αλήθεια δεν βρίσκεται μέσα στην σπηλιά και στις σκιές της (το φαινομενικό σύμπαν), αλλά μάλλον μπορεί να γίνει γνωστή μόνον στον νου που έχει φθάσει πέρα από το σώμα και τις αισθήσεις του.

Ο άνθρωπος συνειδητοποιεί ότι η λειτουργία του τώρα είναι να επιστρέψει στην σπηλιά και να ξυπνήσει τους φυλακισμένους στην αλήθεια που έχει μάθει και έτσι να τους ελευθερώσει. Ο Πλάτωνας τερματίζει την αλληγορία του λέγοντας ότι όταν αυτός ο φωτισμένος άνθρωπος προσπαθεί να διδάξει στους άλλους ποια είναι η αλήθεια, να τους ελευθερώσει από τις λανθασμένες τους πεποιθήσεις και να τους οδηγήσει στο φως, τον σκοτώνουν. Προφανώς οι φυλακισμένοι στον κόσμο του σκότους του εγώ, δεν θέλουν να απελευθερωθούν από τα άνετα όρια της σπηλιάς, και για να διατηρήσουν την βυθισμένη στο σκότος της αμάθειας ύπαρξή τους, θα μπορούσαν ακόμα και να σκοτώσουν το φωτισμένο πρόσωπο που προσπάθησε να τους δείξει την διέξοδο. Στην αλληγορία, ο Πλάτωνας αναφέρεται στον αγαπημένο του δάσκαλο τον Σωκράτη, που σκοτώθηκε από τις Αθηναϊκές αρχές, που δεν ήθελαν να ακούσουν την αλήθεια που τους δίδασκε, και τον καταδίκασαν σε θάνατο για «διαφθορά του ήθους των νέων».

Ίσως θυμόσαστε την δήλωση του Ιησού στο Κεφάλαιο 6 για το πώς ο κόσμος έπρεπε να τον κρίνει σαν εχθρό, εξαιτίας της απειλής που αποτελούσε η παρουσία του για το σύστημα σκέψης του:

Πολλοί πίστεψαν ότι τους επιτέθηκα, παρόλο που ήταν ολοφάνερο ότι δεν το έκανα. Ένας παρανοϊκός μαθητής μαθαίνει παράξενα μαθήματα. Αυτό που πρέπει να αναγνωρίσεις είναι ότι όταν δεν μοιράζεσαι ένα σύστημα σκέψης, το αποδυναμώνεις. Αυτοί που πιστεύουν σ' αυτό επομένως, το αντιλαμβάνονται σαν επίθεση εναντίον τους. Αυτό συμβαίνει γιατί ο καθένας ταυτίζεται με το σύστημα σκέψης του, και κάθε σύστημα σκέψης επικεντρώνεται σε αυτό που εσύ πιστεύεις ότι είσαι. (Τ.6.V-B.1:5-9)

Επομένως, τα εγώ των ανθρώπων που ήξεραν τον Ιησού ταυτίστηκαν με τους εξατομικευμένους εαυτούς τους – «αυτό που πιστεύεις ότι είσαι». Αυτή η ανάγκη να προστατεύσουν την διϋστική τους ταυτότητα τους ανάγκασε να θεωρήσουν το μήνυμά του για την μη-διϋστική τους Ταυτότητα σαν απειλή θανάτου. Ο φόβος τους έτσι τους ώθησε να του επιτεθούν και να τον σκοτώσουν – «οι φοβισμένοι άνθρωποι μπορούν να γίνουν μοχθηροί» (Τ-3.I.4:2) – σαν τον μόνο τρόπο να διατηρήσουν την ατομικότητά τους.

Και, έτσι, η γραμμή από το κείμενο, «Μην κοιτάζεις τον μικρό τοίχο των σκιών» αναφέρεται στο γεγονός ότι επιλέξαμε να δούμε τον κόσμο των σκιών σαν πραγματικότητα.

Αλλά ο πραγματικός κόσμος, επαναλαμβάνω, είναι ένας «κόσμος» φωτός. Εξακολουθεί να είναι μια σκέψη σε έναν διαχωρισμένο νου, όμως είναι μια σκέψη καθαρισμένη από την συγχώρεση και έτσι εξαγνισμένη από όλες τις σκοτεινές σκέψεις της αμαρτίας και της ενοχής.

Ο ήλιος έχει ανατείλει πάνω από αυτόν. Πως μπορεί μια σκιά να σε κρατήσει από τον ήλιο; Δεν μπορούν πια οι σκιές να σε κρατήσουν μακριά από το φως μέσα στο οποίο οι ψευδαισθήσεις τελειώνουν.

Εδώ μπορούμε να πούμε ότι ο ήλιος έχει ανατείλει πάνω από τον κόσμο των σκιών, ο οποίος θα μπορούσε να είναι ο ήλιος της συγχώρεσης. Το απόσπασμα επομένως αναφέρεται στο ότι βιώνουμε τους εαυτούς μας να στέκονται έξω από την αλήθεια, μια σκιά στον ήλιο. Αλλά συνεχίζει δηλώνοντας ότι αυτό είναι απλά ένα σύμβολο των σκιών των ψευδαισθήσεων – μια σκιά της ενοχής μας και του μίσους, η οποία δεν μπορεί να μας κρατήσει μακριά από το φως της αλήθειας και το φως της αγάπης του Ιησού.

Κάθε θαύμα δεν είναι παρά το τέλος μιας ψευδαίσθησης. Έτσι ήταν το ταξίδι· έτσι και το τέλος του. Και στον σκοπό της αλήθειας τον οποίον δέχθηκες όλες οι ψευδαισθήσεις πρέπει να τελειώσουν.

Ακολουθώντας τα Μαθήματα, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την εικόνα μιας σκάλας, που αναφέρεται στο Κεφάλαιο Ένα, για να συμβολίσει την κάθοδο του εγώ από τον Θεό, καθώς και την διόρθωση του Αγίου Πνεύματος, που μας οδηγεί πίσω στον Θεό. Καθώς ο διαχωρισμός ποτέ δεν συνέβη στην πραγματικότητα, όλα όσα φάνηκαν να συμβαίνουν από την επίθεση της μικρής τρελής ιδέα και μετά είναι ψευδαισθητικά. Και επομένως, και η διόρθωση που επιτυγχάνεται με το θαύμα πρέπει και αυτή να είναι ψευδαισθητική. Ολόκληρο το ταξίδι τότε είναι μη πραγματικό, και πρέπει να τελειώσει όπως άρχισε. Γι' αυτόν τον λόγο ο Ιησούς μιλάει για την διαδικασία της Εξιλέωσης σαν «ένα ταξίδι χωρίς απόσταση» (Τ-8.VI.9:7).

Και στο Εγχειρίδιο των δασκάλων λέει για τον κόσμο:

Μπορεί αυτό που δεν είχε αρχή να τελειώσει; Ο κόσμος θα τελειώσει με μια ψευδαίσθηση, όπως άρχισε. Θα είναι όμως μια ψευδαίσθηση ελέους. Θα τον σκεπάσει η ψευδαίσθηση της συγχώρεσης, μια συγχώρεση ολοκληρωτική, που δεν εξαιρεί κανέναν, με απεριόριστη καλοσύνη, που θα εξαλείψει κάθε κακό, θα εξαφανίσει κάθε αμαρτία και θα δώσει τέλος στην ενοχή για πάντα. Έτσι τελειώνει ο κόσμος που κατασκεύασε η ενοχή, γιατί τώρα δεν έχει σκοπό και εξαφανίζεται (Μ-14.1:1-5).

Ένα παρόμοιο απόσπασμα με αυτά με την σκάλα βρίσκεται στο τέλος της ενότητας «Το Υποκατάστατο της Πραγματικότητας» στο Κεφάλαιο 18.

Εδώ βρίσκουμε επίσης την δήλωση ότι η καθοδήγηση του Αγίου Πνεύματος μας οδηγεί πίσω, μέσα από την μάζα των ψευδαισθήσεων που κατασκευάσαμε σαν υποκατάστατο της απλής διαύγειας της αλήθειας, και στην οποίαν απαλά οδηγούμαστε αν απλά κρατήσουμε το χέρι Του:

Το Άγιο Πνεύμα σε παίρνει γλυκά από το χέρι, και ξανακάνει μαζί σου το τρελό ταξίδι έξω από τον εαυτό σου, οδηγώντας σε ευγενικά πίσω στην αλήθεια και την ασφάλεια μέσα σου. Φέρνει

στην αλήθεια όλες τις παρανοϊκές προβολές σου και τα τρελά υποκατάστατα που έχεις τοποθετήσει έξω από σένα. Έτσι μεταστρέφει την πορεία της παράνοιας και σε επαναφέρει στην λογική (Τ-18.1.8:3-5).

Η μικρή παρανοϊκή επιθυμία να απαλλαγείς από Αυτόν που προσκάλεσες να εισέλθει και τον σπρώχνεις έξω, πρέπει να προκαλεί σύγκρουση.

Αυτή είναι μια σημαντική ιδέα και συζητείται σε πολλά διαφορετικά σημεία στα Μαθήματα Θαυμάτων. Η φυσική μας κατάσταση είναι να είμαστε με το Άγιο Πνεύμα ή τον Ιησού, να αναπαυόμαστε σε ειρήνη μαζί Τους. Υπάρχει ένα κομμάτι μας που λαχταρά αυτήν την κατάσταση της ενότητας. Υπάρχει επίσης ένα άλλο κομμάτι μας, όμως, που δεν θέλει τίποτα άλλο από το να διατηρήσει την ατομική μας ταυτότητα και ύπαρξη, χωρίς να υπολογίζει το κόστος. Αυτή είναι αληθινή σύγκρουση, και κανείς δεν μπορεί να πάει προς δύο διαφορετικές διευθύνσεις συγχρόνως χωρίς να νιώθει αυτήν την σύγκρουση. Ο Ιησούς εξηγεί αυτήν την κατάσταση να προσπαθείς να ακολουθήσεις ταυτόχρονα το πρόγραμμα και του εγώ και του Αγίου Πνεύματος:

Το μαθησιακό πρόγραμμα της Εξιλέωσης είναι το αντίθετο του προγράμματος που κατάρτισες εσύ για τον εαυτό σου, το ίδιο όμως και το αποτέλεσμα του. Αν το αποτέλεσμα του δικού σου προγράμματος σε έχει κάνει δυστυχισμένο, και εφόσον θέλεις ένα διαφορετικό, μια αλλαγή στο μαθησιακό σου πρόγραμμα είναι προφανώς απαραίτητη. Η πρώτη αλλαγή που θα εισάγουμε είναι μια αλλαγή στην κατεύθυνση. Ένα μαθησιακό πρόγραμμα για να έχει νόημα δεν μπορεί να είναι χωρίς συνέπεια. Αν είναι σχεδιασμένο από δύο δασκάλους, που ο κάθε ένας πιστεύει σε διαμετρικά αντίθετες ιδέες, δεν είναι δυνατόν να αποτελέσει ένα ενιαίο σύνολο. Αν διεξάγεται από αυτούς τους δύο δασκάλους συγχρόνως, τότε ο ένας θα παρεμβαίνει στον άλλο. Αυτό οδηγεί σε αμφιταλαντεύσεις, αλλά όχι σε αλλαγή. Οι ασταθείς δεν έχουν κατεύθυνση. Δεν μπορούν να επιλέξουν το ένα διότι δεν μπορούν να αφήσουν το άλλο, ακόμα κι αν αυτό δεν υπάρχει. Το συγκρουόμενο πρόγραμμά τους, τους διδάσκει ότι όλες οι κατευθύνσεις υπάρχουν, και δεν τους παρέχει λογική βάση για να επιλέξουν.

Ο ολοκληρωτικός παραλογισμός ενός τέτοιου μαθησιακού προγράμματος πρέπει να αναγνωριστεί πριν γίνει δυνατή μια πραγματική αλλαγή στην κατεύθυνση. Δεν μπορείς να μαθαίνεις συγχρόνως από δύο δασκάλους που βρίσκονται σε πλήρη διαφωνία για τα πάντα. Το κοινό τους πρόγραμμα παρουσιάζει ένα αδύνατο μαθησιακό έργο. Σε διδάσκουν τελείως διαφορετικά πράγματα με εντελώς διαφορετικούς τρόπους, που θα μπορούσαν να είναι πιθανά αν και οι δύο δεν σε δίδασκαν για τον εαυτό σου. Η πραγματικότητά σου παραμένει ανεπηρέαστη και από τους δύο, αλλά αν ακούς και τους δύο, ο νους θα διχάζεται για το ποια είναι η πραγματικότητα σου (Τ-8.1.5-6).

Κι έτσι, όποτε επιλέξουμε να θυμώσουμε, να επιτεθούμε, ή να δούμε διαχωρισμό με οποιονδήποτε τρόπο, δρούμε στ' αλήθεια ενάντια στον εαυτό μας. Επαναλαμβάνω, αυτό αναπόφευκτα πρέπει να προκαλεί σύγκρουση. Είναι η ίδια ιδέα που πραγματεύεται το κείμενο στις ενότητες πάνω στην ιδιαιτερότητα. Την

στιγμή που επιλέγουμε να αφήσουμε στην άκρη την ενοχή των ιδιαίτερων σχέσεών μας και να τις καταστήσουμε άγιες, θα βιώσουμε σύγκρουση επειδή υπάρχει ένα κομμάτι μας που παραμένει κολλημένο στην ενοχή. Σαν αποτέλεσμα, μπορεί να περάσουμε μια περίοδο αποπροσανατολισμού μαζί με μεγάλη σύγκρουση και πόνο, όπως περιγράφει ο Ιησούς στην αναφορά του για την δική του μετατόπιση από την ανίερη (μη άγια) στην ιερή (θεραπευμένη) σχέση:

*Η άγια σχέση, ένα μείζον βήμα προς την αντίληψη του πραγματικού κόσμου, μαθαίνεται. Είναι η παλιά, ανίερη σχέση, μεταμορφωμένη και ιδωμένη εκ νέου. Η άγια σχέση είναι ένα εκπληκτικό διδακτικό επίτευγμα. Σε όλες της τις πλευρές, έτσι όπως αρχίζει, εξελίσσεται και ολοκληρώνεται, αντιπροσωπεύει την αντιστροφή της ανίερης σχέσης. **Παρηγορήσου με αυτό· η μόνη δύσκολη φάση είναι η αρχή.** Διότι εκεί, ο στόχος της σχέσης μετατοπίζεται απότομα προς το ακριβές αντίθετο αυτού που ήταν. Αυτό είναι το πρώτο αποτέλεσμα της προσφοράς της σχέσης στο Άγιο Πνεύμα, για να την χρησιμοποιήσει για τους δικούς Του σκοπούς.*

*Αυτή η πρόσκληση γίνεται αμέσως δεκτή, και το Άγιο Πνεύμα δεν χάνει καθόλου χρόνο στο να εισάγει τα πρακτικά αποτελέσματα της πρόσκλησής σου να εισέλθει. Αμέσως ο σκοπός Του αντικαθιστά τον δικό σου. Αυτό επιτυγχάνεται πολύ γρήγορα, αλλά κάνει την σχέση να φαίνεται **διαταραγμένη, διχασμένη, ακόμα και πολύ οδυνηρή** (T-17.V.2:1-3:3).*

Θυμήσου, αυτός δεν είναι ένας δρόμος γλυκύτητας και φωτός, διότι η αγωνία μας να μην χάσουμε την ιδιαιτερότητά μας προκαλεί πολλά σκαμπανεβάσματα στην διαδικασία της συγχώρεσης. Τέσσερα από τα έξη στάδια της ανάπτυξης της εμπιστοσύνης που συζητούνται στο Εγχειρίδιο για δασκάλους περιγράφονται ως οδυνηρά (M-4.I-A.3,4,5,7), ενώ σε μια από τις κεντρικές ενότητες πάνω στις ιδιαίτερες σχέσεις στο κείμενο, μας λέει ότι «Όταν κοιτάζουμε την ιδιαίτερη σχέση, είναι απαραίτητο πρώτα να συνειδητοποιήσουμε ότι περιέχει πολύ πόνο» (T-16.V.1:1).

Καθώς συνεχίζουμε να αντιμετωπίζουμε την δικιά μας ενοχή, επομένως, και να ερχόμαστε όλο και πιο πολύ σε επαφή με αυτήν την σύγκρουση ο Θεός ή το εγώ, ειρήνη ή ταραχή, αγάπη ή φόβος, η ένταση αυξάνεται. Έρχεται η συνειδητοποίηση ότι ένα κομμάτι μας θέλει ειρήνη και ευτυχία, ενώ ένα άλλο επιλέγει το μίσος, τον θυμό και την επίθεση σαν άμυνα απέναντι στην απώλεια της ιδιαιτερότητάς μας. Στο απόσπασμα πάνω στο φως και το σκοτάδι, ο Ιησούς αναφέρεται σε αυτό το σημαντικό μέρος της επιστροφής μας στο σπίτι:

Καθώς το φως πλησιάζει, εσύ θα τρέχεις προς το σκοτάδι, οπισθοχωρώντας από την αλήθεια, μερικές φορές καταφεύγοντας σε μικρότερες μορφές φόβου, και άλλες φορές στον απόλυτο τρόπο (T-18.III.2:1).

Οι άνθρωποι που διαλογίζονται βιώνουν συχνά μια καταπληκτική ειρήνη. Αλλά δεν υπάρχει έξαψη εκεί, δεν υπάρχει τίποτα το «ενδιαφέρον» σ' αυτήν την εμπειρία. Από την οπτική του εγώ, η ειρήνη είναι βαρετή. Αλλά η διαμάχη είναι συναρπαστική, και ένα μέρος μας έλκεται φοβερά από την σύγκρουση. Αν απλά παρατηρήσουμε παιχνίδια ποδοσφαίρου ή μπάσκετ ή άλλου αθλήματος που τόσο έλκουν τους ανθρώπους – είναι όλα ανταγωνισμός και διαμάχη. Όσο μεγαλύτερη είναι η σύγκρουση, όσο μεγαλύτερος ο

αγώνας και η μάχη, τόσο εντονότερη είναι εμπειρία του εγώ. Αυτό αρέσει στους συμμετέχοντες, καθώς και σε εκατομμύρια και εκατομμύρια ανθρώπους που τα παρακολουθούν, διότι τρέφουν την ιδέα ότι ο διαχωρισμός είναι πραγματικός, και η σύγκρουση του ενός με τον άλλον είναι πραγματική και επιθυμητή. Αυτό τότε γίνεται το καμουφλάζ για την πραγματική σύγκρουση και τον διαχωρισμό που είναι η αντίθεσή μας με τον Θεό. Με το να κρατάμε την διαμάχη εκεί έξω στον κόσμο, δεν χρειάζεται να ασχολούμεθα με αυτήν μέσα στον νου μας, όπου παραμένει θαμμένη. Και έτσι, η ειρήνη μας θυμίζει αυτό που θέλουμε απεγνωσμένα να ξεχάσουμε, ενώ η εξωτερική διαμάχη μας προστατεύει από το να κοιτάξουμε την εσωτερική διαμάχη με τον Θεό, η οποία, όπως μας λέει το εγώ σίγουρα θα μας κατέστρεφε.

Καθώς κοιτάς τον κόσμο, αυτή η μικρή επιθυμία (να κρατήσεις μακριά το Άγιο Πνεύμα και την ειρήνη Του), ξεριζωμένη και περιπλανώμενη άσκοπα, μπορεί σταθεί για λίγο οπουδήποτε, διότι δεν έχει κανένα σκοπό πλέον.

Έτσι αυτό που έχει συμβεί τώρα είναι ότι έχουμε εκτοπίσει αυτήν την ενοχή ικανοποιητικά και δεν έχει πια την δύναμη που είχε κάποτε επάνω μας. Απλά περιπλανάται τριγύρω και μπορεί να σταθεί για λίγο σχεδόν οπουδήποτε. Αυτό συμβαίνει όταν βιώνουμε και τα πιο απλά πράγματα στον κόσμο να μας αναστατώνουν: αν κάποιος δεν μας κοιτάξει σωστά, ή όταν πατιούνται τα κουμπιά μας όταν ακούμε για μια συγκεκριμένη κατάσταση. Με άλλα λόγια, η επιθυμία να διατηρήσουμε την ατομικότητά μας κρατώντας το Άγιο Πνεύμα έξω από τον νου μας καταλήγει να προβάλλεται έξω κατηγορώντας άλλους ότι μας κάνουν αυτό που πιστεύουμε μυστικά ότι εμείς κάναμε στον Θεό και στον Ιησού. Και αφού η αρχική σκέψη δεν είναι τίποτα, οι προβολές της πρέπει να είναι επίσης ένα τίποτα. Επομένως, ο σκοπός των Μαθημάτων Θαυμάτων είναι να μας διδάξει ότι η δύναμη του κόσμου - των προβολών μας – δεν είναι τίποτα όταν αποκαλύψουμε την πηγή της: την πίστη στην πραγματικότητα του διαχωρισμού που είναι θαμμένη στον νου μας. Αυτό περιγράφεται ωραία στο ακόλουθο απόσπασμα, το οποίο ακολουθεί μια συζήτηση για τα υποκατάστατα του φόβου για την πραγματικότητα της Αγάπης του Θεού:

Τα μικρά σου, ανόητα υποκατάστατα, πειραγμένα από παραφροσύνη και στροβιλιζόμενα ανάλαφρα σε μια τρελή πορεία όπως τα φτερά που χορεύουν τρελά στον άνεμο, δεν έχουν καμιά υπόσταση. Συγχωνεύονται και ανακατεύονται και διαχωρίζονται σε μεταβαλλόμενα και εντελώς ασήμαντα σχέδια που δεν χρειάζεται να κριθούν καθόλου. Δεν έχει κανένα νόημα να κρίνεις το κάθε ένα ξεχωριστά. Οι ασήμαντες διαφορές τους στην μορφή δεν είναι καθόλου πραγματικές διαφορές. Καμιά από αυτές δεν έχει σημασία. Αυτό έχουν κοινό και τίποτα άλλο. Ωστόσο, τι άλλο χρειάζεται που να τα κάνει όλα τα ίδια;

Άφησέ τα όλα να φύγουν, χορεύοντας στον άνεμο, βυθιζόμενα και περιστρεφόμενα μέχρι να χαθούν από τα μάτια σου, όλο και πιο μακριά, έξω από σένα. Και στρέψου στην μεγαλοπρεπή ηρεμία μέσα σου, εκεί όπου μέσα στην άγια ακινησία κατοικεί ο ζων Θεός που ποτέ δεν εγκατέλειψες, και ο Οποίος ποτέ δεν σε εγκατέλειψε (Τ-18.Ι.7:6-8:2).

Επομένως, όποτε μας αναστατώνει κάτι στον κόσμο – μεγάλο ή μικρό – πρέπει να σκεφτούμε τον σκοπό του και να συνειδητοποιήσουμε ότι το αντικείμενο της αναστάτωσής μας δεν είναι παρά μια θρυμματισμένη σκιά της αρχικής σκέψης του διαχωρισμού, την οποία προσπαθούσαμε να ισχυροποιήσουμε ούτως ώστε η ατομική μας ύπαρξη να γίνει ακόμα πιο σίγουρα προστατευμένη απέναντι στην απειλή του να θυμηθούμε να επιλέξουμε την Αγάπη του Θεού αντί για την ιδιαίτερη αγάπη του εγώ.

Πριν το Άγιο Πνεύμα εισέλθει να κατοικήσει μαζί σου φαινόταν πως είχε ισχυρό σκοπό [δηλ., εκείνη η παράλογη επιθυμία να διατηρήσει αυτό το εμπόδιο ανάμεσα σε μας και την ειρήνη] · την παγιωμένη και αμετάβλητη αφοσίωση στην αμαρτία και τα αποτελέσματά της. Τώρα είναι άσκοπη, περιπλανιέται μάταια, μην προκαλώντας τίποτα περισσότερο από σύντομες διακοπές στην έκκληση της αγάπης.

Η απόφαση να είμαστε θυμωμένοι και να επιτιθέμεθα στους ανθρώπους ήταν πράγματι μια απόφαση να κάνουμε την αμαρτία πραγματική, επειδή μας κρατά διαχωρισμένους. Επομένως, ο «ισχυρός σκοπός» της επιθυμίας μας να είμαστε διαχωρισμένοι ήταν να διατηρήσουμε την ατομικότητά μας ασφαλή και σίγουρη. Αυτή η «αφοσίωση στην αμαρτία» είναι του εγώ, επειδή η ίδια του η ύπαρξη σαν μια εξατομικευμένη οντότητα εξαρτάται από την πίστη μας στον διαχωρισμό, που *είναι* ο ορισμός της αμαρτίας. Θυμηθείτε ότι τα Μαθήματα Θαυμάτων ορίζουν το εγώ ως την σκέψη του διαχωρισμού. Έχουμε δει άλλες φορές ότι αυτό που κάνει την αμαρτία πραγματική σε μας είναι η εμπειρία μας της ενοχής. Και αφού η ενοχή πάντοτε απαιτεί τιμωρία, τα αποτελέσματα της αφοσίωσής μας στην αμαρτία πρέπει να είναι πόνος, δυστυχία, βάσανα, αρρώστια, θάνατος, απελπισία, κατάθλιψη, αγωνία, φόβος και τρόμος. Επαναλαμβάνω, αυτό το απόσπασμα υποθέτει τώρα ότι πράγματι αφήνουμε να φύγει η επένδυσή μας στον θυμό επειδή αληθινά θέλουμε να επιστρέψουμε στην ειρήνη.

Αυτή η μικρή σαν φτερό επιθυμία, αυτή η μικρούλα ψευδαίσθηση, αυτό το μικροσκοπικό απομεινάρι της πίστης στην αμαρτία, είναι όλο κι όλο αυτό που απομένει από αυτό που κάποτε φαινόταν πως ήταν ο κόσμος. Δεν είναι πια ένα αμείλικτο εμπόδιο προς την ειρήνη. Η άσκοπη περιπλάνησή της κάνει τα αποτελέσματά της να φαίνονται πιο αλλοπρόσαλλα και απρόβλεπτα από ό,τι πριν.

Η αντίστασή μας, που μπορεί να την νιώθουμε σαν γρανιτένιο τοίχο, είναι μόνον ένα «φτερό», μια «μικρούλα ψευδαίσθηση», ένα «μικροσκοπικό απομεινάρι». Ο κόσμος, στην πραγματικότητα, δεν είναι τίποτα άλλο παρά η έκφραση σε μορφή της μικροσκοπικής τρελής ιδέας. Με άλλα λόγια, ο κόσμος είναι ένα τίποτα, έχοντας έρθει από το τίποτα. Οι ιδέες όχι μόνο δεν φεύγουν από την πηγή τους, αλλά παραμένουν ένα με αυτήν. Το τίποτα παραμένει ενωμένο με το τίποτα, επομένως καταλήγει στο τίποτα. Επιπλέον, αν υποθέσουμε ότι έχουμε ήδη επιλέξει την ειρήνη, είμαστε στο σημείο όπου έχουμε αφήσει τον κόσμο να φύγει – αλλά όχι ολοκληρωτικά, διότι η επιθυμία για ατομικότητα ή διαχωρισμό ακόμη περιπλανιέται στον νου μας. Αυτό αντανakλά την εμπειρία του να αναστατωνόμαστε, αν και συνειδητοποιούμε σε κάποιο επίπεδο ότι αυτό συμβαίνει για το τίποτα. Επαναλαμβάνω, η καθημερινή μας εξάσκηση επιβάλλει την αυξανόμενη συνειδητοποίηση ότι το κάθε τι που μας ανησυχεί – *χωρίς εξαίρεση* – είναι στην πραγματικότητα ένα τίποτα.

Η επόμενη γραμμή είναι πολύ σημαντική από ψυχολογικής πλευράς:

Όμως, τι θα μπορούσε να είναι πιο ασταθές από ένα αυστηρά οργανωμένο ψευδαισθητικό σύστημα;

Οι άνθρωποι που ανήκουν στην ψυχολογική κατηγορία των εμμονικά ψυχαναγκαστικών τείνουν να είναι πολύ άκαμπτοι επειδή λειτουργούν μέσα σε ένα αυστηρά οργανωμένο σύστημα. Όταν μιλάμε για «ένα αυστηρά οργανωμένο ψευδαισθητικό σύστημα», μιλάμε επίσης για ένα «ολάνθιστο» παρανοϊκό σύστημα σκέψης, όχι για την ποικιλία απλών καταναγκασμών που όλοι έχουμε. Κλινικά μιλώντας, οι αληθινοί παρανοϊκοί είναι συνήθως εξαιρετικά ευφυείς. Έχουν κατασκευάσει ένα ολόκληρο σύστημα στο οποίο, για

παράδειγμα, το FBI συνωμοτεί εναντίον τους, ή οι Ρώσοι συνωμοτούν εναντίον τους. Μπορεί να είναι στο μετρώ και να πιστεύουν ότι οι άλλοι μιλούν για αυτούς, ή ότι οι άνθρωποι αποβιβάζονται ή επιβιβάζονται εξαιτίας τους.

Όσο περισσότερο μένεις σ' αυτό το παρανοϊκό σκεπτικό ότι οι άλλοι είναι έτοιμοι να σου επιτεθούν, τόσο πιο αυστηρό γίνεται το σύστημα. Αυτό γίνεται διότι κρύβει από κάτω την ακριβώς αντίθετη σκέψη: τον φόβο ότι εσύ είσαι αυτός που επιτίθεται και πρόκειται να διαλυθείς. Αυτές οι ίδιες σκέψεις – μέσα και έξω – περιγράφονται παραστατικά σ' αυτήν την περιγραφή των δύο ονείρων μας:

Ένας αδελφός χωρισμένος από τον εαυτό σου, ένας αρχαίος εχθρός, ένας δολοφόνος που σε διώκει μέσα στην νύχτα και συνωμοτεί για τον θάνατό σου, που τον σχεδιάζει αργό και παρατεταμένο· τέτοια πράγματα ονειρεύεσαι. Εν τούτοις, κάτω από αυτό το όνειρο βρίσκεται ένα άλλο, στο οποίο εσύ γίνεσαι ο δολοφόνος, ο μυστικός εχθρός, ο πτωματοφάγος και ο καταστροφέας του αδελφού σου καθώς και του κόσμου (Τ-27.VII.12:1-2).

Αυτή είναι επίσης η ψυχολογική έννοια της αντιστάθμισης – ότι αντισταθμίζουμε αυτό που πιστεύουμε ότι είναι η τρομερή αλήθεια για τον εαυτό μας κάνοντας το αντίθετο. Έτσι, για παράδειγμα, αν αισθάνομαι ότι πρόκειται να διαλυθώ, πιστεύω μαγικά ότι με το να διατηρήσω τέλεια τα πάντα εξωτερικά, θα κρατηθώ ολόκληρος. Αυτό το μοτίβο το συναντάμε σ' αυτούς που επιμένουν ότι τα πάντα στο γραφείο τους πρέπει να είναι σε απόλυτη τάξη, ή τα ρούχα τους πρέπει να είναι άψογα, ή το φαγητό τους πρέπει να είναι σε ορισμένη διάταξη στο πιάτο τους. Περιστασιακά, όλοι εμφανίζουμε όψεις αυτής της δυναμικής, επειδή το κομμάτι του εγώ μας αισθάνεται πάντα ότι πρόκειται να διαλυθεί, και ο κόσμος λειτουργεί σαν το αμυντικό αντιστάθμισμα για αυτόν τον φόβο.

Ένας άλλος τρόπος να πεις το ίδιο πράγμα είναι ότι είμαστε τρομοκρατημένοι επειδή ο Θεός θα μας καταστρέψει από μέσα, έτσι τοποθετούμε έναν φράχτη γύρω από τον φόβο σαν έναν μέσον να τον ελέγξουμε. Στην συνέχεια, έχουμε την παράλογη και ακατάλληλη ιδέα ότι με το να ελέγχουμε κάθε πλευρά της εξωτερικής μας ζωής, έχουμε τον έλεγχο και αυτού που είναι μέσα μας. Αυτό είναι το νόημα της σημαντικής γραμμής στο «Οι Δύο Εικόνες» στο κείμενο: «Είναι σημαντικό να συνειδητοποιήσεις ότι όλες οι άμυνες **κάνουν** αυτό που θα υπερασπίζονταν» (Τ-17.IV.7:1). Όσο περισσότερο κρατάμε αυτές τις εξωτερικές άμυνες – την ανάγκη να οργανώνουμε την ζωή μας εξωτερικά – τόσο περισσότερο ενισχύουμε την πίστη μας ότι υπάρχει μια επικείμενη εσωτερική καταστροφή· αλλιώς δεν θα χρειαζόμαστε την άμυνα. Αυτή η άμυνα, παρεμπιπτόντως, μπορεί να πάρει την μορφή ενός συστήματος σκέψης όπως υπονοείται εδώ στο κείμενο, ή ενός συστήματος συμπεριφοράς ή και τα δύο. Αυτό που κάνει η δυναμική της αντιστάθμισης στην πραγματικότητα, επαναλαμβάνω, είναι να ενισχύσει το πόσο εύθραυστοι και ασταθείς πιστεύουμε ότι είμαστε εσωτερικά.

Και το θέμα είναι ότι όλοι λειτουργούμε με τις ίδιες δυναμικές· **είμαστε όλοι παρανοϊκοί**. Ολόκληρο το σύστημα του εγώ - από την αρχή ως το τέλος – όπως περιγράφεται στα Μαθήματα Θαυμάτων είναι λίγο-πολύ ένα παρανοϊκό σχιζοφρενικό σύστημα, του οποίου τα συμπτώματα που το συνθέτουν μπορούν να σταχυολογηθούν από οποιοδήποτε κοινό βιβλίο ψυχιατρικής. Και βέβαια κάποιοι άνθρωποι είναι ακόμα πιο ακραίοι, ο Αδόλφος Χίτλερ, για παράδειγμα. Αλλά στην πραγματικότητα είμαστε όλοι Χίτλερ, πιστεύοντας ότι είμαστε αδύναμοι, ανεπαρκείς, και ανίσχυροι, και ότι με το να καταδιώκουμε ή να επιτιθέμεθα σε άλλους ανθρώπους με σκέψη ή λόγο ή πράξη – ή απλά με το να πιστεύουμε ότι είμαστε καλύτεροι από άλλους ανθρώπους – θα αποκρούσουμε τις εναντίον μας επιθέσεις τους και επομένως θα είμαστε καλύτερα. Ο Χίτλερ πήρε αυτήν την παρανοϊκή δυναμική και έγινε το πιο ακραίο παράδειγμα της σύγχρονης ιστορίας.

Το ίδιο είδος παρανοϊκής σκέψης μπορεί να εντοπισθεί στην διαμάχη σχετικά με τα

πυρηνικά αμυντικά συστήματα. Αν πραγματικά κάποιος άκουγε και ανέλυε τί λένε οι υποστηρικτές της ανάπτυξης περισσότερων πυρηνικών, θα συνειδητοποιούσε ότι η ανησυχία δεν αφορά την πυρηνική άμυνα, τα πολιτικά οφέλη ή τα διεθνή συμφέροντα. Έχει να κάνει με μία καθαρά ατομική πίστη ότι είναι εσωτερικά ευάλωτοι – που αντανακλά το σύστημα σκέψης της αμαρτίας, ενοχής, και φόβου – και ότι πρέπει να προστατευθούν από το αμυντικό σύστημα των σχέσεων του ιδιαίτερου μίσους και της ιδιαίτερης αγάπης. Η εσωτερική τρωτότητα προβάλλεται έξω σε μεγαλύτερη κλίμακα, και αυτός είναι ο λόγος που τα Μαθήματα Θαυμάτων μας προτρέπουν να μην κάνουμε εξαιρέσεις και να γενικεύουμε αυτά τα αξιώματα έτσι ώστε να έχουν εφαρμογή στα πάντα, είτε μιλάμε για διεθνείς σχέσεις, για τις οικογένειές μας ή για τον προσωπικό μας εαυτό. Είναι όλα το ίδιο. Το κάθε τι είναι ίδιο με οτιδήποτε άλλο επειδή όλα τα αντιλαμβανόμαστε μέσα από τον φακό της πίστης μας ότι είμαστε διαχωρισμένοι από τον Θεό. Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι όλοι μοιραζόμαστε το ίδιο βασικό σύστημα σκέψης, το οποίο ο Ιησούς εκθέτει για μας στα Μαθήματα Θαυμάτων.

Σαν συμπέρασμα, επομένως, μπορούμε να δούμε ότι το μοντέλο για το εγώ που χρησιμοποιεί ο Ιησούς στα Μαθήματα, είναι ένα παρανοϊκό σύστημα σκέψης, όμως κοινό για όλους. Όλοι όσοι πιστεύουν ότι ζούνε σ' αυτόν τον κόσμο, πιστεύουν στην πραγματικότητα της αμαρτίας και της επίθεσής τους στον Θεό. Αυτή η παράλογη σκέψη απαιτεί μια παράλογη παρανοϊκή άμυνα. Η μόνη ελπίδα για αληθινή ειρήνη, επομένως, υπάρχει στο να μπορέσουμε να αμφισβητήσουμε την εγκυρότητα της βαθύτερης σκέψης του διαχωρισμού εγκαταλείποντας την επένδυση στην διαιώνιση της ατομικότητάς μας. Αλλιώς είμαστε παντοτινά καταδικασμένοι να πιστεύουμε σε μια σκέψη που είναι από μόνη της πολύ ασταθής, και μετά να την υπερασπιζόμαστε με ένα εξίσου ασταθές σύστημα πεποιθήσεων και συμπεριφοράς.

Η φαινομενική του σταθερότητα είναι η διάχυτη αδυναμία του, η οποία επεκτείνεται στο καθετί.

Επειδή η προβολή κατασκευάζει την αντίληψη, όλα όσα αντιλαμβανόμαστε θα γίνουν κατανοητά μέσα στο πλαίσιο του συστήματος σκέψης του εγώ, εκτός και αν αλλάξουμε την βασική του προϋπόθεση: την πίστη στην πραγματικότητα της αμαρτίας ότι εναντιωθήκαμε και ακόμα ότι καταστρέψαμε τον Θεό. Πρέπει να είμαστε βέβαιοι ότι είμαστε σωστοί στις πεποιθήσεις και τις αντιλήψεις μας, επειδή διαφορετικά η πραγματικότητα της Αγάπης Του Θεού θα «εκμηδενίσει» την ατομικότητά μας. Αυτή η παράνοια δηλώνεται καθαρά στο ακόλουθο απόσπασμα από το «Ο Φόβος Της Λύτρωσης», μια αξιοσημείωτη ενότητα λαμβάνοντας υπόψιν αυτήν την κρίσιμη δυναμική του συστήματος σκέψης του εγώ. Επαναλαμβάνω, θα επιστρέψουμε σε μια εις βάθος εξέταση αυτής της ενότητας αργότερα στο βιβλίο:

Έχεις κτίσει όλο το παρανοϊκό σύστημα σκέψης σου νομίζοντας ότι θα ήσουν αβοήθητος ενώπιον της Παρουσίας του Θεού, και θα ήθελες να σωθείς από την Αγάπη Του διότι νομίζεις ότι θα σε συνέθλιβε στο τίποτα. Φοβάσαι ότι θα σε παρέσερνε μακριά από τον εαυτό σου και ότι θα σε έκανε μικρό, διότι πιστεύεις ότι η σπουδαιότητα βρίσκεται στην περιφρόνηση, και ότι η επίθεση είναι μεγαλείο. Νομίζεις ότι έχεις φτιάξει ένα κόσμο που ο Θεός θα κατάστρεφε· και ότι αγαπώντας Τον, πράγμα που κάνεις, θα πετούσες αυτόν τον κόσμο μακριά, πράγμα που θα έκανες. Επομένως, έχεις χρησιμοποιήσει τον κόσμο για να καλύψεις την αγάπη σου, και όσο πιο βαθιά πηγαίνεις στο σκοτάδι των θεμελίων του εγώ, τόσο πιο κοντά έρχεσαι στην Αγάπη που είναι κρυμμένη εκεί.

Κι αυτό είναι που σε τρομοκρατεί. (Τ-13.III.4)

Επομένως αυτή η ανάγκη να έχουμε δίκιο οδηγεί στην πίστη μας στη «φαινομενική σταθερότητα» του συστήματος σκέψης μας. Και έτσι, όσο πιο πολύ προσπαθούμε να είμαστε σταθεροί, τόσο πιο πολύ ενισχύουμε αυτό **από το οποίο** η σταθερότητα προσπαθεί να μας προστατέψει. Επαναλαμβάνω: «οι άμυνες **κάνουν** αυτό από το οποίο θα μας υπεράσπιζαν» (Τ- 17.IV.7:1)· και οι άμυνές μας δεν είναι ποτέ αρκετές, γιατί δεν υπάρχει τρόπος που να μπορούμε να ελέγξουμε τα πάντα στο περιβάλλον μας. Πάντα πρέπει να κάνουμε περισσότερα και περισσότερα και περισσότερα, και όμως τα πράγματα πάντα διαλύονται και βγαίνουν εκτός ελέγχου.

Η μεταβλητότητα που αυτό το μικρό απομεινάρι προκαλεί απλά καταδεικνύει τα περιορισμένα αποτελέσματά του.

Βασικά αυτό που σημαίνει αυτό είναι ότι οι **αντιδράσεις** μας είναι ευμετάβλητες. Αν το σκεφτούμε, μπορούμε να αναγνωρίσουμε στους εαυτούς μας ότι κάτι που δεν μας ενοχλεί την μια ημέρα, την επόμενη μπορεί πραγματικά να μας αναστατώσει. Κάτι που ήταν κάποτε μια εξαιρετικά δύσκολη περίοδος στην ζωή μας, γεμάτη με τραυματικά περιστατικά, όταν την κοιτάζουμε είκοσι χρόνια μετά φαίνεται να είναι σχετικά ασήμαντη. Και δεν το πιστεύουμε πόσο πολύ μας αναστάτωνε ή μας ενοχλούσε τότε. Παρόμοια, μπορεί να είμαστε εξαιρετικά ευμετάβλητοι στις αντιδράσεις μας σε ανθρώπους και στους εαυτούς μας. Οι διαθέσεις μας πάντα αλλάζουν. Και αυτό είναι που μας δείχνει ότι αυτός ο κόσμος δεν είναι πραγματικός επειδή ο Θεός είναι σταθερός, η Αγάπη είναι σταθερή, και η αλήθεια δεν έχει παραλλαγές. Και έτσι, αυτή η ποικιλία της φαινομενικής μας ζωής στον κόσμο της αντίληψης – οι διαθέσεις μας, οι προτιμήσεις μας, και οι συμπεριφορές μας – στην πραγματικότητα δεν μας προσφέρουν τίποτα, και δεν μπορούν να έχουν κανένα αποτέλεσμα στην αιώνια και σταθερή κατάστασή μας στον Ουρανό, το βασίλειο σφαίρα της γνώσης. Όπως μας διδάσκει ο Ιησούς στο Μάθημα 133:

Αν διαλέξεις ένα πράγμα που δε θα διαρκέσει για πάντα, αυτό που διάλεξες δεν έχει αξία. Μία προσωρινή αξία δεν έχει καμιά απολύτως αξία. Ο χρόνος ποτέ δεν μπορεί να αφαιρέσει μια αξία που είναι πραγματική. Ό,τι εξασθενεί και πεθαίνει ποτέ δεν υπήρξε, και δεν προσφέρει τίποτα σε αυτόν που το διαλέγει. Εξαπατάται από το τίποτα σε μια μορφή που νομίζει ότι του αρέσει. (W-pl.133.6)

Αυτή η τελευταία παράγραφος της ενότητας είναι εξαιρετική. Επαναλαμβάνω, βρίσκουμε να επαναλαμβάνεται η ερώτηση πώς είναι δυνατόν να μπορούμε να πάρουμε στα σοβαρά το σύστημα σκέψης του εγώ και τον κόσμο του. Ποια δύναμη έχει το εγώ ενάντια στον Θεό;

Πόσο ισχυρό μπορεί να είναι ένα μικρό φτερό μπροστά στις μεγάλες φτερούγες της αλήθειας; Μπορεί να αντιτεθεί στο πέταγμα του αετού, ή να εμποδίσει την προέλαση του καλοκαιριού; Μπορεί να παρέμβει στα αποτελέσματα του καλοκαιρινού ήλιου πάνω σε έναν κήπο σκεπασμένο από χιόνι; Απλά δες πόσο γρήγορα ανασηκώνεται αυτός ο μικρός σωρός από άχυρα και μεταφέρεται μακριά, για να μην ξαναγυρίσει ποτέ και αποχωρίσου τον με χαρά, όχι λύπη. Διότι από μόνος του δεν είναι τίποτα, και δεν σήμαινε τίποτα ακόμα και όταν είχες μεγαλύτερη πίστη στην προστασία του. Δεν θα προτιμούσες να χαιρετίσεις τον καλοκαιρινό ήλιο από το να καρφώσεις το βλέμμα σου πάνω σε μια νιφάδα χιονιού που εξαφανίζεται, και να τρέμεις στην ανάμνηση του χειμερινού κρύου;

Μια εξαιρετική παράγραφος πράγματι, με μια εικόνα που χρησιμοποιείται πάνω από μια φορά στα Μαθήματα Θαυμάτων. Όλα όσα είναι η αμαρτία, είναι μια νιφάδα χιονιού που εξαφανίζεται. Απλά σκέψου πόσο ασήμαντη είναι μια νιφάδα ή μια χούφτα νιφάδες: λίγη ζέστη και εξαφανίζονται. Αυτή είναι το σύνολο αμαρτία, ενοχή, φόβος και επίθεση. Το κόλπο πάλι είναι να θυμάσαι αυτό όταν μπαίνεις στον πειρασμό να μετατρέψεις την νιφάδα σε παγετώνα· εξακολουθεί να παραμένει ένα τίποτα. Πάντοτε ήταν ένα τίποτα. Επαναλαμβάνοντας αυτό που μόλις διαβάσαμε πάνω στον «μικρό σωρό» που είναι το μόνο που απομένει από την φαινομενική δύναμη της αμαρτίας: «Διότι από μόνος του δεν είναι τίποτα, και δεν σήμαινε τίποτα, ακόμα και όταν είχες μεγαλύτερη πίστη στην προστασία του.» Ακόμα και όταν πιστεύαμε ότι η επίθεση θα μας προστάτευε, ακόμα και τότε δεν ήταν τίποτα· πάντοτε ήταν ένα τίποτα. Αντιπροσώπευε το τίποτα επειδή το εγώ είναι τίποτα, και όμως, από αυτό το τίποτα κατασκευάσαμε έναν ολόκληρο κόσμο. Στο «Η Ψευδαίσθηση Της Αμαρτίας», το αμέσως προηγούμενο κομμάτι των ενοτήτων που αναφέρονται στα εμπόδια προς την ειρήνη, ο Ιησούς μιλάει για την αμαρτία που είχε θεωρηθεί «σαν ισχυρότερη από τον Θεό, ενώπιον της οποίας ο ίδιος ο Θεός πρέπει να υποκλίνεται», και δηλώνει: «Ο Ουρανός χαμογέλασε γι' αυτό και η πίστη στην αμαρτία ξεριζώθηκε μέσα στο χαμόγελο του της αγάπης» (T-19.III.7:6, 8:5). Και στην γλυκύτητα αυτού του χαμόγελου, το οποίο μοιραζόμαστε όταν ενωνόμαστε με τον Ιησού για να κοιτάξουμε μαζί του την παράνοια του εγώ μας, ολόκληρος ο κόσμος απελευθερώνεται από τα δεσμά της αμαρτίας. Απαλά ξεθωριάζει και εξαφανίζεται «μέσα στο τίποτα από το οποίο προήλθε» (M-13.1:2).

Κεφάλαιο Τέσσερα

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΜΠΟΔΙΟ: Η ΈΛΞΗ της Ενοχής (Σχεδιάγραμμα Α)

Η έλξη της ενοχής προκαλεί φόβο για την αγάπη, διότι η αγάπη δεν θα κοίταζε ποτέ την ενοχή.

Αυτή η ενότητα αρχίζει με μια γραμμή η οποία ήταν πάντοτε μια από τις πιο αγαπημένες του Bill Thetford. Όπως πολλές από τις φράσεις στα Μαθήματα Θαυμάτων, αυτή η φράση, όταν γίνει κατανοητή, κρατά το κλειδί για ολόκληρο το σύστημα σκέψης των Μαθημάτων: τόσο την μοχθηρή παράνοια του εγώ όσο και την ήρεμη διόρθωση του Αγίου Πνεύματος.

Το πρώτο μισό της πρότασης – «Η έλξη της ενοχής προκαλεί φόβο για την αγάπη» - δηλώνει ένα από τα κεντρικά αξιώματα των Μαθημάτων και αντανακλά τις βασικές δυναμικές του εγώ. Όσο διάστημα είμαστε ένοχοι και επιλέγουμε να είμαστε ένοχοι, θα περιμένουμε την τιμωρία. Αυτός είναι ένας βασικός νόμος του εγώ: η ενοχή πάντα απαιτεί και επομένως περιμένει τιμωρία. Επιπλέον, τελικά πιστεύουμε ότι είναι ο Θεός που θα μας τιμωρήσει, επειδή είναι ο Θεός στον Οποίον πιστεύουμε ότι έχουμε επιτεθεί. Επομένως, όποτε είμαστε ένοχοι, πρέπει να φοβόμαστε την αγάπη. Παραμένουμε στην έλξη της ενοχής μας, επειδή είναι το σημείο κλειδί της στρατηγικής του εγώ να μας κρατά τόσο φοβισμένους από τους νόες μας που θα έπρεπε να τραπούμε σε φυγή από αυτούς καταφεύγοντας στον κόσμο και στο σώμα, καθιστώντας έτσι τους εαυτούς μας για πάντα χωρίς νου. Η ενοχή επομένως είναι η πρωταρχική άμυνα του εγώ στο σχέδιό του να επιτύχει τον στόχο του.

Σ' αυτό το πρώτο μέρος της πρότασης, ξαναλέω, μπορούμε να δούμε το κεντρικό κομμάτι στο αρχιτεκτονικό σχέδιο του εγώ να διατηρήσει τον εαυτό του: την φαινομενικά παντοδύναμη και ανίερη τριάδα της αμαρτίας, ενοχής και φόβου. Αυτό συνοψίζεται στην προηγούμενη ενότητα πάνω στην αμαρτία:

*Η έλξη της ενοχής βρίσκεται στην αμαρτία, όχι στο σφάλμα.
Η αμαρτία θα επαναλαμβάνεται εξαιτίας αυτής της έλξης....[Και]
όσο η ενοχή παραμένει ελκυστική ο νους θα υποφέρει, και δεν
θα αφήνει να φύγει η ιδέα της αμαρτίας. Διότι ακόμα η ενοχή
τον καλεί, και ο νους την ακούει και την λαχταρά, κάνοντας έτσι
τον εαυτό του έναν πρόθυμο αιχμάλωτο στην αρρωστημένη
έκκλησή της. Η αμαρτία είναι κάποια ιδέα του κακού που, αν και
δεν μπορεί να διορθωθεί, παραμένει επιθυμητή για πάντα. Σαν
βασικό κομμάτι αυτού που θεωρεί το εγώ ότι είσαι, πάντα θα
την θέλεις..... Διότι το εγώ φέρνει την αμαρτία στον φόβο,
απαιτώντας τιμωρία. Ωστόσο, η τιμωρία δεν είναι παρά μια
άλλη μορφή της προστασίας της ενοχής, διότι αυτό που
αξίζει τιμωρία πρέπει αληθινά να έχει γίνει. Η τιμωρία είναι πάντα
ο μεγάλος συντηρητής της αμαρτίας, της συμπεριφέρεται με σεβασμό
και τιμά το κακούργημά της. Αυτό που πρέπει να τιμωρηθεί πρέπει να
είναι αληθινό. Και αυτό που είναι αληθινό πρέπει να είναι αιώνιο, και
θα επαναλαμβάνεται χωρίς τελειωμό. Διότι αυτό που θεωρείς ότι είναι*

πραγματικό το θέλεις, και δεν θέλεις να το αφήσεις να φύγει.
(Τ-19.III.1:1-2,4-7; 2:2-7)

Και αυτό είναι η ατομικότητά μας – **αυτό που θεωρούμε αληθινό και το θέλουμε** – συντηρημένο και προστατευμένο – **που δεν θέλουμε να το αφήσουμε να φύγει** – πίσω από την φαινομενικά σιδερένια κουρτίνα του ψευδαισθητικού συστήματος σκέψης του εγώ, της αμαρτίας, ενοχής, φόβου και αιώνιας τιμωρίας.

Αυτό που έχουμε εδώ, παρεμπιπτόντως, είναι ένα κομψά επαναλαμβανόμενο θέμα στα Μαθήματα Θαυμάτων, όπου ο Ιησούς παραθέτει αντικρουόμενες καταστάσεις στην ίδια πρόταση. Εάν είμαστε ένοχοι, αυτό πρέπει να οδηγεί στον φόβο. Εάν, παρόλα αυτά, επιλέξουμε την αγάπη, είναι απολύτως αδύνατον να νιώσουμε φόβο ή ενοχή, οπότε αυτό σημαίνει ότι η ενοχή μας μας διδάσκει να φοβόμαστε την αγάπη διότι εάν είμαστε ένοχοι και μετά επιλέξουμε την αγάπη, η αγάπη αυτόματα θα εξόριζε την ενοχή, και επομένως το ίδιο το εγώ. Αυτό τότε οδηγεί στις προσπάθειες του εγώ να δικαιολογήσει σε μας την πίστη του ότι η αγάπη είναι πράγματι ο εχθρός, διότι η αγάπη θα τιμωρήσει: Ξανά, αμαρτία και ενοχή απαιτούν τιμωρία. Επομένως, το εγώ φοβάται μήπως επιλέξουμε την πραγματική αγάπη, επειδή η μη-δυναμική αγάπη θα σήμαινε το τέλος του δυαδικού εγώ και της ενοχής του που η αγάπη δεν μπορεί καν να δει. Συνοψίζοντας, τότε, διαχωρισμός, ατομικότητα και ενοχή δεν μπορούν να συνυπάρχουν μέσα στην ενότητα, την ένωση και την αγάπη· και έτσι η προστασία του εγώ είναι η διδαχή του ότι πρέπει να φοβόμαστε την αγάπη του Θεού – και είναι η πίστη μας στην πραγματικότητα της ενοχής που «προκαλεί τον φόβο της αγάπης».

Είναι η φύση της αγάπης να κοιτάζει μόνο την αλήθεια, διότι εκεί βλέπει τον εαυτό της, με τον οποίο θα ενωνόταν σε ιερή ένωση και ολοκλήρωση.

Η αγάπη, επαναλαμβάνω, θα μπορούσε μόνο να κοιτάξει την αλήθεια, επειδή εκεί βλέπει μια αντανάκλαση του εαυτού της και, σε κείνη την αλήθεια, ενώνεται με τον εαυτό της. Αυτό είναι ένα θέμα που συζητιέται προς το τέλος της ενότητας, και όταν θα φθάσουμε εκεί, θα μιλήσω γι' αυτό στο πλαίσιο της κοινωνίας (εννοεί την Θεία Κοινωνία). Η άποψη των Μαθημάτων για την κοινωνία, βέβαια, είναι τελείως διαφορετική από την παραδοσιακή Χριστιανική άποψη. Έτσι εδώ θα δούμε μόνο μια υποψία αυτού που θα έρθει αργότερα: Η αληθινή κοινωνία είναι η ένωση της αγάπης με την αγάπη, και αφού η φύση της αγάπης είναι μη-δυναμική και αφηρημένη, δεν έχει απολύτως καμία σχέση με σώματα. Δεν υπάρχει τίποτα άλλο **παρά μόνον** η αγάπη. Επιπλέον, η αγάπη μπορεί να κοιτάξει μόνο την αλήθεια, που σημαίνει ότι κοιτάζει πέρα από τις ψευδαισθήσεις του εγώ. Γ' αυτό το εγώ πρέπει να την φοβάται.

Όπως η αγάπη πρέπει να κοιτάζει πέρα από τον φόβο, έτσι και ο φόβος δεν πρέπει να βλέπει την αγάπη. Διότι η αγάπη περιέχει το τέλος της ενοχής, τόσο σίγουρα όσο ο φόβος εξαρτάται από αυτήν. Η αγάπη ελκύεται μόνο από την αγάπη.

Εδώ, έχουμε μια άλλη έκφραση του αξιώματος του εγώ **το ένα ή το άλλο**. Η αγάπη και ο φόβος είναι ασυμβίβαστες καταστάσεις. Δεν μπορείς να έχεις και τα δύο συγχρόνως. Δεν υπάρχουν γκρίζες ζώνες εδώ: αγάπη ή φόβος· αλήθεια ή ψευδαίσθηση. Αυτή η διδασκαλία επίσης εκφράζεται σχεδόν στην αρχή του κειμένου, όταν σε μια συζήτηση πάνω στην θεραπεία, ο Ιησούς λέει ότι για να επέλθει η θεραπεία, ο θεραπευτής πρέπει να είναι ολοκληρωτικά χωρίς φόβο για μια στιγμή (Τ-27.V.8-11). Ο θεραπευτής μπορεί μετά να επιλέξει την επόμενη στιγμή να είναι πάλι φοβισμένος, αλλά σε εκείνη την μια στιγμή της θεραπείας πρέπει να υπάρχει απουσία φόβου. Παρόμοια, ο Ιησούς λέει στην αρχή του κειμένου ότι θα έρθει «σαν απάντηση σε ένα μοναδικό ξεκάθαρο κάλεσμα,» που σημαίνει

ένα κάλεσμα αγάπης μάλλον παρά ένα κάλεσμα φόβου (Τ-4.III.7:10). Και ο Ιησούς **θα** «έρθει», αν και , καθώς ξέρουμε, δεν θα έρθει **αυτός** σε μας· **εμείς** επιστρέφουμε σ' αυτόν – διότι η αγάπη έλκεται από την αγάπη. Όπως δηλώνει το κείμενο:

Αυτό που ο Θεός δεν σου έδωσε δεν έχει δύναμη επάνω σου και η έλξη της αγάπης για αγάπη παραμένει ακατανίκητη. Διότι είναι η λειτουργία της αγάπης να ενώνει όλα τα πράγματα στον εαυτό της, και να κρατά όλα τα πράγματα μαζί επεκτείνοντας την ολότητά της (Τ-12.VIII.7:10-11).

Παραβλέποντας ολοκληρωτικά την ενοχή, δεν βλέπει τον φόβο καθόλου. Όντας εξολοκλήρου χωρίς επίθεση, δεν θα μπορούσε να φοβάται.

Αυτό εκφράζει μια άλλη βασική δυναμική στο σύστημα του εγώ. Όταν επιτιθέμεθα σε κάποιον, πρέπει αυτόματα και αναπόφευκτα να πιστεύουμε ότι, επειδή έχουμε κάνει την επίθεση πραγματική, θα δεχθούμε επίθεση με την σειρά μας· κάποιος άλλος πρέπει να κάνει το ίδιο πράγμα σε μας. Άλλωστε, το όνειρο ποτέ δεν είναι χωρισμένο από τον νου αυτών που ονειρεύονται, περιέχοντας το σύστημα σκέψης που θέλουν να κάνουν πραγματικό για αυτούς. Αυτό εκφράζεται περιληπτικά στην τελευταία παράγραφο «Οι Δυναμικές του Εγώ» του Κεφαλαίου 11 του κειμένου:

*Κάθε αδελφός που συναντάς γίνεται μάρτυρας για τον Χριστό ή για το εγώ, ανάλογα με το τι αντιλαμβάνεσαι σε αυτόν. Ο κάθε ένας σε πείθει γι' αυτό που θέλεις να αντιληφθείς, και για την πραγματικότητα του βασιλείου για το οποίο έχεις επιλέξει να επαγρυπνείς. Το κάθε τι που αντιλαμβάνεσαι είναι ένας μάρτυρας του συστήματος σκέψης που θέλεις να είναι αληθινό. Κάθε αδελφός έχει την δύναμη να σε απελευθερώσει, αν επιλέξεις να είσαι ελεύθερος. Δεν μπορείς να δέχεσαι ψευδείς μαρτυρίες από αυτόν εκτός κι αν έχεις εγείρει ψευδείς μαρτυρίες εναντίον του. **Αν αυτός δεν σου μιλάει για τον Χριστό, τότε εσύ δεν μίλησες για τον Χριστό σε αυτόν.** Ακούς μόνο την δική σου φωνή, κι αν ο Χριστός μιλά μέσα από σένα, τότε θα Τον ακούς. (Τ-11.V.18)*

Επομένως, όσο εμείς τρέφουμε επιθετικές σκέψεις θα είμαστε πάντα φοβισμένοι. Αυτή είναι η δυναμική πίσω από την τρέλα της κούρσας των πυρηνικών όπλων, τόσο κατά όσο και μετά τις περιόδους του Ψυχρού Πολέμου. Κάθε χώρα είναι τελικά τρομοκρατημένη μήπως τα πυρηνικά όπλα χρησιμοποιηθούν εναντίον της, απλά επειδή συγκεντρώνει η ίδια ένα τέτοιο οπλοστάσιο. Εάν κάποιος πιστεύει στον πόλεμο σαν μια αποτελεσματική τεχνική που λύνει προβλήματα, τότε η επίθεση γίνεται πραγματική και μπορεί τελικά να χρησιμοποιηθεί εναντίον του, κάνοντας απαραίτητη περαιτέρω επίθεση σαν άμυνα. Θα επιστρέψουμε σ' αυτόν τον κύκλο επίθεσης – άμυνας σε ένα επόμενο κεφάλαιο, αλλά είναι αρκετό για τώρα να παραθέσουμε αυτές τις αρχικές παραγράφους από το Μάθημα 135 «Αν υπερασπιστώ τον εαυτό μου, μου επιτίθενται»:

Ποιος θα υπεράσπιζε τον εαυτό του εκτός αν νόμιζε ότι του επιτίθεντο, ότι η επίθεση ήταν πραγματική και ότι η άμυνα του θα μπορούσε να τον σώσει; Εδώ ακριβώς έγκειται η ανοησία της άμυνας· πρώτα κάνει τις ψευδαισθήσεις πραγματικές και μετά επιχειρεί να τις αντιμετωπίσει σαν να ήταν πραγματικές. Προσθέτει ψευδαισθήσεις στις ψευδαισθήσεις, κάνοντας έτσι τη διόρθωση διπλά δύσκολη. Και είναι αυτό ακριβώς το πράγμα που κάνεις όταν επιχειρείς να σχεδιάζεις το μέλλον, να ενεργοποιείς το παρελθόν, ή να οργανώνεις το παρόν όπως επιθυμείς.

Λειτουργείς βάσει της πεποίθησης ότι πρέπει να προστατεύεις

τον εαυτό σου από ό,τι συμβαίνει, επειδή ό,τι συμβαίνει πρέπει να περιέχει ό,τι σε απειλεί. Μία αίσθηση απειλής είναι η αναγνώριση μιας έμφυτης αδυναμίας, μια πεποίθηση ότι υπάρχει κίνδυνος που έχει τη δύναμη να σου ζητήσει να ετοιμάσεις κατάλληλη άμυνα. Ό κόσμος βασίζεται σ' αυτή την παράλογη πεποίθηση. Και όλες οι δομές του, όλες οι σκέψεις και οι αμφιβολίες του, οι ποινές και οι εξοπλισμοί του, οι νομικοί του ορισμοί και οι κώδικες του, η ηθική του και οι ηγέτες του και οι θεοί του, όλα υπηρετούν μόνο και μόνο τη διατήρηση της αίσθησης απειλής. Γιατί κανείς δεν περπατά στον κόσμο αρματωμένος, παρά μόνο αν ο τρόμος κτυπά στην καρδιά του.

Η άμυνα είναι τρομακτική. Προέρχεται από το φόβο και αυξάνει το φόβο, καθώς ο κάθε αμυντικός μηχανισμός οργανώνεται. Νομίζεις ότι προσφέρει ασφάλεια. Δείχνει όμως ότι ο φόβος έχει γίνει πραγματικός και ότι ο τρόμος δικαιολογείται. (W-pl.135.1:1-3:4)

Ο φόβος ελκύεται προς αυτό που η αγάπη δεν βλέπει [την ενοχή], και το κάθε ένα πιστεύει πως αυτό που κοιτάζει το άλλο, δεν υπάρχει.

Μια άλλη επανάληψη του θέματος της ασυμβίβαστης φύσης της αγάπης και του φόβου. Αυτό το αξίωμα διατυπώνεται επίσης σαφώς στην ενότητα «Η Λειτουργία σου στην Εξιλέωση» στο Κεφάλαιο 14, στο πλαίσιο της ενοχής και απουσίας ενοχής:

Οι αθώοι και οι ένοχοι είναι εντελώς ανίκανοι να καταλαβαίνουν ο ένας τον άλλον. Ο κάθε ένας αντιλαμβάνεται τον άλλον σαν τον εαυτό του, κάνοντάς έτσι αδύνατη την επικοινωνία μεταξύ τους, διότι ο καθένας βλέπει τον άλλον διαφορετικά από ό,τι βλέπει ο ίδιος τον εαυτό του. (T-14.IV.10:1-2)

Και έτσι η αγάπη μπορεί να δει μόνο την αλήθεια, που είναι ο εαυτός της, ενώ ο ψευδαισθητικός φόβος δεν θα δει την αλήθεια καθόλου. Και αν ο φόβος υπάρχει στην παρουσία της αλήθειας, πρέπει αναπόφευκτα να αλλάξει αυτήν την πραγματικότητα σε κάποια μορφή φοβικής ψευδαισθήσης, γιατί δεν γνωρίζει τίποτα άλλο παρά μόνον ψευδαισθήσεις. Αυτή είναι η βάση των λόγων του Ιησού κοντά στην αρχή του Κεφαλαίου 17:

Νομίζεις ότι μπορείς να φέρεις την αλήθεια στις φαντασιώσεις, και να μάθεις τι σημαίνει η αλήθεια από την οπτική των ψευδαισθήσεων; Η αλήθεια δεν έχει κανένα νόημα μέσα στην ψευδαισθήση. Το πλαίσιο αναφοράς για το νόημά της πρέπει να βρίσκεται στην ίδια την αλήθεια. Όταν προσπαθείς να φέρεις την αλήθεια στις ψευδαισθήσεις, προσπαθείς να κάνεις τις ψευδαισθήσεις πραγματικότητα, και να τις κρατήσεις δικαιολογώντας την πίστη σου σε αυτές (T-17.I.5:1-4).

Αυτό είναι ακριβώς που έκανε ο κόσμος στην αγαπημένη αλήθεια του Ιησού, μετασχηματίζοντας την πραγματικότητά του στις φαντασιώσεις του για την πραγματικότητα του σώματος: ιδιαιτερότητα, θυσία και θάνατος. Θα επιστρέψουμε αργότερα σ' αυτό το σημαντικό θέμα αργότερα.

Ο φόβος κοιτάζει την ενοχή ακριβώς με την ίδια αφοσίωση που η αγάπη κοιτάζει

τον εαυτό της. Και το καθένα έχει τους αγγελιαφόρους του τους οποίους στέλνει μπροστά, και οι οποίοι επιστρέφουν με μηνύματα γραμμένα στην γλώσσα στην οποία τους ζητήθηκε να βγουν μπροστά.

Τώρα πρόκειται να πάμε σ' αυτό που αποτελεί το κεντρικό θέμα της ενότητας και μια από τις ιδέες κλειδιά σε ολόκληρα τα Μαθήματα. Το πρόβλημα δεν είναι ποτέ τα μηνύματα που γυρίζουν πίσω σε μας, τα μηνύματα όλης της φρίκης που αντιλαμβανόμαστε στον κόσμο. Το πρόβλημα είναι πάντα ποιόν αγγελιαφόρο εμείς – ο επιλογέας μας – επιλέξαμε πρώτο να στείλουμε μέσα στον κόσμο για να **ψάξει** και **να βρει** αυτά τα μηνύματα.

Αναφερόμενοι στο Σχεδιάγραμμα Α, το σκοτεινό σημείο στα αριστερά είναι ο νους, ο οποίος είναι το σημείο της απόφασης. Είναι σ' αυτό το σημείο που επιλέγουμε να στείλουμε τον έναν από τους δύο αγγελιοφόρους έξω στον κόσμο. Η γραμμή που πάει επάνω αντιπροσωπεύει τους αγγελιοφόρους του εγώ, τους αγγελιοφόρους του φόβου. Η γραμμή προς τα κάτω αντιπροσωπεύει τους αγγελιοφόρους του Αγίου Πνεύματος, τους αγγελιοφόρους της αγάπης και της συγχώρεσης. Αυτό που φαίνεται στην οθόνη (η κάθετη γραμμή στα δεξιά) είναι ο κόσμος, ο οποίος αποτελείται από τους πολλούς πειστικούς μάρτυρες στην φαινομενική του πραγματικότητα.

Έτσι για άλλη μια φορά, το πρόβλημα δεν είναι η ενοχλητική κατάσταση που αντιλαμβανόμαστε να είναι έξω από μας. Το πρόβλημα είναι ότι έχουμε επιλέξει να αντιληφθούμε με αυτόν τον τρόπο. Πραγματικά, στο μεταφυσικό επίπεδο, τοποθετούμε την κατάσταση εκεί έτσι ώστε να μπορέσουμε να την αντιληφθούμε σαν ενοχλητική. Αυτός είναι ο λόγος που ο Ιησούς μας δίνει αυτή την σημαντική πρόταση:

Επομένως, μην επιζητάς να αλλάξεις τον κόσμο, αλλά διάλεξε να αλλάξεις τον νου σου σχετικά με αυτόν. (Τ-21.in.1:7)

Το πρόβλημα δεν είναι ποτέ αυτό που φαίνεται ότι είναι έξω από μας, αλλά μάλλον ο **δάσκαλος** που έχουμε επιλέξει να μας διδάξει για το πρόβλημα που **εμφανίζεται** να είναι έξω από μας. Τον περισσότερο καιρό αυτή η επιλογή είναι ασυνείδητη και σαν αποτέλεσμα δεν έχουμε επίγνωση για αυτήν. Θα ψάχναμε έξω για κάποιους από τους τρομερούς φόβους που αντιλαμβανόμαστε στον κόσμο και δεν θα συνειδητοποιούσαμε ότι ο τρόμος που βλέπουμε εκεί έξω στην πραγματικότητα προέρχεται από μια απόφαση να τον δούμε έτσι. Αυτό το κεντρικό αξίωμα στις διδασκαλίες του Ιησού στα Μαθήματα Θαυμάτων τονίζεται σ' αυτή την σημαντική σειρά δηλώσεων από το «Η Ευθύνη της Όρασης» στο Κεφάλαιο 21:

Αυτό είναι το μόνο πράγμα που χρειάζεται να κάνεις για την όραση, την ευτυχία, την απελευθέρωση από τον πόνο και την ολοκληρωτική διαφυγή από την αμαρτία, για να σου δοθούν όλα αυτά. Πες μόνο αυτό, αλλά να το εννοείς χωρίς επιφυλάξεις, διότι εδώ βρίσκεται η δύναμη της σωτηρίας:

*Είμαι υπεύθυνος για ό,τι βλέπω.
Επιλέγω τα συναισθήματα που βιώνω, και αποφασίζω
για τον στόχο που θέλω να πετύχω.
Και όλα όσα φαίνονται να μου συμβαίνουν,
τα ζητώ, και τα λαμβάνω έτσι όπως τα ζήτησα.*

Μην εξαπατάς άλλο τον εαυτό σου ότι είσαι αβοήθητος μπροστά σε αυτό που σου συμβαίνει. Αναγνώρισε μόνο ότι έκανες λάθος, και όλα τα αποτελέσματα των σφαλμάτων σου θα εξαφανιστούν. Είναι αδύνατον

ο Υιός του Θεού να οδηγείται απλά από γεγονότα έξω από αυτόν. Είναι αδύνατον τα συμβάντα που έρχονται σε αυτόν να μην ήταν επιλογή του. Η δύναμη της απόφασής του είναι ο καθοριστικός παράγοντας κάθε κατάστασης στην οποία φαίνεται πως βρίσκεται συμπτωματικά ή τυχαία. Κανένα ατύχημα και καμία σύμπτωση δεν είναι δυνατή εντός του σύμπαντος έτσι όπως το δημιούργησε ο Θεός, έξω από το οποίο δεν υπάρχει τίποτε. Όταν υποφέρεις έχεις αποφασίσει ότι η αμαρτία ήταν ο στόχος σου. Όταν είσαι ευτυχισμένος, έδωσες την δύναμη της απόφασης σε Αυτόν που αποφασίζει υπέρ του Θεού για λογαριασμό σου. (Τ-21.11.2:1-3:6)

Και έτσι, κοιτάζοντας τις ζωές μας από μια μεταφυσική άποψη (Επίπεδο Ένα), καταλαβαίνουμε πώς όλα όσα μας «συμβαίνουν» είναι απλά μια όψη του ονείρου μας – η δική μας αναφορά στον επιλογέα του νου, και όχι η ατομική φιγούρα στο όνειρο της ζωής μας που την ονομάζουμε εαυτό – επιλεγμένη να ενισχύσει το σύστημα σκέψης του εγώ του θύματος και του θύτη. Στο επίπεδο του ονείρου (Επίπεδο Δύο), η ευθύνη μας είναι να επιλέξουμε τον δάσκαλο που θα καλέσουμε να μας βοηθήσει να αντιληφθούμε τον κόσμο διαφορετικά.

Επομένως, ο τρόπος να κοιτάξουμε με τον ορθό νου σε αυτό που ο κόσμος θα ονόμαζε τρόπο ή καταστροφή είναι να το δούμε σαν μια ευκαιρία μάθησης στην οποίαν όλοι οι άνθρωποι μπορούν να ενωθούν, επειδή προέρχεται από αποφάσεις που παίρνουν όλοι οι άνθρωποι να είναι μέρος αυτής της κατάστασης. Όλοι – το φαινομενικό θύμα, ο φαινομενικός θύτης και κάποιος σαν παρατηρητής – προσκαλούνται από το Άγιο Πνεύμα να κοιτάξουν αυτήν την κατάσταση και να την δουν διαφορετικά. Αυτό το αξίωμα εκφράζεται σαφώς σ' αυτό το απόσπασμα προς το τέλος του κειμένου:

Τα μαθήματα που πρέπει να μαθευτούν είναι μόνο δυο. Το κάθε ένα έχει την έκβαση του σε έναν διαφορετικό κόσμο. Και ο κάθε κόσμος ακολουθεί με σιγουριά την πηγή του. Η βέβαιη έκβαση του μαθήματος ότι ο Υιός του Θεού είναι ένοχος είναι ο κόσμος που βλέπεις. Είναι ένας κόσμος τρόμου και απελπισίας. Ούτε υπάρχει ελπίδα ευτυχίας σε αυτόν. Δεν υπάρχει σχέδιο για ασφάλεια που να μπορείς να κάνεις και να οδηγήσει ποτέ στην επιτυχία. Δεν υπάρχει χαρά που μπορείς να αναζητήσεις εδώ και ελπίδα για να βρεις. Ωστόσο αυτή δεν είναι η μόνη έκβαση που μπορεί να έχει η μάθησή σου. Όσο καλά και εάν έχεις μάθει το έργο που έχεις διαλέξει, το μάθημα που αντανakλά την Αγάπη του Θεού είναι ακόμα πιο δυνατό. Και θα μάθεις ότι ο Υιός του Θεού είναι αθώος, και θα δεις έναν άλλο κόσμο.

Η έκβαση του μαθήματος ότι ο Υιός του Θεού είναι αθώος είναι ένας κόσμος στον οποίο δεν υπάρχει φόβος, τα πάντα είναι φωτισμένα με ελπίδα και αστράφτουν με απαλή φιλικότητα. Όλα σε καλούν τρυφερά να γίνουν φίλοι σου, και να τα αφήσεις να ενωθούν μαζί σου. Και ποτέ ένα κάλεσμα δεν μένει χωρίς να ακουστεί, παρεξηγημένο, ούτε μένει αναπάντητο στην ίδια γλώσσα στην οποία έγινε.... Το τρυφερό αιώνιο κάλεσμα του κάθε μέρους της δημιουργίας του Θεού προς το όλον που φέρνει αυτό το δεύτερο μάθημα ακούγεται απ' άκρη σ' άκρη στο κόσμο. (Τ-31.1.7:1-8:3,8)

Από το μεταφυσικό επίπεδο, καταλαβαίνουμε πάλι ότι αυτό που συμβαίνει στον κόσμο στην πραγματικότητα δεν συμβαίνει καθόλου, μια και είναι το όνειρο της ατομικότητας εκφρασμένο σε μορφή, και ακόμα ένα όνειρο πόνου για το οποίο κάποιος άλλος είναι υπεύθυνος, όχι εμείς. Σ' αυτό το τελικό μεταφυσικό επίπεδο επομένως, και τα εφιαλτικά όνειρα του εγώ και η διόρθωση του Αγίου Πνεύματος ή τα ευτυχισμένα όνειρα είναι και τα δύο ψευδαισθητικά. Αυτό εννοεί ο Ιησούς στην ακόλουθη δήλωση αναφέροντας και το

όνειρο του εγώ και τον πραγματικό κόσμο σαν ψευδαισθήσεις:

Ο πραγματικός κόσμος είναι το δεύτερο μέρος της παραίσθησης ότι ο χρόνος και ο θάνατος είναι πραγματικοί, και ότι έχουν ύπαρξη που μπορεί να γίνει αντιληπτή. (Τ-26.V.12:3)

Οι αγγελιαφόροι της αγάπης στέλνονται ευγενικά, και επιστρέφουν με μηνύματα αγάπης και πραότητας

Αυτή η πρόταση αντανακλά στο δεύτερο μισό του παραπάνω αποσπάσματος τον χωρίς ενοχή κόσμο που λάμπει με μια «απαλή φιλικότητα». Και αυτός ο κόσμος λάμπει στην όρασή μας ανεξάρτητα από το τί γίνεται αντιληπτό εξωτερικά. Είτε μιλάμε για ένα στρατόπεδο συγκέντρωσης στην Ναζιστική Γερμανία, είτε για κάποιον που υποφέρει από τα αποτελέσματα της ατομικής βόμβας στην Χιροσίμα, ή που λιμοκτονεί στην Αφρική, ή για κάτι που συνέβη στην άμεση οικογένειά μας, μπορούμε ακόμα να κοιτάξουμε αυτό που αντιλαμβανόμαστε με καλοσύνη και αγάπη, διότι γνωρίζουμε, όπως και ο Ιησούς, ότι η πραγματικότητά μας είναι **έξω** από το όνειρο.

Οι αγγελιαφόροι του φόβου είναι με αγριότητα διατεταγμένοι να αναζητήσουν την ενοχή, και να περιθάψουν κάθε κομματάκι κακού και αμαρτίας που θα βρουν, μην χάνοντας ούτε ίχνος αυτών στον πόνο του θανάτου, αφήνοντάς τα με σεβασμό μπροστά στον κύριο και αφέντη τους.

Καθώς συνεχίζουμε με αυτά τα αποσπάσματα θα δούμε ακριβώς πόσο παραστατικός είναι ο Ιησούς στο να περιγράφει τί φέρνουν πίσω αυτοί οι αγγελιοφόροι του φόβου. Επαναλαμβάνω, αυτό δεν έχει να κάνει καθόλου με αυτό **που φαίνεται** εξωτερικά με τα μάτια μας. Το εγώ μπορεί να βρει πόνο, ενοχή, τρόπο, τιμωρία, εκδίκηση ή εγκατάλειψη σε μια κατάσταση την οποία κάποιος άνθρωπος θα έβλεπαν σαν ευτυχισμένη και ευλογημένη. Μπορείς να βρεις σφάλμα και πόνο σε οτιδήποτε αν ψάχνεις για αυτά όπως ακριβώς μπορείς να βρεις αγάπη και πραότητα σε οτιδήποτε αν ψάχνεις για αυτά. Είναι η έλξη της ενοχής στον νου μας που αποφασίζει τί ψάχνουμε και βρίσκουμε στον κόσμο. Αυτή η έλξη στην ενοχή κάνει την παραμονή του Υιού στον νου τόσο οδυνηρή που πρέπει να αποδράσει μέσα στον κόσμο, επομένως να γίνει χωρίς νου και θυματοποιημένος από τις πράξεις των άλλων, των οποίων οι αμαρτίες αξίζουν ενοχή και τιμωρία.

Η αντίληψη δεν μπορεί να υπακούει δύο αφέντες, που ο καθένας τους ζητά μηνύματα για διαφορετικά πράγματα σε διαφορετικές γλώσσες.

Σ' αυτό το κομμάτι γίνεται συγκεκριμένη αναφορά στην δήλωση από την Επί του Όρους Ομιλία ότι δεν μπορεί κάποιος να λατρεύει και τον Θεό και τον Μαμμωνά (κατά Ματθαίον 6:24). Είναι για άλλη μια φορά η ιδέα όλα – ή – τίποτα: δεν μπορείς να υπακούς σε δύο αντικρουόμενους δασκάλους ή να ακολουθείς δύο αντικρουόμενα συστήματα σκέψης, όπως εκφράζεται καθαρά σ' αυτό το σημαντικό απόσπασμα από την ενότητα «Η Κατεύθυνση των Μαθημάτων» - επαναλαμβανόμενο στο προηγούμενο κεφάλαιο – που αρχίζει το Κεφάλαιο 8:

Ένα μαθησιακό πρόγραμμα για να έχει νόημα δεν μπορεί να είναι χωρίς συνέπεια. Αν είναι σχεδιασμένο από δύο δασκάλους, που ο κάθε ένας πιστεύει σε διαμετρικά αντίθετες ιδέες, δεν είναι δυνατόν να αποτελέσει ένα ενιαίο σύνολο. Αν διεξάγεται από αυτούς τους δύο δασκάλους συγχρόνως, τότε ο ένας θα παρεμβαίνει στον άλλο....

Δεν μπορείς να μαθαίνεις συγχρόνως από δύο δασκάλους που βρίσκονται σε πλήρη διαφωνία για τα πάντα. Το κοινό τους πρόγραμμα παρουσιάζει ένα αδύνατο μαθησιακό έργο. Σε διδάσκουν τελείως διαφορετικά πράγματα με εντελώς διαφορετικούς τρόπους, που θα μπορούσαν να είναι πιθανά αν και οι δύο δεν σε δίδασκαν για τον εαυτό σου. Η πραγματικότητά σου παραμένει ανεπηρέαστη και από τους δύο, αλλά αν ακούς και τους δύο, ο νους σου θα διχάζεται για το ποια είναι η πραγματικότητά σου.
(T-8.I.5:4-6; 6:2-5)

Επομένως, ενώ είναι πιθανό, μέσα από την διαδικασία της διάσπασης, να ξεχωρίσεις αλληλοσυγκρουόμενες σκέψεις και να τις κρατήσεις και τις δύο, αυτό μπορεί μόνο να δημιουργήσει σύγκρουση, που είναι αυτό ακριβώς που θέλει το εγώ. Θυμηθείτε ότι το εγώ γεννήθηκε από την αντιλαμβανόμενη σύγκρουση με τον Θεό, και χρειάζεται την σύγκρουση για να διατηρήσει την πίστη του Υιού στον διαχωρισμό και την ανάγκη να εγκαταλείψει τον νου.

Αυτό που τροφοδοτεί τον φόβο, η αγάπη το παραβλέπει. Αυτό που απαιτεί τον φόβο, η αγάπη δεν μπορεί ούτε καν να το δει. Η άγρια έλξη που ασκεί η ενοχή στον φόβο είναι εντελώς απύουσα από την ευγενική αντίληψη της αγάπης. Αυτό που θα έβλεπε η αγάπη δεν έχει νόημα για τον φόβο, και είναι εντελώς αόρατο.

Εδώ βρίσκουμε άλλη μια έκφραση της ασυμβίβαστης φύσης των συστημάτων σκέψης του Θεού (Αγίου Πνεύματος) και του εγώ. Νωρίτερα στο κείμενο διαβάσαμε:

Το Πνεύμα δεν γνωρίζει το εγώ. Δεν του επιτίθεται· απλά δεν μπορεί να συλλάβει καθόλου την ύπαρξή του. (T-4.II.8:6-7)

Και κοντά στο τέλος του κειμένου, διαβάζουμε αυτό το απόσπασμα που αποδεικνύει το σαφώς ασυμβίβαστο αυτών των δύο συστημάτων σκέψης:

Ή βλέπεις την σάρκα ή αναγνωρίζεις το πνεύμα. Δεν υπάρχει συμβιβασμός μεταξύ των δυο. Εάν το ένα είναι πραγματικό το άλλο πρέπει να είναι ψεύτικο, γιατί αυτό που είναι πραγματικό αρνείται το αντίθετό του. Δεν υπάρχει άλλη επιλογή στην όραση εκτός από αυτή. Αυτό που αποφασίζεις καθορίζει όλα όσα βλέπεις και νομίζεις ότι είναι πραγματικά και τα φυλάς ως αληθινά. Σε αυτή την μόνη επιλογή βασίζεται όλος ο κόσμος σου, γιατί εδώ έχεις εδραιώσει αυτό που είσαι ως σάρκα ή πνεύμα ανάλογα με την δική σου πεποίθηση. Εάν επιλέξεις την σάρκα, ποτέ δεν θα ξεφύγεις από το σώμα ως δική σου πραγματικότητα, γιατί έχεις επιλέξει ότι το θέλεις έτσι. Αλλά αν διαλέξεις το πνεύμα, οι Ουρανοί θα σκύψουν για να αγγίξουν τα μάτια σου και να ευλογήσουν την ιερή σου όραση, ώστε να μπορέσεις να μην βλέπεις τον κόσμο της σάρκας πια παρά μόνο για να θεραπεύεις, να ανακουφίζεις και να ευλογείς.
(T-31.VI.1)

Να γιατί η αγάπη και ο φόβος δεν μπορούν να συνυπάρξουν· κατοικούν σε τελείως διαφορετικά βασίλεια: πνεύμα και εγώ, αλήθεια και ψευδαίσθηση. Επομένως, οι άνθρωποι στον ορθό τους νου, έχοντας επιλέξει την άγια στιγμή, δεν έχουν ενοχή να προστατεύσουν, και έτσι δεν έχουν ανάγκη να την προβάλουν στους άλλους. Και έτσι δεν μπορούν να την δουν. Η ενοχή απλά δεν υπάρχει γι' αυτούς, ούτε ο φόβος πια..

Οι σχέσεις σε αυτό τον κόσμο είναι το αποτέλεσμα του πώς βλέπεις τον κόσμο. Και αυτό εξαρτάται από το ποιο συναίσθημα κλήθηκε να στείλει τους αγγελιαφόρους του να τον κοιτάζουν, και να επιστρέψουν αναφέροντας το τι είδαν.

Ένας τρόπος που τα Μαθήματα Θαυμάτων ορίζουν το θαύμα είναι σα «μια μετατόπιση στην αντίληψη» (δες για παράδειγμα, τα αξιώματα 23, 30 και 49 των Θαυμάτων – T-1.I.23,30,49). Επομένως, αυτό πραγματικά είναι ένα μάθημα που μας διδάσκει πώς να αντιληφθούμε τον κόσμο διαφορετικά. Οτιδήποτε αντιλαμβανόμαστε στον κόσμο – όλα είναι κάποια μορφή σχέσης – είναι αποτέλεσμα του πώς εμείς βλέπουμε τον κόσμο. Αυτό σημαίνει πώς τον βλέπουμε μέσα στον νου μας ή, ακόμα καλύτερα, αν **επιλέγουμε** να τον δούμε μέσα από τα μάτια του Ιησού ή του εγώ. Και όλες οι σχέσεις που αντιλαμβανόμαστε στον κόσμο είναι αντανakλάσεις του τρόπου που βλέπουμε την σχέση μας με τον Θεό, όπως περιγράφεται σ' αυτό το απόσπασμα κοντά στο τέλος του «Εκείνος που Ονειρεύεται το Όνειρο», το οποίο θα ξαναδούμε εδώ:

*Εκείνος (ο αδελφός σου) εκπροσωπεί τον Πατέρα του, τον Οποίον εσύ βλέπεις ότι προσφέρει και τα δύο, ζωή και θάνατο σε σένα.
Αδελφέ, Εκείνος σου δίνει ζωή. Όμως αυτά που εσύ βλέπεις σαν δώρα που σου προσφέρει ο αδελφός σου, αντιπροσωπεύουν τα δώρα που εσύ ονειρεύεσαι ότι ο Πατέρας σου δίνει σε σένα. (T-27.VII.15:7-16:2)*

Αργότερα στο βιβλίο θα συζητήσουμε αυτό το κεντρικό θέμα των σχέσεων σε μεγαλύτερο βάθος.

Στις επόμενες προτάσεις ο Ιησούς μιλάει συγκεκριμένα για το πώς φαίνεται ο κόσμος μέσα από τα μάτια του φόβου:

Οι αγγελιαφόροι του φόβου εκπαιδεύονται μέσω του τρόμου, και τρέμουν όταν ο αφέντης τους, τους καλεί να τον υπηρετήσουν. Διότι ο φόβος είναι ανελέητος ακόμα και στους φίλους του. Οι αγγελιαφόροι του φεύγουν κλεφτά και ένοχα σε πεινασμένη αναζήτηση της της ενοχής, διότι αφήνονται στο κρύο και στην πείνα και έχουν γίνει πολύ μοχθηροί από τον αφέντη τους, που τους επιτρέπει να τραφούν μόνο με τα λάφυρα που του φέρνουν. Κανένα ψήγμα ενοχής δεν ξεφεύγει από τα πεινασμένα μάτια τους. Και στην άγρια αναζήτηση τους για αμαρτία ορμούν εναντίον κάθε ζωντανού πλάσματος που βλέπουν, και το μεταφέρουν με κραυγές στον αφέντη τους, για να το καταβροχθίσει.

Αυτή είναι μια εξαιρετικά δυνατή γραφή, που περιγράφει την ασχήμια και τον μοχθηρό σκοπό του κόσμου του εγώ. Πέρα από την **μορφή** αυτών των πολύ υποβλητικών λέξεων που φέρνουν στον νου μια εικόνα των «πεινασμένων σκυλιών του φόβου» είναι η **ικανοποίηση** της ανάγκης του εγώ να βρει ενοχή στους άλλους. Εάν η στρατηγική του εγώ της διατήρησης της ατομικότητάς του αλλά όχι της αμαρτίας του (ή της ενοχής του) πρόκειται να εκπληρωθεί, τότε η ενοχή πρέπει να βλέπεται παντού **εκτός** από τον νου. Αλλά μόνο **αφού έγινε πρώτα πραγματική μέσα στον νου**. Μ' αυτόν τον τρόπο, η ατομικότητα του εγώ διαχωρίζεται από την αμαρτία του ότι αφαιρέσαμε από τον Θεό, με την αμαρτία και την ενοχή τώρα τοποθετημένη σε κάποιον άλλον που πρέπει δικαιολογημένα να τιμωρηθεί. Μπορεί κανείς να διαβάσει για αυτήν την παρανοϊκή αλλά πολύ αποτελεσματική δυναμική νωρίτερα στο κείμενο:

*Ο απώτατος σκοπός της προβολής είναι πάντα η απαλλαγή από την ενοχή...
Προβάλεις ενοχή για να απαλλαγείς από αυτήν, αλλά στην πραγματικότητα απλά την συγκαλύπτεις. (T-13.II.1:1; 2:2)*

Σε οποιαδήποτε ένωση με έναν αδελφό στην οποία εσύ επιζητάς να θέσεις τη δική σου ενοχή πάνω του..., **εσύ** θα νιώσεις ένοχος... Θα δεις ενοχή σ' αυτή την σχέση επειδή εσύ την έβαλες εκεί. Είναι αναπόφευκτο ότι εκείνοι που υποφέρουν από ενοχή θα προσπαθήσουν να την μεταθέσουν, διότι πράγματι πιστεύουν σ' αυτήν.... **Η κύρια μέριμνά τους είναι να αντιληφθούν την πηγή της ενοχής έξω από αυτούς, πέρα από τον δικό τους έλεγχο.**
(T-13.X.3:1,3-4,7)

Εδώ είναι ένα καλό σημείο να σχολιάσουμε την θέση των Μαθημάτων Θαυμάτων για τον κόσμο. Ενώ από την μια πλευρά, ο Ιησούς επανειλημμένα διδάσκει ότι ο κόσμος είναι ψευδαισθητικός και δεν πρέπει να τον παίρνουμε στα σοβαρά (Επίπεδο Ένα), από την άλλη μας διδάσκει πώς να βιώσουμε αυτόν τον κόσμο που εμείς κατασκευάσαμε (Επίπεδο Δύο). Κατασκευασμένος σαν επίθεση στον Θεό, αυτός ο κόσμος είναι ένας τόπος τρόμου, μοχθηρότητας και αγριότητας όπως δηλώνεται στο παραπάνω απόσπασμα. Πριν μπορέσουμε να φύγουμε με γέλιο από τον παρανοϊκό κόσμο που φτιάξαμε, πρέπει πρώτα να τον κοιτάξουμε – **όπως ακριβώς είναι** – χωρίς φόβο και ενοχή. Αποσπάσματα σαν αυτό μας βοηθάνε να το κάνουμε αποκαλύπτοντας για μας τον κόσμο που **πιστεύουμε** ότι υπάρχει, αλλά έχουμε αρνηθεί από φόβο να κοιτάξουμε την ενοχή η οποία έφτιαξε τον κόσμο. Πραγματικά, μπορούμε να πούμε ότι ένας από τους σκοπούς του Ιησού στα Μαθήματά του, είναι να μας πείσει για αυτό το τρελό σύστημα σκέψης που όχι μόνο το πιστεύουμε, αλλά έχουμε ταυτιστεί με αυτό τόσο ολοκληρωτικά. Η ενότητα «Οι Νόμοι του Χάους» περιέχει αυτήν την πολύ δυνατή δήλωση από τον Ιησού. Ακολουθεί την γραφική του περιγραφή των πέντε εντελώς τρελών νόμων του χάους που κυβερνούν τον κόσμο μας – συλλογικά και ατομικά – και σαν να διαβάζει τον νου μας, μας λέει:

Εσύ που πιστεύεις ότι περπατάς με λογική με τα πόδια σου πάνω σε στέρεο έδαφος, και μέσα σε ένα κόσμο όπου μπορεί βρεθεί νόημα, σκέψου αυτό: Αυτοί είναι οι νόμοι πάνω στους οποίους φαίνεται πως βασίζεται η «λογική» σου. Αυτές είναι οι αρχές που κάνουν το έδαφος κάτω από τα πόδια σου να μοιάζει σταθερό. Και εδώ είναι που ψάχνεις για νόημα. Αυτοί είναι οι νόμοι που έφτιαξες για την σωτηρία σου. Αυτοί κρατούν στην θέση του το υποκατάστατο του Ουρανού που εσύ προτιμάς. Αυτός είναι ο σκοπός τους · γι αυτό φτιάχτηκαν. Δεν έχει νόημα να ρωτάς τι σημαίνουν. Αυτό είναι προφανές. Τα μέσα της παράνοιας πρέπει να είναι παρανοϊκά. Είσαι το ίδιο σίγουρος ότι αναγνωρίζεις ότι ο στόχος είναι η τρέλα;

Θα ισχυριζόσουν και θα το νόμιζες αληθινό, ότι δεν πιστεύεις σε αυτούς τους παράλογους νόμους, ούτε ότι ενεργείς σύμφωνα με αυτούς. Και όταν κοιτάξεις τι λένε, δεν μπορεί να είναι πιστευτοί. Αδελφέ μου, όντως τους πιστεύεις. (T-23.II.13:4-13; 18:1-3)

Μην στέλνεις αυτούς τους βάρβαρους αγγελιαφόρους στον κόσμο, για να τρέφονται από αυτόν και να λυμαίνονται την πραγματικότητα. Διότι θα σου φέρνουν μηνύματα από οστά και δέρμα και σάρκα. Αυτοί έχουν διδαχτεί να αναζητούν το φθαρτό, και να επιστρέφουν με τα στομάχια τους γεμάτα από πράγματα σαπισμένα και αποσυντεθειμένα. Γι' αυτούς αυτά τα πράγματα είναι όμορφα, διότι τους φαίνεται πως έτσι κατευνάζουν τις άγριες σουβλιές της πείνας. Επειδή είναι έξαλλοι από τον πόνο του φόβου, και θα ήθελαν να αποτρέψουν την τιμωρία από αυτόν που τους στέλνει προσφέροντάς του αυτό που τους είναι προσφιλές.

Είναι πολύ δύσκολο να διαβάσεις γραμμές σαν κι αυτές και ακόμα να προσπαθείς να

υποστηρίξεις ότι αυτά είναι μαθήματα για γλυκύτητα και φως, όπως πολλοί μαθητές των Μαθημάτων Θαυμάτων προσπαθούν να κάνουν. Σε συμφωνία με αυτήν την ανάγκη να αρνηθούμε ακόμη περισσότερο την τρομερή φύση της ενοχής που την έχουμε κάνει πραγματική για τους ίδιους, αυτοί οι κατά τα άλλα καλοπροαίρετοι μαθητές θα δίδασκαν ότι το μόνο που πρέπει να κάνει κανείς, είναι να επικαλεσθεί το Άγιο Πνεύμα και όλα τα προβλήματά μας θα εξαφανιστούν. Αυτός είναι ο λόγος που ο Ιησούς προτρέπει τους μαθητές του να μην προσποιούνται ότι είναι στο σπίτι του «φωτός και της χαράς και της ειρήνης», όταν ειλικρινά πιστεύουν ότι «το κακό, το σκοτάδι και η αμαρτία» κατοικούν μέσα τους. (W-pl.93; 1:1) Και σε μια πολύ αιχμηρή δήλωση, αντικρούει την επιθυμία των μαθητών να αποφύγουν την οδυνηρή διαδικασία να κοιτάξουν το σύστημα σκέψης του μίσους που πρώτα αυτοί το έκαναν πραγματικό πριν το προβάλουν έξω και επεδίωξαν να αρνηθούν την παρουσία του στον νου τους:

Μπορεί να αναρωτιέσαι γιατί είναι τόσο κρίσιμο να κοιτάξεις το μίσος σου και να συνειδητοποιήσεις όλη του την έκταση. Μπορεί επίσης να σκεφτείς ότι θα ήταν αρκετά εύκολο για το Άγιο Πνεύμα να σου το δείξει, και να το διασκορπίσει χωρίς να χρειαστεί να το φέρεις στην επίγνωσή σου εσύ ο ίδιος (T-13.III.1:1-2).

Επιστρέφοντας τώρα στην συζήτησή μας πάνω στο πρώτο εμπόδιο, μπορούμε να καταλάβουμε γιατί αποσπάσματα σαν αυτό πάνω στους «βάρβαρους αγγελιοφόρους» του φόβου και της ενοχής επισημαίνουν τον τρόπο και την δολοφονική πρόθεση που συστήματος του εγώ που είναι μέσα στον καθένα μας. Το πρόβλημα είναι, επαναλαμβάνω, ότι τα περισσότερα από αυτά, αν όχι όλα, είναι ασυνείδητα. Επομένως δεν έχουμε επίγνωση της δολοφονικής μανίας που είναι μέσα μας, ούτε έχουμε επίγνωση ότι κυριολεκτικά καταδιώκουμε άλλους ανθρώπους, ψυχολογικά αν όχι φυσικά. Γι' αυτό ο Ιησούς μας διδάσκει στην αρχή του κειμένου ότι δεν υπάρχει αγάπη σ' αυτόν τον κόσμο χωρίς αντίφαση (αμφιθυμία):

Προβάλεις στο εγώ την απόφαση να διαχωριστείς, και αυτή συγκρούεται με την αγάπη που νιώθεις για το εγώ, επειδή εσύ το δημιουργήσες. Καμιά αγάπη σ' αυτόν τον κόσμο δεν υπάρχει χωρίς αυτήν την αντίφαση, και αφού κανένα εγώ δεν έχει βιώσει αγάπη χωρίς αντίφαση, η έννοια [της αγάπης] είναι πέρα από την κατανόησή του (T-4.III.4:5-6)

Και αργότερα στο κείμενο κάνει μια ακόμα πιο δραματική δήλωση:

Ό,τι δεν είναι αγάπη, είναι φόνος. Ό,τι δεν είναι από αγάπη πρέπει να είναι επίθεση. Κάθε ψευδαίσθηση είναι μια επίθεση στην αλήθεια και η κάθε μία βιαιοπραγεί εναντίον της ιδέας της αγάπης διότι φαίνεται να είναι εξίσου αληθινή.(T-23.IV.1:10-12)

Εξετάζοντας αυτά τα δύο αποσπάσματα δίπλα δίπλα, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι από την στιγμή που η πραγματική αγάπη δεν είναι δυνατή σ' αυτόν τον κόσμο, κάθε σκέψη μέσα στο όνειρο του εγώ πρέπει να είναι μια έκφραση φόνου. Μόνο αν δεχθούμε αυτήν την τρομερή «αλήθεια» για τους εαυτούς μας, μπορούμε να φέρουμε αυτές τις δολοφονικές σκέψεις στον Ιησού ώστε να μπορέσουμε αληθινά να τις δούμε σαν τις ψευδαισθήσεις που είναι.

Σ' αυτές τις ενότητες πάνω στις ιδιαίτερες σχέσεις, ειδικά στα Κεφάλαια 16 και 24 του κειμένου, βλέπουμε πιο συγκεκριμένα την περιγραφή αυτής της καταδίωξης του ενός από τον άλλον, προσπαθώντας να αρπάξουμε από τους άλλους αυτά που πιστεύουμε ότι θα

μας σώσουν. Στο Κεφάλαιο 24, όταν το κείμενο μιλάει για την δολοφονική ικανοποίηση του εγώ, μπορούμε να δούμε πώς ο καθένας από μας θα μπορούσε να σκοτώσει τον οποιονδήποτε, αν όχι με πράξη σίγουρα με την σκέψη, εφόσον πιστέψαμε ότι αυτό σήμαινε σωτηρία για μας. Διότι από την άποψη του εγώ (και επομένως την δικιά μας όσο ταυτιζόμαστε με αυτό), η επίθεση στους άλλους είναι σωτηρία. Ας δούμε δύο αντιπροσωπευτικά αποσπάσματα από τα πολλά που βρίσκονται σ' αυτές τις ενότητες και πραγματεύονται την επιθυμία του εγώ να σκοτώσει:

Η ιδιαιτερότητα του αδελφού σου και η δική σου είναι εχθροί, και δεμένοι στο μίσος να σκοτώσουν ο ένας τον άλλον και αρνούνται ότι είναι ίδιοι. (T-24.II.9:3)

Η ιδιαιτερότητα είναι μια έλλειψη εμπιστοσύνης προς όλους εκτός από τον εαυτό σου. Η πίστη επενδύεται μόνο στον εαυτό σου. Καθετί άλλο γίνεται εχθρός σου · τρομακτικό και επιθετικό, θανατηφόρο και επικίνδυνο, μισητό και άξιο μόνο να καταστραφεί. Οποιαδήποτε ευγένεια και να μας προσφέρει δεν είναι παρά πλάνη, αλλά το μίσος του είναι αληθινό. Όντας σε κίνδυνο καταστροφής πρέπει να σκοτώνει, κι εσύ έλκεσαι προς αυτό για να το σκοτώσεις πρώτος. Τέτοια είναι η έλξη της ενοχής. Εδώ ο θάνατος ενθρονίζεται ως σωτήρας · η σταύρωση είναι τώρα λύτρωση, και σωτηρία μπορεί να σημαίνει μόνο καταστροφή του κόσμου, εκτός από τον εαυτό σου. (T-24.IV.1)

Πολλή από την βία που απεικονίζεται στις ταινίες σήμερα, είναι ένα κομμάτι αυτής της ασυνείδητης πλευράς του εγώ την οποία δεν θέλουμε να κοιτάξουμε – όχι ότι η βία έχει αυξηθεί, αλλά μάλλον αρνούνταν περισσότερο την παρουσία της σε άλλες χρονικές περιόδους. Στο παρελθόν, τα αισθήματα και τα συναισθήματα πολλών ανθρώπων και τα βίαια και τα σεξουαλικά για παράδειγμα, έμεναν κρυμμένα και πιο καταπιεσμένα. Τότε μια μετατόπιση άρχισε στο τέλος της δεκαετίας του 1950 που ξέσπασε στις δεκαετίες 1960 και 1970 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Υπήρξε μια τρομερή κίνηση μακριά από αυτήν την καταπίεση. Το πνεύμα της εποχής ήταν η αμφισβήτηση της εξουσίας. Νέοι άνθρωποι επαναστατούσαν εναντίον των πανεπιστημίων τους, των γονέων, υπουργών, ιερέων, ραβίνων, και πολιτικών αρχηγών και βουλευτών. Αυτό που βλέπαμε τότε ήταν το ξέσπασμα όλης της βίας που είχε τόσο καταπιεστεί. Το σύστημα σκέψης του εγώ δεν αυξάνεται ποτέ πραγματικά (ούτε και μειώνεται). Παραμένει αυτό που είναι: 100% μίσος και φόνος. Ποτέ δεν αλλάζει. Δεν είναι μόνον όλες οι εκφράσεις της αγάπης μέγιστες (T-1.I.1:4), το ίδιο ισχύει και για το μίσος, παρόλο που οι εκφράσεις του μίσους δεν γίνονται πάντα αντιληπτές σαν τέτοιες, όπως βλέπουμε σ' αυτή την μιας-γραμμής βόμβα από το βιβλίο των Ασκήσεων:

Θα συνειδητοποιείς όλο και περισσότερο ότι μια ελαφρά αίσθηση ενόχλησης δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένα πέπλο που σκεπάζει έντονη οργή. (W-pl.21.2:5)

Αλλά αυτό που πράγματι αλλάζει είναι η επένδυση του επιλογέα σ' αυτό το σύστημα σκέψης. Επομένως, επαναλαμβάνω, δεν νομίζω ότι το μίσος στον κόσμο έχει αυξηθεί. Μάλλον, έχουν καταρρεύσει οι άμυνες εναντίον του. Αυτό μας προσφέρει την δυνατότητα να κοιτάξουμε μέσα μας και να δούμε αυτό **που ήταν πάντα εκεί**, και έτσι να το αφήσουμε να φύγει. Από την άλλη πλευρά, η ενοχή μπορεί να είναι τόσο συντριπτική ώστε μπορεί να συνεχίσουμε να την προβάλλουμε έξω με μια έκφραση κακίας και βίας που δύσκολα θα μπορούσαμε να φανταστούμε.

Ζούμε σε έναν βίαιο κόσμο. Πολλά χρόνια πριν, συνήθιζα να περνάω πολύ χρόνο

περπατώντας στην παραλία του Montauk Point, στην άκρη του Long Island στην Πολιτεία της Νέας Υόρκης. Θυμάμαι μια φορά συνάντησα κάποιους γλάρους που ξέσκιζαν ένα ψάρι, και ένιωσα εκείνη την στιγμή ότι ήταν το πιο άσχημο πράγμα που είχα δει ποτέ. Είναι το ίδιο είδος καταδίωξης άλλων ζωντανών πραγμάτων που όλοι κάνουμε. Δεν θα το είχα βρει τόσο άσχημο αν σε κάποιο επίπεδο δεν μου θύμιζε κάποια βαθιά ασχήμια μέσα μου και τον κόσμο που δεν ήθελα να κοιτάξω. Όταν η Gloria και εγώ είμασταν στο Grand Barrier Reef στην Αυστραλία, είδαμε εκθέματα και παραδείγματα αληθινής ζωής του πώς όλοι κατεδίωκαν όλα τα άλλα, από τους μικροσκοπικούς μικροοργανισμούς έως όλο τον δρόμο προς τα πάνω στην εξελικτική κλίμακα. Ήταν ένα εκπληκτικό φαινόμενο, όχι μόνο για την ζωή στον συγκεκριμένο ύφαλο αλλά σε όλον τον πλανήτη. Ολόκληρο το φάσμα της φυσικής ζωής στον ύφαλο θα μπορούσε να συνοψισθεί σε δύο βασικά χαρακτηριστικά: πώς οι οργανισμοί καταστρέφουν άλλους οργανισμούς, κυνηγώντας τους για να τραφούν, και έπειτα πώς προσπαθούν να βεβαιωθούν ότι αυτοί δεν θα κυνηγηθούν. Όλη η δραστηριότητα της φυσικής ζωής ήταν επίθεση και άμυνα, είτε μιλάμε για μικροοργανισμούς είτε για πολύπλοκα θηλαστικά. Και αυτός πραγματικά είναι ο κόσμος στον οποίον ζούμε και τον οποίον έχουμε αποτελεσματικά αρνηθεί και εξωραΐσει.

Η μόνη διαφορά ανάμεσα στις ομάδες των ανθρώπων που αποκαλούμε πρωτόγονους και στους εαυτούς μας είναι ότι αυτοί δεν κρύβουν αυτήν την δυναμική τόσο πολύ όσο εμείς. Ο Φρόιντ ήταν ο πρώτος που πραγματικά παραμέρισε το πέπλο και μας έδειξε τί πιστεύαμε ότι ήταν θαμμένα στο υποσυνείδητό μας. Αυτό φαίνεται παραστατικά στις ενότητες του κειμένου πάνω στην ιδιαιτερότητα που αντανακλούν τα είδη των φαντασιώσεων που έχουμε – την ανάγκη που έχουμε να καταβροχθίζουμε ό ένας τον άλλον, να ενσωματώνουμε ο ένας τον άλλον, να κατέχουμε ο ένας τον άλλον, να βιάζουμε ο ένας τον άλλον, να καταστρέφουμε ο ένας τον άλλον. Έτσι δεν είναι ένας όμορφος κόσμος αυτός που έφτιαξε το εγώ. Ένα σημαντικό μέρος της όλης διαδικασίας των Μαθημάτων, να το ξαναπώ, είναι να μας δείξει ακριβώς τί είναι αυτή η ασχήμια μέσα μας ώστε να μπορέσουμε να αλλάξουμε τον νου μας για αυτήν. Σ' αυτό το σημείο, μπορούμε να αναγνωρίσουμε ότι όλο τα πράγμα είναι μια ψευδαίσθηση. Όμως, υπάρχει πάντα ένας κίνδυνος όταν εργαζόμαστε με αυτό το είδος της διαδικασίας, να καλύψουμε αυτό το «σκοτεινό» υλικό και μετά να πιστέψουμε ότι το έχουμε εξουδετερώσει. Δεν θα έπρεπε ποτέ να υποτιμήσουμε την δύναμη της άρνησης να κρατήσουμε μακριά από την επίγνωση μας αυτό που δεν θέλουμε να γνωρίζουμε ή να το κοιτάξουμε.

Μιλώντας για τον Σίγκμουντ Φρόιντ, οι φοιτητές της ψυχολογίας μπορεί να θυμούνται ότι αναφερόταν στα όνειρα σαν τον «βασιλικό δρόμο προς την κατανόηση των δραστηριοτήτων του ασυνείδητου νου». Μ' αυτό εννοούσε ότι χωρίς το ευεργέτημα (την βοήθεια) των ονείρων μας, δεν θα υπήρχαν μέσα πρόσβασης σ' αυτό που είχε τόσο βαθιά θαφτεί και λησμονηθεί. Αυτός ήταν ο λόγος που η ψυχανάλυση στηριζόταν τόσο πολύ στην ερμηνεία των ονείρων. Ο Ιησούς παρόμοια θα μπορούσε να κάνει την ίδια δήλωση σχετικά με τα άγρυπνα όνειρά μας. Η ικανότητά μας να αρνούμαστε είναι τόσο δυνατή, που χωρίς την παρουσία του Ιησού στον νου μας, δεν θα είχαμε βοήθεια να κατανοήσουμε ότι η μοχθηρότητα που αντιλαμβανόμαστε **έξω** είναι μια σκιά του παρανοϊκού συστήματος σκέψης του εγώ που έχουμε επιλέξει να είναι η πραγματικότητα **μέσα** μας. Επαναλαμβάνω, γι' αυτό είναι τόσο σημαντικό να **προσέχουμε** τα εν εγρηγόρσει όνειρά μας, με όλο τους τον τρόπο και τον πόνο. Αλλιώς δεν θα είχαμε τρόπο να αποκαλύψουμε την **πηγή** του πόνου. Είναι ο ρόλος του Αγίου Πνεύματος ή του Ιησού να επανερμηνεύουν τις αντιλήψεις μας για μας. Είναι ο δικός μας ρόλος να φέρνουμε αυτές τις παρανοϊκές ψευδαισθήσεις στην στοργική τους αλήθεια και λογική.

Το επόμενο απόσπασμα απεικονίζει τον χωρίς-εγώ κόσμο του Αγίου Πνεύματος, που αλλού αναφέρεται σαν το ευτυχισμένο όνειρο, την διόρθωση για τους εφιάλτες του κόσμου του εγώ.

Το Άγιο Πνεύμα σου έχει δώσει τους αγγελιαφόρους της αγάπης για να τους στείλεις στην θέση εκείνων που εκπαιδεύσεις μέσω του φόβου. Αυτοί είναι τόσο πρόθυμοι να σου επιστρέψουν αυτό που αγαπούν, όσο είναι και οι άλλοι. Αν στείλεις αυτούς, αυτοί θα βλέπουν μόνο το άμεμπτο και το ωραίο, το ευγενικό και το καλό. Θα είναι τόσο προσεχτικοί ώστε να μην ξεφύγει από την προσοχή τους ούτε η παραμικρή ευσπλαχνική πράξη, ούτε η πιο μικρή έκφραση συγχώρεσης, ούτε η πιο μικρή ανάσα αγάπης. Και θα επιστρέψουν με όλα τα χαρούμενα πράγματα που βρήκαν, για να τα μοιραστούν μαζί σου με αγάπη

Τώρα παίρνουμε την άλλη πλευρά· τον με τον ορθό-νου τρόπο αντίληψης του κόσμου του Αγίου Πνεύματος σε αντίθεση με τον τρόπο του λάθους-νου του εγώ. Ο ίδιος ο εξωτερικός κόσμος δεν αλλάζει· μάλλον είναι ο νους μας που βλέπει τον κόσμο διαφορετικά. Οι ονομαζόμενοι φαύλοι και άγριοι δεν είναι καταραμένοι ή φταίχτες· περισσότερο φαίνονται σαν να κάνουν έκκληση για αγάπη. Τα «ωραία, τρυφερά και ευγενικά» είναι οι αντανakλάσεις της Αγάπης του Χριστού οι οποίες ζητούνται. Κοιταγμένος με αυτόν τον τρόπο, ο κόσμος του εγώ του μίσους και του φόβου μετατρέπεται στην στοργική αίθουσα διδασκαλίας του Αγίου Πνεύματος, στην οποία όλοι θα μάθουμε μαζί τα ευτυχισμένα μαθήματα της συγχώρεσης που θα μας φέρουν πίσω στον Θεό. Αυτή η αντίληψη του κόσμου εκφράζεται σαφέστατα στο «Η Κρίση του Αγίου Πνεύματος», την αρχική ενότητα του Κεφαλαίου 12 στο κείμενο:

Δεν υπάρχει παρά μόνο μια εξήγηση του κινήτρου που είναι λογική. Και επειδή αυτή είναι στην κρίση του Αγίου Πνεύματος δεν απαιτεί καμιά προσπάθεια από εσένα. Κάθε σκέψη αγάπης είναι αληθινή. Όλα τα άλλα είναι μια έκκληση για θεραπεία και βοήθεια, άσχετα από την μορφή που παίρνουν. Μπορεί να είναι κανείς δικαιολογημένος όταν αντιδρά με θυμό στην έκκληση του αδελφού του για βοήθεια; Καμιά άλλη αντίδραση δεν μπορεί να είναι κατάλληλη παρά μόνο η προθυμία να του προσφέρεις βοήθεια, γιατί αυτό και μόνον αυτό ζητάει. (T-12.I.3:1-6)

Και το μάθημα που θέλουμε να μάθουμε είναι αυτό:

Αν μόνο η επίθεση προκαλεί φόβο, και εάν δεις την επίθεση σαν την έκκληση για αγάπη που είναι, η ψευδαίσθηση του φόβου θα σου αποκαλυφθεί. Διότι ο φόβος είναι μια έκκληση για αγάπη, μια ασυνείδητη αναγνώριση αυτού που το έχεις αρνηθεί. (T-12.I.8:13-14)

Επειδή αυτό είναι ένα κομμάτι που προκαλεί σύγχυση για πολλούς μαθητές των Μαθημάτων Θαυμάτων, θα ήθελα να προειδοποιήσω τον αναγνώστη ότι αυτή η «κρίση του Αγίου Πνεύματος» πρέπει πρώτα **να ακολουθήσει** την ικανότητα να συγχωρούμε κάποιον για το ότι **δεν** έχει σκέψεις αγάπης, και αντίθετα τρέφει σκέψεις κρίσης και επίθεσης. Αλλιώς, αυτές τις επιθετικές σκέψεις θα τις αρνηθούμε και επομένως αναπόφευκτα θα προβληθούν, **χωρίς** επίγνωση του ασυνείδητου μίσους που εκφράζεται. Αυτό το φαινόμενο να καμουφλάρεις το μίσος με το προσωπείο της αγάπης είναι αυτό που δυστυχώς έχει χαρακτηρίσει για αιώνες Χριστιανούς που κάνουν καλές πράξεις, όπου άνθρωποι κρίνονται και καταδιώκονται – αν δεν σκοτώνονται – στο όνομα του Πρίγκηπα της Ειρήνης. Γι' αυτό η προειδοποίηση του Ιησού είναι τόσο σημαντική: «Μην εμπιστεύεσαι τις καλές σου προθέσεις. Δεν είναι αρκετές» (T-8.IV.2:1-2).

Επομένως, επιστρέφοντας στην κρίση του Αγίου Πνεύματος, τώρα καταλαβαίνουμε ότι **κάθε** κατάσταση και **κάθε** σχέση γίνεται αντιληπτή με τον ίδιο τρόπο. Διότι ανεξάρτητα από

την στοργική ή την εχθρική συμπεριφορά, η απάντησή μας θα είναι η ίδια. Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά μιας ιδιαίτερης σχέσης είναι ότι αποκλείει, ενώ μια άγια σχέση περικλείει τους πάντες, διότι η αγάπη πρέπει να τους συμπεριλαμβάνει όλους, όντας ολοκληρωτικά ένα. Όμως αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό στο επίπεδο του **περιεχομένου** και όχι της **μορφής**. Βέβαια, δεν μπορούμε να αγαπάμε τον καθένα με τον ίδιο τρόπο, ούτε να συμπεριλαμβάνουμε τον παγκόσμιο πληθυσμό όσον αφορά την **έκφραση** της αγάπης μας. Κυριολεκτικά, δεν προσκαλούμε τους πάντες στην ζωή μας. Αλλά αυτό σημαίνει ότι δεν αποκλείουμε κανέναν στην βάση των δικών μας κρίσεων που προέρχονται από φόβο, μίσος ή ενοχή. Η εκπαίδευση στα πρώτα μαθήματα του Βιβλίου των Ασκήσεων συνδέεται με αυτήν την ευρύτερη εφαρμογή της μη-εξαίρεσης, όπως φαίνεται για παράδειγμα σ' αυτά τα δύο αποσπάσματα από τα Μαθήματα 1 και 31:

Παρατηρήστε ότι αυτές οι προτάσεις δεν έχουν μια ορισμένη σειρά και δεν επιτρέπουν διαφορές ως προς το είδος των πραγμάτων στα οποία εφαρμόζονται. Αυτός είναι ο σκοπός της άσκησης. Η ιδέα πρέπει απλώς να εφαρμοστεί στο καθετί που βλέπετε. Καθώς εξασκείς την ιδέα της ημέρας, χρησιμοποίησε την χωρίς καμιά διάκριση. Μην επιχειρήσεις όμως να εφαρμόσεις την άσκηση τελετουργικά, επιμένοντας στην εφαρμογή της. Επέτρεψε μόνο στην ιδέα να δράσει, και σιγουρέψου απλά ότι δεν κάνεις ειδικές εξαιρέσεις για τίποτα. Το κάθε πράγμα είναι όπως οποιοδήποτε άλλο πράγμα, όσον αφορά στην εφαρμογή αυτής της ιδέας. (W-Pi.1.3)

Καθώς επιθεωρείς τον εσωτερικό σου κόσμο, απλώς άφησε οποιοδήποτε σκέψεις περνούν από το νου σου να έρθουν πλήρως στην επίγνωση σου. Καθεμιά από αυτές πρέπει να εξεταστεί για μία στιγμή και μετά να αντικατασταθεί από την επόμενη. Προσπάθησε να μην καθιερώσεις κανενός είδους ιεραρχίες μεταξύ αυτών των σκέψεων. Παρακολούθησέ τις να έρχονται και να φεύγουν, όσο το δυνατό πιο Αμερόληπτα και γαλήνια. Μη δίνεις ιδιαίτερη προσοχή σε καμιά από αυτές, αλλά προσπάθησε να αφήσεις τη ροή τους να προχωρεί ομαλά και ήρεμα χωρίς καμιά συναισθηματική επένδυση εκ μέρους σου. Καθώς κάθεσαι και παρακολουθείς σιωπηλά τις σκέψεις σου, επανέλαβε τη σημερινή ιδέα στον εαυτό σου όσο πιο συχνά θέλεις αλλά χωρίς αίσθηση βιασύνης. (W-Pi.31.3)

Επαναλαμβάνω, αυτό για το οποίο μιλάμε δεν είναι μια εξωτερική αλλαγή, αφού δεν υπάρχει πραγματικά τίποτα έξω – «Δεν υπάρχει ο κόσμος! Αυτή είναι η κεντρική σκέψη που επιχειρούν τα μαθήματα να διδάξουν» (W-Pi.132.6:2-3) – και επομένως πώς μπορεί το τίποτα να αλλάξει; Ο κόσμος είναι απλά το ψευδαισθητικό αποτέλεσμα μιας ψευδαισθητικής αιτίας. Άρα, είναι **η πίστη** στην αιτία (διαχωρισμό) που πρέπει να αλλαχθεί σε πίστη στην αντανάκλαση της ενότητας. Και αυτή η μετατόπιση είναι το ευτυχισμένο όνειρο του Αγίου Πνεύματος. Η όραση της αγαθότητας στο ευτυχισμένο όνειρο – βασισμένη στην απουσία αμαρτίας, ενοχής και φόβου – περιγράφεται στο παραπάνω απόσπασμα από το «Η Έλξη της Ενοχής». Επίσης βρίσκουμε μια όμορφη έκφραση αυτού του ευτυχισμένου ονείρου στις πρώτες παραγράφους του «Ο συγχωρεμένος Κόσμος» στο Κεφάλαιο 17:

Μπορείς να φανταστείς πόσο όμορφοι θα σου φαίνονται αυτοί που συγχωρείς; Σε καμιά φαντασίωσή σου δεν έχεις δει ποτέ κάτι το τόσο όμορφο. Τίποτα από ό,τι βλέπεις εδώ, είτε κοιμισμένος ή ξύπνιος, δεν

πλησιάζει αυτή την ομορφιά. Και τίποτα δεν θα σου είναι τόσο πολύτιμο, και τόσο αγαπητό. Τίποτα από ό,τι θυμάσαι που έκανε την καρδιά σου να τραγουδά από χαρά δεν σου έχει φέρει ούτε ένα μικρό μέρος της ευτυχίας που θα σου φέρει αυτό που θα δεις. Γιατί θα δεις τον Υιό του Θεού. Θα δεις την ωραιότητα που αρέσει τόσο στο Άγιο Πνεύμα να κοιτάζει, και για την οποία ευχαριστεί τον Πατέρα. Εκείνο δημιουργήθηκε για να την βλέπει για σένα, μέχρι εσύ να μάθεις να την βλέπεις από μόνος σου. Και όλη Του η διδασκαλία οδηγεί στο να την δεις, και να δώσεις τις ευχαριστίες σου μαζί Του.

Αυτή η ομορφιά δεν είναι φαντασίωση. Είναι ο πραγματικός κόσμος, φωτεινός και καθαρός, και νέος, με τα πάντα να αστράφτουν κάτω από τον ανοιχτό ήλιο. Τίποτα δεν είναι κρυμμένο εδώ, γιατί τα πάντα έχουν συγχωρεθεί και δεν υπάρχουν φαντασιώσεις που να κρύβουν την αλήθεια. Η γέφυρα ανάμεσα σε εκείνον τον κόσμο και σε αυτόν, είναι τόσο μικρή και τόσο εύκολη να την διασχίσεις, που δεν θα μπορούσες να πιστέψεις ότι είναι ο τόπος συνάντησης τόσο διαφορετικών κόσμων. Και όμως, αυτή η μικρή γέφυρα είναι το πιο ισχυρό πράγμα που αγγίζει αυτόν τον κόσμο. Αυτό το μικρό βήμα, τόσο μικρό που έχει διαφύγει της προσοχής σου, είναι ένα άλμα μέσα από τον χρόνο προς την αιωνιότητα, πέρα από κάθε ασχήμια μέσα σε ομορφιά που θα σε μαγέψει, και ποτέ δεν θα παύσει να σου προκαλεί τον θαυμασμό για την τελειότητά της. (T-17.II.1-2)

Μην τους φοβάσαι. Σου προσφέρουν την σωτηρία.

Αυτή είναι μια γραμμή που επαναλαμβάνεται συχνά στα Μαθήματα Θαυμάτων με διαφορετικούς τρόπους, και έχει παρθεί από την περίφημη φράση της Γραφής «Μην φοβάσαι» (π.χ. Κατά Ματθαίον 28:10). Θυμηθείτε, το εγώ μας έχει διδάξει ότι θα έπρεπε να φοβόμαστε, και θυμηθείτε πάλι ότι η πρώτη φράση αυτής της ενότητας δηλώνει: «Η έλξη της ενοχής προκαλεί φόβο για την αγάπη.»

Το εγώ μας έχει πείσει ότι αν κοιτάξουμε με αγάπη τον κόσμο, θα εξαφανιστούμε. Όμως ο Ιησούς μας διδάσκει ότι είναι το **εγώ** που θα εξαφανιστεί από την αγάπη και ότι εμείς **δεν** είμαστε το εγώ. Απλά **πιστεύουμε** ότι είμαστε.

Καθώς πλησιάζεις την Αρχή (δηλ. τον Θεό), αισθάνεσαι μέσα σου τον φόβο της καταστροφής του συστήματος σκέψης σου σαν να ήταν ο φόβος του θανάτου. Δεν υπάρχει θάνατος, αλλά υπάρχει μια πίστη στον θάνατο... Εσύ που φοβάσαι την σωτηρία επιλέγεις τον θάνατο. (T-3.VII.5:10-11;6:5)

Νωρίτερα στο κείμενο, ο Ιησούς περιγράφει την αντίδραση του εγώ όταν μαθαίνουμε τα μαθήματα του Αγίου Πνεύματος αντί για τα δικά του, δεχόμενοι την δική Του αξιολόγηση για μας αντί για του εγώ:

Εσείς, λοιπόν, έχετε στον νου σας δύο αντιμαχόμενες αξιολογήσεις για τον εαυτό σας και δεν μπορούν να είναι και οι δύο αληθινές. Δεν συνειδητοποιείτε όμως πόσο διαφορετικές είναι, επειδή δεν κατανοείτε πόσο υψηλή πραγματικά είναι η αντίληψη που έχει το Άγιο Πνεύμα για σας. Δεν εξαπατάται από αυτά που κάνετε, επειδή ποτέ δεν ξεχνά τί είστε. Το εγώ εξαπατάται από οτιδήποτε κάνετε ιδιαίτερα όταν απαντάτε στο Άγιο Πνεύμα, επειδή εκείνες τις στιγμές η σύγχυσή του αυξάνεται. Το εγώ, επομένως, είναι πολύ πιθανό να σας επιτεθεί όταν αντιδράτε με αγάπη, επειδή κατά την εκτίμησή του δεν είστε σε θέση να αγαπάτε και δράτε αντίθετα από την κρίση του. Το εγώ θα επιτεθεί στα κίνητρά

σας μόλις φανεί ότι αυτά δεν είναι σύμφωνα με την αντίληψή του για σας. Τότε είναι που αυτόματα θα αλλάξει την στάση του από καχύποπτη σε μοχθηρή, επειδή η αβεβαιότητά του θα αυξάνεται. (Τ-9.VII.4:1-8)

Και μια και όλοι είμαστε ταυτισμένοι με το εγώ, αλλιώς δεν θα μπορούσαμε να πιστέψουμε ότι είμαστε εδώ στον κόσμο, είμαστε επίσης ταυτισμένοι με την φαύλη έλξη της ενοχής του εγώ και την δική του επιλογή των αγγελιοφόρων του φόβου να μας προστατεύουν από τον θάνατο του συστήματος σκέψης μας και από τους εαυτούς μας. Έτσι πάλι, ο Ιησούς μας ενθαρρύνει να μην φοβόμαστε τους αγγελιοφόρους του Αγίου Πνεύματος, της αγάπης και της συγχώρεσης, διότι η σωτηρία θα έλθει μέσα από αυτούς και όχι από τους αγγελιοφόρους του μίσους.

Δικά τους είναι τα μηνύματα της ασφάλειας , διότι θεωρούν τον κόσμο καλό.

Είναι αγαθοί επειδή δεν βλέπουν επίθεση. Και δεν βλέπουν επίθεση επειδή δεν υπάρχει ενοχή στον νου τους να προβάλουν. Είτε κάποιος δρα με έναν τρόπο που ο κόσμος ονομάζει στοργικό είτε μισητό, οι αγγελιοφόροι του Αγίου Πνεύματος φέρνουν πίσω μηνύματα αγάπης ή εκκλήσεις για αγάπη. Συνεπώς, δεν υπάρχει απειλή ούτε κίνδυνος. Γνωρίζοντας ότι είμαστε άτρωτοι, είμαστε χωρίς άμυνες και επομένως ολοκληρωτικά αγαθοί. Και είναι αυτή η αγαθότητα που εμείς – όταν ερχόμαστε χωρίς άμυνες – αντιλαμβανόμαστε στον κόσμο γύρω μας, η δε κατάσταση χωρίς άμυνες συνοψίζεται με αυτόν τον τρόπο στο εγχειρίδιο για δασκάλους:

Οι δάσκαλοι του Θεού έχουν μάθει πώς να είναι απλοί. Δεν έχουν όνειρα που χρειάζονται προστασία από την αλήθεια. Δεν επιχειρούν να κατασκευάσουν τον εαυτό τους. Η χαρά τους προέρχεται από την κατανόηση για το Ποιος τους δημιούργησε. Και χρειάζεται άραγε προστασία ό,τι δημιούργησε ο Θεός; Κανείς δεν γίνεται ένας προχωρημένος δάσκαλος του Θεού μέχρι να καταλάβει πλήρως ότι οι άμυνες δεν είναι τίποτα άλλο παρά ανόητοι φύλακες παρανοϊκών ψευδαισθήσεων. Όσο πιο αλλόκοτο είναι το όνειρο, τόσο πιο ισχυρή και μανιώδης μοιάζει να είναι η υπεράσπισή του. Όμως όταν ο δάσκαλος του Θεού τελικά συμφωνήσει να κοιτάξει πέρα από τις άμυνες, βλέπει ότι εκεί δεν υπήρχε τίποτα. Αργά στην αρχή, επιτρέπει στον εαυτό του να ξεφύγει από τις αυταπάτες. Αλλά μαθαίνει πιο γρήγορα καθώς αυξάνεται η εμπιστοσύνη του. Όταν εγκαταλείπονται οι άμυνες, αυτό που επέρχεται δεν είναι ο κίνδυνος. Είναι η ασφάλεια. Είναι η ειρήνη. Είναι η χαρά. Και είναι ο Θεός. (Μ-4.VI.1)

Αυτή η μετάβαση από τον φόβο του εγώ (η επάνω γραμμή στο Σχεδιάγραμμα Α) στην Αγάπη και συγχώρεση του Αγίου Πνεύματος – από την φαύλη άμυνα στην αγαθή μη ύπαρξη άμυνας – (η κάτω γραμμή στο Σχεδιάγραμμα Α) είναι αυτό που συνιστά το θαύμα.

Εάν στείλεις μόνο τους αγγελιοφόρους που σου δίνει το Άγιο Πνεύμα, επιθυμώντας μόνον τα δικά τους μηνύματα, δεν θα βλέπεις πια φόβο.

Άσχετα με το τί έχουν δει τα μάτια σου ή τί ο κόσμος σου λέει ότι είναι η πραγματικότητα, δεν βλέπεις πια φόβο. Ανάμεσα στα πιο ακραία παραδείγματα αυτού είναι άνθρωποι που ήταν αιχμάλωτοι στα στρατόπεδα θανάτου των Ναζί στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, και κατάφεραν να περάσουν από αυτήν την εμπειρία στην ουσία χωρίς φόβο. Είχαν στείλει αγγελιοφόρους της αγάπης. Είναι το ακραίο παράδειγμα, όπως ακριβώς ήταν το ακραίο παράδειγμα του Ιησού, που καταδεικνύει την συγχώρεση.

Η ίδια ιδέα μπορεί να παρουσιαστεί σε περιπτώσεις της καθημερινής μας ζωής. Για

παράδειγμα, θεώρησε μια κατάσταση στην οποία κάποιος σου μιλάει για κάποια σοβαρά προβλήματα, και αισθάνεσαι ότι αυτό το άλλο πρόσωπο βρίσκεται σε κατάσταση απελπισίας. Αρχίζεις να φοβάσαι για αυτό το πρόσωπο και να αισθάνεσαι την απελπισία. Αυτό που έχει συμβεί είναι ότι έχεις στείλει τους αγγελιοφόρους του φόβου, και επομένως αυτό είναι που αντιλαμβάνεσαι, το οποίο δεν σημαίνει ότι εσύ σαν άτομο είσαι υπεύθυνος για την απελπισία ή τον φόβο του άλλου ατόμου, αλλά σημαίνει ότι είσαι υπεύθυνος για την δική σου **αντίληψη** και **αντίδραση** σ' αυτά. Με άλλα λόγια, δεν θα είχες αναστατωθεί αν πρώτα δεν **επιθυμούσες** να αναστατωθείς. Και αυτή η επιθυμία γεννιέται από την ανάγκη να βλέπεις προβλήματα **έξω** από σένα, σαν ένα παραπέτασμα καπνού να κρύβει το πρόβλημα της δικής σου ενοχής που πιστεύεις ότι πραγματικά είναι εκεί. Αυτό που πραγματικά συμβαίνει είναι ότι **πρώτα** πήρες μια απόφαση να είσαι χωρισμένος από τον Ιησού ή το Άγιο Πνεύμα – ο τρόπος που προστατεύεις την ατομικότητά σου από την αγάπη τους – μια σκιά της αρχικής απόφασης να είσαι χωρισμένος από τον Θεό. Μετά έρχεται η κρίση της αμαρτίας και της ενοχής, που δίνει έναυσμα στην προηγουμένως αναφερθείσα ανάγκη να προβάλεις την ενοχή σε κάποιον άλλον, ούτως ώστε να διατηρήσεις την ατομικότητά σου, αλλά όχι την αμαρτία. Και αυτό εξηγεί σ' αυτήν την κατάσταση τα αισθήματά σου της απελπισίας, αλλά όχι επειδή **εσύ** διαχωρίστηκες από τον Θεό, αλλά μάλλον επειδή αυτό το αμαρτωλό πρόσωπο το προκάλεσε αυτό σε σένα.

Δεν προσεύχεσαι για το άλλο πρόσωπο σ' αυτό το σημείο· προσεύχεσαι να θεραπευθεί η αντίληψή σου. Αυτό είναι το μόνο που πρέπει να κάνεις. Αυτό είναι αυτό που αναφέρεται στην αρχή στο *Το Τραγούδι της Προσευχής*, όπου ο Ιησούς κάνει αυτό το σημείο πολύ σαφές – δηλ. δεν προσεύχεσαι για τους άλλους, προσεύχεσαι για τον εαυτό σου. Και το μόνο που χρειάζεται να κάνεις είναι για να το επιτύχεις αυτό είναι μια μικρή προθυμία. Αυτές οι δύο υπέροχες δηλώσεις βρίσκονται εκεί:

*Ποτέ να μην ξεχνάς ότι η προσευχή σε οποιοδήποτε επίπεδο είναι πάντα για τον εαυτό σου. Αν ενώνεσαι με κάποιον στην προσευχή, τον κάνεις μέρος από σένα. Ο εχθρός είσαι εσύ, όπως εσύ είσαι και ο Χριστός. Πριν μπορέσει να γίνει ιερή η προσευχή, γίνεται μια επιλογή. **Δεν διαλέγεις για κάποιον άλλον. Δεν γίνεται να διαλέγεις παρά μόνο για τον εαυτό σου.** Προσευχήσου με ειλικρίνεια για τους εχθρούς σου, διότι εδώ βρίσκεται η δική σου σωτηρία. Συγχώρεσε τους για τις δικές σου αμαρτίες, και θα συγχωρεθείς πραγματικά. (S-1.II.6)*

*Είπαμε ότι η προσευχή είναι πάντα για τον εαυτό σου, κι έτσι είναι. Αν είναι έτσι, γιατί, λοιπόν, θα πρέπει να προσεύχεσαι για τους άλλους; Και αν πρέπει, γιατί θα πρέπει να κάνεις κάτι τέτοιο; Η προσευχή για τους άλλους αν γίνει σωστά κατανοητή, γίνεται ένα μέσο απομάκρυνσης των δικών σου προβολών ενοχής από τον αδελφό σου, δίνοντας σου έτσι την ικανότητα να αναγνωρίσεις ότι δεν είναι αυτός που σε πληγώνει. Πριν μπορέσεις **εσύ** να σωθείς από την ενοχή, πρέπει πρώτα ν' απελευθερωθείς από την δηλητηριώδη σκέψη ότι αυτός είναι εχθρός σου, το μοχθηρό σου συμπλήρωμα, η νέμεση σου. Γι' αυτό το σκοπό, το μέσο είναι η προσευχή ανερχόμενης δύναμης και με εξελισσόμενους στόχους μέχρις ότου να φθάσει υψηλά στον Θεό. (S-1.III.1)*

Και έτσι, ξανά, η «προσευχή» μας είναι να αλλάξουμε τον νου μας για να επιλέξουμε τον Ιησού, αντί να επιλέξουμε εναντίον του, και όταν επιλέξουμε το δικό του σύστημα σκέψης της Εξιλέωσης αντί για τον κόσμο της ατομικότητας του εγώ, δεν μπορούμε παρά να δούμε την επέκταση της αγάπης παντού γύρω μας. Επαναλαμβάνω, ο εξωτερικός κόσμος δεν έχει αλλάξει· ο **νους** μας έχει αλλάξει.

Ο κόσμος θα μεταμορφωθεί μπροστά στα μάτια σου, καθαρισμένος από κάθε ενοχή με το ανάλαφρο χάδι της ομορφιάς.

Αυτή είναι η αντίληψη του Αγίου Πνεύματος, η όραση του Χριστού, ή η επίτευξη του πραγματικού κόσμου. Ας το ξαναπώ, ο κόσμος μεταμορφώνεται, όχι επειδή συμβαίνει κάτι εξωτερικό, αλλά επειδή έχουμε επιλέξει να τον δούμε μέσα από τα μάτια του Αγίου Πνεύματος.

Αυτή η επόμενη φράση είναι πολύ σημαντική:

Ο κόσμος δεν περιέχει κανένα φόβο που δεν έθεσες επάνω του. Ούτε κανέναν φόβο που να μην μπορείς να ζητήσεις από τους αγγελιοφόρους της αγάπης να τον αφαιρέσουν από αυτόν και να τον δεις γαλήνιο.

Όπως δείχνουν τα παραδείγματα που μόλις συζητήσαμε, κάθε φορά που αντιλαμβάνεσαι φόβο στον κόσμο, είναι επειδή εσύ τον έχεις βάλει εκεί, απλά επειδή θα μπορούσες να είχες κάνει την επιλογή να δεις κάλεσμα για αγάπη αντί για αυτόν. Θυμάμαι αυτήν την ωραία σκέψη του Αγίου Ιωάννη του Σταυρού: «Όπου δεν υπάρχει αγάπη, βάλε αγάπη, και θα έλξεις αγάπη.» Ένας άλλος τρόπος να πεις το ίδιο πράγμα είναι ότι αν κοιτάξεις μια κατάσταση στην οποία δεν υπάρχει αγάπη, κάποια γεμάτη φόβο, μπορείς τότε να κάνεις μια διαφορετική επιλογή και να επιλέξεις τους αγγελιοφόρους της αγάπης. «Βάζεις» αγάπη εκεί επειδή αντιλαμβάνεσαι τώρα με τα μάτια της αγάπης, και τότε η κατάσταση μεταμορφώνεται στην αντίληψή σου. Είναι πάντα εξαιρετικά βοηθητικό όταν διαβάζεις τα Μαθήματα Θαυμάτων να θυμάσαι ότι ο εξωτερικός κόσμος δεν είναι τίποτα περισσότερο από την προβολή του εσωτερικού κόσμου, και επομένως ποτέ δεν έχει φύγει από την πηγή του στον νου. Με άλλες λέξεις, ο φόβος δεν υπάρχει έξω **από την ανάγκη μας να τον αντιληφθούμε**. Επομένως, ο φόβος είναι πάντα **δική μας** ευθύνη και κανενός ή κάτι άλλου. Αυτή η σημαντική ιδέα τονίζεται σε όλο το κείμενο, και είναι η καρδιά των πρώτων μαθημάτων στο βιβλίο των Ασκήσεων, αν και εκφράζεται σε παραπλανητικά απλή γλώσσα, όπως βλέπουμε στα ακόλουθα αποσπάσματα:

Ο λόγος που δεν αναγνωρίζεις τις σκέψεις, που νομίζεις ότι σκέφτεσαι, σαν ένα τίποτα είναι ότι εμφανίζονται σαν εικόνες. Νομίζεις ότι τις σκέφτεσαι κι έτσι νομίζεις ότι τις βλέπεις. Αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο η «όραση» σου φτιάχτηκε. Αυτή είναι η λειτουργία που έχεις δώσει στα σωματικά σου μάτια. Δεν είναι όραση. Είναι εικονοποίηση. Παίρνει τη θέση της όρασης, αντικαθιστώντας την αληθινή όραση με ψευδαισθήσεις. (W-pl.15.1)

Καθετί που βλέπεις είναι το αποτέλεσμα των σκέψεων σου. Αυτό το γεγονός δεν έχει εξαίρεση... Δεν υπάρχει έννοια που να αντιφάσκει στον εαυτό της περισσότερο από την έννοια των «αδρανών σκέψεων». Αυτό που προκαλεί την αντίληψη ενός ολόκληρου κόσμου δεν μπορεί να αποκαλεστεί αδρανές. (W-pl.16.1:2-3; 2:1-2)

Θα παρατηρήσεις ότι μερικές φορές οι ιδέες που προέρχονται από τις σκέψεις σου προηγούνται των ιδεών που προέρχονται από την αισθητήρια αντίληψη σου, ενώ άλλες φορές το συμβαίνει το αντίστροφο. Αυτό γίνεται επειδή η σειρά δεν έχει σημασία. Η σκέψη και τα αποτελέσματά της είναι στην πραγματικότητα ταυτόχρονα επειδή η αιτία και το αποτέλεσμα δεν είναι ποτέ χωρισμένα. (W-pl.19.1:2-4)

Έτσι περιληπτικά, το να «βάλεις αγάπη εκεί», σημαίνει να επιλέξεις την αγάπη, που είναι το Άγιο Πνεύμα και τότε αυτό γίνεται η προσευχή προς Αυτόν: «Σε παρακαλώ βοήθησέ με να δω αυτήν την κατάσταση όπως την βλέπεις Εσύ». Αυτή είναι η πιο ουσιαστική προσευχή που μπορείς να προσφέρεις. Αυτό εννοούν τα Μαθήματα Θαυμάτων λέγοντας ότι «η πιο σημαντική προσευχή είναι για συγχώρεση, επειδή αυτοί που έχουν συγχωρεθεί έχουν τα πάντα» (Τ-3.Υ.6:3). Είναι μια προσευχή να αντιληφθείς μια κατάσταση με τον τρόπο που την αντιλαμβάνεται το Άγιο Πνεύμα. Αυτό σημαίνει ότι δεν αρνείσαι αυτό που βλέπεις· δεν αρνείσαι αυτό που είναι στην οθόνη εκεί έξω (την δεξιά πλευρά του Σχεδιαγράμματος Α). Μάλλον, αρνείσαι την **ερμηνεία** του εγώ σου για αυτό που σου λένε τα μάτια σου. Δεν είναι **ποτέ** ο κόσμος η αιτία του θυμού μας ή του φόβου μας, αλλά **πάντα** η ερμηνεία του κόσμου, μια αυταπόδεικτη αλήθεια μέσα στον κόσμο της αντίληψης, όπως υπογραμμίζεται από αυτήν την σημαντική δήλωση από το εγχειρίδιο των δασκάλων:

*Ίσως θα ήταν βοηθητικό να θυμάσαι ότι κανείς δεν μπορεί να είναι θυμωμένος από ένα γεγονός. Είναι πάντα μια ερμηνεία που προκαλεί τα αρνητικά συναισθήματα, άσχετα από την φαινομενική δικαιολόγησή τους από ό,τι **εμφανίζεται** σαν να είναι γεγονός. (Μ-17.4:1-2)*

Το Άγιο Πνεύμα σου έχει δώσει τους αγγελιαφόρους Του να τους στείλεις στον αδελφό σου και να επιστρέψουν σε σένα με αυτό που βλέπει η αγάπη. Σου έχουν δοθεί για να αντικαταστήσουν τα πεινασμένα σκυλιά του φόβου που έστειλες. Και αυτοί προχωρούν για να σηματοδοτήσουν το τέλος του φόβου.

Βασικά αυτό που ο Ιησούς μας διδάσκει εδώ, πάλι, είναι ότι έχουμε μία επιλογή. Ακριβώς όπως στον τίτλο της τελευταίας ενότητας του κειμένου «Διάλεξε Ξανά» (Τ-31.VIII), πάντα έχουμε μία επιλογή για το πώς μπορούμε να κοιτάξουμε μια κατάσταση. Αυτό τοποθετεί την ευθύνη για τις αντιλήψεις μας αποκλειστικά σε μας. Μπαίνουμε σε πειρασμό από την ανάγκη του εγώ μας να επιβιώσει, να βλέπουμε φόβο, μίσος ή φόνο – έξω από τον νου μας – αλλά μπορούμε πάντα να επιλέξουμε να ζητάμε την βοήθεια του Ιησού να αντιληφθούμε την κατάσταση με έναν άλλον τρόπο. Και φυσικά, αυτό είναι πιθανό μόνον όταν παραιτούμαστε από την επένδυσή μας στο να έχουμε δίκιο, το οποίο είναι αυτό που διατηρεί την ατομικότητά μας.

Αρχίζοντας με την επόμενη παράγραφο και συνεχίζοντας ως το τέλος της ενότητας, υπάρχουν συγκεκριμένες αναφορές στο μυστήριο της κοινωνίας, διορθώνοντας διακριτικά την παραδοσιακή Καθολική κατανόηση της Θείας Ευχαριστίας. Θα επεξεργασθώ αυτές τις αναφορές όταν τις συναντήσουμε.

Και η αγάπη, επίσης, θέλει να στήσει μια γιορτή μπροστά σου, πάνω σε ένα τραπέζι καλυμμένο με ένα άσπιλο ύφασμα, στρωμένο σε έναν ήσυχο κήπο όπου κανένας ήχος δεν ακούγεται ποτέ εκτός από τραγούδια και ένας απαλός ψίθυρος. Αυτή είναι μια γιορτή που τιμά την άγια σχέση σου, και στην οποία ο καθένας είναι καλοδεχούμενος σαν επίτιμος καλεσμένος.

Η γιορτή της αγάπης είναι το υποκατάστατο για την γιορτή του εγώ – «τα πεινασμένα σκυλιά του φόβου». Και το «τραπέζι καλυμμένο με ένα άσπιλο ύφασμα» είναι το τραπέζι της συγχώρεσης πάνω στο οποίο δεν υπάρχει αμαρτία. Είναι η άγια σχέση – η ενοχή της ιδιαίτερης σχέσης αντικαταστάθηκε από την συγχώρεση του Αγίου Πνεύματος – που μας φέρνει σ' αυτό το τραπέζι.

Συμπτωματικά, κάποτε ερωτηθήκαμε εδώ στο Ίδρυμα εάν υπάρχει μια προσευχή στα Μαθήματα Θαυμάτων που θα ήταν κατάλληλη σαν ευχαριστία πριν από τα γεύματα. Αυτή η παράγραφος είναι αυτή που συνήθως συστήνω.

Και σε μια άγια στιγμή η χάρις λέγεται από όλους μαζί, καθώς ενώνονται στην πράξη, μπροστά στο τραπέζι της κοινωνίας. Κι εγώ θα σας συναντήσω εκεί, έτσι όπως σας το υποσχέθηκα πριν από καιρό και σας το υπόσχομαι ακόμα. Διότι στην νέα σας σχέση είμαι καλοδεχούμενος. Κι όπου είμαι καλοδεχούμενος, βρίσκομαι εκεί.

«Κοινωνία» σημαίνει να ενώνεσαι με τους άλλους, να θεωρείσαι ένα μαζί τους, και ένα από τα πράγματα που λέει ο Ιησούς πάνω από μια φορά στα Μαθήματα Θαυμάτων είναι ότι βρίσκεται μέσα στην άγια σχέση, το οποίο δεν σημαίνει ότι δεν είναι επίσης παρών στην ιδιαίτερη σχέση. Ο Ιησούς πρέπει πάντα να παραμένει στους νόες μας, είτε επιλέγουμε να τις αφήσουμε είτε όχι. Ωστόσο, η ενοχή που έχουμε επιλέξει στην ιδιαίτερη σχέση θολώνει την παρουσία του, έτσι ώστε δεν έχουμε πια επίγνωσή του.

Η ενοχή, επομένως, είναι σαν πέπλο που κρύβει τον Ιησού από την εμπειρία μας. Η επιλογή της συγχώρεσης αντί για την ενοχή απομακρύνει το πέπλο, και έτσι αναγνωρίζουμε αυτόν που ήταν πάντα εκεί. Έτσι, όταν λέει ο Ιησούς ότι θα μας συναντήσει εκεί, δεν σημαίνει ότι δεν είναι ήδη εκεί. Οι λέξεις εδώ πραγματικά σημαίνουν ότι **εμείς** ενωνόμαστε τώρα μαζί **του**, στο μέρος του νου μας που **εκείνος** ποτέ δεν άφησε, αλλά που εμείς στην παράνοιά μας αφήσαμε εκείνη την αρχική στιγμή. Και αυτό που περιμένει ο Ιησούς είναι να μας καλωσορίσει· κάπου αλλού στο κείμενο λέει ότι «η αγάπη περιμένει το καλωσόρισμα» (Τ-ΙΙ.9:7). Έτσι, ξανά, αυτό το απόσπασμα δεν εννοεί ότι η αγάπη ή ο Ιησούς δεν είναι ολοκληρωτικά παρόντες στον νου μας, αλλά εννοεί ότι δεν θα έχουμε επίγνωση της στοργικής του παρουσίας μέχρι να επιλέξουμε να την καλωσορίσουμε.

Είναι αυτό το καλωσόρισμα της αγάπης του στο τραπέζι της κοινωνίας που ο Ιησούς μας έχει υποσχεθεί ειλικρινά. Ό,τι και αν ήταν αυτό που αρχικά είπε ή εννοούσε όσον αφορά τις αναφορές του ευαγγελίου στο Μυστικό Δείπνο – αν πράγματι είπε κάτι – η ευλογία του άρτου και το μοίρασμά του σίγουρα δεν πρέπει να είχε να κάνει κυριολεκτικά με το μοίρασμα του σώματός του, μια και όπως θα δούμε αργότερα, το σώμα δεν είναι τίποτα. Επομένως, γιατί θα μοίραζε κάτι που δεν είχε αξία; Αυτό το απόσπασμα, όπως και τόσα άλλα στα Μαθήματα Θαυμάτων, μας δίνει μια εντελώς διαφορετική ερμηνεία των λέξεων που οι Χριστιανοί έχουν παραδοσιακά αποδώσει στον Ιησού, και δυστυχώς έχουν χρησιμοποιηθεί σαν μέσον – όμως αυτή η πρόθεση ήταν ασυνείδητη – να δικαιολογήσουν το δικό τους σύστημα σκέψης του διαχωρισμού, της κρίσης και της ιδιαιτερότητας. Αυτές οι λέξεις από το κείμενο εννοούν ότι ο Ιησούς θα μοιραζόταν την αγάπη του με **όλα** τα μέλη της Υιότητας του Θεού, όχι μόνο με επιλεγμένους ή ιδιαίτερους ανθρώπους – και χωρίς προϋποθέσεις. Θα γνωρίσουμε την παρουσία του όταν επιλέξουμε να τον αφήσουμε να εισέλθει στις ιδιαίτερες σχέσεις της ζωής μας. Αυτή η ένωση με τον Ιησού και με όλη την Υιότητα είναι η μόνη **αληθινή** κοινωνία, και αυτή η ένωση, που δεν έχει τίποτα να κάνει με τα ξεχωριστά σώματα, είναι η μόνη λογική και στοργική ερμηνεία που μπορεί να δοθεί στις δηλώσεις του ευαγγελίου· είναι η ένωση στον νου μας που αντανάκλα την «μεγαλύτερη ένωση» του Θεού και του Χριστού: «Μην ενωθείς στα όνειρα του αδελφού σου, αλλά ενώσου μαζί του, και όπου ενώνεσαι με τον Υιό Του εκεί είναι και ο Πατέρας.» (Τ-28.ΙV.10:1)

Γίνομαι ευπρόσδεκτος στην κατάσταση της χάρης, που σημαίνει ότι επιτέλους με έχεις συγχωρέσει. Διότι έγινα το σύμβολο της αμαρτίας σου, κι έτσι έπρεπε να πεθάνω στην θέση σου.

Αυτές οι προτάσεις είναι ιδιαίτερα σημαντικές επειδή εξηγούν γιατί ο Ιησούς δηλώνει σε μερικά σημεία στα Μαθήματα Θαυμάτων ότι χρειάζεται την συγχώρεσή μας. Μέσα στο σύστημα του εγώ, η τέλεια αγάπη (ή τέλεια απουσία ενοχής και η αθωότητα) είναι αμαρτία,

ενώ η αμαρτία είναι ιερή και εντελώς αληθινή, όπως περιγράφεται στο ακόλουθο απόσπασμα:

Ένα σπουδαίο αξίωμα στην παράλογη θρησκεία του εγώ είναι ότι η αμαρτία δεν είναι λάθος αλλά αλήθεια, και ότι η αθωότητα είναι που εξαπατά..... Η ιδέα της αμαρτίας είναι ιερή και απαραβίαστη στο σύστημα σκέψης του, και δεν προσεγγίζεται αλλιώς παρά μόνο με σεβασμό και δέος. Είναι η πιο «ιερή» αντίληψη στο σύστημα σκέψης του εγώ· ωραία και ισχυρή, απόλυτα αληθινή, και αναγκαστικά προστατευμένη με κάθε άμυνα που έχει στην διάθεσή του. (T-19.II.4:1; 52:3)

Η αμαρτία είναι η απόδειξη του εγώ ότι ο διαχωρισμός από τον Θεό είναι πραγματικός, και αυτό μετά αποδεικνύει ότι η συγκεκριμένη ατομικότητα του Υιού είναι πραγματική επίσης. Για να συνεχιστεί αυτή η πίστη, η πίστη στην αμαρτία πρέπει να διατηρηθεί με κάθε κόστος, πράγμα που επιτυγχάνεται μέσα από την δυναμική της προβολής. Ή αμαρτία πρέπει πρώτα να γίνει αληθινή, και μετά να προβληθεί σε κάποιον άλλον. Αυτό με την σειρά του αντανakλά την αρχή **ο ένας ή ο άλλος**: αν είμαι αμαρτωλός, εσύ πρέπει να είσαι αθώος· αλλά αν σου δώσω την αμαρτία μου, τότε εγώ είμαι αναμάρτητος, επομένως αθώος από όλες τις κατηγορίες που μπορεί να μου αποδώσει ο Θεός.

Και έτσι, όταν ο αναμάρτητος Ιησούς εμφανίστηκε μέσα στο όνειρο της αμαρτίας του Υιού, το εγώ πρόβαλε την δική του βλασφημία επάνω του, ο οποίος μετά έπρεπε να σκοτωθεί για να προστατευθεί το σύστημα του διαχωρισμού και της ατομικότητας του εγώ. Νωρίτερα στο κείμενο ο Ιησούς διδάσκει, «για το εγώ, **οι αναμάρτητοι είναι ένοχοι**» (T-13.II.4:2). Και μετά αργότερα στην ίδια ενότητα συνεχίζει, αναφερόμενος στον εαυτό του: Όταν το εγώ «ήρθε αντιμέτωπο με την πραγματική έλλειψη αμαρτίας του Υιού του Θεού προσπάθησε να τον σκοτώσει» (T-13.II.6:2). Στην διαστρεβλωμένη παράνοια του νου του εγώ, που αντανakλάται στους πέντε νόμους του χάους (T-23.II), ο Ιησούς πρέπει να θεωρηθεί αμαρτωλός και ένοχος, που του αξίζει η τιμωρία: «έγινε το σύμβολο της αμαρτίας σας, και έτσι έπρεπε να πεθάνω αντί για σας». Και έτσι πρέπει κυριολεκτικά να συγχωρεθεί για αυτό που δεν έκανε. Σε ένα βαθύτερο επίπεδο, μπορούμε να καταλάβουμε ότι πρέπει να συγχωρήσουμε τον Ιησού, όχι για αυτό που **δεν** ήταν – κάποιος που αμαρτάνει, κρίνει, απαιτεί ιδιαιτερότητα και θυσία, κλπ. – αλλά για αυτό που πραγματικά **είναι** – η εκδήλωση (προσωποποίηση) της αγάπης του Αγίου Πνεύματος. Αυτό είναι το γεγονός που το εγώ έχει εναντίον του, διότι στην παρουσία του που εκδηλώνει την αγάπη προς όλους, στην αντανakλαση της αφηρημένης Αγάπης του Θεού, η ατομικότητα του εγώ εξαφανίζεται.

Ένα παράλληλο απόσπασμα ολοκληρώνει μία από τις μετέπειτα ενότητες του κειμένου πάνω στην ιδιαιτερότητα: «Συγχώρεσε τον Πατέρα σου που δεν ήταν το Θέλημά Του να σταυρωθείς» (T-24.III.8:13). Αυτό που πραγματικά «κρατάει» το εγώ απέναντι στον Θεό, όπως και στον Ιησού, δεν είναι ότι Αυτός θα μας τιμωρήσει, αλλά το ότι **δεν το κάνει**. Δεν γνωρίζει καν την αμαρτία, για την οποία η τιμωρία θα ήταν το αναπόφευκτο αποτέλεσμα. Αυτή η απουσία τιμωρίας αποδομεί μια από τις κεντρικές γραμμές άμυνας του εγώ, όπως εκφράζεται σ' αυτήν την υπέροχη περίληψη των δυναμικών του εγώ της ενοχής και της τιμωρίας:

*Το εγώ είναι το μέρος του νου που πιστεύει στην διαίρεση. Πώς θα μπορούσε ένα μέρος του Θεού να αποσπασθεί χωρίς να πιστεύει ότι επιτίθεται σ' Αυτόν; Μιλήσαμε προηγουμένως για το πρόβλημα εξουσίας ότι βασίζεται στην έννοια της υφαρπαγής της δύναμης του Θεού. Το εγώ πιστεύει ότι αυτό έκανες επειδή πιστεύει ότι αυτό **είναι** εσύ. Αν ταυτίζεσαι με το εγώ, πρέπει να αντιλαμβάνεσαι τον εαυτό σου σαν ένοχο. Όποτε*

αποκρίνεσαι στο εγώ σου, θα βιώνεις ενοχή και θα φοβάσαι την τιμωρία. Το εγώ είναι κυριολεκτικά μια σκέψη φόβου. Όσο γελοία και αν είναι η ιδέα της επίθεσης στον Θεό για έναν λογικό νου, ποτέ μην ξεχνάς ότι το εγώ δεν είναι λογικό. Αντιπροσωπεύει ένα παραπλανητικό σύστημα και μιλάει για αυτό. Το να ακούς την φωνή του εγώ σημαίνει ότι πιστεύεις πως είναι πιθανό να επιτεθείς στον Θεό, και ότι ένα μέρος Του έχει αποσχισθεί από σένα. Ακολουθεί φόβος εκδίκησης, επειδή η δριμύτητα της ενοχής είναι τόσο έντονη που πρέπει να προβληθεί. (Τ-5.V.3:1-11)

Επιστρέφοντας στον Ιησού, μπορούμε επομένως να δούμε στην αντίδραση του κόσμου απέναντί του την θρυμματισμένη σκιά της αρχικής απόφασης από τον Υιό να απορρίψει την αρχή της Εξιλέωσης του Αγίου Πνεύματος για χάρη της δόξας του εγώ για τον διαχωρισμένο του εαυτό. Και έτσι, «συγχωρώντας» τον Ιησού, στην πραγματικότητα συγχωρούμε τους εαυτούς μας για το αμάρτημα της απόρριψης της αγάπης, το οποίο προβάλαμε σ' αυτόν, και επομένως διώξαμε την ενοχή που ακολούθησε την αρχική μας απόφαση να επιλέξουμε το εγώ. Στην ακόλουθη περιγραφή αυτής της δυναμικής, για τον σκοπό αυτής της συζήτησης, η λέξη «Ιησούς» έχει αντικαταστήσει τις λέξεις «οι αδελφοί σου» ή «άλλοι»:

Η επίθεση ποτέ δεν θα μπορούσε να προκαλέσει την επίθεση εκτός κι αν εσύ την αντιλαμβάνεσαι ως μέσον που σου στερεί κάτι που θέλεις. Εν τούτοις, δεν γίνεται να χάσεις τίποτα εκτός κι αν δεν του δίνεις εσύ αξία, κι επομένως δεν το θέλεις. Αυτό σε κάνει να νιώθεις ότι το στερείσαι, και προβάλλοντας την δική σου απόρριψη πιστεύεις τότε ότι σου το παίρνει ο Ιησούς. Πρέπει στ' αλήθεια να φοβάσαι αν πιστεύεις ότι ο Ιησούς σου επιτίθεται για να αποσπάσει με την βία την Βασιλεία των Ουρανών από σένα. Αυτή είναι η έσχατη βάση για κάθε προβολή του εγώ.

Το εγώ, όντας το μέρος του νου σου που δεν πιστεύει ότι είναι υπεύθυνο για τον εαυτό του, και δεν συμμαχεί με τον Θεό, είναι ανίκανο να εμπιστευτεί. Προβάλλοντας την παράλογη πίστη του ότι έχεις προδώσει τον Δημιουργό σου, πιστεύει ότι ο Ιησούς, που είναι το ίδιο ανίκανος γι' αυτό όπως κι εσύ, (εννοεί να προδώσει τον Δημιουργό) βρίσκεται εκεί έξω για να πάρει τον Θεό από σένα. Όποτε ένας αδελφός επιτίθεται σε έναν άλλον, αυτό είναι που πιστεύει. Η προβολή πάντα βλέπει τις δικές σου επιθυμίες στους άλλους. Αν επιλέξεις να διαχωρίζεις τον εαυτό σου από τον Θεό, αυτό είναι που θα πιστεύεις ότι σου κάνει ο Ιησούς. (Τ-7.VII.8-9)

Σε πρώτη ανάγνωση του παραπάνω, μπορεί να φανεί γελοίο ότι σκεφτόμαστε ότι πραγματικά πιστεύουμε αυτό για τον Ιησού. Και όμως, εάν πιστέψουμε τις διδασκαλίες του σε μας για τον τέταρτο και πέμπτο νόμο του χάους, δεν γίνεται παρά να πιστέψουμε **σ' αυτό**. Η αρχή του εγώ για το ένα ή το άλλο πάντα περιέχει μέσα του το όνειρο της ατομικότητας, είτε μιλάμε για τον Ιησού, για τον Αδόλφο Χίτλερ ή για τους ανθρώπους με τους οποίους ζούμε ή εργαζόμαστε.

Επομένως, έχοντας κατηγορήσει τους εαυτούς μας για εγκατάλειψη του Ιησού, το εγώ το στρέφει έτσι ώστε να φαίνεται ο Ιησούς σαν αυτός που μας εγκατέλειψε: Αυτός είναι εκείνος που μας έδωσε όλες αυτές τις υποσχέσεις που δε κράτησε· αυτός είναι που άφησε να τον συλλάβουν, να τον κοροϊδέσουν, να τον εξευτελίσουν και τελικά να τον σκοτώσουν. Επομένως, οι διαφορετικοί τρόποι που έχουμε να κοιτάξουμε τον Ιησού αντανakλούν τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους σκέπτεται το εγώ, και που δεν έχουν καμιά σχέση με την πραγματικότητά του (του Ιησού), η οποία παραμένει αναμάρτητη και αγνή, έξω από το όνειρο του κόσμου για την σταύρωση και τον θάνατο. Πολλά από τα ποιήματα της

Helen εκφράζουν δραματικά αυτήν την προβολή. Ο αναγνώστης που ενδιαφέρεται μπορεί να συμβουλευτεί για παράδειγμα τα «Η Αρχαία Αγάπη», «Προσευχή για Ένα Σπίτι» και «Ιερό Σάββατο».

Για το εγώ η αμαρτία σημαίνει θάνατος, και έτσι η εξιλέωση επιτυγχάνεται μέσω του φόνου.

Μια από τις διορθώσεις κλειδιά που κάνει ο Ιησούς στα Μαθήματα Θαυμάτων σχετικά με τον βιβλικό Χριστιανισμό είναι η παραδοσιακή εξίσωση της εξιλέωσης με την θυσία. Αυτό συζητιέται συγκεκριμένα στην εισαγωγική ενότητα του Κεφαλαίου 3, «Εξιλέωση χωρίς Θυσία», καθώς και σε όλο το βιβλίο. Οι ακόλουθοι του Ιησού, τουλάχιστον όπως απεικονίζεται στην Βίβλο, είδαν στον θάνατό του την εξιλέωση που απαιτούσε ο Θεός μέσω της θυσίας του μοναδικού Του Υιού. Μέσα σ' αυτό το εντελώς παράλογο σύστημα σκέψης – επίσης εκφράζεται εξαιρετικά δυνατά στον δεύτερο και τρίτο νόμο του χάους – ο Θεός σκοτώνει τον Υιό Του που είναι αθώος, έτσι ώστε να γίνει το εξιλαστήριο θύμα για τις αμαρτίες του υπόλοιπου κόσμου. Η πρόταση «Για το εγώ η αμαρτία σημαίνει θάνατος» προέρχεται από την περίφημη δήλωση του Αγίου Παύλου στην επιστολή του προς Ρωμαίους (6:23), «Οι μισθοί της αμαρτίας είναι ο θάνατος» την οποία ο Ιησούς παραθέτει νωρίτερα σ' αυτό το κεφάλαιο, όπως και αλλού στα Μαθήματα (T-10.V.1:5).

Σωτηρία θεωρήθηκε η θανάτωση του Υιού του Θεού αντί για σένα.

Αυτή είναι μια καθαρή απόρριψη ολόκληρης της έννοιας της έμμεσης σωτηρίας, η οποία δηλώνει ότι σωζόμαστε μέσω του πόνου και του θανάτου του Ιησού, επειδή σκοτώθηκε αντί για μας. Η προφανής παράνοια αυτής της πολύ παράξενης έννοιας εκτίθεται από τον Ιησού στα Μαθήματά του, και αντανακλά την αρχή του εγώ **το ένα ή το άλλο**, ή σ' αυτήν την περίπτωση, **σκοτώσε ή θα σκοτωθείς**.

Όμως, θα προσέφερα σε σένα που αγαπώ, το σώμα μου, γνωρίζοντας την μικρότητά του; Ή θα δίδασκα ότι τα σώματα δεν μπορούν να μας κρατήσουν χώρια; Το δικό μου σώμα δεν είχε μεγαλύτερη αξία από το δικό σου· ούτε ήταν καλύτερο μέσον για την επικοινωνία της σωτηρίας, αλλά ούτε και η Πηγή της.

Αυτό το απόσπασμα δεν περιλήφθηκε στην πρώτη έκδοση, αλλά υπάρχει τώρα στην δεύτερη. Είναι μια εξαιρετικά σημαντική διδασκαλία, εξαιτίας της απευθείας διάφευσης του δόγματος της κοινωνίας ή της Θείας Ευχαριστίας. Έτσι συνεχίζουν οι διορθώσεις του Ιησού πάνω στην παραδοσιακή Χριστιανική θεολογία της σωτηρίας και του νοήματος του σταυρού, εδώ συγκεκριμένα αναφέρει αυτήν την κεντρική διδασκαλία του Καθολικισμού. Από την οπτική των Μαθημάτων Θαυμάτων, ένα από τα σημαντικά λάθη του παραδοσιακού Χριστιανικού δόγματος ήταν η έμφασή του στο σώμα, τόσο σαν πηγή αμαρτίας όσο και σαν μέσο σωτηρίας. Και έτσι βρίσκουμε στις ιστορίες του Ιησού στα ευαγγέλια την θεοποίηση του σώματος, διότι όχι μόνο γίνεται αντιληπτό σαν πραγματικό και δημιουργία του Θεού, αλλά τώρα γίνεται το δοχείο μέσα στο οποίο ο ίδιος ο Θεός έρχεται στον κόσμο με το πρόσωπο του Υιού του, του Ιησού. Και είναι αυτό το θεϊκό σώμα, η ενσάρκωση του Θεού Πατέρα, που θυσιάζεται για να μας σώσει από τις αμαρτίες μας.

Δεδομένης της πίστης τους στην ιερότητα του αναμάρτητου σώματος του Ιησού, σε αντίθεση με την αμαρτωλή δική τους φύση, ήταν ψυχολογικό επακόλουθο οι πρώτοι Χριστιανοί να φθάσουν στο συμπέρασμα ότι μοιραζόμενοι αυτό το σώμα θα αποκτούσαν την αναμάρτητη ιερότητα που τους έλειπε. Γι' αυτό είναι γραμμένο στην Καινή Διαθήκη ότι κατά τον Μυστικό Δείπνο ο Ιησούς έκοψε ψωμί και ήπια κρασί, και δίνοντας το ψωμί και το κύπελλο στους μαθητές του, είπε:

Λάβετε, φάγετε· Τούτο ἐστί το σῶμα μου, το υπέρ υμῶν διδόμενον· τούτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν...Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες...τούτο ἐστί το αἷμα μου το τῆς καινῆς διαθήκης, το υπέρ υμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. (κατὰ Ματθαῖον 26:26-28, κατὰ Λουκᾶν 22:19-20)

Ακολουθώντας την λογική του εγώ, την λογική που αποτελεί την βάση αυτού του κόσμου, μπορούμε να δούμε καθαρά την δυναμική του κανιβαλισμού στην πράξη, καλυμμένη με θρησκευτική ενδυμασία. Αυτή είναι η δυναμική που είναι η βάση όλων των ιδιαίτερων σχέσεων. Αρχίζει με την αντίληψη ότι είμαστε διαφορετικοί από τον αδελφό μας, μια διαφορά που το εγώ ασυνείδητα λαχταρά αλλά συνειδητά βρίσκει πολύ απαράδεκτη, επειδή αντιλαμβανόμαστε ότι ο άλλος έχει αυτό που λείπει από μας. Ένα απόσπασμα από το «Η Επιλογή της Ολοκλήρωσης» στο Κεφάλαιο 16 περιγράφει ζωντανά αυτήν την παρανοϊκή αλλά και δολοφονική δυναμική:

Πιο περίεργη από όλα είναι η αντίληψη του εαυτού που το εγώ καλλιεργεί στην ιδιαίτερη σχέση. Αυτός ο «εαυτός» αναζητά την σχέση για να ολοκληρωθεί. Όμως όταν βρίσκει την ιδιαίτερη σχέση στην οποία νομίζει ότι μπορεί να το πετύχει αυτό εγκαταλείπει τον εαυτό του, και προσπαθεί να τον «ανταλλάξει» με τον εαυτό κάποιου άλλου. Αυτό δεν είναι ένωση, διότι δεν υπάρχει ούτε αύξηση, ούτε επέκταση. Ο κάθε σύντροφος προσπαθεί να θυσιάσει τον εαυτό που δεν θέλει για κάποιον που νομίζει ότι θα προτιμούσε. Και νιώθει ένοχος για την «αμαρτία» που διαπράττει όταν παίρνει, και δεν δίνει τίποτα αξίας σε αντάλλαγμα. Πόση αξία μπορεί να θέσει σε έναν εαυτό που θα ήθελε να εγκαταλείψει για να τον ανταλλάξει με έναν «καλύτερο»;(T-16.V.7)

Ο Ιησούς του Χριστιανισμού συντάσσεται ωραία με αυτήν την δυναμική του εγώ, και έτσι εδώ διορθώνει αυτήν την λανθασμένη αντίληψη τονίζοντας ότι το σώμα του δεν είναι διαφορετικό από το δικό μας. Το σώμα του και το δικό μας είναι και τα δύο εξίσου τίποτα, διότι δεν δημιουργήθηκαν από τον Θεό. Όμως, αν το δώσουμε στο Άγιο Πνεύμα, το σώμα – το δικό του και το δικό μας – μπορεί να γίνει το μέσον της μετάδοσης του μαθήματος του Αγίου Πνεύματος στον **vous** μας ότι **δεν** είμαστε σώματα, και επομένως αυτό το φαινομενικό φυσικό εμπόδιο για την επίγνωση της ενότητάς μας δεν έχει αποτέλεσμα. Όπως γράφει ο Ιησούς για τον εαυτό του, σε ένα απόσπασμα που συνδέει Χριστούγεννα και Πάσχα, την βιβλική γέννηση και την ανάστασή του, όπως εξιστορείται στην Βίβλο:

Ο Πρίγκιπας της Ειρήνης γεννήθηκε για να εδραιώσει εκ νέου την προϋπόθεση της αγάπης διδάσκοντας ότι η επικοινωνία παραμένει αδιάσπαστη ακόμα κι αν το σώμα καταστραφεί, φτάνει να μην βλέπεις το σώμα ως απαραίτητο μέσον επικοινωνίας. Κι αν καταλάβεις αυτό το μάθημα, θα συνειδητοποιήσεις ότι το να θυσιάζεις το σώμα σημαίνει ότι δεν θυσιάζεις τίποτα, και η επικοινωνία, που είναι του νου, δεν μπορεί να θυσιαστεί. (T-15.XI.7:2-3)

Ο Ιησούς υπογραμμίζει αυτό το τελευταίο σημείο στην δήλωση που συζητάμε εδώ από το πρώτο εμπόδιο. Παρόλο που το σώμα μπορεί να είναι το μέσον για αυτήν την μετάδοση της σωτηρίας, δεν είναι η Πηγή της σωτηρίας, η οποία παραμένει το Άγιο Πνεύμα, η Φωνή για τον Θεό.

Σ' αυτό το πλαίσιο, ένα από τα μεγαλύτερα λάθη της Εκκλησίας, το οποίο αφήνεται σαφώς να εννοηθεί σέ όλη αυτή την ενότητα, ήταν ότι έκανε το σώμα πραγματικό. Οι πρώτοι Χριστιανοί πήραν τις δηλώσεις των ευαγγελίων σχετικά με το μοίρασμα του

σώματος του Ιησού με μας και, όποια και αν είναι η ιστορική τους ακρίβεια, τις εξέλαβαν κυριολεκτικά. Έτσι δηλώθηκε θεολογικά ότι ο Ιησούς εγκατέλειψε το σώμα του για μας, υπέφερε και πέθανε στο σώμα έτσι ώστε τα σώματά μας να σωθούν και να αναστηθούν. Τότε, μέσα από την καθημερινή θυσία της Λειτουργίας, όπως ακόμα την αναφέρουν οι Καθολικοί, εκείνη η ίδια πράξη θυσίας του σταυρικού θανάτου του ξαναπαίζεται ξανά και ξανά. Οι Καθολικοί πιστεύουν κυριολεκτικά – ένα από τα χαρακτηριστικά που τους διαχωρίζουν από τους Προτεστάντες – ότι μοιράζονται την «πραγματική παρουσία» του **σώματος** του Ιησού – η έννοια της κοινωνίας – το οποίο σίγουρα είναι το τελευταίο πράγμα που εκείνος θα ήθελε να κάνουμε, όπως θα κάνει σαφές σε δύο προτάσεις. Την στιγμή που ο μόνος σκοπός του Ιησού στην σταύρωση και την ανάσταση ήταν να δείξει ότι **δεν** ήταν ένα σώμα – στην πραγματικότητα, ότι κανείς μας δεν είναι – δεν θα είχε νόημα για αυτόν να μας προσφέρει ένα σώμα που ήξερε ότι είναι τίποτα. Ο σκοπός του, μάλλον, ήταν να αποδείξει ότι ο κόσμος του σώματος – «γέννηση», «ζωή», «θάνατος» - δεν είναι παρά μόνο ένα όνειρο. Σίγουρα δεν εννοούσε να γιορτάζουμε ακριβώς το αντίθετο.

Επιπλέον, βρίσκουμε εδώ το λάθος του να συγχέουμε την μορφή με την ουσία, το οποίο σταθερά αναφέρεται στα Μαθήματα Θαυμάτων. Αντί να πάρει την ουσία αυτών που δίδασκε ο Ιησούς – ότι θα είναι πάντοτε μαζί μας να μοιράζεται την αγάπη του **με όλους** μας, προσκαλώντας **όλους** τους ανθρώπους να μοιραστούν την αγάπη του μέσω της συγχώρεσης των σχέσεων μας – ο Χριστιανισμός άλλαξε το νόημά τους εστιαζόμενος στο σώμα, χρησιμοποιώντας το σαν ένα μέσον αποκλεισμού άλλων σωμάτων. Να πώς μπορείς να πεις ότι το αρχικό μήνυμα του Ιησού, αν πέρασε καθόλου, χάθηκε πολύ πολύ γρήγορα. Όλη η ιδέα της βάπτισης και της συμμετοχής στην Θεία Ευχαριστία (Κοινωνία) – θυμήσου ότι η Προτεστάντική Μεταρρύθμιση δεν συνέβη μέχρι τον δέκατο έβδομο αιώνα, που σημαίνει ότι επί 1600 χρόνια η μόνη Χριστιανική Εκκλησία ήταν η Καθολική – ήταν ότι αντιπροσώπευε ένα αποκλειστικό τελετουργικό που ήταν μόνον για τους ανθρώπους που ομολογούσαν την αληθινή τους πίστη. Όποιος δεν συμμετείχε στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας έμενε έξω από την Βασιλεία. Προφανώς, επαναλαμβάνω, αυτό θα ήταν το τελευταίο πράγμα που θα δίδασκε ο Ιησούς, διότι πολλά από τα δικά του λόγια, **ακόμα και στα ευαγγέλια**, δείχνουν ότι αγκάλιαζε τους πάντες, χωρίς εξαίρεση.

Κανένας δεν μπορεί να πεθάνει για κανέναν, και ο θάνατος δεν μπορεί να επανορθώσει για την αμαρτία.

Ο θάνατος είναι μια επιλογή που κάνουμε, όπως θα δούμε στο τρίτο εμπόδιο. Και κανενός ο θάνατος, συμπεριλαμβανομένου του Ιησού, δεν μπορεί να αφαιρέσει την δική μας ευθύνη για το ότι επιλέξαμε την αμαρτία και τον θάνατο. Ο θάνατος δεν μπορεί να επανορθώσει για την αμαρτία και δεν το κάνει. Το μόνο που πραγματικά επανορθώνει για την αμαρτία είναι η διόρθωση της πίστης στον νου – που είναι και το νόημα της συγχώρεσης – ότι η αμαρτία απαιτεί τιμωρία. Στα Μαθήματα Θαυμάτων, η «Εξιλέωση» είναι συνώνυμη με την «διόρθωση» (T-2.VII.6:7-9; M-18.4:6). Όμως, στην παραδοσιακή Ιουδαϊκο-Χριστιανική κατανόηση, ας το επαναλάβω, εξιλέωση σήμαινε τιμωρία και θυσία. Σαν αποτέλεσμα, ο Θεός έπρεπε να αποζημιωθεί για αυτό που Του κλέψαμε. Ήταν σαν να είπε το εγώ στον Δημιουργό: «Δεν θα Σου επιστρέψω αυτό που Σου πήρα, αλλά θα Σε πληρώσω γι' αυτό.» Σίγουρα αυτό είναι το πώς, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, ερμηνεύθηκε από τους μαθητές και σχεδόν από όλους τους μετέπειτα θεολόγους, το σχέδιο του Βιβλικού Θεού για τον επανορθωτικό θάνατο του Ιησού – μια πράξη αντιπροσωπευτικής σωτηρίας του κόσμου. Αυτό που πραγματικά εξιλώνει για την αμαρτία (δηλ. διορθώνει την λανθασμένη πίστη σ' αυτήν), για να το πω διαφορετικά, είναι απλά η αναγνώριση ότι ήταν μια ψευδαίσθηση. Η αμαρτία ποτέ δεν συνέβη πραγματικά επειδή το αποτέλεσμα της αμαρτίας είναι πάντα ο διαχωρισμός, ο οποίος είναι αδύνατος. Και όπως μας διδάσκει ο Ιησούς πιο κάτω στο κείμενο, εάν κάτι δεν έχει αποτέλεσμα δεν μπορεί να

είναι αιτία:

Χωρίς αιτία δεν μπορούν να υπάρξουν αποτελέσματα, και επίσης χωρίς αποτελέσματα δεν υπάρχει αιτία. Μια αιτία καθίσταται αιτία λόγω των αποτελεσμάτων της. (Τ-28.ΙΙ.1:1-2)

Η αμαρτία μη έχοντας **πραγματικά** αποτελέσματα, δεν μπορεί να είναι αιτία. Η ακύρωση των ιδιαίτερων σχέσεων μας με το να ενωθούμε με τον Ιησού στην συγχώρεση εξιλεώνει, ή διορθώνει τις αμαρτίες που αντιλαμβανόμαστε. Αυτή η διαδικασία αντανάκλα την αρχή της Εξιλέωσης ότι δεν είμαστε διαχωρισμένοι ο ένας από τον άλλον επειδή οι νόες μας παραμένουν ενωμένοι, ανεξάρτητα από τις επιθετικές σκέψεις του εγώ. Έτσι η πίστη στην αμαρτία ακυρώνεται και οι νόες μας θεραπεύονται.

Αλλά μπορείς να ζεις για να δείχνεις ότι δεν είναι πραγματικός.

Αυτό που εννοείται εδώ είναι ότι η αμαρτία δεν είναι πραγματική. Προηγουμένως στο κείμενο ο Ιησούς λέει:

Μην διδάξεις ότι πέθανα μάταια. Αντίθετα, δίδαξε ότι δεν πέθανα δείχνοντας ότι ζω μέσα σου. (Τ-11.Ⅵ.7:3-4)

Μπορούμε να δείξουμε ότι η αμαρτία δεν είναι πραγματική εκδηλώνοντας τις αρχές με τις οποίες ζούσε ο Ιησούς, και τις αρχές που ακόμα μας διδάσκει εδώ στα Μαθήματα Θαυμάτων. Αυτές οι αρχές γίνονται πραγματικές για μας μέσω της συγχώρεσης του ενός για τον άλλον.

Το λάθος του Χριστιανισμού της σύγχυσης της μορφής με το περιεχόμενο εκτείνεται μέσα στην μακρά ιστορία του σεβασμού του για τους μάρτυρες και της καταδίκης των αιρετικών, η οποία μπορεί να πάει πίσω μέχρι την αρχική παρεξήγηση της σταύρωσης και την πίστη στην πραγματικότητα της αμαρτίας. Το εγώ, έτσι, θριαμβεύει επειδή ενισχύεται η ενοχή του καθενός είτε σαν θύμα είτε σαν θύτης. Τους περιλαμβάνει όλους, που είναι ο τελικός σκοπός του εγώ, είτε σαν μάρτυρες είτε σαν διώκτες – με τον μεγαλύτερο μάρτυρα από όλους στο σύστημα του εγώ να είναι βέβαια ο Ιησούς. Ακόμα περισσότερο, η μνήμη του Ιησού έχει χρησιμοποιηθεί από τους Χριστιανούς για να καταδικάζουν ανθρώπους που δεν συμφώνησαν με αυτά που **εκείνοι** είπαν ότι δίδαξε. Ο Ιησούς επομένως έγινε όχι μόνον μεγάλος μάρτυρας αλλά και μεγάλος διώκτης. Από την οπτική πολλών Εβραίων ανθρώπων, για παράδειγμα, ήταν κυριολεκτικά ο Ιησούς που τους δολοφονούσε και τους καταδίκασε μέσα στην ιστορία. Μια Εβραία φίλη με ρώτησε κάποτε πώς εγώ, σαν Εβραίος, μπορούσα να πιστέψω σε έναν Ιησού που δολοφόνησε όλο τον λαό μου. Με κάποιον τρόπο μέσα στον νου της όλα αυτά τα έκανε ο Ιησούς. Επομένως, μπορείς να δεις ότι για τους Χριστιανούς, ο Ιησούς είναι ο μεγάλος μάρτυρας, και σχεδόν για όλους τους υπόλοιπους είναι ένας μεγάλος διώκτης. Και όλο αυτό ενισχύει την πίστη στην πραγματικότητα της αμαρτίας, για την οποία ο θάνατος του Ιησού φαινομενικά γίνεται μάρτυρας, όπως κάνει και η μακριά ιστορία των Χριστιανών μαρτύρων.

Το σώμα όντως εμφανίζεται ως σύμβολο της αμαρτίας όσο πιστεύεις ότι μπορεί να σου δώσει αυτό που θέλεις. Όσο πιστεύεις ότι μπορεί να σου δώσει ευχαρίστηση, θα πιστεύεις και ότι μπορεί να σου φέρει πόνο.

Και στην περίπτωση που διάβασες επιτόλαιο αυτές τις γραμμές και έχασες την σπουδαιότητά τους, επαναλαμβάνονται σχεδόν κατά λέξη αργότερα, κάτω από το δεύτερο εμπόδιο. Το σώμα **φαίνεται** να είναι το σύμβολο της αμαρτίας επειδή η αμαρτία είναι

διαχωρισμός, και το σώμα είναι η ενσωμάτωση αυτής της σκέψης. (W-pl.72.2:1-3) Είναι το σώμα που κατασκευάστηκε για να μας κρατήσει διαχωρισμένους τον έναν από τον άλλον, επειδή τα σώματα έχουν μια αρχή και έχουν ένα τέλος, και αυτή η αρχή και το τέλος είναι ξεχωριστά από των υπολοίπων. «Ο μικρός Κήπος» στο Κεφάλαιο 18 μας δίνει μια σαφή περιγραφή του σκοπού του εγώ για το σώμα:

Τέτοια είναι η παράξενη θέση στην οποία φαίνονται πως βρίσκονται εκείνοι που νομίζουν πως βρίσκονται σε ένα κόσμο κατοικημένο από σώματα. Το κάθε σώμα φαίνεται πως στεγάζει ένα ξεχωριστό νου, μια αποσυνδεδεμένη σκέψη, που ζει μόνη της, με κανένα τρόπο ενωμένη με την Σκέψη από την οποία δημιουργήθηκε. Το κάθε ένα μικροσκοπικό κομματάκι φαίνεται σαν να είναι αυτόρκες, ενώ χρειάζεται κάποιο άλλο για ορισμένες ανάγκες του, αλλά δεν δέχεται με κανένα τρόπο ότι βασίζεται απόλυτα στον Δημιουργό του για τα πάντα· ούτε ότι χρειάζεται το σύνολο για να του δώσει κάποιο νόημα, διότι από μόνο του δεν σημαίνει τίποτα. Ούτε έχει ζωή από μόνο του. (T-18.VIII.5)

Από την στιγμή που πιστεύουμε ότι το σώμα μπορεί να μας δώσει όλα όσα θέλουμε – είτε μιλάμε να μας δώσει αυτό που θέλουμε δολοφονώντας κάποιον άλλον, είτε να μας δώσει αυτό που θέλουμε με το να είναι πηγή ευχαρίστησης – προφανώς το καθιστούμε αληθινό. Αν καταστήσουμε το σώμα αληθινό, τότε λέμε ότι η αμαρτία και ο διαχωρισμός είναι και αυτά πραγματικά, επειδή το σώμα είναι απλά η σκιά της σκέψης της αμαρτίας μέσα στον νου. Και αυτό τελικά πρέπει να σημαίνει ότι ο Θεός δεν είναι πραγματικός, αφού σώμα και πνεύμα είναι ασυμβίβαστα:

Βλέπεις την σάρκα ή αναγνωρίζεις το πνεύμα. Δεν υπάρχει συμβιβασμός ανάμεσά τους. Εάν το ένα είναι πραγματικό το άλλο πρέπει να είναι ψεύτικο, διότι αυτό που είναι πραγματικό αρνείται το αντίθετό του. (T-31.VI.1:1-3)

Επομένως, η πίστη ότι το σώμα είναι η πηγή της απόλαυσης το καθιστά πραγματικό, ενισχύοντας την πίστη στην αμαρτία, με το τελικό αποτέλεσμα να είναι ότι το σώμα θα μας φέρει πόνο. Θυμήσου ότι η αμαρτία οδηγεί στην ενοχή και η ενοχή οδηγεί στον φόβο της τιμωρίας, που είναι πόνος. Έτσι επαναλαμβάνω, αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό απόσπασμα.

Το να νομίζεις ότι θα μπορούσες να είσαι ικανοποιημένος και χαρούμενος με τόσα λίγα (με το σώμα) σημαίνει ότι βλέπεις τον εαυτό σου, και το να περιορίζεις την ευτυχία που θα μπορούσες να έχεις καλεί τον πόνο να συμπληρώσει τα φτωχικά σου αποθέματα και να ολοκληρώσει την ζωή σου.

Έτσι, αυτό που θα μας έβαζε να κάνουμε το εγώ είναι να ταυτιστούμε με το σώμα. Προηγουμένως το κείμενο αντιπαραθέτει την μικρότητα του εγώ με το μεγαλείο και τη δόξα της αληθινής μας Ταυτότητας, που είναι πνεύμα:

Μην ικανοποιείσαι με την μικρότητα. Παρά βεβαιώσου ότι καταλαβαίνεις τι είναι η μικρότητα, και γιατί ποτέ δεν θα μπορούσες να είσαι ικανοποιημένος με αυτή. Η μικρότητα είναι η δική σου προσφορά προς τον εαυτό σου. Την προσφέρεις στην θέση του μεγαλείου, και την δέχεσαι. Τα πάντα σε αυτό τον κόσμο είναι μικρά διότι είναι ένας κόσμος φτιαγμένος από μικρότητα, με την παράξενη πίστη ότι η μικρότητα μπορεί να σε ικανοποιήσει. Όταν αγωνίζεσαι για οτιδήποτε σε αυτόν τον κόσμο με την πίστη ότι θα σου φέρει ειρήνη, τότε

υποτιμάς τον εαυτό σου και τον κάνεις τυφλό στη δόξα. Η μικρότητα και η δόξα είναι οι επιλογές για τις οποίες μπορείς να αγωνιστείς και να επταγρυπνήσεις. Πάντα θα διαλέγεις την μία εις βάρος της άλλης. (Τ-15.III.1)

Ο Ιησούς μιλάει συγκεκριμένα για την μικρότητα του σώματος και θα δούμε ότι στο επόμενο εμπόδιο συζητάει πώς το σώμα είναι κυριολεκτικά η κενότητα του εγώ. Επομένως, όταν επιλέγουμε να είμαστε ικανοποιημένοι με κάτι που είναι τόσο μικρό, όσο είναι το σώμα, πρέπει να πληγώνουμε τους εαυτούς μας επειδή αποκλείουμε την μόνη πηγή ευτυχίας στον κόσμο, η οποία είναι ο Θεός. Επιπλέον, το εγώ διδάσκει ότι αυτή η μικρότητα, το τίποτα του σώματος, θα κάνει τις ζωές μας πλήρεις. Η ενότητα στο κείμενο πάνω στις ιδιαίτερες σχέσεις, «Η Επιλογή της Ολοκλήρωσης» (Τ-16.V), εξηγεί το ίδιο πράγμα. Αυτή είναι η ιδιαιτερότητα: Μπορώ να είμαι πλήρης παίρνοντας κάτι από σένα και φέρνοντάς το μέσα μου. Αυτή η προειδοποίηση αντανακλάται αργότερα στο κείμενο όταν ο Ιησούς λέει:

Εδώ (στον κόσμο) ο Υιός του Θεού δεν ζητά πάρα πολλά, αλλά υπερβολικά λίγα. Θα θυσίαζε την ταυτότητά του με τα πάντα, για να βρει έναν μικρό δικό του θησαυρό. Και αυτό δεν μπορεί να το κάνει χωρίς μια αίσθηση απομόνωσης, απώλειας και μοναξιάς. (Τ-26.VII.11:7-9)

Αυτό που αληθινά λείπει (ή είναι ανολοκλήρωτο) μέσα μας είναι η Αγάπη του Θεού την οποίαν εξορίσαμε από τους νόες μας όταν αρχίσαμε τα όνειρα του διαχωρισμού. Ο συμβιβασμός με οτιδήποτε λιγότερο από αυτήν την Αγάπη για να γίνουμε πλήρεις, σημαίνει απλά να μικρύνουμε τον εαυτό μας.

Αυτή είναι η ολοκλήρωση έτσι όπως την βλέπει το εγώ. Διότι η ενοχή τρυπώνει εκεί όπου η ευτυχία έχει απομακρυνθεί, και την αντικαθιστά.

Η λέξη «υποκαθιστά» είναι μια από τις κόκκινες σημαίες στα Μαθήματα Θαυμάτων που πάντα αναφέρεται στις ιδιαίτερες σχέσεις, οι οποίες ορίζονται σαν το υποκατάστατο του Θεού για το εγώ (Τ-18.I; Τ-24.I). Όπου απομακρύνεται η ευτυχία, από την απόφαση του Υιού να είναι διαχωρισμένος και εξατομικευμένος, η ενοχή αναπόφευκτα «γλιστράει» μέσα και την αντικαθιστά. Η παραβολή «Η Επιστροφή των Πονηρών Πνευμάτων» στο κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο (κατά Ματθαίον 12:43-45) μεταφέρει την ίδια ιδέα: Εάν απομακρύνεις τα πονηρά πνεύματα από το σπίτι σου και δεν τα αντικαταστήσεις με την αγάπη, επομένως αφήνοντας το σπίτι σου άδειο, τα πονηρά πνεύματα θα επιστρέψουν επταπλάσια. Το «επτά» είναι το σύμβολο του Ιουδαϊσμού για την τελειότητα, που σημαίνει ότι θα αποκτήσεις έναν άπειρο αριθμό πονηρών πνευμάτων· και αυτό μπορεί να γίνει κατανοητό ψυχολογικά σαν την ενοχή. Έτσι, όταν απομακρύνουμε την αγάπη ή την ευτυχία από το σπίτι μας, δηλ. από τον νου μας, αφήνουμε ένα κενό. Και η απομάκρυνση της αγάπης και της ευτυχίας αναπόφευκτα φέρνει ενοχή, η οποία τότε γίνεται το υποκατάστατο του εγώ για την σωτηρία. Είναι η ενοχή που κυριολεκτικά σώζει την ατομικότητα του εγώ από την Εξιλέωση του Αγίου Πνεύματος, και ολοκληρώνει το σύστημα σκέψης του του μίσους, του πόνου και τελικά του θανάτου.

Η κοινωνία είναι ένα άλλο είδος ολοκλήρωσης, το οποίο πηγαίνει πέρα από την ενοχή, διότι πηγαίνει πέρα από το σώμα.

Και αυτή επίσης είναι μια ευφυής αναφορά στην κατανόηση της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας για την κοινωνία. Σε αντίθεση με την μορφή του Ιησού στην βίβλο, ο Ιησούς στα Μαθήματα Θαυμάτων μας διδάσκει ότι η κοινωνία δεν έχει καμία απολύτως σχέση με το

σώμα, το οποίο είναι το μεγάλο σύμβολο του εγώ για τον διαχωρισμό. Ο Ιησούς δεν θυσιάσε το σώμα του για μας· δεν μοιράζεται το σώμα ή το αίμα του με μας. Μοιράζει **μόνον** την αγάπη του, και αυτή η αγάπη είναι του νου. Επί πλέον, αφού οι νόες είναι ενωμένοι, η αγάπη του αγκαλιάζει όλους τους ανθρώπους. Αυτό είναι το πραγματικό νόημα της κοινωνίας, όπως έχουμε πει, και αυτή η γνήσια κοινωνία πραγματικά μας ολοκληρώνει, επειδή από την πληρότητα στον νου μου μπορώ τώρα να αγκαλιάσω την πληρότητα μέσα σου. Δεν γίνομαι ολόκληρος μέσω της **ένωσης** μου με το σώμα σου, επειδή εκείνο εκφράζει απλά την ιδιαιτερότητα, το υποκατάστατο για την ολοκλήρωση του Χριστού. «Γίνομαι» ολόκληρος **συγχωρώντας** το σώμα σου που είχε γίνει σύμβολο ιδιαιτερότητας (ή διαχωρισμού). Συγχωρώντας σε, συγχωρώ και τον εαυτό μου, θεραπεύοντας τον νου μου και αποκαθιστώντας σ' αυτόν την επίγνωση της δικής μου πληρότητας και ολοκλήρωσης ως Χριστός.

Κάτω από το φως όσων ειπώθηκαν για το πώς η κοινωνία και η Θεία Ευχαριστία εννοούνται στα Μαθήματα, φαίνεται προφανές ότι θα υπάρξουν σημαντικές δυσκολίες για αυτούς που εργάζονται με τα Μαθήματα και είναι ακόμα πιστοί και ενεργοί καθολικοί. Ο Καθολικισμός διδάσκει ότι μέσω της διαδικασίας της μετουσίωσης, το σώμα και το αίμα του Ιησού, είναι πραγματικά παρόντα στην Θεία Ευχαριστία. Οι Καθολικοί, επομένως, που εφαρμόζουν τα Μαθήματα Θαυμάτων και ακολουθούν το σύστημα σκέψης τους, θα πρέπει να θεωρήσουν την Θεία Ευχαριστία με τον τρόπο που το κάνουν πολλοί Προτεστάντες: σαν ένα σύμβολο ένωσης όχι μόνον με τον Ιησού, αλλά με όλους τους ανθρώπους. Θα πρέπει να είναι μια εμπειρία που ενώνει τους πάντες, είτε είναι Καθολικοί είτε όχι, είτε «αμαρτωλοί» είτε όχι, αφού η αγάπη δεν εξαρτάται από το τί ένα άλλο πρόσωπο κάνει ή πιστεύει. Με άλλα λόγια, οι Καθολικοί θα πρέπει να είναι **καθολικοί** με την μη-θρησκευτική έννοια της λέξης: παγκόσμιοι, συμπεριλαμβάνοντας όλους και μη αποκλείοντας κανέναν. Πάνω από όλα, η εμπειρία της κοινωνίας δεν θα μπορούσε να σημαίνει ότι ο Ιησούς ενώνεται μέσα στην Θεία Ευχαριστία με κάποιον **ιδιαιτέρο** τρόπο. Το Καθολικό δόγμα, φαίνεται καθαρά, δεν θα μπορούσε να διατηρηθεί συγχρόνως με το σύστημα σκέψης των Μαθημάτων Θαυμάτων. Δεν υπάρχει τρόπος να συμβιβαστεί με τα Μαθήματα μια πίστη ότι κάποιο μέρος του σώματος ή ο φυσικός κόσμος είναι ιερό ή καθγιασμένο, ή έχει αξία αυτό καθ' αυτό. Τέτοια πίστη θα ήταν ένα παράδειγμα του πρώτου νόμου του χάους του εγώ – ότι υπάρχει μια ιεραρχία ψευδαισθήσεων (T-23.II.2:3). Η μετατόπιση από την αξία που ενυπάρχει στο καθγιασμένο ή ιερό αντικείμενο στον **σκοπό** που δίνεται στην εμπειρία που σχετίζεται με αυτό, όμως, είναι κάτι εντελώς διαφορετικό. Αυτός ο σκοπός θα μπορούσε πάντα να είναι η ένωση και η αγάπη. Αλλά η πίστη ότι υπάρχει κάτι έμφυτα ιερό σε κάποιο αντικείμενο, μέρος, ή πράγμα μέσα στον κόσμο της μορφής, συμπεριλαμβανομένου κάποιου ιδιαίτερου προσώπου, είναι ασυμβίβαστη με τα Μαθήματα Θαυμάτων. Τα Μαθήματα πάντα μετακινούν τους μαθητές τους πέρα από το σώμα και την μορφή στο υποκείμενο περιεχόμενο του νου.

Ένα τελευταίο σημείο πάνω σ' αυτήν την ενότητα. Η ιδέα ότι η επιλογή του τί πρόκειται να αντιληφθούμε στον κόσμο είναι δική μας περιέχει την μοναδική ελπίδα για την ειρήνη. Όσο συνεχίζουμε να αντιλαμβανόμαστε εχθρούς, στην Κίνα, στην Κεντρική Αμερική, στο Ιράκ, ή οπουδήποτε αλλού, ή να αντιλαμβανόμαστε φόβο σε οποιαδήποτε μορφή, δεν υπάρχει ελπίδα να τελειώσει η σύγκρουση ανάμεσα στα έθνη. Η ειρήνη μπορεί να έρθει μόνον όταν μεμονωμένοι άνθρωποι αλλάξουν τον τρόπο που αντιλαμβάνονται αυτόν τον κόσμο και αναλάβουν την ευθύνη για αυτό που αντιλαμβάνονται.

Η ενότητα που ονομάζεται «Η Ευθύνη της Όρασης» (T-21.II), η οποία ακολουθεί αργότερα στο κείμενο, ασχολείται με αυτό το θέμα της αποδοχής της πλήρους ευθύνης για αυτό που αντιλαμβανόμαστε. Αυτή η εστίαση είναι η μεγάλη συνεισφορά των Μαθημάτων Θαυμάτων για την επίτευξη της παγκόσμιας ειρήνης. Η αποδόμηση του κόσμου του φόβου δεν μπορεί να επιτευχθεί απλά μέσα από την απαγόρευση των πυρηνικών όπλων, επειδή

το μόνο που θα συνέβαινε είναι ότι θα εμφανίζονταν άλλα όπλα να πάρουν την θέση τους. Αυτό θα βοηθούσε σίγουρα για αρχή, αλλά η πραγματική αλλαγή, επαναλαμβάνω, δεν γίνεται στον κόσμο (το δεξί μέρος του σχεδιαγράμματος Α). Η μόνη ελπίδα να αποδομηθεί ο φόβος που υπάρχει στον κόσμο βρίσκεται στους νέες των ανθρώπων που κατασκευάζουν αυτόν τον κόσμο του φόβου (το αριστερό μέρος του Σχεδιαγράμματος) – αυτό είναι το μόνο μέρος στο οποίο μια σημαντική αλλαγή μπορεί να συμβεί. Αυτό είναι κάτι στο οποίο θα επανέλθουμε ξανά και ξανά πάλι καθώς μελετάμε αυτές τις διαφορετικές ενότητες. Αλλά, για να το πω άλλη μια φορά, αυτή η εστίαση στην δύναμη του νου να αλλάξει είναι το σημαντικό δώρο που προσφέρουν τ

α Μαθήματα Θαυμάτων στον κόσμο. Η αληθινή ειρήνη είναι αναπόφευκτη όταν οι νέες των ανθρώπων θεραπευθούν από την επένδυσή τους στην ατομικότητα και τον διαχωρισμό, και από την πίστη τους στην πραγματικότητα της ενοχής.

ΜΕΡΟΣ II

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΜΠΟΔΙΟ

Κεφάλαιο Πέντε

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΜΠΟΔΙΟ: Η ΠΙΣΤΗ ΟΤΙ ΤΟ ΣΩΜΑ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΓΙΑ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ

Για να συνοψίσουμε, το πρώτο εμπόδιο προς την ειρήνη ασχολήθηκε με τα παράπονά μας και τους τρόπους με τους οποίους επιτιθέμεθα ο ένας στον άλλον. Συζητήσαμε αυτό το εμπόδιο κάτω από το φως της στρατηγικής του εγώ για την προστασία της πίστης του στην αμαρτία προβάλλοντάς την έξω και κατηγορώντας άλλους για αυτό που μυστικά εμείς κατηγορούμε τους εαυτούς μας ότι κάνουμε. Όπως λέει το βιβλίο Ασκήσεων:

Όταν αισθάνεσαι ότι μπαίνεις στον πειρασμό να κατηγορήσεις κάποιον για αμαρτία σε οποιαδήποτε μορφή, μην επιτρέπεις στον νου σου να παραμένει σε αυτό που νομίζεις ότι έκανε, διότι αυτό είναι αυταπάτη. Αντίθετα ρώτα, «Θα κατηγορούσα τον εαυτό μου ότι έκανα αυτό;» (W-pl.134.9:2-3)

Επιπλέον, η έννοια της επίθεσης μέσα σ' αυτήν την στρατηγική του εγώ είναι ότι η διατήρηση παραπόνων είναι άμυνα ενάντια στην αμαρτία. Αυτό με την σειρά του είναι η άμυνα του εγώ ενάντια στην αλλαγή του νου του Υιού, ενισχύοντας την απουσία του νου του, και εμποδίζοντάς τον να επιλέξει **ενάντια** στο σύστημα σκέψης του εγώ της ατομικότητας και ιδιαιτερότητας.

Το δεύτερο εμπόδιο ασχολείται με την αξία του σώματος μέσα στο σύστημα του εγώ, ειδικά με την αξία του πόνου. Θυμηθείτε ότι ο στόχος του εγώ είναι να διατηρήσει το σώμα πραγματικό, επειδή αν το σώμα είναι πραγματικό τότε το εγώ είναι πραγματικό, και ο Θεός δεν είναι. Έτσι, η επένδυση του εγώ είναι στο να δούμε ότι η πηγή του πόνου βρίσκεται μέσα στο σώμα, **όχι** στον νου. Δεν βρίσκουμε πιο σαφή και πιο περιεκτική δήλωση για τον ρόλο που παίζει ο πόνος στο σύστημα σκέψης του εγώ της άρνησης του Θεού, από αυτήν στο Μάθημα 190, «Επιλέγω την χαρά του Θεού αντί για τον πόνο»:

*Ο πόνος είναι μια ένδειξη ότι οι ψευδαισθήσεις βασιλεύουν στην θέση της αλήθειας. Δείχνει ότι Θεός είναι απορριπτέος, συγχέεται με τον φόβο, γίνεται αντιληπτός σαν τρελός και βλέπεται σαν προδότης του Εαυτού Του. **Εάν ο Θεός είναι πραγματικός, δεν υπάρχει πόνος. Εάν ο πόνος είναι πραγματικός, δεν υπάρχει Θεός.** Γιατί η εκδίκηση δεν είναι μέρος της αγάπης. Και ο φόβος, απαρνούμενος την αγάπη και χρησιμοποιώντας τον πόνο για να αποδείξει ότι ο Θεός είναι νεκρός, αποδεικνύει ότι ο θάνατος έχει νικήσει την ζωή. Το σώμα είναι ο Υιός του Θεού, φθαρτός στον θάνατο, τόσο θνητός όσο και ο Πατέρας που αυτός έχει σκοτώσει. (W-pl.190.3)*

Επίσης θα βρούμε κάτω από το δεύτερο εμπόδιο πρόσθετο υλικό που έχει σχέση με τον τρόπο που ο Χριστιανισμός είδε τον Ιησού – δηλ. την πίστη στην θυσία, η οποία είναι η

πραγματική πηγή του πόνου.

Είπαμε ότι η ειρήνη πρέπει πρώτα να υπερβεί το εμπόδιο της επιθυμίας σου να απαλλαγείς από αυτήν. Όπου η έλξη της ενοχής κρατά την εξουσία, η ειρήνη δεν είναι επιθυμητή.

Αυτή η επιθυμία να απαλλαγείς από την ειρήνη, εκφράζεται με την επιθυμία να επιτεθείς, η οποία είναι αυτή που ενισχύει την ενοχή. Επιπλέον, είναι πάντα το ένα ή το άλλο, με τίποτα ανάμεσα: ειρήνη και ενοχή –μαζί με αγάπη και φόβο, όπως έχουμε δει – είναι ασυμβίβαστες καταστάσεις.

Το δεύτερο εμπόδιο που πρέπει να προσπεράσει η ειρήνη, που έχει στενή σχέση με το προηγούμενο, είναι η πίστη ότι το σώμα είναι πολύτιμο γι αυτό που προσφέρει. Διότι εδώ η έλξη της ενοχής εκδηλώνεται στο σώμα, και την βλέπεις σε αυτό.

Τον περισσότερο χρόνο νομίζουμε ότι το σώμα μας προσφέρει ευχαρίστηση, αλλά Τα Μαθήματα Θαυμάτων μας διδάσκουν ότι το δώρο του είναι στην πραγματικότητα ο πόνος. Ευχαρίστηση και πόνος είναι αντίθετες όψεις του ίδιου νομίσματος επειδή και τα δύο χρησιμεύουν στο να κάνουν το σώμα πραγματικό, αφού **βιώνονται** μέσα στο σώμα. Εάν το σώμα είναι πραγματικό, τότε η σκέψη που το κατασκεύασε – ο διαχωρισμός από τον Θεό – πρέπει επίσης να είναι πραγματική. Αλλά εάν ο διαχωρισμός είναι πραγματικός τότε το ίδιο είναι και η αμαρτία, και έτσι η ενοχή γίνεται πραγματική. Όμως, το σώμα είναι η σκιά της ενοχής (T-18.IX.4), και έτσι η σκέψη της ενοχής στον νου θα εκδηλωθεί αναπόφευκτα στο σώμα με αισθήματα αυτό-μίσους ή μίσους για άλλους που «αξιζουν» να είναι ένοχοι εξαιτίας των αμαρτιών τους.

Αυτή είναι η αξία που νομίζεις ότι η ειρήνη θα λήστευε από σένα. Αυτό είναι που πιστεύεις ότι θα σου αφαιρούσε και θα σε άφηνε άστεγο. Και είναι αυτό για το οποίο θα αρνιόσουν ένα σπίτι στην ειρήνη.

Εάν επιλέξουμε ειρήνη, τότε επιλέγουμε ενάντια στο σώμα και στην ενοχή, και αυτό προφανώς σημαίνει ότι επιλέγουμε ενάντια στον πόνο. Το εγώ μας διδάσκει ότι το σώμα είναι το σπίτι μας, και έτσι είτε έχουμε το σπίτι του εγώ είτε το σπίτι της ειρήνης. Δεν μπορούμε να έχουμε και τα δύο. Επιπλέον, η ειρήνη θέτει μια μεγάλη απειλή για το σύστημα του εγώ. Στην παρουσία της δεν μπορεί να υπάρχει καμιά ενοχή, και χωρίς ενοχή το εγώ είναι ευάλωτο σε «επίθεση» του επιλογέα εναντίον αυτού και της ατομικότητάς του. Ολόκληρο το αμυντικό του σύστημα θα κατέρρεε, αφήνοντας την ψευδαισθητική ύπαρξη του εγώ απροστάτευτη απέναντι στην αλήθεια. Και αυτό, επαναλαμβάνω, είναι ο πραγματικός φόβος του εγώ. Επομένως, η αξία του σώματος έγκειται στο ότι προσφέρει στο εγώ ένα φαινομενικά ασφαλές και σίγουρο σπίτι για το σύστημα σκέψης του, μια άμυνα η οποία εκτοπίζει την ειρήνη του Αγίου Πνεύματος και την Αγάπη του Θεού, αφήνοντας μόνο διαχωρισμό και ενοχή σαν ταυτότητά μας.

Αυτή η «θυσία» αισθάνεσαι ότι είναι πολύ μεγάλη για να την κάνεις, ότι σου ζητείται κάτι υπερβολικό. Είναι θυσία, ή απελευθέρωση;

Ο Ιησούς μας λέει στα Μαθήματα Θαυμάτων ότι η παραίτησή μας από την πίστη στην πραγματικότητα του σώματος και του πόνου είναι απελευθέρωση. Αυτή είναι η «θυσία», αυτό από την οποία νιώθουμε ότι θα έπρεπε να παραιτηθούμε εάν επιλέγαμε την ειρήνη, διότι το εγώ θα μας έκανε να πιστέψουμε ότι θα χάναμε κάτι πολύτιμο. Η κύρια ιδέα σε

αυτήν την ενότητα είναι ότι «το σώμα είναι πολύτιμο για αυτό που προσφέρει». Αν παραιτείσαι από κάτι που είναι πολύτιμο, τότε πρόκειται να πιστέψεις ότι θυσιάζεις κάτι. Αλλά στην αλήθεια δεν παραιτούμαστε πραγματικά από τίποτα, αφού αυτό είναι στην πραγματικότητα όλο το σύστημα σκέψης του εγώ. Γι' αυτό στο επόμενο κεφάλαιο του κειμένου ο Ιησούς λέει:

Αυτά τα μαθήματα δεν απαιτούν σχεδόν τίποτα από εσένα. Είναι αδύνατον να φανταστείς κάποια που ζητάνε τόσα λίγα, ή που θα μπορούσαν να προσφέρουν περισσότερα. (Τ-20.VII.1:7-8)

Φυσικά, μια δήλωση σαν κι αυτήν δεν έχει νόημα από την οπτική του κόσμου, για τον οποίο η ζωή του σώματος είναι ιερή. Όμως, από την πλεονεκτική θέση του Ιησού – έξω από τον χώρο και τον χρόνο – η πίστη ότι το σώμα είναι πολύτιμο για αυτό που προσφέρει – τίποτα απολύτως – είναι αυτή που είναι αληθινά παράλογη. Πράγματι, ο μόνος σκοπός του Ιησού μέσω των Μαθημάτων του είναι να μας φέρει στο ίδιο σημείο που είναι εκείνος, έτσι ώστε να μοιραζόμαστε την όρασή του για το τί είναι πολύτιμο και τί είναι άνευ αξίας (W-pl.133). Και έτσι όταν τελικά διασχίσουμε τη γέφυρα προς τον αληθινό κόσμο και τα μάτια μας έχουν ανοίξει στην αλήθεια, «θα σκεφθούμε, με χαρούμενη έκπληξη, ότι για όλα αυτά δεν παραιτηθήκαμε από **τίποτα!**» (Τ-16.VI.11:4).

Τι σου έχει δώσει το σώμα πραγματικά που να δικαιολογεί την παράξενη πίστη σου ότι η σωτηρία βρίσκεται σε αυτό; Δεν βλέπεις ότι αυτό είναι η πίστη στον θάνατο; Εδώ βρίσκεται το επίκεντρο της αντίληψης της Εξιλέωσης ως φόβος. Εδώ είναι η πηγή της ιδέας ότι η αγάπη είναι φόβος.

Τα δώρα που μας προσφέρει το σώμα είναι απλά διαφορετικοί τρόποι έκφρασης του υπέρτατου δώρου του, το οποίο είναι ο θάνατος. Στην ιστορία του Αδάμ και της Εύας, οι δύο «αμαρτωλοί» τιμωρημένοι από τον Θεό για την ανυπακοή τους σ' Αυτόν ο Θεός τους λέει ότι θα πεθάνουν (Γεν.3:19). Αυτή ήταν η βάση της συχνά αναφερόμενης δήλωσης του Αγίου Παύλου – στα Μαθήματα Θαυμάτων (Τ-10.V.1:5) και αλλού - ότι «ο μισθός της αμαρτίας είναι ο θάνατος» (προς Ρωμαίους 6:23). Έτσι οτιδήποτε κάνουμε, πιστεύουμε, αναζητούμε ή επιχειρούμε να αποφύγουμε, είναι πραγματικά μια έκφραση της πίστης μας ότι το σώμα είναι πραγματικό. Αυτό σημαίνει ότι κάνουμε επίσης και τον θάνατο πραγματικό, επειδή όλα τα σώματα πρέπει τελικώς να πεθάνουν.

Αυτό το θέμα περιγράφεται στην ενότητα «Οι Δύο Εικόνες» στο Κεφάλαιο 17, που ασχολείται συγκεκριμένα με τις ιδιαίτερες σχέσεις. Τα δώρα του εγώ, ή η εικόνα, τοποθετείται σε μια σκαλιστή κορνίζα. Αυτή η κορνίζα – η ιδιαίτερη σχέση – έχει σαν σκοπό της να κρύψει την εικόνα της του θανάτου, ο οποίος **είναι** το δώρο της. Επειδή πιστεύουμε ότι το σώμα είναι πραγματικό και πιστεύουμε ότι η σωτηρία βρίσκεται στο σώμα, πρέπει επίσης να πιστεύουμε ότι η σωτηρία βρίσκεται στον θάνατο – το ένα ή το άλλο· σκότωσε ή θα σκοτωθείς. Αυτό πάλι είναι το θεμέλιο της περιέργης πίστης ότι η εξιλέωση για τις αμαρτίες μας έρχεται μέσα από φόνο. Και αφού πιστεύουμε ότι πρέπει να εξιλεωθούμε για την αμαρτία ότι στραφήκαμε ενάντια στον Θεό και Του επιτεθήκαμε, πιστεύουμε τότε ότι ο Θεός θα μας τιμωρήσει μέσω φόνου. Τελικά, αφού ο Θεός είναι Αγάπη, τότε εμείς κατασκευάζουμε τον Θεό και την Αγάπη του τρομακτικούς, και έτσι επιστρέφουμε πάλι στην προηγούμενη δήλωση: «Η έλξη της ενοχής παράγει φόβο για την αγάπη» (Τ-19.IV-A.10-1).

Σε πολλά σημεία στα Μαθήματα Θαυμάτων, ο Ιησούς περιγράφει την δυναμική του εγώ προβολής των δικών του φονικών και εκδικητικών ιδιοτήτων στον Θεό, πράγμα που ίσως δεν δηλώνεται πουθενά πιο καθαρά από ότι στο Μάθημα 170, «Δεν υπάρχει ασπλαχνία στον Θεό και καθόλου σε μένα», όπου συζητάει την ακολουθία των αμυνών στο

οπλοστάσιο του εγώ, καταλήγοντας στις ακόλουθες προβολές:

Κατόπιν, οι ιδιότητες της αγάπης αποδίδονται στον «εχθρό» της. Γιατί ο φόβος γίνεται η ασφάλεια σου και ο προστάτης της ειρήνης σου στον οποίο στρέφεται για παρηγοριά και διαφυγή από τις αμφιβολίες για τη δύναμή σου και για ελπίδα ανάπαυσης σε δίχως όνειρα γαλήνη. Και καθώς η αγάπη απογυμνώνεται από ό,τι ανήκει σ' αυτήν και μόνο σ' αυτήν, προικίζεται με τα από χαρακτηριστικά του φόβου. Γιατί η αγάπη θα σου ζητούσε να παραιτηθείς κάθε άμυνα σαν κάτι απλά ανόητο. Και τα όπλα σου πράγματι θα θρυμματίζονταν σε σκόνη. Γιατί τέτοια είναι. Με την αγάπη σαν εχθρό, η σκληρότητα πρέπει να γίνει θεός. Και οι θεοί απαιτούν από εκείνους που τους λατρεύουν να υπακούν τις προσταγές τους και να αρνούνται να τις αμφισβητήσουν. Άγρια τιμωρία απονέμεται αμείλικτα σε εκείνους που ρωτούν αν οι απαιτήσεις τους είναι συνετές ή έστω λογικές. Είναι οι εχθροί αυτών των θεών που είναι παράλογοι και παρανοϊκοί, ενώ οι ίδιοι είναι πάντοτε ευσπλαχνικοί και δίκαιοι. (W-pl.170.5-6)

Οι αγγελιαφόροι του Αγίου Πνεύματος αποστέλλονται πολύ πιο πέρα από το σώμα, καλώντας το νου να ενωθεί σε ιερή κοινωνία και να είναι γαλήνιος. Αυτό είναι το μήνυμα που τους έδωσα για σένα.

Αφού Αυτό είναι μόνον στον νου μας, το Άγιο Πνεύμα μετατοπίζει την προσοχή μας πέρα από το σώμα, στον νου. Εκεί είναι που βρίσκεται το πρόβλημα, και επομένως εκεί είναι και η απάντηση. Στην Επανάληψη του Μαθήματος 90, ο Ιησούς μας βάζει να λέμε το ακόλουθο: «Δεν συνειδητοποιώ ακόμα ότι ο Θεός έχει τοποθετήσει την απάντηση μαζί με το πρόβλημα» (W-pl.90.3:5). Η «απάντηση» βέβαια είναι το Άγιο Πνεύμα, και το πρόβλημα είναι η πεποίθηση του νου ότι ο διαχωρισμός από τον Θεό είναι πραγματικός. Επομένως, δεν θα είχε νόημα να βάζει την λύση εκεί όπου **δεν** είναι το πρόβλημα. Και έτσι το Άγιο Πνεύμα περιγράφεται στα Μαθήματα Θαυμάτων σαν να είναι το κάλεσμα στον νου μας να ξυπνήσει από το εφιαλτικό όνειρο του εγώ. Μας καλεί να ενωθούμε μαζί Του εκεί όπου Αυτό είναι – στον νου μας – για να μπορέσουμε να δεχθούμε την διόρθωσή Του για την λανθασμένη μας επιλογή.

Για να τονίσουμε αυτό το σημείο πάλι, αυτή η ένωση με το Άγιο Πνεύμα ή τον Ιησού στον νου μας είναι το νόημα της κοινωνίας. Η κοινωνία είναι αδύνατη στο σώμα, γιατί το σώμα κατασκευάστηκε για να μας κρατάει διαχωρισμένους, ακριβώς όπως κατασκευάστηκε για να περιορίζει την αγάπη (T-18.VIII.1:1-4). Η κοινωνία, επομένως, αντανakλά αυτήν την «μεγαλύτερη ένωση» με το Άγιο Πνεύμα – στον νου μας: η αγάπη ενώνεται με τον εαυτό της – αυτό γράφει ο Ιησούς στο Κεφάλαιο 28:

Το Άγιο Πνεύμα βρίσκεται και στους δύο νόες (του αδελφού σου και του δικού σου), και είναι Ένα επειδή δεν υπάρχει κενό που να διαχωρίζει την Ενότητά Του από τον Εαυτό της. Το κενό ανάμεσα στα σώματά σας δεν έχει σημασία, διότι ό,τι είναι ενωμένο σ' Αυτόν είναι πάντοτε ένα (T-28.IV.7:1-2).

Έτσι ο Ιησούς μας κάνει σαφές εδώ ότι δεν έδωσε το μήνυμα της ένωσης με το σώμα του, που αναφέρεται στην Καινή Διαθήκη ότι το έδωσε στους μαθητές του. (δηλ. κατά Ματθαίο (26:26-28).

Είναι μόνο οι αγγελιαφόροι του φόβου που βλέπουν το σώμα, διότι ψάχνουν για ό,τι μπορεί να υποφέρει. Είναι θυσία να απομακρυνθείς από ό,τι μπορεί

να υποφέρει; Το Άγιο Πνεύμα δεν απαιτεί να θυσιάσεις την ελπίδα για την ευχαρίστηση του σώματος· αυτό δεν έχει ελπίδα ευχαρίστησης.

Επαναλαμβάνω, η βασική διδασκαλία του Ιησού στα Μαθήματα Θαυμάτων σχετικά με την σταύρωση είναι ότι δεν υπέφερε. Έτσι μας έδωσε το μήνυμα να ενωθούμε σε κοινωνία στο επίπεδο του νου. Ο πόνος είναι πιθανός μόνον όπου υπάρχει πίστη στην ενοχή, και επομένως ανάγκη να προβάλεις την ευθύνη του επιλογέα για την πίστη του στο σώμα. Δεν έχει διαφορά από την άποψη του εγώ αν η προβολή γίνει στο σώμα κάποιου άλλου – ενώ επιτιθέμεθα σ' αυτό το πρόσωπο για την δική μας αμαρτία, που τώρα την αντιλαμβανόμαστε εκεί – ή αν η προβολή γίνει στο δικό μας, στο οποίο βιώνουμε πόνο, φυσικό ή νοητικό. Σε κάθε περίπτωση, η αληθινή πηγή του πόνου μας – η απόφαση του νου να είμαστε ιδιαίτεροι – καλύπτεται και προστατεύεται.

Επιπλέον, μας προειδοποιεί να μην αναζητούμε την ευχαρίστηση σε οτιδήποτε στον κόσμο. Πολύ αργότερα στο κείμενο υπάρχει μια ενότητα με τίτλο «Μην Ψάχνεις Έξω Από τον Εαυτό σου», η οποία μας ζητάει να μην ψάχνουμε έξω – δηλ. στο σώμα – για όποιο είδωλο, οποιαδήποτε ιδιαίτερη σχέση που πιστεύουμε ότι μπορεί να μας δώσει ευχαρίστηση:

*Όποτε προσπαθείς να φθάσεις σε έναν στόχο στον οποίον η βελτίωση του σώματος θεωρείται ως το μεγαλύτερο ευεργέτημα, προσπαθείς να επιφέρεις τον θάνατό σου. Διότι πιστεύεις ότι μπορείς να υποφέρεις από έλλειψη, και η έλλειψη **είναι** θάνατος. Το να θυσιάσεις σημαίνει να παραιτηθείς και έτσι να στερηθείς και να αισθανθείς απώλεια. Και με αυτήν την παραίτηση η ζωή αποκηρύσσεται. Μην ψάχνεις έξω από τον εαυτό σου. Η έρευνα υποδηλώνει ότι **δεν είσαι ολοκληρωμένος μέσα σου και φοβάσαι να κοιτάξεις την ερημία σου**, αλλά προτιμάς να αναζητάς έξω από σένα εκείνο που είσαι. (T-29.VII.4)*

Αυτή η τελευταία πρόταση περιέχει το κεντρικό σημείο της στρατηγικής του εγώ: κάνει την αμαρτία, την ενοχή και τον φόβο πραγματικά, εμφανίζοντας βαθμιαία την ανάγκη για ιδιαίτερη σχέση για να ολοκληρώσουμε τον εαυτό μας, ο οποίος στην αλήθεια είναι ήδη πλήρης ως Χριστός. Για το εγώ, η ολοκλήρωση συμβαίνει όταν δύο άνθρωποι που πιστεύουν ότι υπάρχει έλλειψη μέσα τους «ενώνονται» για να συμπληρώσουν ο ένας τον άλλον. Έτσι, δύο άνθρωποι που ήταν λιγότερο από το όλον γίνονται ολόκληροι συμπληρώνοντας την ανεπάρκειά τους παίρνοντας από κάποιον άλλον. Όταν αυτό λειτουργεί, το εγώ το ονομάζει αγάπη:

Ο καλύτερος εαυτός που αναζητά το εγώ είναι πάντα κάποιος που είναι πιο ιδιαίτερος. Και όποιος φαίνεται να κατέχει έναν ιδιαίτερο εαυτό «αγαπιέται» για αυτό που μπορεί να παρθεί από αυτόν. Όπου και τα δύο μέρη βλέπουν αυτόν τον ιδιαίτερο εαυτό στον άλλον, το εγώ βλέπει «μια ένωση που έγινε στον Ουρανό». (T-16.V.8:1-3)

Συνοψίζοντας, επομένως, αφού στην αλήθεια δεν υπάρχει τίποτα έξω από μας, δεν μπορεί να υπάρχει τίποτα εκεί που αληθινά να το επιθυμούμε ή να παραιτηθούμε από αυτό. Το μόνο που θυσιάζουμε είναι η **πίστη** μας ότι ο διαχωρισμός είναι πραγματικός. Δεν υπάρχει τίποτα να θυσιάσουμε επειδή **δεν υπάρχει** τίποτα άλλο εκτός από τον Θεό.

Αλλά ούτε και μπορεί το σώμα να σου φέρει τον φόβο του πόνου.

Επαναλαμβάνω, το σώμα κυριολεκτικά δεν κάνει τίποτα. Απλά εκτελεί τις επιθυμίες του

νου. Το εγώ βλέπει την πηγή της ευχαρίστησης και του πόνου στο σώμα, αλλά η μόνη πραγματική ευχαρίστηση έρχεται όταν εκπληρώνουμε το Θέλημα του Θεού (Τ-1.VIII.1:4), και ο πόνος έρχεται όταν το αρνούμαστε. Επαναλαμβάνω, το πρόβλημα και η απάντηση βρίσκονται στον νου, αφού το σώμα είναι απλά η σκιά των σκέψεων του νου.

Ο πόνος είναι η μόνη «θυσία» που ζητά το Άγιο Πνεύμα, και αυτόν είναι που θέλει να απομακρύνει.

Το μόνο πράγμα από το οποίο μας ζητά το Άγιο Πνεύμα να παραιτηθούμε είναι ο πόνος, και ο πόνος έρχεται όταν κάνουμε το σώμα πραγματικό, είτε το επιλέγουμε σαν πηγή ευχαρίστησης είτε πόνου, όπως το κρίνει ο κόσμος. Νωρίτερα στο κείμενο, σχετικά με το πέρασμα της γέφυρας προς τον αληθινό κόσμο, ο Ιησούς λέει:

*Η καινούργια προοπτική που θα κερδίσεις από την διάσχιση της γέφυρας θα είναι η κατανόηση του πού **είναι** ο Ουρανός. Από αυτήν την πλευρά, φαίνεται να είναι εξωτερικά και πέρα από την γέφυρα. Όμως καθώς την διασχίζεις για να ενωθείς με αυτόν, ο Ουρανός θα ενωθεί μαζί σου και θα γίνει ένα με σένα. Και θα σκεφτείς, με χαρούμενη έκπληξη, ότι για όλο αυτό δεν παραιτήθηκες από **τίποτα**. (Τ-16.VI.11.1-4)*

Σε αυτήν την «πλευρά» - την πίστη μας στην πραγματικότητα του σώματος και την ταύτισή μας με αυτό σαν τον πολύτιμό μας εαυτό – τα πράγματα του κόσμου, ευχαρίστηση ή πόνος, είναι βασικά για την επιβίωσή μας και επομένως έχουν μεγάλη αξία για μας. Παραιτούμενοι από αυτά – μέσα στο σύστημα σκέψης του εγώ – τελικά σημαίνει την θυσία του εαυτού μας και της ίδιας μας της ύπαρξης. Αλλά από την στιγμή που θα μπορέσουμε να μεταφέρουμε την ταυτότητά μας στο Άγιο Πνεύμα και στην ανάμνηση του αληθινού Εαυτού μας, τότε το κάθε τι στον κόσμο ξεθωριάζει στην ασημαντότητα. Και έτσι πραγματικά δεν παραιτούμεθα από τίποτα.

Μετά την ανάγνωση αυτών των αποσπασμάτων, και άλλων παρόμοιων, οι μαθητές συχνά φθάνουν στο συμπέρασμα ότι τα Μαθήματα συνιστούν κάποιο είδος ασκητισμού. Αυτή η ερμηνεία, όμως, θα μπορούσε μόνο να προέλθει από την σύγχυση του σώματος με τον νου, ή της μορφής με το περιεχόμενο. Αυτό που λένε τα Μαθήματα, το οποίο γίνεται σαφές σ' αυτές τις ενότητες και ειδικά στην επόμενη, «Η Έλξη του Πόνου», είναι ότι το σώμα δεν κάνει τίποτα απολύτως. Το σώμα δεν είναι η πηγή της αμαρτίας· δεν είναι η πηγή της ευχαρίστησης· δεν είναι η πηγή του πόνου· δεν είναι η πηγή κανενός. Το λάθος που έχουν κάνει οι άνθρωποι είναι ότι βλέπουν τον Ιησού σαν να κατηγορεί το σώμα. Αυτή η αρχή δεν γίνεται να τονιστεί περισσότερο: Το σώμα **δεν** είναι το πρόβλημα. Το επόμενο απόσπασμα από το «Οι Μυστικοί Όρκοι» στο Κεφάλαιο 28 μας προσφέρει μια από τις πιο σαφείς δηλώσεις των Μαθημάτων σχετικά με το λάθος να θεωρούμε το σώμα, αντί για τον νου, σαν το πρόβλημα και επομένως σαν τον τόπο της λύσης:

Όποιος τιμωρεί το σώμα είναι παράφρων. Γιατί εδώ φαίνεται το μικρό χάσμα (η πίστη στον διαχωρισμό), ωστόσο δεν είναι εδώ. Το σώμα δεν έχει κρίνει τον εαυτό του, ούτε έκανε τον εαυτό του να είναι κάτι που δεν είναι. Δεν αναζητά να φτιάξει χαρά από τον πόνο και να ψάξει μέσα στην σκόνη για ευχαρίστηση που διαρκεί. Δεν σου λέει ποιος είναι ο σκοπός του και δεν μπορεί να καταλάβει τι υπηρετεί. Δεν θυματοποιεί, διότι δεν έχει θέληση, ούτε προτιμήσεις και ούτε αμφιβολίες. Δεν αναρωτιέται τί είναι. Και έτσι δεν έχει ανάγκη να είναι ανταγωνιστικό. Μπορεί να γίνει θύμα, αλλά δεν μπορεί να νιώσει τον εαυτό του σαν θύμα. Δεν αποδέχεται κανένα ρόλο, αλλά κάνει αυτό που του έχει ειπωθεί, χωρίς επίθεση.

Είναι πράγματι παράλογη άποψη να θεωρείς υπεύθυνο για την όραση ένα πράγμα (το σώμα) που δεν μπορεί να βλέπει, και να το κατηγορείς για τους ήχους που δεν σου αρέσουν, παρόλο που αυτό δεν μπορεί να ακούσει. **Δεν υποφέρει από τις τιμωρίες που του βάζεις γιατί δεν έχει συναισθήματα. Συμπεριφέρεται με τρόπους που εσύ (ο επιλογέας στον νου μας) θέλεις, αλλά ποτέ δεν κάνει την επιλογή. Δεν γεννήθηκε και δεν πεθαίνει. Μπορεί μόνο να ακολουθεί άσκοπα το μονοπάτι επάνω στο οποίο έχει τοποθετηθεί.** Και εάν αυτό το μονοπάτι αλλάξει, βαδίζει το ίδιο εύκολα σε έναν άλλο δρόμο. Δεν παίρνει το μέρος κανενός και δεν κρίνει τον δρόμο που ακολουθεί. Δεν αντιλαμβάνεται κανένα χάσμα, επειδή δεν μισεί. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για το μίσος, αλλά δεν μπορεί να γίνει μισητό γι' αυτό.

Αυτό (το σύστημα σκέψης του εγώ) που μισείς και φοβάσαι και αποστρέφεται και θέλεις, το σώμα δεν το γνωρίζει. Το στέλνεις μπροστά για να αναζητήσει τον διαχωρισμό και είναι διαχωρισμένο. **Και μετά το μισείς, όχι για ό,τι είναι, αλλά για τις χρήσεις που του έχεις αποδώσει.** Οπισθοχωρείς από ό,τι βλέπει και ακούει, και μισείς την αδυναμία και την μικρότητά του. Και καταφρονείς τις πράξεις του, αλλά όχι τις δικές σου. Αυτό βλέπει και ενεργεί για **σένα**. Ακούει την φωνή σου. Και είναι αδύναμο και μικρό από δική σου επιθυμία. Φαίνεται ότι σε τιμωρεί, κι έτσι αξίζει το μίσος σου για τους περιορισμούς που σου φέρνει. Ωστόσο εσύ έχεις φτιάξει αυτό ένα σύμβολο για τους περιορισμούς που εσύ θέλεις να έχει ο νους σου, να τους βλέπει και να τους κρατά.

Το σώμα αντιπροσωπεύει το χάσμα ανάμεσα στο μικρό κομμάτι του νου που αποκαλείς δικό σου και όλων των υπόλοιπων που είναι πράγματι δικά σου. Το μισείς, ωστόσο θεωρείς ότι είναι ο εαυτός σου, και ότι, χωρίς αυτό ο εαυτός σου θα ήταν χαμένος. (Τ-28.VI.1:1-4:2)

Το Σχεδιάγραμμα Α επεξηγεί αυτό: Το πρόβλημα δεν είναι αυτό που βρίσκεται στο σώμα ή στον κόσμο (η δεξιά πλευρά του σχεδιαγράμματος). Μάλλον, το πρόβλημα είναι αυτό που βρίσκεται στον νου (η αριστερή πλευρά). Είναι ο σκοπός που ο επιλογέας του νου μας έχει δώσει στο σώμα – «οι χρήσεις που του έχεις αποδώσει» - που μας ενδιαφέρει. Έτσι στην ουσία αυτό που έχουμε εγκαταλείψει, αυτό που έχουμε «θυσιάσει», είναι η απόφαση να είμαστε φοβισμένοι, ένοχοι, δυστυχείς και σε πόνο. Αυτό είναι που ο Ιησούς μας διδάσκει: Δεν υπάρχει καθόλου θυσία. Αλλά είναι πολύ εύκολο να κάνουμε το λάθος να πιστέψουμε ότι πρέπει να εγκαταλείψουμε το σώμα, επειδή αυτό είναι που πιστεύουμε ότι είμαστε – «θεωρείς ότι αυτό είναι ο εαυτός σου, και ότι, χωρίς αυτό, ο εαυτός σου θα ήταν χαμένος». Επαναλαμβάνω, το μόνο που εγκαταλείπουμε είναι η χρήση του σώματος από το εγώ, το οποίο καλύπτει την ενοχή μας επιτιθέμενο σε άλλους.

Μια άλλη πηγή των παρανοήσεων που έχουν γίνει πάνω σ' αυτές τις αρχές είναι η σύγχυση του Επιπέδου Ένα και του Επιπέδου Δύο. Στο επίπεδο Ένα, το σώμα είναι εντελώς ψευδαισθητικό και επομένως θα ήταν λάθος να του αποδώσουμε οποιοδήποτε νόημα, είτε ευχάριστο είτε οδυνηρό. Αλλά κανένας από μας δεν είναι σε αυτό το επίπεδο, αλλιώς δεν θα είμασταν εδώ. Ο πιο κατάλληλος και βοηθητικός τρόπος να προσεγγίσουμε αυτές τις αρχές – που είναι το Επίπεδο Δύο – είναι να μην αρνηθούμε τις ανάγκες του σώματός μας, τον πόνο του σώματός μας. Αν χτυπηθούμε στο κεφάλι με ένα σφυρί, ή αν δεν φορέσουμε ένα παλτό όταν έχει δέκα βαθμούς υπό το μηδέν, θα υποφέρουμε. Όμως, δεν χρειάζεται να κάνουμε μεγάλο θέμα τον πόνο ή την ευχαρίστηση του σώματος. Αν αρνηθούμε την ευχαρίστηση στους εαυτούς μας και δεν τους επιτρέψουμε να απολαύσουν τα πράγματα αυτού του κόσμου – το φαγητό, το σεξ, έναν περίπατο, ένα συγκεκριμένο ντύσιμο, το άκουσμα μουσικής ή ό,τι άλλο – κάνουμε το σώμα αληθινό.

Ένα σημαντικό μέρος στην διαδικασία της συγχώρεσης των Μαθημάτων Θαυμάτων είναι ότι μας βοηθάει να μετακινηθούμε πέρα από το σώμα ως εστία είτε σωτηρίας είτε καταδίκης στο υποκείμενο σύστημα σκέψης – στον νου – που δημιουργήσε το σώμα, και να κάνουμε τις διορθώσεις σ' αυτό το σύστημα σκέψης. Το υποκείμενο σύστημα σκέψης βέβαια είναι ο διαχωρισμός, ο οποίος διορθώνεται ζητώντας την βοήθεια του Ιησού για να συγχωρήσουμε.

Το λάθος που έκαναν οι Γνωστικοί – διότι και εκείνοι επίσης αναγνώριζαν ότι ο κόσμος και το σώμα δεν δημιουργήθηκαν από τον Θεό – ήταν ότι παρέλειψαν όλα τα ενδιάμεσα βήματα, πηδώντας αμέσως στην ιδέα ότι και η ελάχιστη ενασχόληση με το σώμα ήταν αμαρτία. Το μόνο που κάνει είναι να κάνει το σώμα πραγματικό, διότι διαφορετικά δεν θα σε απασχολούσε καν το να **μην** ασχοληθείς μαζί του. Μπέρδεψαν τα Επίπεδα Ένα και Δύο. Τα Μαθήματα Θαυμάτων αρχίζουν με μια μεταφυσική κάπως παρόμοια με αυτήν των Γνωστικών, αλλά η όλη διαδικασία των Μαθημάτων είναι πολύ περισσότερο απαλή και στοργική, και στην πραγματικότητα είναι πολύ πιο αυθεντική, επειδή δεν καταδικάζει την τρομακτική επένδυση που όλοι έχουμε στο σώμα.

Έτσι, δεν εξαφανιζόμαστε σήμερα στην καρδιά του Θεού, ούτε καν αύριο. Μέσα στην ψευδαίσθηση του χώρου και του χρόνου – στον κόσμο, στο σπίτι του σώματός μας – απαιτείται πολύς χρόνος για να αλλάξουμε τον νου μας από την επένδυσή μας στην ενοχή και τον φόβο στην αναγνώριση ότι αυτό που θέλουμε μπορεί να επιτευχθεί μόνο με μια σταδιακή διαδικασία της θεραπείας όλων μας των σχέσεων. Ο Ιησούς λέει, για παράδειγμα, σχετικά με την Έσχατη Κρίση:

*Ακριβώς όπως ο διαχωρισμός συνέβη πριν από εκατομμύρια χρόνια,
η Έσχατη Κρίση θα διαρκέσει μια το ίδιο μακρά περίοδο, και ίσως ακόμα
μεγαλύτερη. (T-2.VIII.2:5)*

Και συζητώντας το πέμπτο στάδιο της ανάπτυξης της εμπιστοσύνης – το αντίστοιχο στα Μαθήματα Θαυμάτων με την «σκοτεινή νύχτα της ψυχής» των μυστικιστών – και την μετάβαση στο έκτο και τελικό στάδιο, τον πραγματικό κόσμο, ο Ιησούς κάνει την ακόλουθη δήλωση:

*Και τώρα πρέπει να επιτύχει μια κατάσταση [το έκτο στάδιο] η οποία μπορεί
να παραμείνει απρόσιτη για πολύ, πολύ μακρό χρόνο. (M-4.I-A.7:7)*

Όμως πολύ άνθρωποι διάβασαν λάθος τα λόγια του Ιησού, και παρενόησαν τί ακριβώς συνεπάγεται η συγχώρεση, ως εκ τούτου, μπέρδεψαν τα επίπεδα. Τότε κινήθηκαν προς την ιδέα ότι αφού το σώμα είναι μια ψευδαίσθηση, δεν χρειάζεται να ασχολείται κανείς καθόλου με το σώμα. Αλλά αυτό που συμβαίνει τότε είναι η άρνηση των σωματικών παρορμήσεων και αισθημάτων. Γι' αυτό μας λέει ο Ιησούς στο Κεφάλαιο 2:

*Το σώμα είναι απλώς μέρος της εμπειρίας σου στον φυσικό κόσμο....
Όμως, είναι σχεδόν αδύνατο να αρνηθείς την ύπαρξή του σ' αυτόν τον
κόσμο. (T-2.IV.3:8,10)*

Το να μετατοπίσουμε την αντίληψή μας από το **σώμα** σαν σωτηρία σε μια αντίληψη ότι η σωτηρία είναι η θεραπεία του **νου** – αυτό είναι ο στόχος των Μαθημάτων Θαυμάτων.

Η ειρήνη επεκτείνεται από σένα μόνο προς το αιώνιο, και από το αιώνιο φτάνει σε σένα. Προσπερνά όλα τα άλλα.

Προηγουμένως σ' αυτό το κεφάλαιο υπάρχει μια φράση που λέει, «Άφησε, λοιπόν, την αφοσίωσή σου να είναι προς το αιώνιο» (Τ-19.1.16:1), και αυτό το θέμα συνεχίζεται και στις επόμενες σελίδες. Τα Μαθήματα Θαυμάτων μας ζητούν να αφήσουμε την ειρήνη που έρχεται από το Άγιο Πνεύμα – το αιώνιο μέσα μας – να επεκταθεί μέσα από εμάς και να χαιρετήσει το αιώνιο μέσα σε κάποιον άλλον. Είναι η έλξη της αγάπης προς την αγάπη για την οποία μίλησε ο Ιησούς στο Κεφάλαιο 12 (Τ-12.VIII). Είναι η Αγάπη του Χριστού μέσα μου που καλεί την Αγάπη του Χριστού μέσα σου. Και αυτή η Αγάπη, όντας η αλήθεια, απλά προσπερνάει όλες τις ψευδαισθήσεις του εγώ του φόβου και του μίσους. Η πραγματικότητα δεν μπορεί να επηρεαστεί από τον κόσμο. Όπως λέει ο Ιησούς για την φαινομενική επίδραση της μικρούλας, τρελής ιδέας: «ούτε μία νότα από το τραγούδι του Ουρανού δεν έχει χαθεί» (Τ-26.V.5:4).

Το δεύτερο εμπόδιο δεν είναι πιο συμπαγές από το πρώτο. Διότι δεν θέλεις ούτε να απαλλαγείς από την ειρήνη ούτε να την περιορίσεις. Τι είναι αυτά τα εμπόδια που θα τοποθετούσες ανάμεσα στην ειρήνη και την επέκτασή της παρά φραγμοί που θέτεις ανάμεσα στην θέλησή σου και την επίτευξή της;

Τα εμπόδια προς το να νιώσουμε την ειρήνη δεν έχουν καθόλου να κάνουν με ό,τι είναι έξω στον κόσμο. Έχουν να κάνουν μόνο με μια απόφαση που παίρνουμε στον **νου** μας· είναι ένας φραγμός που βάζουμε ανάμεσα στην θέλησή μας και στην επίτευξή της. Η θέλησή μας φυλάσσεται στην θέση της για μας από το Άγιο Πνεύμα, το οποίο στην πραγματικότητα είναι η σκέψη ή η ανάμνηση στους νόες μας αυτής της θέλησης, αιώνια σε ενότητα με την Βούληση του Θεού. Η «επίτευξή» της είναι η επέκτασή της, αυτό που κάπου αλλού στα Μαθήματα Θαυμάτων περιγράφεται σαν την διαδικασία της δημιουργίας. Αυτό που απομένει, επομένως, είναι εμείς να απομακρύνουμε τα «εμπόδια» που μπλοκάρουν αυτήν την επέκταση. Έβαλα τα «εμπόδια» σε εισαγωγικά για να τονίσω ότι στην αλήθεια αυτοί οι φραγμοί προς την ειρήνη είναι τίποτα – δεν είναι «συμπαγείς» - και πρέπει μόνο να τους διαπεράσουμε με τον Ιησού ή το Άγιο Πνεύμα, όπως ένα χέρι περνάει μέσα από ένα συννεφάκι καπνού. Το «εσύ», βέβαια, που δεν θέλει «ούτε να απαλλαγεί από την ειρήνη ούτε να την περιορίσει» είναι ο επιλογέας μας, όταν έχει επιλέξει να είναι στον ορθό του νου.

Θέλεις επικοινωνία, όχι το συμπόσιο του φόβου. Θέλεις την σωτηρία, όχι τον πόνο της ενοχής. Και θέλεις ο Πατέρας σου και όχι ένας μικρός σωρός από πηλό να είναι το σπίτι σου.

Αυτό αναφέρεται ξανά στην προηγούμενη ενότητα, και ο «μικρός σωρός από πηλό» είναι το σώμα. Επί τη ευκαιρία, η δεύτερη ιστορία της δημιουργίας στην Γένεση περιγράφει πώς ο Θεός κατασκεύασε το σώμα του Αδάμ από «την σκόνη του εδάφους» (Γένεσις 2:7), ή τον πηλό. Εδώ, όπως βρίσκουμε σε όλο το βιβλίο των Μαθημάτων Θαυμάτων, ο Ιησούς τονίζει την δύναμη του νου μας να επιλέγουμε. Και, όπως πάντα μας ενθαρρύνει να επιλέξουμε αυτόν και το μήνυμά του της αληθινής επικοινωνίας και σωτηρίας ως δάσκαλό μας, αντί για το εγώ και το μήνυμά του του φόβου και της ενοχής. Το σπίτι μας είναι στον Ουρανό με τον Θεό και όχι σε ένα σώμα μέσα στον φυσικό κόσμο.

Μέσα στην άγια σχέση σου βρίσκεται ο Υιός του Πατέρα σου. Αυτός δεν έχει χάσει την επικοινωνία μαζί Του, ούτε με τον εαυτό του. Όταν συμφώνησες να ενωθείς με τον αδελφό σου, αναγνώρισες ότι έτσι είναι. Αυτό δεν έχει κόστος, αλλά έχει την απελευθέρωση από το κόστος.

Ξανά και ξανά, τα Μαθήματα Θαυμάτων τονίζουν ότι η Θέληση του Θεού για μας δεν είναι η θυσία. Δεν παραιτούμαστε από τίποτα. Ο ασκητισμός μας διδάσκει ότι η σωτηρία συνίσταται στο να παραιτηθούμε από τις απολαύσεις του σώματος και του κόσμου. Αυτό που μας διδάσκει ο Ιησούς τόσο καθαρά εδώ είναι ότι αυτός ο κόσμος δεν έχει ευχαρίστηση· το σώμα δεν έχει ευχαρίστηση. Και επομένως δεν μας κοστίζει τίποτα το να τα εγκαταλείψουμε. Είναι μια απόφαση να βλέπεις τον κόσμο και το σώμα με ένα συγκεκριμένο τρόπο που δίνει ευχαρίστηση ή πόνο, και έτσι το κόστος σε μας υπάρχει μόνο στους νόες μας που έχουν επιλέξει να πιστεύουν στην πραγματικότητα της απώλειας και της θυσίας. Συγχωρώντας ο ένας τον άλλον απομακρύνουμε τα πέπλα του εγώ που θα μας κρατούσαν κρυμμένη την αναγνώριση του Χριστού μέσα μας, σε τέλεια επικοινωνία με τον Πατέρα Του.

Παρεμπιπτόντως, πρέπει να σημειωθεί ότι η φράση «Όταν συμφώνησες να ενωθείς με τον αδελφό σου» αναφέρεται ειδικά στην Έλεν και τον Μπιλ, στους οποίους ο Ιησούς απηύθυνε τα Μαθήματα. Στην πραγματικότητα, αυτό το συγκεκριμένο απόσπασμα αρχικά διαβαζόταν: «Όταν συμφώνησες να ενωθείτε ο ένας με τον άλλον», αφού ο Ιησούς μιλούσε και στους δύο, την Έλεν και τον Μπιλ μαζί, καθώς υπαγόρευε τα λόγια του στην Έλεν. Οι μαθητές όμως, δεν πρέπει να υποθέσουν ότι ο Ιησούς αναγκαστικά εννοεί ότι πρέπει και αυτοί να δουλέψουν πάνω στα μαθήματα μαζί με ένα άλλο πρόσωπο, όπως έκαναν η Έλεν και ο Μπιλ. Τελικά όλες οι σχέσεις υπάρχουν μόνο στο επίπεδο του νου, και η συγχώρεση εφαρμόζεται όταν ενωνόμαστε με τον Ιησού και μοιραζόμαστε την αντίληψή του για τις σχέσεις που φέρνουμε σε αυτόν. Το αντικείμενο της ιδιαιτερότητάς μας δεν χρειάζεται να είναι φυσικά παρόν, να γνωρίζει τα Θαύματα, ή να είναι καν ζωντανό για να συμβεί αυτή η διαδικασία της θεραπείας. Είναι πάντα επιτακτικό να έχουν στον νου τους οι μαθητές των Μαθημάτων Θαυμάτων ότι είναι οι νόες τους και μόνον αυτοί που χρειάζονται Θεραπεία. Αλλιώς θα μπερδεύουν τα επίπεδα του νου και του σώματος, ακριβώς το είδος του λάθους πάνω στο οποίο ευδοκίμει το εγώ. Για αυτόν τον λόγο προειδοποιεί ο Ιησούς, ακριβώς στην αρχή του κειμένου, να μην κάνουμε αυτό το λάθος, το οποίο είναι επίσης η πηγή όλων των ασθενειών:

Τα θαύματα αναδιοργανώνουν την αντίληψη και τοποθετούν όλα τα επίπεδα [το σώμα και τον νου] στην αληθινή τους προοπτική. Αυτό είναι θεραπεία διότι η ασθένεια προέρχεται από την σύγχυση των επιπέδων. (Τ-1.Ι.23)

Η «αληθινή τους προοπτική» είναι ότι ο νους είναι η **αιτία** των προβλημάτων μας στο σώμα, τα οποία είναι απλά τα **αποτελέσματα** των λανθασμένων σκέψεων του νου, όπως αναπτύσσεται επιμελώς στο ακόλουθο απόσπασμα:

Ένα πολύ σημαντικό βήμα στο σχέδιο της Εξιλέωσης είναι να ανατραπεί το λάθος σε όλα τα επίπεδα. Η ασθένεια ή η «εσφαλμένη κατάσταση του νου» είναι το αποτέλεσμα της σύγχυσης επιπέδων διότι πάντα συνεπάγεται την πεποίθηση ότι αυτό που είναι λανθασμένο σε ένα επίπεδο μπορεί να επηρεάσει αντίθετα ένα άλλο. Έχουμε αναφερθεί στα θαύματα ως μέσο διόρθωσης της σύγχυσης επιπέδων επειδή όλα τα λάθη πρέπει να διορθωθούν στο επίπεδο το οποίο συμβαίνουν. Μόνο ο νους είναι ικανός για λάθος. Το σώμα μπορεί να ενεργήσει εσφαλμένα, μόνο όταν ανταποκρίνεται σε εσφαλμένη σκέψη. (Τ-2.ΙV.2:1-5)

Και έτσι είναι οι λανθασμένες σκέψεις μας – η επιλογή του επιλογέα για το σύστημα σκέψης του εγώ του διαχωρισμού – που χρειάζεται διόρθωση. Το πρόβλημα επομένως δεν είναι στην σχέση ανάμεσα σε δύο φαινομενικά χωριστά σώματα – **η μορφή ή το αποτέλεσμα** – αλλά μάλλον στην σκέψη του διαχωρισμού ή της ιδιαιτερότητας που υπάρχει στον

νου μας – **το περιεχόμενο ή η αιτία**. Πιστεύουμε ότι είμαστε χωριστά σώματα και έτσι βιώνουμε το πρόβλημα (την ιδιαιτερότητα) και την λύση του (την συγχώρεση) εκεί, αλλά πάλι είναι απλά μια έκφραση της σύγχυσης των επιπέδων. Πρέπει πάλι να τονιστεί ότι είναι οι δικές μας **λανθασμένες σκέψεις** που χρειάζονται διόρθωση, και τίποτα άλλο.

Έχεις πληρώσει πολύ ακριβά για τις ψευδαισθήσεις σου, και τίποτα από ό,τι πλήρωσες δεν σου έφερε ειρήνη.

Αυτό για το οποίο έχουμε πληρώσει ακριβά είναι οι ψευδαισθήσεις μας αυτού του κόσμου, οι ψευδαισθήσεις που κάνουν το σώμα πραγματικό και ενισχύουν τη πίστη μας στην πραγματικότητα της αμαρτίας και της ενοχής. Αυτό επίσης έχει κάνει πραγματική την θυσιαστική εξιλέωση που είναι το σχέδιο του εγώ για να μας σώσει από τις αμαρτίες μας. Όλο αυτό μας έχει φέρει μόνο μια συνέχιση του πόνου και μια έλλειψη ειρήνης. Και αυτή η δυστυχία είναι η τιμή που έχουμε πρόθυμα πληρώσει για να διατηρήσουμε την ατομικότητά μας και τον διαχωρισμό από τον Θεό.

Αυτή η παράνοια συγκεκριμένα αποκαλύπτεται στο επόμενο απόσπασμα που εξηγεί το κρυμμένο κίνητρο για τον πόνο και τα βάσανά μας, την τιμή που μέσα στην παράνοιά μας είμαστε πρόθυμοι να πληρώνουμε για να διατηρούμε την ατομικότητά μας – έστω και δυστυχισμένη – καθιστώντας κάποιον άλλο ένοχο έτσι ώστε να μπορέσουμε να επιβιώσουμε σαν το αθώο θύμα των αμαρτιών κάποιου άλλου:

*Κάτω από το πρόσωπο της αθωότητας υπάρχει ένα μάθημα το οποίο η αντίληψη για τον εαυτό φτιάχτηκε να διδάξει. Είναι ένα μάθημα σε μία τρομερή μετατόπιση και ένας φόβος τόσο καταστροφικός που το πρόσωπο που χαμογελάει από πάνω του πρέπει για πάντα να αποστρέψει το βλέμμα του, μήπως και αντιληφθεί την προδοσία που κρύβει. Το μάθημα διδάσκει αυτό: **«Εγώ είμαι το πράγμα που εσύ με έκανες, και καθώς με κοιτάζεις, βρίσκεσαι καταδικασμένος εξ αιτίας αυτού που είμαι»** Σ' αυτή την αντίληψη εαυτού ο κόσμος χαμογελάει με επιδοκimasία, γιατί εγγυάται ότι τα μονοπάτια του κόσμου διατηρούνται ασφαλή, και όσοι περπατούν σε αυτά δεν θα ξεφύγουν.*

*Εδώ βρίσκεται το κεντρικό μάθημα που εξασφαλίζει την αιώνια καταδίκη του αδελφού σου. **Γιατί αυτό που είσαι έχει γίνει τώρα δική του αμαρτία. Γι' αυτό καμιά συγχώρεση δεν είναι δυνατή.** Και δεν έχει σημασία πια τι κάνει, γιατί το δάχτυλό σου τον δείχνει επικριτικά, ακλόνητο και θανατηφόρο στον στόχο του. (T-31.V.5:1-6:4)*

Έτσι, αυτό ακριβώς το σχέδιο της σωτηρίας που το εγώ έχει ορθώσει μας φέρνει περισσότερο πόνο, επειδή ενισχύει την αμαρτία μας και την πίστη ότι ο διαχωρισμός από τον Θεό είναι πραγματικός. Επιπλέον, το σχέδιό του μας κάνει να αγανακτούμε με τον Θεό ακόμα περισσότερο, επειδή πιστεύουμε ότι Εκείνος απαιτεί τιμωρία για τις αμαρτίες μας εναντίον Του απαιτώντας την θυσία του σώματος και την εγκατάλειψη της ευτυχίας που αληθινά θέλουμε. Και η διόρθωση για αυτήν την πίστη είναι ακριβώς αυτό στο οποίο εστιάζει η επόμενη φράση:

Δεν χείρεσαι που ο Ουρανός δεν είναι δυνατόν να θυσιαστεί, και θυσία δεν ζητείται από σένα;

Αυτά είναι τα αληθινά καλά νέα που μας φέρνουν τα Μαθήματα Θαυμάτων: Ο Θεός δεν απαιτεί θυσία. Δεν χρειάζεται να εγκαταλείψουμε τίποτα για να είμαστε ευτυχισμένοι, ή για να σωθούμε· απλά πρέπει να αλλάξουμε τον τρόπο που κοιτάμε το κάθε τι. Έτσι, αρνού-

μαστε το αξίωμα του εγώ **το ένα ή το άλλο**. Η πραγματικότητά μας δεν απαιτεί την θυσία ή τον θάνατο του Θεού· και η πραγματικότητα του Θεού δεν απαιτεί την δική μας θυσία ή τον θάνατο. Επαναλαμβάνω, αυτός είναι ο λόγος που αυτά που έχουμε στο Σχεδιάγραμμα Α είναι τόσο σημαντικά για την κατανόηση του πώς τα Μαθήματα Θαυμάτων προτείνουν να κοιτάζουμε τον κόσμο. Δεν προσπαθούμε να αλλάξουμε τον κόσμο, απλά ζητάμε βοήθεια να αλλάξουμε τον νου μας για αυτόν.

Δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο που να μπορείς να τοποθετήσεις μπροστά στην ένωσή μας, διότι βρίσκομαι ήδη μέσα στην άγια σχέση σου. Θα υπερβούμε όλα τα εμπόδια μαζί, διότι στεκόμαστε εντός των πυλών και όχι απέξω. Πόσο εύκολα ανοίγουν οι πύλες από μέσα, για να αφήσουν την ειρήνη να περάσει και να ευλογήσει τον κουρασμένο κόσμο!

Αυτό που μας λέει ο Ιησούς είναι ότι δεν έχει σημασία τί κάνουμε, δεν έχει σημασία πόσο πολλή ενοχή ξεφορτώνουμε ο ένας στον άλλον μέσα από τις ιδιαίτερες σχέσεις μας, αυτός είναι πάντα μαζί μας – τίποτα δεν μπορεί να αλλάξει αυτό το γεγονός. Αυτό μας υπενθυμίζει τις αρχικές σελίδες του εγχειριδίου που περιγράφουν πώς μέσα σ' αυτήν την απέλπιδα, μονότονη και πνιγερή κατάσταση μάθησης ο Θεός στέλνει τους δασκάλους του να φέρουν μια διαφορετική όραση και ένα διαφορετικό μήνυμα (M-in.4). Και αυτό το μήνυμα είναι ότι ο Ιησούς παραμένει ολοκληρωτικά παρών σε μας, μέσα στον νου μας, αρκεί να επιστρέψουμε σ' αυτόν. Με άλλα λόγια, όταν επιλέγουμε το εγώ σαν δάσκαλό μας, ταυτιζόμαστε με το σύστημα σκέψης του της ιδιαιτερότητας, αφήνοντας όλες τις σχέσεις μας να μένουν ιδιαίτερες. Ο σκοπός είναι να εξαλείψουμε την παρουσία του Ιησού, αφού η αγάπη του αντιπροσωπεύει το τέλος της ιδιαιτερότητάς μας:

Όταν ενωθείς με εμένα ενώνεσαι χωρίς το εγώ, επειδή έχω απαρνηθεί το εγώ μέσα μου και επομένως δεν μπορεί να ενωθεί με το δικό σου. Η ένωσή μας είναι επομένως ο τρόπος να απαρνηθείς το εγώ μέσα σου. (Τ-8.V.4:1-2)

Όταν συνειδητοποιήσουμε το λάθος μας, όμως, και απαρνηθούμε το εγώ σαν τον δάσκαλό μας, επιλέγοντας αντί γι' αυτό τον Ιησού, αυτόματα ταυτιζόμαστε με το δικό του σύστημα σκέψης της συγχώρεσης. Αυτό μετατρέπει όλες τις σχέσεις σε άγιες. Εκείνος είναι **πάντοτε** παρών στον νου μας, αλλά όταν επιλέγουμε εναντίον του δεν τον γνωρίζουμε, επειδή οι πύλες προς την ειρήνη είναι κλειστές. Η συνειδητοποίηση ότι εμείς είμαστε λάθος και εκείνος σωστός ανοίγει τις πύλες του νου μας και η ειρήνη είναι το αποτέλεσμα. Και τί θα ήταν ευκολότερο από το να δεχθούμε την αλήθεια ότι είναι ήδη εκεί **μέσα** στον νου μας, και να αφήσουμε να φύγουν οι άμυνες της ψευδαίσθησης που **έβγαλαν εμάς από** τον νου μας; Τελικά, αφού όλοι οι νόες είναι ένα, η δική μας ειρήνη είναι του κόσμου.

Πως μπορεί να είναι δύσκολο για μας να προσπεράσουμε τα εμπόδια μαζί, εφόσον έχεις ενωθεί με το απεριόριστο; Το τέλος της ενοχής βρίσκεται στα χέρια σου για να το δώσεις. Θα ήθελες τώρα να σταματήσεις να ψάχνεις για την ενοχή μέσα στον αδελφό σου;

Τώρα αυτό που πραγματικά απαιτεί ο Ιησούς εδώ είναι το τέλος της προβολής. Αντί να προσπαθούμε να δούμε την αμαρτία και την ενοχή σε άλλους ανθρώπους τις αναγνωρίζουμε στους εαυτούς μας, και ενωνόμενοι ο ένας με τον άλλον – αφήνοντας τον Ιησού να μας πάρει από το χέρι – περπατάμε μαζί πέρα από όλα τα εμπόδια της ενοχής. Και αυτό είναι που αλλάζει έναν κουρασμένο και απελπισμένο κόσμο σε έναν κόσμο γεμάτο φως και ελπίδα. Όχι επειδή αλλάζει ο κόσμος αλλά επειδή οι νόες μας που **κοιτάζουν** τον κόσμο έχουν αλλάξει.

Άλλη μια φορά μπορούμε να δούμε τον σημαντικό ρόλο που θα έχουν τα Μαθήματα Θαυμάτων στο να φέρουν αληθινά ειρήνη σ' αυτόν τον κόσμο. Η ειρήνη βρίσκεται εσωτερικά και όχι εξωτερικά, και είναι ανέφικτη αν δεν ενωθούμε με τον Ιησού στον νου μας, και επομένως αν δεν ενωθούμε ο ένας με τον άλλον. Μας λέει στο βιβλίο των ασκήσεων, και πολύ καθαρά, ότι αυτός είναι που σώζει τον κόσμο μέσα από μας:

Γιατί μόνο αυτό χρειάζομαι· ότι εσύ θα ακούς τα λόγια που λέω και θα τα δίνεις στον κόσμο. Εσύ είσαι η φωνή μου, τα μάτια μου, τα πόδια μου, τα χέρια μου μέσω των οποίων σώζω τον κόσμο (W-pl.rV.in.9:2-3)

Αλλά αυτό δεν αφορά και δεν μπορεί να εννοεί τον εξωτερικό κόσμο. Λέει νωρίτερα στο βιβλίο των ασκήσεων:

Τί είναι αυτό που κρατά τον κόσμο σε αλυσίδες αν όχι οι πεποιθήσεις σου; Και τί μπορεί να σώσει τον κόσμο εκτός από τον Εαυτό σου; Η πίστη είναι πράγματι ισχυρή. Οι σκέψεις που έχεις είναι δυνατές και οι ψευδαισθήσεις είναι τόσο δυνατές στα αποτελέσματά τους, όσο και η αλήθεια.....Ο κόσμος δεν είναι τίποτα από μόνος του. Ο νους σου πρέπει να του δώσει νόημα. Και ό,τι παρατηρείς σε αυτόν είναι οι επιθυμίες σου οι οποίες ξεφωνίζουν τόσο ώστε να μπορέσεις να τις κοιτάξεις και να νομίσεις ότι είναι πραγματικές.... Κανένας κόσμος δεν υπάρχει ανεξάρτητα από το τί επιθυμείς, και σ' αυτό ακριβώς έγκειται η τελική σου απελευθέρωση.... Δεν υπάρχει ο κόσμος! Αυτή είναι η κεντρική ιδέα που επιχειρούν να διδάξουν αυτά τα μαθήματα. (W-pl.132.1:1-4, 4:1-3, 5:1, 6:2-3)

Και έτσι δεν υπάρχει εξωτερικός κόσμος να σωθεί, αλλά υπάρχει σίγουρα η ανάγκη για σωτηρία από την **πίστη** μας σε έναν εξωτερικό κόσμο. Η αιτία αυτού του κόσμου είναι η πίστη μας στον διαχωρισμό, και αυτή με την σειρά της προκαλείται από το ότι επιλέξαμε το εγώ ως δάσκαλό μας αντί του Ιησού. Για αυτό συνεχώς μας ζητάει να ενωθούμε μαζί του – «Μπορεί για σας να είναι δύσκολο να ξεπερνάμε τα εμπόδια **μαζί**;» Αυτή η ένωση μαζί του αντανακλά την κατάργηση της πίστης μας στον διαχωρισμό από την Αγάπη του Θεού. Καθώς είναι αυτή η πίστη που είναι η αιτία του κόσμου, ο κόσμος σώζεται με την ένωσή μας μαζί του. Από αυτήν την ενότητα με τον Ιησού αποκαθίσταται η επίγνωσή μας της ενότητας και του απεριόριστου του Υιού του Θεού. Επομένως, δεν υπάρχει διαχωρισμός ή ατομικότητα ούτε αμαρτία, ενοχή και φόβος, και τελικά ούτε προβολή της ενοχής σε άλλους.

Αυτή η διαδικασία της κατάργησης των εμποδίων προς την ειρήνη **όντως** μοιάζει δύσκολη και όχι πολύ βολική επειδή ακόμα ελκόμαστε πολύ προς την ενοχή μας και την επίθεση στους άλλους ως συντηρητές της ατομικότητάς μας. Αλλά η διαδικασία της συγχώρεσης **είναι** εύκολη όταν παίρνουμε το χέρι του Ιησού και ζητάμε την βοήθειά του για να συγχωρήσουμε εκείνους τους ανθρώπους που έχουμε καταδικάσει. Και τότε, όπως δηλώνει στο εγχειρίδιο για δασκάλους σαν απάντηση στην ερώτηση: «Πώς επιτυγχάνεται η ειρήνη σ' αυτόν τον κόσμο;»:

Τώρα η ερώτηση είναι διαφορετική. Δεν είναι πια: «Είναι δυνατόν να υπάρχει ειρήνη σ' αυτόν τον κόσμο;» αλλά αντίθετα, «Δεν είναι αδύνατον να απουσιάζει η ειρήνη από εδώ;» (M-11.4:11-12)

Άφησέ με να είμαι για σένα το σύμβολο του τέλους της ενοχής, και κοίταξε τον αδελφό σου όπως θα κοίταζες εμένα.

Εδώ πάλι, ο Ιησούς μας προτρέπει να μετακινηθούμε από την αντίληψη που έχει ο κόσμος γι' αυτόν εδώ και δύο χιλιάδες χρόνια: ένα σύμβολο της ενοχής μας, καθώς είδαμε σ' αυτόν την τιμωρία του Θεού για τις αμαρτίες μας, Επί πλέον, είδαμε σ' αυτόν – σε αυτήν την ακτινοβόλα παρουσία της αγάπης – την εξύψωση της θυσίας ως την αρχή της εξιλέωσης στην εκπλήρωση του σχεδίου του Θεού για την σωτηρία μας. Επομένως, κανείς από μας δεν θα μπορούσε να κοιτάξει το μαρτύριο και τον θάνατο του σώματός του χωρίς να αισθανθεί ακόμα πιο ένοχος, ακόμα και όταν μια τέτοια αντίληψη είναι ασυνείδητη. Θα κοιτάζαμε από την αντίληψη της δικής μας αμαρτωλότητας, θα βλέπαμε αυτόν τον άνθρωπο που ήταν τελείως αναμάρτητος, και θα νιώθαμε ένοχοι επειδή υπέφερε και πέθανε επειδή εμείς είμασταν κακοί. Δεν υπάρχει καμιά περίπτωση αυτό το σύστημα να μην προκαλούσε την ενδυνάμωση αυτής ακριβώς της ενοχής που ο αληθινός Ιησούς ήρθε να μας διδάξει να την εγκαταλείψουμε.

Σε ένα βαθύτερο επίπεδο, **πρέπει** να αντιλαμβανόμαστε τον Ιησού σαν ένοχο όσο ξεκινάμε με την προϋπόθεση ότι **εμείς** είμαστε ένοχοι, για να μην αναφέρουμε και όλους τους άλλους στον κόσμο. «Η προβολή κάνει την αντίληψη», μας το λέει δύο φορές στα Μαθήματα (T-13.V.3:5, T-21.in.1:1). Αυτός είναι ο νόμος του εγώ που απαιτεί ότι αυτό που πιστεύουμε για τους εαυτούς μας θα είναι αυτό που αντιλαμβανόμαστε έξω από τους εαυτούς μας – στον Ιησού και στους άλλους – με τον εξωτερικό κόσμο να μην είναι τίποτα άλλο από μια σκιά των κρυμμένων σκέψεων του νου μας.

Συγχώρησέ μου όλες τις αμαρτίες που νομίζεις ότι ο Υιός του Θεού διέπραξε. Και στο φως της συγχώρεσής σου θα θυμηθεί ποιος είναι και θα ξεχάσει αυτό που ποτέ δεν ήταν.

Η έμφαση εδώ δίνεται στο να συγχωρήσουμε στον Ιησού όλα τα πράγματα για τα οποία πραγματικά κατηγορούμε τους εαυτούς μας (και επομένως και όλους τους άλλους): αμαρτία, επίθεση, φόνο και θυσία, για τα οποία ο Ιησούς έχει γίνει το σύμβολο – τα «πικρά είδωλα» που αναφέρονται στην διευκρίνηση των όρων. Βασικά κατηγορούμε τους εαυτούς μας για τα αμαρτήματα της κρίσης. Και έτσι έχουμε προβάλει αυτόν τον ρόλο επάνω του, μετατρέποντας τον Ιησού στον Κύριο της Κρίσης, που κρίνει τα πρόβατα και τα ερίφια, το σιτάρι και την ήρα· που τιμωρεί τους αμαρτωλούς και επιβραβεύει τους μεταμελημένους (κατά Ματθαίον 3:12; 25:31-46). Όμως, αυτό που είναι λάθος με αυτήν την «τέλεια» εικόνα του εγώ είναι ότι βαθιά μέσα στις καρδιές όλων μας είναι η πίστη ότι είμαστε εμείς οι κακοί, οι άθλιοι αμαρτωλοί που αξίζουμε την τιμωρία στα χέρια του Κυρίου της θυσίας και της τιμωρίας. Επομένως, όσο σκληρά και αν προσπαθούμε να εκλογικεύσουμε και να αναπτύξουμε θεολογικές θεωρίες πάνω σ' αυτό, υπάρχει μια σκέψη θαμμένη βαθιά στον νου μας που απαιτεί την πίστη ότι η τιμωρία που θα επιβάλει ο Ιησούς στον αμαρτωλό κόσμο πρέπει να περιλαμβάνει και εμάς.

Έτσι, με το να συγχωρήσουμε τον Ιησού, στην πραγματικότητα συγχωρούμε τους εαυτούς μας. Στη ένωσή μας μαζί του – η οποία, βέβαια, σημαίνει το να τον συγχωρήσουμε – ενωνόμαστε με όλους τους ανθρώπους, αφού η Υιότητα είναι μία. Το επόμενο απόσπασμα εκφράζει αυτήν την ενότητα του Ιησού και της Υιότητας, και της Υιότητας με τον Θεό τον Δημιουργό μας, η ανάμνηση του οποίου επιστρέφει στην επίγνωσή μας όταν παίρνουμε το χέρι του στην συγχώρεση:

Η αδιαίρετη θέληση της Υιότητας είναι ο τέλειος δημιουργός, εφόσον είναι σε απόλυτη ομοιότητα με τον Θεό, του Οποίου είναι η Θέληση. Δεν γίνεται να εξαιρεθείς από αυτή αν θέλεις να καταλάβεις τι είναι αυτή και τι είσαι εσύ. Όταν πιστεύεις ότι η θέλησή σου είναι ξεχωριστή από την δική μου, τότε εξαιρείς τον εαυτό σου από την Θέληση του Θεού η οποία είναι εσύ ο ίδιος. Εν τούτοις, το να θεραπεύεις εξακολουθεί να σημαίνει ότι

ολοκληρώνεις. Επομένως, το να θεραπεύεις είναι να ενώνεσαι με εκείνους που είναι σαν εσένα, επειδή όταν αντιλαμβάνεσαι αυτή την ομοιότητα σημαίνει ότι αναγνωρίζεις τον Πατέρα. Αν η τελειότητα σου είναι σε Αυτόν και μόνο σε Αυτόν, πώς είναι δυνατόν να την γνωρίζεις χωρίς να Τον αναγνωρίζεις; Η αναγνώριση του Θεού είναι η αναγνώριση του εαυτού σου. **Δεν υπάρχει διαχωρισμός από τον Θεό και την δημιουργία Του. Θα το συνειδητοποιήσεις αυτό όταν καταλάβεις ότι δεν υπάρχει διαχωρισμός ανάμεσα στην θέλησή σου και την δική μου.** Άφησε την Αγάπη του Θεού να λάμψει επάνω σου με το να αποδεχθείς εμένα. Η πραγματικότητά μου είναι δική σου και δική Του. **Ενώνοντας το νου σου με τον δικό μου δηλώνεις την επίγνωση σου ότι η Θέληση του Θεού είναι Μία.**

Η Ενότητα του Θεού και η δική μας δεν είναι διαχωρισμένες διότι η Ενότητά Του περικλείει και την δική μας. Όταν ενώνεσαι με μένα σημαίνει ότι αποκαθιστάς την δύναμή Του σε σένα διότι την μοιραζόμαστε. Σου προσφέρω μόνο την αναγνώριση της δικής Του δύναμης μέσα σου, αλλά σε αυτό βρίσκεται όλη η αλήθεια. Καθώς ενωνόμαστε, ενωνόμαστε μαζί Του. Δόξα στην ένωση του Θεού και των ιερών Του Υιών! Όλη η δόξα είναι σ' Αυτούς **επειδή** είναι ενωμένοι. Τα θαύματα που κάνουμε μαρτυρούν την Θέληση του Πατέρα για τον Υιό Του, και τη χαρά μας όταν ενωνόμαστε με το Θέλημα του για εμάς. (Τ-8.V.2-3)

Επομένως, όταν ζητάμε από τον Ιησού να μας βοηθήσει να αλλάξουμε την αντίληψη μας για τον άλλον στο όνειρό μας του διαχωρισμού και της ιδιαιτερότητας – δεχόμενοι ότι έχουμε άδικο και αυτός δίκιο – καταργούμε αυτό ακριβώς το οντολογικό πρόβλημα ότι στρέψαμε τις πλάτες μας στην αρχή της Εξιλέωσης του Αγίου Πνεύματος, πιστεύοντας ότι η δική μας αντίληψη για την μικρούλα, τρελή ιδέα ήταν σωστή. Έτσι η ανάμνηση της αγάπης του Θεού αρχίζει να αναδύεται στους αφυπνισμένους νόες μας καθώς ξεχνάμε το λάθος που ποτέ δεν συνέβη. Και καθώς αφυπνιζόμαστε, γινόμαστε το λαμπερό φως που είναι ο Ιησούς, για να υπενθυμίσουμε στον Υιό του Θεού (τον ιδιαίτερο σύντροφό μας) ότι μπορεί να πάρει την ίδια απόφαση που εμείς πήραμε.

Ζητώ την συγχώρεσή σου, διότι αν είσαι εσύ ένοχος, το ίδιο πρέπει να είμαι και εγώ.

Επαναλαμβάνω, εάν επιμένουμε στην πίστη ότι είμαστε αμαρτωλοί και ένοχοι, πρέπει να προβάλουμε αυτήν την αμαρτία στον Ιησού και να τον δούμε ότι μας επιτίθεται: η προβολή **πάντα** κάνει την αντίληψη· επιπλέον, η αντίληψη μπορεί να προέλθει μόνο από την προβολή. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι ο Ιησούς είναι ένοχος αυτός ο ίδιος. Αλλά πραγματικά σημαίνει ότι θα τον **αντιληφθούμε** σαν ένοχο, ένοχο για την αμαρτία της επίκρισης και της θυσίας – ακριβώς αυτά για τα οποία εμείς αισθανόμαστε ένοχους τους εαυτούς μας. Και αυτό βέβαια καθιστά εντελώς αδύνατον να τον αγαπάμε. Αλήθεια, κανείς **δεν μπορεί** να αγαπά κάποιον που γίνεται αντιληπτός σαν ξεχωριστός και διαφορετικός από εκείνον. Οι νόμοι του χάους του εγώ (Τ-23.II), που είναι πραγματικά οι νόμοι των ιδιαίτερων σχέσεων, υπαγορεύουν την πίστη ότι αν οι άλλοι είναι διαφορετικοί από μας, **πρέπει** να έχουν πάρει την αθωότητα από τον Χριστό που εμείς μυστικά πιστεύουμε ότι την πετάξαμε μακριά την στιγμή του διαχωρισμού. Και έτσι τους μισούμε για το αμάρτημα που έκανε τις διαφορές πραγματικές, που υποσυνείδητα γνωρίζουμε ότι είναι δικιά μας ευθύνη. Ειδικά στην περίπτωση του Ιησού, αυτό το μίσος ενισχύεται τόσο πολύ από την ενοχή ώστε ο κόσμος έπρεπε να το καλύψει με την ιδιαίτερη αγάπη, την καρδιά της παραδοσιακής Χριστολογίας.

Αλλά αν εγώ υπερνίκησα την ενοχή και ξεπέρασα τον κόσμο, εσύ ήσουν μαζί μου.

Όντας η τέλεια αντανάκλαση της Αγάπης του Θεού μέσα στον νου του Υιού του Θεού, ο Ιησούς δείχνει στην Υιότητα ότι η ενοχή για τον διαχωρισμό από αυτήν την Αγάπη είναι μια ψευδαίσθηση και επομένως δεν μπορεί να δικαιολογηθεί. Μέσα σ' αυτήν την πολύ πραγματική αίσθηση τότε, ο ίδιος υπερέβη το όνειρο του εγώ για το σώμα, το μεγάλο σύμβολο του εγώ, του συστήματος σκέψης του διαχωρισμού, της αμαρτίας και της ενοχής. Το έκανε για όλους εμάς αφού οι νόες είναι ενωμένοι. Έτσι ο Ιησούς αναμφισβήτητα απέδειξε ότι η αρχή της Εξιλέωσης είναι αληθινή: ο διαχωρισμός δεν είναι πραγματικός, η ενοχή δεν είναι πραγματική, και δεν είμαστε διαχωρισμένοι από τον Θεό, παρά μόνο στα όνειρά μας. Ως η αντανάκλαση της Εξιλέωσης μέσα στο όνειρο, ο Ιησούς βίωσε αυτή την αρχή τέλεια. Τα Μαθήματα Θαυμάτων μας διδάσκουν ότι το σχέδιο απαιτούσε κάποιον που να θέσει την αρχή της Εξιλέωσης σε κίνηση, και αυτό έκανε ο Ιησούς:

*Η αρχή της Εξιλέωσης ήταν σε ισχύ πολύ πριν αρχίσει η Εξιλέωση. Η αρχή ήταν αγάπη και η Εξιλέωση ήταν μια **πράξη** αγάπης....[Το Άγιο Πνεύμα] καθιέρωσε τον Ιησού σαν τον αρχηγό για την εκτέλεση του σχεδίου Του αφού ήταν ο πρώτος που ολοκλήρωσε το δικό του μέρος τέλεια.... Η αρχή της Εξιλέωσης δόθηκε στο Άγιο Πνεύμα πολύ πριν ο Ιησούς την θέσει σε κίνηση. (Τ-2.11.4:2-3; C-6.2:2,4)*

Αν ο Ιησούς το έκανε αυτό, τότε πρέπει να ήμασταν μαζί του, επειδή οι νόες είναι ενωμένοι **πέρα** από τον χώρο και τον χρόνο. Η σκέψη ότι είμαστε μαζί του καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου εκφράζεται δύο φορές στο εγχειρίδιο για δασκάλους, βεβαιώνοντας την σπουδαιότητα αυτής της ιδέας:

Εκείνος (ο Ιησούς) θα σε πάρει μαζί του, γιατί δεν πήγε μόνος του. Και εσύ ήσουν μαζί του τότε, όπως και τώρα είσαι....Βαδίζοντας μαζί του είναι τόσο φυσικό όσο το να βαδίζεις με έναν αδελφό τον οποίον ήξερες από τότε που γεννήθηκες, γιατί αυτό πραγματικά είναι εκείνος....Αυτό [το Άγιο Πνεύμα] προσφέρει τις ευχαριστίες Του σε σένα καθώς και σε αυτόν [τον Ιησού] γιατί εσύ εμφανίστηκες μαζί του [με τον Ιησού] όταν εκείνος ξεκίνησε να σώζει τον κόσμο. (Μ-23.6:9-10; C-5.5:6; 6.5:5)

Θα έβλεπες σε μένα το σύμβολο της ενοχής ή του τέλους της ενοχής, ενθυμούμενος ότι αυτό που συμβολίζω για σένα εσύ το βλέπεις μέσα στον εαυτό σου;

Επαναλαμβάνω, όλη η εικόνα του Ιησού που ο κόσμος έχει φτιάξει, και στην οποία οι Χριστιανικές εκκλησίες έχουν στήσει θεολογίες, δεν έχει καμιά απολύτως σχέση με αυτόν, την **πραγματική** παρουσία της Αγάπης του Θεού μέσα στο όνειρό μας. Έχει να κάνει μόνο με την ενοχή μας, η οποία βέβαια προβλήθηκε επάνω του. Θυμηθείτε τον νόμο του εγώ – ότι η ενοχή απαιτεί τιμωρία, πόνο και θυσία. Ο Ιησούς, επομένως, από την οπτική του εγώ, αναπόφευκτα γίνεται κάποιος που: 1) τιμωρήθηκε από τον Θεό, υπέφερε, και θυσιάστηκε για τις αμαρτίες μας· και 2) ακολούθως έγινε ο σωτήρας που απαιτεί το ίδιο πράγμα από μας. Έτσι τα Μαθήματα Θαυμάτων μας προτρέπουν αντί για αυτό να τον δούμε ως σύμβολο του τέλους της ενοχής, που σημαίνει ένα σύμβολο πλήρους συγχώρεσης. Βλέποντάς τον ως την εκδήλωση της Αγάπης του Αγίου Πνεύματος μέσα στο όνειρο του κόσμου, φθάνουμε να αναγνωρίσουμε ότι το ίδιο είμαστε και εμείς, καθώς διαβάζουμε στην επόμενη οδηγία:

Είσαι η εκδήλωσή Του [του Αγίου Πνεύματος] σ' αυτόν τον κόσμο. Ο αδελφός σου [ο Ιησούς] σε καλεί να είσαι η Φωνή Του μαζί με αυτόν. (C-6.5:1-2)

Από την άγια σχέση σου η αλήθεια διακηρύσσει την αλήθεια, και η αγάπη κοιτάζει τον εαυτό της. Η σωτηρία ρέει βαθιά μέσα από το σπίτι που πρόσφερε στον Πατέρα μου και σε μένα. Και είμαστε εκεί μαζί, στην ήσυχη επικοινωνία στην οποία Πατέρας και Υιός ενώνονται.

Επειδή η αλήθεια μέσα μου κοιτάζει την αλήθεια μέσα σου, επειδή η αγάπη μέσα μου ζητά την αγάπη μέσα σου – και αντίστροφα, αφού οι νόες μας είναι ένα – δεν υπάρχουν αληθινά εμπόδια που μπορούμε να βάλουμε ανάμεσά μας. Επαναλαμβάνω, βλέπουμε στα Μαθήματα Θαυμάτων την διόρθωση του Ιησού για την παραδοσιακή ερμηνεία της Καθολικής εκκλησίας για την (Αγία) κοινωνία, μετατοπίζοντας την εστίασή του από το μοίρασμα των σωμάτων μας με τον Ιησού, στην αποδοχή της ενότητας του νου ολόκληρης της Υιότητας, που αντανάκλα την Ενότητα του Πατέρα και του Υιού στον Ουρανό. Ο Ιησούς επομένως συμβολίζει την γέφυρα ανάμεσα στην ενότητα του ενός με τον άλλον μέσα στο όνειρο του διαχωρισμού, και στην Ενότητα του Χριστού στον Ουρανό, ενωμένου με τον Θεό. Όπως δηλώνει πολύ νωρίς στο κείμενο:

Στέκεσαι κάτω από μένα και εγώ στέκομαι κάτω από τον Θεό. Στην διαδικασία της «ανύψωσης», είμαι ψηλότερα επειδή χωρίς εμένα η απόσταση ανάμεσα στον Θεό και στον άνθρωπο θα ήταν υπερβολικά μεγάλη για να την καλύψεις. Γεφυρώνω την απόσταση σαν ένας μεγαλύτερος αδελφός σου από την μια πλευρά και σαν ένας Υιός του Θεού από την άλλη. (T-1.11.4:3-5)

Είναι αυτή η αποδοχή της ενότητάς μας στο επίπεδο του κόσμου που αναπόφευκτα οδηγεί στην «ήσυχη επικοινωνία» στην οποίαν ο Πατέρας και ο Υιός ενώνονται. Η αποδοχή του κοινού σκοπού μας μέσα στον διαχωρισμένο νου είναι αυτό που συμβαίνει στην άγια σχέση, η αντανάκλαση της αλήθειας μέσα στο όνειρο του εγώ του δυϊσμού και του διαχωρισμού. Επιπλέον, αυτό είναι που εννοεί ο Ιησούς αργότερα στο κείμενο όταν λέει, σε αντίθεση με την περίφημη φράση του Αγ. Παύλου, ότι ο ναός του Αγίου Πνεύματος δεν βρίσκεται μέσα στο σώμα αλλά σε μια σχέση (προς Κορινθίους 6:19; T-20.VI.5:1). Παρεμπιπτόντως, αυτή η δήλωση βρίσκεται σε μια ενότητα – «Ο Ναός του Αγίου Πνεύματος» - που μας δίνει μια άλλη αναφορά – αν και καλυμμένη – στην πίστη των Καθολικών ότι ο καθγιασμένος άρτος έχει γίνει το άγιο και μυστηριακό σώμα του Ιησού, αναφερόμενο συνήθως ως Ιερό Μυστήριο και φυλασσόμενο σε ένα αρτοφόριο σε πλήρη θέαση των πιστών (T-20.VI.3-7). Και έτσι είναι η άγια σχέση που ανατρέπει τα εμπόδια του διαχωρισμού του εγώ, φέρνοντας ως εκ τούτου στην αντίληψή μας την παρουσία του Αγίου Πνεύματος ή του Ιησού μέσα μας. Ο ναός του Αγίου Πνεύματος, επομένως, είναι μέσα στον νου που ενώνεται με κάποιον που θεωρείτο προηγουμένως χωριστός, «κηρύσσοντας» έτσι την αλήθεια σχετικά με την ενότητα ολόκληρης της Υιότητας.

Ω, έλα με πίστη στην ιερή ένωση του Πατέρα και του Υιού εντός σου!

Αυτό προφανώς είναι μια αναφορά στον γνωστό Χριστουγεννιάτικο ύμνο. Είναι μια έκκληση εκ μέρους του Ιησού να ενωθούμε ο ένας με τον άλλον και μαζί του, το οποίο δεν μπορούμε να κάνουμε αν επιμένουμε να τον βλέπουμε σαν σύμβολο θυσίας και τιμωρίας, ή να βλέπουμε άλλους σαν σύμβολα αμαρτίας και ενοχής.

Και μην κρατάς τον εαυτό σου μακριά από αυτό που σου προσφέρεται με ευγνωμοσύνη γιατί δίνεις στην ειρήνη το σπίτι της στον Ουρανό. Στείλε σε όλο τον κόσμο το χαρμόσυνο μήνυμα του τέλους της ενοχής, και όλος ο κόσμος θα απαντήσει.

«Αυτό που σου προσφέρεται με ευγνωμοσύνη» είναι η χαρά και η Αγάπη του Θεού. Η επόμενη δήλωση μπορεί να γίνει κατανοητή στο πλαίσιο της κατάστασης στην οποία βρισκόμαστε μέσα σ' αυτόν τον κόσμο, που είναι ακριβώς η κατάσταση στην οποία Τα Μαθήματα Θαυμάτων ήρθαν. Ο τρόπος που γινόμαστε ειρηνοποιοί είναι να δίνουμε έξω στον κόσμο αυτό το χαρμόσυνο μήνυμα ότι δεν είμαστε διαχωρισμένοι, και ότι είμαστε όλοι ένα ανεξάρτητα από το τί ο κόσμος διδάσκει, ανεξάρτητα από το τί τα σώματα φαίνεται να μας λένε. Αν στείλουμε αυτό το μήνυμα έξω στον κόσμο, τότε όλος ο κόσμος θα απαντήσει επειδή δεν είναι μακριά από το κάλεσμά μας: **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους**. Επιπλέον, αυτή δεν είναι μια εξωτερική δραστηριότητα αλλαγής ή σωτηρίας του κόσμου, ούτε απαιτεί το «κήρυγμα» του μηνύματος του Ιησού στα Μαθήματα Θαυμάτων στα δύσπιστα πλήθη. Μάλλον, η λειτουργία μας είναι απλά να αντανakλούμε την ειρήνη που έρχεται όταν έχουμε δεχθεί το μήνυμά του στις καρδιές και τους νόες μας. Ας επαναλάβω την υπέροχη φράση του Ιησού από το κείμενο:

Μην διδάσκεις ότι πέθανα μάταια. Μάλλον δίδασκε ότι δεν πέθανα επιδεικνύοντας ότι ζω μέσα σου. (Τ-11.VI.7:3-4)

Φυσικά η πίστη εκ μέρους του εργάτη των θαυμάτων ή του δασκάλου του Θεού είναι να δει αυτήν την απάντηση σ' αυτό το κάλεσμα ακόμα και αν δεν γίνεται αντιληπτό από τα μάτια του σώματος. Αυτό δεν σημαίνει ότι αν ομάδες ανθρώπων αλλάξουν τον νου τους τότε αυτό αντίστοιχα θα έχει σαν αποτέλεσμα να εκδηλωθεί αλλαγή στον κόσμο. Δεν θα συμβεί έτσι. Πρέπει να συναισθανθούμε την δέσμευση που έχουμε με τον φόβο και την επίθεση, την τιμωρία και τον θάνατο. Είναι τόσο μεγάλη ώστε θα πρέπει, μέσα στον κόσμο του χρόνου, να παρέλθει μια περίοδος ανάμεσα στον χρόνο που προσφέρεται το θαύμα και στον χρόνο που θα γίνει αποδεκτό. Ωστόσο, στην άγια στιγμή – έξω από τον χρόνο και τον χώρο – το αποτέλεσμα φυσικά είναι ακαριαίο.

Όμως, τα Μαθήματα Θαυμάτων μας υπόσχονται ότι όταν ένα θαύμα προσφέρεται **γίνεται** αποδεκτό. Ο Ιησούς κρατάει αυτό το θαύμα μέχρι την ώρα που οι άνθρωποι θα μπορέσουν να αφήσουν την ενοχή τους και να δεχθούν αυτό που ήδη τους έχει δοθεί, όπως μας παρηγορεί σ' αυτό το εμπνευστικό απόσπασμα νωρίς στο κείμενο:

Έχω φυλάξει όλες σου τις καλοσύνες και κάθε σκέψη αγάπης που έκανες ποτέ. Τις έχω εξαγνίσει από τα σφάλματα που έκρυβαν το φως τους, και τις κράτησα για σένα μέσα στην δική τους τέλεια λάμψη. Είναι πέρα από καταστροφή και πέρα από ενοχή. (Τ-5.IV.8:3-5)

Αν ακολουθήσουμε τους νόμους του κόσμου – ότι πρέπει να δούμε την αλλαγή για να πιστέψουμε σ' αυτήν – τότε θα πιστέψουμε ότι τίποτα δεν θα συμβεί. Με άλλα λόγια, θα γίνουμε τότε μέρος του ίδιου παρανοϊκού συστήματος που προσπαθούμε να θεραπεύσουμε. Το μόνο που πρέπει να κάνουμε, επαναλαμβάνω, είναι να αλλάξουμε τον νου μας, και να εμπιστευθούμε ότι επειδή οι νόες είναι ενωμένοι, η αγάπη του Ιησού θα επεκτείνει το χαρούμενο μήνυμα της συγχώρεσης και του τέλους της ενοχής σε όλον τον κόσμο. Το μήνυμα θα ηχήσει δυνατά, και οι άνθρωποι εκείνοι που έχουν επιλέξει να το δεχθούν θα έχουν «αυτιά να το ακούσουν και μάτια να το δουν». Από την άλλη πλευρά, εκείνοι που ακόμα φοβούνται θα προφυλάξουν τους εαυτούς τους από αυτό το φως, μολονότι αυτό το φως είναι έτσι και αλλιώς πάντα μέσα τους.

Σκέψου την ευτυχία σου καθώς ο καθένας σου προσφέρει την μαρτυρία του για το τέλος της αμαρτίας, και σου δείχνει ότι η δύναμή της έχει φύγει για πάντα.

Επαναλαμβάνω, αυτό δεν είναι κάτι που αναγκαστικά θα βιώσουμε στα σώματά μας. Είναι κάτι που θα βιώσουμε στον νου μας, και η ειρήνη μέσα μας θα παραμείνει, ανεξάρτητα από το τί συμβαίνει στον κόσμο γύρω μας. Αλλά η ειρήνη μας θα γίνει τότε ένας ισχυρός μάρτυρας ότι σε κάποιο σημείο ο κόσμος θα την αναγνωρίσει επειδή, επαναλαμβάνω, όλοι οι νόες είναι αληθινά ένα. Όλο το νόημα των Μαθημάτων Θαυμάτων είναι ότι οι άνθρωποι θα φθάσουν να κατανοούν, να εφαρμόζουν, και όλο και περισσότερο θα ζουν το μήνυμά τους ώστε η αληθινή ευτυχία και ειρήνη θα αντικαταστήσουν την ενοχή και τον φόβο του νου. Αυτή η ευτυχία και ειρήνη που κάναμε πρώτα πραγματική μέσα στον νου μας επιλέγοντας το Άγιο Πνεύμα σαν Δάσκαλό μας, πρέπει αναπόφευκτα να εκφραστεί σε ό,τι εμείς αντιλαμβανόμαστε έξω από μας. Διαφορετικά, δεν θα μπορούμε να την αντιληφθούμε.

Που μπορεί να υπάρχει η ενοχή, όταν η πίστη στην αμαρτία έχει φύγει; Και που είναι ο θάνατος τώρα που ο μεγάλος συνήγορος του έχει σιωπήσει;

Η πίστη στην αμαρτία είναι η πίστη στον διαχωρισμό, που αυτόματα προκαλεί την ενοχή. Η τιμωρία της αμαρτίας, που είναι αυτό που απαιτεί η ενοχή, είναι θάνατος. Έτσι ο θάνατος σαν τιμωρία δεν θα φαίνεται πια πραγματικός όταν η πίστη σ' αυτόν δεν θα διατηρείται πια. Και αυτή η κατάργηση επιτυγχάνεται όταν ερχόμαστε σε αληθινή επικοινωνία με τους άλλους αφού πρώτα έχουμε συνδεθεί με τον Ιησού ή το Άγιο Πνεύμα μέσα στον νου μας. Όταν η αιτία – η πίστη στην αμαρτία – έχει φύγει, τότε το αποτέλεσμα της – ενοχή και θάνατος – πρέπει επίσης να έχει φύγει.

Συγχώρησέ μου τις ψευδαισθήσεις σου, και απελευθέρωσέ με από την τιμωρία για ό,τι δεν έχω κάνει.

Ακριβώς όπως η εκδοχή των Μαθημάτων Θαυμάτων για την Προσευχή του Κυρίου αρχίζει με το «Συγχώρησε μας για τις ψευδαισθήσεις μας, Πατέρα» (Τ-16.VII.12), ο Ιησούς μας ζητάει εδώ να συγχωρήσουμε εκείνον για τις ψευδαισθήσεις του μίσους, του διαχωρισμού, της θυσίας, του πόνου και του φόνου – «τιμωρία για ό,τι δεν έχω κάνει» - που έχουμε φορτώσει επάνω του. Ψυχολογικά μιλώντας, υπάρχει ένα κομμάτι μας που πάντα ζητά να τιμωρήσει τον Ιησού: Πρώτον, βλέποντάς τον ως τιμωρημένο πάνω στον σταυρό. Αφού, η προβολή κάνει την αντίληψη, δεν θα μπορούσαμε να αντιληφθούμε τον Ιησού ως τιμωρημένο πάνω στον σταυρό αν δεν είχαμε πρώτα εμείς θελήσει να **τον έχουμε** τιμωρημένο πάνω στον σταυρό. Δεύτερον, έμμεσα πιστεύουμε ότι μπορούμε να τιμωρήσουμε τον Ιησού αρνούμενοι την διδασκαλία του και το παράδειγμά του με το να μην συγχωρούμε τους άλλους, τους εαυτούς μας και εκείνον, για να αναφέρουμε το ότι τον κάναμε σύμβολο του πόνου, της θυσίας και της κρίσης.

Θα σκεφτόμουν, όμως, ότι ακόμα και οι άνθρωποι που δεν βιώνουν μια σχέση μαζί του έχουν σε κάποιο επίπεδο επηρεαστεί από αυτόν. Είναι πολύ δύσκολο να μεγαλώνεις στον δυτικό κόσμο χωρίς να έχεις επηρεαστεί από την μορφή του Ιησού, είτε είσαι Χριστιανός ή Εβραίος, άθεος ή πιστός. Θα ήταν δύσκολο να αποφύγεις τα θέματα που πρόβαλε αυτός ο άνθρωπος, ο οποίος έχει γίνει το μεγαλύτερο και ισχυρότερο σύμβολο του Θεού στον δυτικό κόσμο. Μπορούμε τότε να καταλάβουμε ότι αυτό που έγινε στην σταύρωση ήταν η επα-αναπαράσταση της «αρχικής» σταύρωσης – ο διαχωρισμός από τον Θεό και η καταστροφή του Χριστού. Ακριβώς όπως για το εγώ, η «αμαρτία» του Θεού ήταν η Τέλεια Αγάπη Του ως Δημιουργού για τα δημιουργήματά Του, έτσι, επίσης, η «αμαρτία» του Ιησού ήταν η τέλεια Αγάπη του Χριστού για τον Χριστό. Επομένως, τα εγώ του κόσμου, περιορισμένα από το παρανοϊκό τους σύστημα σκέψης, πρέπει συνεχώς να προσπαθούν να καταστρέψουν και να δολοφονήσουν την Αγάπη του Ουρανού σε όλα της τα σύμβολα και τις εκδηλώσεις, γιατί συμβολίζει τον δικό τους θάνατο. Σε δύο διαφορετικά αποσπάσματα στο

κείμενο, ο Ιησούς σχολιάζει πολύ συγκεκριμένα το γιατί η σταύρωση ήταν αναπόφευκτη μέσα στο όνειρο του κόσμου:

Πολλοί νόμισαν ότι εγώ τους επιτέθηκα, μολονότι ήταν προφανές ότι δεν το έκανα. Ένας παρανοϊκός μαθητής μαθαίνει περίεργα μαθήματα. Αυτό που πρέπει να αναγνωρίσεις είναι ότι όταν δεν μοιράζεσαι ένα σύστημα σκέψης, το αποδυναμώνεις. Αυτοί που πιστεύουν σ' αυτό επομένως το αντιλαμβάνονται αυτό ως επίθεση εναντίον τους. Αυτό συμβαίνει διότι ο καθένας ταυτίζεται με το σύστημα σκέψης του, και κάθε σύστημα σκέψης επικεντρώνεται στο ό,τι πιστεύεις αυτό είσαι.
(T-6.V-B.1:5-9)

Έχω πει ότι η σταύρωση είναι το σύμβολο του εγώ. Όταν αυτό ήρθε αντιμέτωπο με την πραγματική κατάσταση μη ενοχής του Υιού του Θεού, πράγματι προσπάθησε να τον σκοτώσει, και ο λόγος που έδωσε ήταν ότι η κατάσταση της μη ενοχής είναι βλάσφημη προς τον Θεό. Για το εγώ, το εγώ είναι Θεός, και η κατάσταση μη ενοχής πρέπει να ερμηνευθεί ως η τελική ενοχή η οποία πλήρως δικαιολογεί τον φόνο. (T-13.II.6:1-3)

Έτσι, για εκείνους που δεν συνδέονται συνειδητά με τον Ιησού, σίγουρα δεν θα συνιστούσα να τον επιβάλουν στον εαυτό τους. Αλλά νομίζω ότι τουλάχιστον θα πρέπει να είναι ανοιχτοί στην ιδέα ότι μπορεί να υπάρχει ένα μέρος τους με το οποίο δεν είναι σε επαφή, που πραγματικά έχει αυτά τα αισθήματα της μη συγχώρεσης. Θυμηθείτε ότι στα Μαθήματα ο Ιησούς δεν μας ζητάει να τον πιστέψουμε (C-5.6:6), αλλά πραγματικά μας ζητάει πολλές φορές να τον συγχωρήσουμε.

Έτσι θα μάθεις την ελευθερία που δίδαξα διδάσκοντας την ελευθερία στον αδελφό σου, και έτσι με απελευθερώνεις.

Αυτή είναι η ίδια ιδέα με εκείνη στην παραβολή της Έσχατης Κρίσης στο κατά Ματθαίον (25:40): «Εφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε.» Απελευθερώνοντας τους αδελφούς ή τις αδελφές μας από τα δεσμά της ενοχής στην οποία οι προβολές μας τους τοποθέτησαν, απελευθερώνουμε και τον Ιησού από αυτές τις προβολές. Ποτέ μην ξεχνάτε ότι οι νόες είναι ενωμένοι, και έτσι ό,τι κάνουμε σε ένα μέλος της Υιότητας αναπόφευκτα γίνεται σε όλους· επαναλαμβάνω, όχι ότι είμαστε υπεύθυνοι για τις επιλογές άλλων ανθρώπων για την ενοχή, αλλά είμαστε υπεύθυνοι για την δική μας **αντίληψη** αυτών των ενοχών. Η επίθεση σε άλλους ανθρώπους ενισχύει την δική μας ενοχή, η οποία με την σειρά της ενισχύει την πεποίθησή μας ότι δεν αξίζουμε την Αγάπη του Θεού. Επομένως, το εγώ πρέπει να κρατήσει την αγάπη του Ιησού μακριά από μας, «φυλακίζοντάς» τον έτσι με το να εμποδίζει την αγάπη του – επειδή εμείς δεν την δεχόμαστε – να μας αγκαλιάσει. Από την άλλη πλευρά, συγχωρώντας τους άλλους, που είναι και το νόημα της φράσης «διδάσκοντας την ελευθερία στον αδελφό σου», η ενοχή μας καταργείται, πράγμα το οποίο έπειτα μας επιτρέπει να δεχθούμε την Αγάπη του Θεού μέσω του Ιησού. Έτσι και αυτός – δηλ. η αγάπη του στον νου μας – απελευθερώνεται επίσης.

Είμαι μέσα στην άγια σχέση σου, όμως θα με φυλάκιζες πίσω από τα εμπόδια που υψώνεις μπροστά στην ελευθερία, και θα έφραζες τον δρόμο μου προς εσένα.

Ας το ξαναπούμε, δεν χρειάζεται να δουλέψουμε συνειδητά πάνω στην σχέση μας με τον Ιησού. Θα «εμφανιστεί» από μόνος του όταν τον απελευθερώσουμε από την φυλακή της ενοχής στην οποία τον βάλαμε. Και το κάνουμε αυτό απελευθερώνοντας εκείνους στους

οποίους έχουμε επιτεθεί. Αυτό πρέπει τότε να σημαίνει ότι αν φοβόμαστε τον Ιησού και την ειρήνη του εξαιτίας της απειλής που παρουσιάζει προς την ατομικότητά μας, ένας σίγουρος τρόπος να προστατεύσουμε το εγώ μας από εκείνον είναι να επιτεθούμε σε άλλους. Όπως μας διδάσκει στο εγχειρίδιο για δασκάλους, ένα απόσπασμα που έχουμε ήδη αναφέρει κάτω από το πρώτο εμπόδιο:

Η ειρήνη του Θεού δεν μπορεί ποτέ να έρθει εκεί όπου υπάρχει θυμός, διότι ο θυμός πρέπει να αρνείται την ύπαρξη της ειρήνης. Όποιος θεωρεί τον θυμό δικαιολογημένο με οποιοδήποτε τρόπο ή σε οποιαδήποτε περίσταση, διακηρύσσει ότι η ειρήνη δεν έχει νόημα και πρέπει να πιστεύει ότι δεν μπορεί να υπάρχει. Σε αυτήν την κατάσταση, η ειρήνη δεν μπορεί να βρεθεί (M-20.3:3-5).

Και έτσι θυμώνουμε, και έτσι είμαστε ασφαλείς από τον Ιησού.

Ωστόσο, δεν είναι δυνατόν να κρατήσεις μακριά Έναν ο οποίος είναι ήδη εκεί. Και μέσα σε Αυτόν, εκεί που είμαστε ήδη ενωμένοι, είναι δυνατόν η κοινωνία μας να γίνει η εστία της νέας αντίληψης που θα φέρει φως σε όλο τον κόσμο που περιέχεται εντός σου.

Ο «Ένας ο οποίος είναι ήδη εκεί» είναι ο Πατέρας για τον Οποίο μιλάει στην προηγούμενη παράγραφο. Επομένως είναι μέσα στον Θεό που είμαστε ήδη ενωμένοι με τον Ιησού. Εδώ βρίσκουμε την λέξη «κοινωνία» να εμφανίζεται πάλι: Σε αυτήν την κοινωνία, η οποία είναι αιώνια, ο Ιησούς έχει **ήδη** ενωθεί μαζί μας, υπενθυμίζοντάς μας ότι είμαστε πάντα ένα με τον Θεό. Το μόνο που χρειάζεται είναι να αφαιρέσουμε τα εμπόδια της ενοχής και της επίθεσης που μας εμποδίζουν να συνειδητοποιήσουμε την παρουσία του.

Επομένως, είναι αυτή η κοινωνία – η ένωση με τον Ιησού μέσω της συγχώρεσης – που είναι η εστία της νέας αντίληψης η οποία είναι η αληθινή αντίληψη της όρασης του Χριστού, που θα φέρει φως σε όλο τον κόσμο. Καθώς ο Ιησούς διδάσκει στο βιβλίο των ασκήσεων:

Η ειρήνη του νου είναι σαφώς εσωτερικό θέμα. Πρέπει να αρχίσει με τις ίδιες σου τις σκέψεις, και μετά να επεκταθεί προς τα έξω. Είναι από την ειρήνη του νου σου που προκύπτει μια ειρηνική αντίληψη του κόσμου. (W-pl.34.1:2-4)

Άλλη μια φορά, μπορούμε να δούμε το κάλεσμα του Ιησού σε μας να γίνουμε τα μέσα αυτού του φωτός του για να το φέρουμε στους νόες των Υιών του Θεού. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να έρθει ποτέ η ειρήνη. Η ειρήνη δεν μπορεί να έρθει αλλάζοντας κάτι στο επίπεδο του σώματος. Δεν μπορεί να έρθει αλλάζοντας δομές. Μπορεί να έρθει μόνο αλλάζοντας τον νου μας, και μ' αυτόν τον τρόπο μπορούμε αληθινά να επηρεάσουμε τους νόες άλλων ανθρώπων. Αυτό το φως δεν είναι **μέσα** στον κόσμο, ούτε **από** αυτόν (τον κόσμο)· μάλλον, το φως είναι μέσα **μας**, στους νόες μας που είναι ένα με τον κάθε άλλον, με τον Ιησού και με τον Θεό.

Κεφάλαιο Έξι

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΜΠΟΔΙΟ : Η Έλξη του πόνου

Όπως ανέφερα στην αρχή του βιβλίου, οι υπό-ενότητες στα πρώτα δύο εμπόδια, «Η Έλξη της Ενοχής» και «Η Έλξη του Πόνου», λένε και οι δύο το ίδιο πράγμα με διαφορετικούς τρόπους, όπως επίσης θα δούμε και στο τρίτο εμπόδιο, «Η Έλξη του Θανάτου». Επιλέγουμε τις εμπειρίες της ενοχής, του πόνου και του θανάτου για την ικανότητά τους να κάνουν το σώμα πραγματικό, και επομένως να ενισχύσουν την πίστη ότι οι σκέψεις του διαχωρισμού και της ατομικότητάς μας είναι πραγματικές επίσης.

Ο δικός σου μικρός ρόλος δεν είναι παρά να δώσεις στο Άγιο Πνεύμα ολόκληρη την ιδέα της θυσίας. Και να δεχτείς την ειρήνη που δίνει στην θέση της, δίχως τα όρια που θα αναχαίτιζαν την επέκτασή της, κι έτσι θα περιόριζαν την δική σου επίγνωση γι' αυτήν.

Μας ζητείται εδώ να αφήσουμε την πίστη μας ότι η θυσία είναι σωτηρία. Έχουμε πιστέψει ότι η παραίτηση από το σώμα είναι σημαντική και σπουδαία, επειδή είναι η θυσία που ο Θεός απαιτεί σαν τιμωρία. Όμως, το μόνο που έχουμε να κάνουμε αντίθετα, είναι να δεχθούμε την ειρήνη που μας προσφέρει το Άγιο Πνεύμα. Αν πιστεύουμε στην πραγματικότητα του σώματος, τότε είμαστε περιορισμένοι και η αγάπη είναι περιορισμένη, επειδή το σώμα από μόνο του είναι ένα όριο. Όπως ο Ιησούς εξηγεί σ' αυτό το σημαντικό απόσπασμα από το κείμενο:

*Η επίγνωση του σώματος είναι αυτή που κάνει την αγάπη να φαίνεται περιορισμένη. Διότι το σώμα **είναι** ένας περιορισμός στην αγάπη. Προέλευσή του ήταν η πίστη στην περιορισμένη αγάπη, και φτιάχτηκε για να περιορίσει το απεριόριστο. Μην νομίζεις ότι αυτό είναι απλά αλληγορικό, διότι φτιάχτηκε για να περιορίσει **εσένα**. Είναι δυνατόν εσύ που βλέπεις τον εαυτό σου μέσα σε ένα σώμα να γνωρίσεις τον εαυτό σου ως μια ιδέα; Το καθετί που αναγνωρίζεις το ταυτίζεις με κάτι εξωγενές, κάτι έξω από σένα. Δεν μπορείς καν να σκεφτείς τον Θεό χωρίς ένα σώμα, ή με κάποια μορφή που να θεωρείς ότι αναγνωρίζεις. (T-18.VIII.1)*

Επομένως, η ταύτιση του εαυτού μας με το σώμα είναι ένα από τα σημαντικά εμπόδια ή μια από τις άμυνες που εμποδίζουν την επέκταση της ειρήνης από τον δικό μας νου σε άλλους.

Διότι ό,τι δίνει Αυτό πρέπει να επεκτείνεται αν θέλεις να έχεις την απεριόριστη δύναμή του, και να την χρησιμοποιήσεις για την απελευθέρωση του Υιού του Θεού. Δεν είναι η ειρήνη που θα ήθελες να ξεφορτωθείς, και έχοντάς την δεν μπορείς να την περιορίσεις.

Η ιδέα εδώ είναι ότι το Άγιο Πνεύμα συνεχώς επεκτείνει την ειρήνη Του, και το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να βγάλουμε τους εγωϊκούς εαυτούς μας από τον δρόμο Του. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από την συγχώρεση, η οποία είναι ο δρόμος για την απελευθέρωση του Υιού του Θεού από την ενοχή του. Όμως, αν αποκλείσουμε κάποιον μέσα από την Υιότητα από την απεριόριστη δύναμη της αγάπης, τότε αποκλείουμε επίσης και τους εαυτούς μας, αφού ο Υιός του Θεού είναι Ένας. Όπως λέει ο Ιησούς στο κείμενο:

Αν οι αδελφοί σου είναι μέρος από σένα, θα τους δεχτείς; Μόνο αυτοί μπορούν να σε διδάξουν τι είσαι, διότι η μάθησή σου είναι το αποτέλεσμα αυτού που τους δίδαξες. Αυτό που αναζητάς μέσα τους, το αναζητάς και στον εαυτό σου. Και καθώς το αναζητάς γι' αυτούς γίνεται πραγματικό και για σένα. Ο Θεός έχει μόνο έναν Υιό, και τους γνωρίζει όλους ως Ένα. Μόνο ο Θεός ο Ίδιος είναι περισσότερο από ότι είναι αυτοί αλλά αυτοί δεν είναι λιγότερο από ό,τι είναι Αυτός. Θέλεις να ξέρεις τι σημαίνει αυτό; Αν αυτό που κάνεις στον αδελφό μου το κάνεις και σε μένα, και αν όλα τα κάνεις για τον εαυτό σου διότι είμαστε μέρος από σένα, ό,τι κάνουμε εμείς ανήκει και σε σένα. Όλοι όσους δημιούργησε ο Θεός είναι μέρος από σένα και μοιράζονται την δόξα Του μαζί σου. Η δόξα Του ανήκει σε Αυτόν, αλλά είναι εξίσου και δική σου. Επομένως, δεν μπορεί να είσαι λιγότερο ένδοξος από ό,τι Εκείνος.
(Τ-9. VI.3)

Θα μπορούσε κανείς να πει ότι ο σκοπός των Μαθημάτων θαυμάτων είναι να μας πείσει ο Ιησούς για το γεγονός ότι είμαστε όλοι πραγματικά ένα, και έτσι το να επιτεθούμε σε κάποιον άλλον σημαίνει κυριολεκτικά να επιτεθούμε στον εαυτό μας. Παρεμπιπτόντως, η φράση με τα έντονα γράμματα, «Αν αυτό που κάνεις στον αδελφό μου το κάνεις σε μένα...» είναι δανεισμένη από το γνωστό απόσπασμα των ευαγγελίων στην παραβολή της Τελικής Κρίσης (κατά Ματθαίον 25:40), το οποίο μόλις παρέθεσα στο τέλος του Κεφαλαίου Πέντε.

Και τελικά, ο Ιησούς κάνει έκκληση στον ορθό νου μας όταν λέει ότι σίγουρα δεν θέλουμε στην πραγματικότητα να απαλλαγούμε από την ειρήνη Του Αγίου Πνεύματος, αλλά μάλλον από το εγώ. Αλήθεια, **δεν μπορούμε** να απαλλαγούμε από την ειρήνη, αφού είναι μέρος του Εαυτού μας, ο οποίος, επαναλαμβάνω, περιλαμβάνει **όλη** την Υιότητα σαν ένα.

Αν η ειρήνη είναι άστεγη, το ίδιο είσαι κι εσύ κι εγώ. Και Εκείνος που είναι ο οίκος μας είναι άστεγος όπως κι εμείς.

Επειδή είμαστε όλοι ένα, όπως μας θυμίζουν τα Μαθήματα ξανά και ξανά, αυτό που κάνουμε ο ένας στον άλλον το κάνουμε στον Ιησού. Και κάνουμε την ειρήνη άστεγη έχοντας καταστήσει την ενοχή ή την θυσία το σπίτι μας. «Εκείνος που είναι ο οίκος μας» αναφέρεται στον Δημιουργό μας, επειδή **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους**. Αν είμαστε άστεγοι, τότε ο Δημιουργός μας, του οποίου είμαστε μια επέκταση, πρέπει και αυτός να είναι άστεγος. Προφανώς, αυτό δεν λέγεται κυριολεκτικά, επειδή ο Θεός δεν μπορεί να είναι άστεγος, παρόλο που μπορεί να πιστεύουμε μέσα στον εφιαλτικό κόσμο μας ότι η επίθεσή μας σ' Αυτόν Τον έχει καταστήσει άστεγο. Αλλά αφού ο Θεός δεν μπορεί ποτέ να είναι άστεγος, ούτε εμείς – σαν μέρος Του – μπορούμε.

Αυτή είναι η επιθυμία σου; Θα ήθελες να είσαι πάντα ένας περιπλανώμενος σε αναζήτηση της ειρήνης; Θα ήθελες να επενδύεις την ελπίδα ειρήνης κι ευτυχίας σε κάτι που πρέπει να αποτύχει;

Αυτή η τελευταία φράση, «σε κάτι που πρέπει να αποτύχει», αναφέρεται σε κάποια εκδήλωση του σώματος, το οποίο όντας εκ φύσεως μη πραγματικό, πρέπει αναπόφευκτα να μην μπορεί να μας δίνει ειρήνη και ευτυχία που αντανακλούν την πραγματικότητα του Ουρανού.

Όσον αφορά στα είδωλα, όντας το σώμα η κεντρική εστίαση, αργότερα το κείμενο περιγράφει αυτά τα υποκατάστατα της ιδιαιτερότητας του εγώ για την Αγάπη του Θεού, τα οποία μας υπόσχονται ειρήνη και ευτυχία, αλλά στην πραγματικότητα μας προσφέρουν μόνον θάνατο.

*Ο κάθε ένας που έρχεται εδώ πρέπει να έχει ακόμα κάποια ελπίδα, κάποια ψευδαίσθηση που έχει καθυστερήσει να φύγει, ή κάποιο όνειρο ότι υπάρχει κάτι έξω από τον εαυτό του που θα του φέρει ευτυχία και ειρήνη. Εάν τα πάντα είναι μέσα του, τούτο δεν μπορεί να ισχύει. Και ως εκ τούτου με τον ερχομό του εδώ, αρνείται την αλήθεια για τον εαυτό του, και αναζητά κάτι περισσότερο από τα πάντα, σαν κάποιο μέρος από αυτό να ήταν διαχωρισμένο και να βρέθηκε εκεί όπου όλο το υπόλοιπο δεν βρίσκεται. **Αυτός είναι ο σκοπός που αποδίδει στο σώμα · να ψάξει γι' αυτό που του λείπει, και να του δώσει αυτό που θα τον κάνει ολοκληρωμένο.** Κι έτσι περιπλανιέται άσκοπα εδώ κι εκεί, ψάχνοντας για κάτι που δεν μπορεί να βρει, πιστεύοντας ότι είναι κάτι που δεν είναι.*

*Η ψευδαίσθηση που έχει χρονοτριβήσει θα τον παρακινεί να αναζητά χιλιάδες είδωλα, και να αναζητά πέρα από αυτά χιλιάδες ακόμα. Και κάθε ένα θα τον απογοητεύει, όλα εκτός από ένα · γιατί θα πεθάνει, και δεν καταλαβαίνει ότι το είδωλο που αναζητά δεν **είναι** παρά ο θάνατός του. Η μορφή του παρουσιάζεται να είναι έξω από τον εαυτό του. Ωστόσο αυτός επιδιώκει να σκοτώσει τον Υιό του Θεού μέσα του, και να αποδείξει ότι είναι ο νικητής επάνω του. Αυτός είναι ο σκοπός που έχει κάθε είδωλο, γιατί αυτός είναι ο ρόλος που του έχει ανατεθεί, και αυτός ο ρόλος που δεν μπορεί να εκπληρωθεί.*

*Κάθε φορά που προσπαθείς να φτάσεις ένα στόχο στον οποίο η βελτίωση του σώματος εμφανίζεται σαν μείζον πλεονέκτημα, προσπαθείς να προκαλέσεις τον θάνατό σου. Γιατί πιστεύεις ότι μπορείς να υποφέρεις από έλλειψη, και η έλλειψη **είναι** θάνατος. Το να θυσιάζεις σημαίνει να παραιτείσαι από κάτι, κι έτσι να είσαι χωρίς αυτό και να υποφέρεις από την απώλεια του. Και με αυτή την παραίτηση η ζωή αποκηρύσσεται. Μην ψάχνεις έξω από τον εαυτό σου. Αυτή η έρευνα υπονοεί ότι εσύ δεν είσαι ολοκληρωμένος εσωτερικά και φοβάσαι να αντικρίσεις την καταστροφή σου, αλλά προτιμάς να αναζητήσεις αυτό που είσαι έξω από τον εαυτό σου. (T-29.VII.2-4)*

Επαναλαμβάνω, ο σκοπός του Ιησού εδώ είναι να μας πείσει ότι η ειρήνη και η ευτυχία για τις οποίες αγωνιζόμαστε δεν μπορούν ποτέ να βρεθούν σε κάτι εξωτερικό, αλλά μόνον όταν επιλέξουμε την συγχώρεση του Αγίου Πνεύματος σαν οδηγό μας. Όπως γράφει στην αρχή του κειμένου: «Όλη η πραγματική ευχαρίστηση έρχεται όταν κάνεις το Θέλημα του Θεού» (T-1.VII.1:4), **και από πουθενά αλλού.**

Και έτσι, αυτό που ο Ιησούς μας τονίζει ξανά και ξανά είναι η επιλογή που κάνουμε ανάμεσα στον φόνο του εγώ και στο θαύμα του Αγίου Πνεύματος. Όταν μπορέσουμε να δούμε

την επιλογή καθαρά μπορούμε να κάνουμε μια καλύτερη επιλογή. Αν δεν το δούμε καθαρά, δεν μπορούμε να το κάνουμε. Αυτός είναι ο λόγος που στην τελευταία πρόταση του Κεφαλαίου 23 ο Ιησούς λέει: «Ποιος με την Αγάπη του Θεού να τον υποστηρίξει θα μπορούσε να βρει δύσκολη την επιλογή ανάμεσα στα θαύματα και στον φόνο;» (T-23.IV.9:8). Το πρόβλημα είναι ότι δεν έχουμε επίγνωση αυτού, και έτσι δεν πιστεύουμε ότι το εγώ μας προσφέρει φόνο, ανεξάρτητα από την μορφή που παίρνει. Αυτό το σημείο δηλώνεται πολύ καθαρά στο Μάθημα 138, «Ο Ουρανός είναι η απόφαση που πρέπει να πάρω»:

Ο Ουρανός είναι μια συνειδητή επιλογή. Αυτή η επιλογή δεν μπορεί να γίνει μέχρι να δει κανείς με ακρίβεια τις άλλες επιλογές και να τις καταλάβει. Το καθετί που κρύβεται στο σκοτάδι πρέπει να γίνει κατανοητό και να αξιολογηθεί εκ νέου, αυτή τη φορά με τη βοήθεια του Ουρανού. Και όλα τα λάθη αξιολόγησης που ο νους είχε κάνει προηγουμένως είναι ελεύθερα να διορθωθούν, καθώς η αλήθεια τα αγνοεί επειδή δεν έχουν καμιά αιτία. Τώρα δεν έχουν καμιά επίδραση. Δεν μπορούν να συγκαλυφθούν πια, επειδή η ανυπαρξία τους αναγνωρίζεται.

Η συνειδητή επιλογή του Ουρανού είναι τόσο σίγουρη όσο είναι και το τέλος του φόβου της κόλασης, όταν βγάλει κανείς αυτή την επιλογή από το προστατευτικό κάλυμμα της άγνοιας και τη φέρει στο φως. Ποιος μπορεί να αποφασίσει μεταξύ αυτού που φαίνεται καθαρά και αυτού που δεν αναγνωρίζεται; Κι ωστόσο ποιος μπορεί να μη διαλέξει μεταξύ διαφορετικών επιλογών, όταν η μία φαίνεται πολύτιμη ενώ η άλλη φαίνεται να είναι ένα εντελώς ανάξιο πράγμα, μόνο και μόνο μια φανταστική πηγή ενοχής και πόνου; Ποιος διστάζει να κάνει μια τέτοια επιλογή; Και θα διστάσουμε εμείς να διαλέξουμε σήμερα; (W-pl.138.9-19)

Η πίστη στο αιώνιο πάντα δικαιώνεται, διότι το αιώνιο είναι παντοτινά καλοσυνάτο, με απεριόριστη υπομονή και ολοκληρωτικά στοργικό. Θα σε δεχτεί ολοκληρωτικά, και θα σου δώσει ειρήνη. Όμως μπορεί να ενωθεί μόνο με ό,τι ήδη βρίσκεται σε ειρήνη μέσα σου, αθάνατο όπως και το ίδιο.

Αυτό είναι το ζήτημα του να τοποθετήσεις την πίστη σου στο αιώνιο, στον Θεό και στην Αγάπη του Θεού. Δεν μπορούμε να αναζητούμε την ειρήνη έξω από μας, διότι **δεν υπάρχει** τίποτα έξω από μας:

Δεν υπάρχει τίποτα έξω από σένα. Αυτό είναι που τελικά πρέπει να μάθεις, διότι είναι η συνειδητοποίηση ότι η Βασιλεία των Ουρανών αποκαθίσταται σε σένα. (T-18.VI.1:1-2)

Έχουμε ήδη αναφέρει την σημαντική φράση «Η προβολή κατασκευάζει την αντίληψη» (T-21.in.1:1). Εάν είμαστε ολοκληρωτικά σε ειρήνη μέσα μας, το μόνο που θα βιώσουμε εξωτερικά είναι ειρήνη, ανεξάρτητα της εξωτερικής κατάστασης. Αυτό συμβαίνει γιατί, όπως επίσης μας λένε μερικοί κβαντικοί φυσικοί, δεν υπάρχει διαφορά ανάμεσα στο μέσα και στο έξω: είναι ένα και το αυτό. Ο Κρισναμούρτι, ο Ινδός πνευματικός δάσκαλος του εικοστού αιώνα, τόνισε το ίδιο σημείο επίσης ξανά και ξανά. Το βρίσκουμε σαφώς διατυπωμένο στο Μάθημα 32, « Εγώ έχω επινοήσει τον κόσμο που βλέπω»:

*Η ιδέα για σήμερα, όπως και οι προηγούμενες, εφαρμόζεται στον εσωτερικό σου και στον εξωτερικό σου κόσμο, **οι οποίοι είναι στην πραγματικότητα το ίδιο**. Όμως, αφού τους βλέπεις σαν διαφορετικούς, οι περίοδοι της εξάσκησης για σήμερα θα περιλαμβάνουν πάλι δύο φάσεις, μία που αφορά τον κόσμο*

που βλέπεις έξω από σένα, και η άλλη τον κόσμο που βλέπεις στον νου σου. Στις σημερινές ασκήσεις, προσπάθησε να αρχίσεις να σκέπτεσαι την ιδέα ότι και οι δύο είναι στην φαντασία σου. (W-pl.32.2)

Το σώμα δεν μπορεί να σου φέρει ούτε ειρήνη ούτε αναταραχή· ούτε χαρά ούτε πόνο. Είναι ένα μέσο, και όχι ένας σκοπός. Δεν έχει κανένα σκοπό από μόνο του, αλλά μόνο αυτόν που του δίδεται. Το σώμα θα φαίνεται πως είναι οτιδήποτε αποτελεί το μέσον προς αναζήτηση του στόχου που του αποδίδεις. Μόνο ο νους μπορεί να θέσει ένα σκοπό, και μόνο ο νους μπορεί να δει το μέσον για την επίτευξή του και να δικαιολογήσει την χρήση του.

Αυτή είναι μία πολύ σημαντική δήλωση. Αλήθεια, δεν θα μπορούσε κανείς να βρει πιο σημαντικές δηλώσεις από τις διδασκαλίες του Ιησού στα Μαθήματα Θαυμάτων. Το σώμα δεν κάνει απολύτως τίποτα, και θα φαίνεται να είναι οτιδήποτε αποτελεί το μέσον για να επιτύχει τον στόχο που του έχουμε αποδώσει. Η ενότητα που ονομάζεται «Καθορίζοντας τον στόχο» στο Κεφάλαιο 17 (T-17.VI) διδάσκει ότι καθορίζουμε πρώτα τον στόχο, και έπειτα τα μέσα ευθυγραμμίζονται με αυτόν τον στόχο. Ο στόχος είναι είτε η αλήθεια, η ειρήνη και η χαρά, είτε η ψευδαίσθηση, η θυσία και ο πόνος. Και το σώμα απλά θα κάνει αυτό που θα του πει ο νους. Υπάρχουν πολλά άλλα αποσπάσματα στα Μαθήματα Θαυμάτων που το διατυπώνουν. Αναφέρουμε ένα από αυτά εδώ, ένα απόσπασμα από το εγχειρίδιο των δασκάλων που συζητάει την αντίληψη των διαφορών στον κόσμο, και την αληθινή πηγή τέτοιων διαφορών:

*Από πού προέρχονται όλες αυτές οι διαφορές; Ασφαλώς φαίνονται να βρίσκονται στον εξωτερικό κόσμο. Όμως είναι σίγουρα ο νους που κρίνει αυτό που τα μάτια βλέπουν. Είναι ο νους που ερμηνεύει τα μηνύματα των ματιών και τους δίνει «νόημα». Και αυτό το νόημα δεν υπάρχει καθόλου στον εξωτερικό κόσμο. **Αυτό που θεωρείται «πραγματικότητα» είναι απλά αυτό που ο νους προτιμά. Η ιεράρχηση των αξιών του προβάλλεται προς τα έξω και μετά στέλνει τα μάτια του σώματος να την διαπιστώσουν.** Τα μάτια του σώματος ποτέ δεν θα δουν, παρά μόνο με βάση τις διαφορές. Όμως η αντίληψη δεν στηρίζεται στα μηνύματα που φέρνουν τα μάτια του σώματος. Μόνο ο νους αξιολογεί τα μηνύματά τους, και έτσι **μόνο ο νους είναι υπεύθυνος για αυτό που βλέπει.** Μόνο αυτός αποφασίζει εάν αυτό που βλέπει είναι πραγματικό ή ψευδαισθητικό, επιθυμητό ή ανεπιθύμητο, ευχάριστο ή οδυνηρό.*

*Είναι στις διαδικασίες διαλογής και κατηγοριοποίησης του νου που εισέρχονται τα σφάλματα της αντίληψης. **Και εδώ πρέπει να γίνει η διόρθωση.** Ο νους κατηγοριοποιεί και χαρακτηρίζει ό,τι του φέρνουν τα μάτια του σώματος σύμφωνα με τις προσδοκίες και τις προκαταλήψεις του κρίνοντας πού ταιριάζει καλύτερα κάθε αισθητηριακό δεδομένο. Δεν θα μπορούσε να υπάρξει πιο λανθασμένη βάση από αυτήν. Δίχως να το συνειδητοποιεί ο νους, έχει ο ίδιος ζητήσει να του παρέχεται ό,τι θα ταίριαζε σ' αυτές τις κατηγορίες. Και έχοντας κάνει αυτό, συμπεραίνει ότι οι κατηγορίες δεν μπορεί παρά να είναι σωστές. Πάνω σ' αυτό στηρίζεται η κρίση όλων των διαφορών, γιατί από αυτό εξαρτώνται οι κρίσεις για τον κόσμο. Είναι δυνατόν να βασίζεται κανείς σ' αυτήν την διαστρεβλωμένη και παράλογη συλλογιστική για οτιδήποτε; (M-8.3-4)*

Έτσι άλλη μια φορά συζητάμε την σπουδαιότητα της επιστροφής στο σημείο της επιλογής, ή στον επιλογέα, που είναι στον νου μας (η αριστερή πλευρά στο Σχεδιάγραμμα Α). Είναι εκεί που επιλέγουμε πώς θα χρησιμοποιήσουμε το σώμα: είτε σαν ένα όργανο φόβου είτε σαν ένα όργανο αγάπης. Η επιλογή είναι δική μας και δεν έχει να κάνει με το σώμα ή με τα

σώματα άλλων ανθρώπων (που απεικονίζονται στην δεξιά πλευρά του Σχεδιαγράμματος Α).

Αυτή είναι επίσης η βάση της Βουδιστικής διδασκαλίας της μη-προσκόλλησης – ότι δεν αποσυνδέεσαι από τα πράγματα του κόσμου σαν πράγματα, αποσυνδέεσαι από την **ε-πένδυσή** σου στα πράγματα. Ο άγιος Ιωάννης του Σταυρού, ο μεγάλος Ισπανός μυστικιστής του δέκατου έκτου αιώνα, στην πραγματικότητα δίδαξε την ίδια ιδέα: δηλ. το πρόβλημα δεν είναι στα πράγματα του κόσμου, είναι στην **προσκόλλησή** μας στα πράγματα του κόσμου. Οι υψηλότερες μυστικιστικές και πνευματικές παραδόσεις του κόσμου δίδασκαν βασικά όλες την ίδια αρχή. Δυστυχώς, αυτές οι αρχές δεν γενικεύθηκαν με τον ολοκληρωμένο τρόπο που διδάσκονται στα Μαθήματα Θαυμάτων, και γι' αυτό έγιναν λάθη σε κάθε θρησκεία, Ανατολική και Δυτική, προκαλώντας το ακόλουθο σχόλιο από τον Ιησού πάνω στην θέση της θρησκείας στην ψυχοθεραπεία:

Η τυπική θρησκεία δεν έχει καμία θέση στην ψυχοθεραπεία, αλλά δεν έχει πραγματική θέση ούτε και στην θρησκεία. Σ' αυτόν τον κόσμο, υπάρχει μια εκπληκτική τάση να ενοποιείς αντιφατικές λέξεις μέσα σε έναν όρο χωρίς να αντιλαμβάνεσαι καθόλου την αντίφαση. Η προσπάθεια για την τυποποίηση της θρησκείας είναι προφανώς μια προσπάθεια του εγώ να συμβιβάσει το ασυμβίβαστο που δεν χρειάζεται καθόλου επεξεργασία εδώ. (P-2.II.2:1-3)

Αυτή η δήλωση αντανακλά το λάθος της απόδοσης πραγματικότητας και επομένως και σπουδαιότητας στα εξωτερικά, μετατρέποντάς τα σε είδωλα που είναι ιδιαίτερα αντικείμενα λατρείας ή αμαύρωσης. Επαναλαμβάνω, το πρόβλημα δεν είναι αυτό που βλέπουμε στον κόσμο και στο σώμα μέσα από τους ατομικούς μας φακούς, αλλά μάλλον η προσκόλλησή μας σ' αυτά. Η προσκόλλησή μας θα έπρεπε να είναι στον σκοπό του Αγίου Πνεύματος, ο οποίος είναι να βλέπουμε το σώμα σαν ένα εργαλείο συγχώρεσης, σε αντίθεση με την προσκόλληση του εγώ, η οποία είναι να χρησιμοποιεί το σώμα σαν μέσον ενίσχυσης της πίστης στον διαχωρισμό, την ιδιαιτερότητα και την τιμωρία.

Αυτές οι αρχές μπορούν να βρουν συγκεκριμένη εφαρμογή σε αρκετά συνηθισμένες καταστάσεις. Για παράδειγμα, εάν αισθανθούμε δυσφορία κάποια ζεστή καλοκαιρινή ημέρα, μπορεί να μπούμε στον πειρασμό σαν μαθητές των Μαθημάτων να εμπλακούμε σε κάποιες μεταφυσικές σκέψεις: πώς έφερα τον εαυτό μου σε αυτήν την θέση; Πρέπει να βιώσω τα αποτελέσματα μιας απόφασης που πήρα σε κάποιο άλλο επίπεδο. Άλλωστε, στην πραγματικότητα δεν είμαι καν εδώ.

Τα Μαθήματα Θαυμάτων, όπως έχουμε πει, δεν προτείνουν να πάμε πίσω σε εκείνη την αρχική απόφαση. Μάλλον, μας λένε ότι αν αισθανόμαστε δυσφορία κάποια ζεστή ημέρα, θα πρέπει να κάνουμε ό,τι ένας κανονικός, εκτός-Μαθημάτων άνθρωπος θα έκανε για να μειώσει την δυσφορία, όπως να αλλάξει τα ρούχα του, να κάνει ένα ντους, να βουτήξει σε μια πισίνα, να πιεί κάτι δροσερό, και λοιπά. Η σημαντική ιδέα είναι να θυμηθούμε, **αφού** έχουμε φροντίσει για την σωματική μας δυσφορία, ότι αυτό που μας οδήγησε σ' αυτό το μπλέξιμο του να έχουμε ένα σώμα ιδρωμένο και ταλαιπωρημένο είναι η πίστη μας στον διαχωρισμό, και όλα τα άλλα απορρέουν από αυτήν. Αυτή η λανθασμένη πίστη είναι το πρόβλημα που τελικά πρέπει να λυθεί. Και έτσι πρέπει να πάμε πίσω **στην πηγή** του προβλήματος – στον επιλογέα στον νου – και ο καλύτερος τρόπος να ακυρώσουμε την πίστη στον διαχωρισμό είναι να ζητήσουμε την βοήθεια του Ιησού για να ενωθούμε με κάποιον τον οποίον έχουμε αντιληφθεί ως χωριστό και ως ιδιαίτερο.

Τα Μαθήματα Θαυμάτων ορίζουν την «ένωση» ως το μοίρασμα ενός κοινού στόχου, ή, αν το πούμε αλλιώς, το να μην βλέπουμε τα συμφέροντα του άλλου διαφορετικά από τα δικά μας (M-1.1:2). Αυτό είναι το συμπέρασμα της πρακτικής συνέπειας όλων των αξιωμάτων που έχουμε συζητήσει. Αλλά ο Ιησούς δεν θα έλεγε, για να επαναλάβουμε αυτό το σημαντικό σημείο πάλι, ότι στο μεταξύ δεν πρέπει να κάνουμε τίποτα στο επίπεδο του σώμα-

τος ώστε να νιώσουμε λίγο καλύτερα. Αν μη τί άλλο, εκείνο που θα μας έβαζε σε μια καλύτερη κατάσταση του νου ώστε να συγχωρήσουμε κάποιον. Κατ' αναλογία, αν κάποιος λιμοκτονεί, δεν θα σκεφθεί να εγκαταλείψει ένα παράπονο που κρατάει για κάποιον άλλον. Η πρώτη του σκέψη θα είναι να ανακουφίσει το πεινασμένο σώμα του. Επιπλέον, δεν υπάρχει τίποτα στα Μαθήματα Θαυμάτων που να προτείνει να μην φροντίζουμε τα σώματά μας.

Ο Ιησούς λέει επανειλημμένα ότι αυτά τα Μαθήματα είναι απλά και οι διδασκαλίες του Αγίου Πνεύματος ήρεμες (Τ-9.V.9:1; Τ-11.VIII.1:1; Τ-27.VII.13:4-5; W-pl.122.6:6-7; W-pl.137.9). Επομένως, δεν θα αφήσουμε τα σώματά μας να αισθάνονται δυσφορία ή να βασανίζονται για να συνειδητοποιήσουμε ότι δεν είμαστε τα σώματά μας. Η ιδέα είναι να είμαστε πρακτικοί, ευγενικοί και σπλαχνικοί με μας, διευκολύνοντας αυτό που είναι πραγματικά σημαντικό, το οποίο είναι η κατάργηση της ενοχής στον νου μας – που προβάλλεται στους άλλους – ζητώντας την βοήθεια του Αγίου Πνεύματος να συγχωρήσουμε. Και βέβαια, μαθαίνοντας να είμαστε ευγενικοί με μας τους ίδιους, γινόμαστε πιο ευγενικοί με όλους τους άλλους.

Η ειρήνη και η ενοχή είναι και οι δύο καταστάσεις του νου, προς επίτευξη. Και αυτές οι καταστάσεις είναι το σπίτι του συναισθήματος που τις επικαλείται, και επομένως είναι συμβατό μαζί τους.

Τώρα, αυτό ακριβώς συζητήσαμε στο προηγούμενο εμπόδιο σχετικά με τους αγγελιοφόρους της αγάπης και του φόβου. Ότι «η ειρήνη και η ενοχή είναι καταστάσεις του νου» και ότι πρέπει να «επιτευχθούν», σημαίνει ότι μαθαίνονται. Αυτός είναι ένας άλλος τρόπος να πούμε ότι αυτά είναι μαθήματα για την μάθηση. Διδάξαμε στους εαυτούς μας το σύστημα του εγώ, που είναι η ενοχή – ο Θεός δεν μας το έδωσε – και επομένως τώρα πρέπει να μάθουμε ένα άλλο σύστημα. Αυτή είναι στην πραγματικότητα μια διαδικασία για να ξεμάθουμε, όπως μας διευκρινίζει ο Ιησούς στο εγχειρίδιο, στο συμπέρασμά του πάνω στα δέκα χαρακτηριστικά των δασκάλων του Θεού:

Η λειτουργία των δασκάλων του Θεού είναι να φέρουν την αληθινή μάθηση στον κόσμο. Και για να ακριβολογήσουμε, αυτό που φέρνουν οι δάσκαλοι του Θεού είναι η απάλειψη της μάθησης, διότι αυτή ακριβώς τη σημασία έχει η «αληθινή μάθηση» σ' αυτόν τον κόσμο. (Μ-4.Χ.3:6-7)

Ξεμαθαίνουμε την ενοχή του εγώ, και έπειτα φυσικά, η αλήθεια και η Αγάπη του Αγίου Πνεύματος θα αναδυθεί μέσα μας. Δεν χρειάζεται να ανησυχούμε αν θα μάθουμε τα μαθήματά Του της Αγάπης. Αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να μάθουμε τα μαθήματά Του για την ακύρωση της ενοχής που το εγώ έβαλε εκεί. Στις επόμενες φράσεις ο Ιησούς υπογραμμίζει αυτό το σημείο που περιέχει την ουσία της διδασκαλίας του στα Μαθήματα Θαυμάτων:

Το έργο σου δεν είναι να αναζητήσεις την αγάπη, αλλά κυρίως να αναζητήσεις και να βρεις όλα τα εμπόδια μέσα σου που έχεις κτίσει εναντίον της. Δεν είναι απαραίτητο να αναζητήσεις αυτό που είναι αληθινό, αλλά είναι απαραίτητο να αναζητήσεις αυτό που είναι λάθος. (Τ-16.IV.6:1-2)

Επομένως επιστρέφουμε σε εκείνο το σημείο επιλογής στον νου μας, όπως πάντοτε (φαίνεται στο αριστερό μέρος του Σχεδιαγράμματος Α). Ο επιλογέας που επέλεξε να μάθει την ενοχή από το αίσθημα του φόβου του εγώ τώρα μπορεί να επιλέξει ξανά και να μάθει την ειρήνη του Αγίου Πνεύματος, το αποτέλεσμα της Αγάπης Του.

Αλλά σκέψου ποια είναι η κατάσταση που είναι συμβατή με σένα. Εδώ είναι η επιλογή σου, και είναι ελεύθερη.

Η ερώτηση που θα έπρεπε να μελετήσουμε, όπως δηλώνεται νωρίτερα στο κείμενο, είναι: «Ποιο είναι το 'εσύ' που ζει σ' αυτόν τον κόσμο;» (Τ-4.II.11:8). Αν ταυτιστούμε με έναν εαυτό που είναι αδύναμος, ασήμαντος και ανεπαρκής, συρόμενος από την ενοχή και τον φόβο, τότε προφανώς επιλέγουμε ένα αίσθημα φόβου, και αυτός ο φυλακισμένος εαυτός είναι αυτό με το οποίο θα επιλέξουμε να συμβιβαστούμε. Όμως, αν μπορέσουμε να μετατοπίσουμε την ταύτισή μας και να θυμηθούμε ότι είμαστε όπως μας δημιούργησε ο Θεός – δεν είμαστε σώματα αλλά είμαστε ελεύθεροι, όπως λέει το βιβλίο των ασκήσεων (W-pl.199) – τότε συνειδητοποιούμε ότι ο αληθινός Εαυτός μας είναι άγιος, αθώος, και αγάπη. Είναι αυτός ο Εαυτός που θα δούμε να αντανakλάται σε μαρτυρίες στον κόσμο που ενισχύουν την επιλογή του νου μας.

Αλλά όλα όσα εμπεριέχονται σε αυτήν θα έρθουν με αυτή, και αυτό που νομίζεις ότι είσαι ποτέ δεν μπορεί να είναι ξέχωρο από αυτήν.

Έτσι, όταν επιλέξουμε ανάμεσα στην ταύτιση με την αδυναμία του εγώ ή με την δύναμη του Χριστού, ένα ολόκληρο σύστημα σκέψης μπαίνει σε κίνηση. Το πρόβλημα, έτσι, δεν είναι ποτέ αυτό που είναι μέσα σ' αυτό το σύστημα σκέψης, δηλ. τα μηνύματα που επιστρέφουν από τους αγγελιοφόρους του φόβου. Το πρόβλημα πάντα είναι η απόφαση που πήραμε στον νου μας να επιλέξουμε ένα εγωϊκό σύστημα σκέψης σαν προστασία της ατομικότητάς μας. Γι' αυτό τον λόγο ο Ιησούς μας διδάσκει στα Μαθήματα Θαυμάτων ότι η ανάλυση είναι του εγώ – «το εγώ αναλύει· το Άγιο Πνεύμα δέχεται» (Τ-11.V.13:1). Το εγώ αναλύει το σύστημα που κατασκεύασε επειδή αυτό είναι που μας ριζώνει σ' αυτό· το Άγιο Πνεύμα απλά κοιτάζει πέρα από τις ψευδαισθήσεις του εγώ με γλυκό γέλιο, και δέχεται την αλήθεια όπως την δημιούργησε ο Θεός. Το επόμενο σημαντικό απόσπασμα από το «Ο Ήρωας του Ονείρου», το οποίο κλείνει το Κεφάλαιο 27, συνοψίζει δυνατά αυτή την διδασκαλία στο πλαίσιο της αιτίας και του αποτελέσματος, με το πρώτο (αιτία) να είναι η πίστη στην αμαρτία και τον διαχωρισμό, και με το δεύτερο (αποτέλεσμα), ο πόνος και οι ταλαιπωρίες του σώματος:

*Με απαλό γέλιο το Άγιο Πνεύμα αντιλαμβάνεται την αιτία και δεν κοιτάζει τα αποτελέσματα. Πώς αλλιώς θα μπορούσε να διορθώσει το λάθος σου, του οποίου έχεις παραβλέψει εντελώς την αιτία; Σε προσκαλεί να φέρεις κάθε φοβερό αποτέλεσμα σ' Αυτό ώστε να κοιτάξετε μαζί την ανόητη αιτία του και να γελάσετε για λίγο μαζί Του. **Εσύ** κρίνεις τα αποτελέσματα, αλλά **Αυτό** έχει κρίνει την αιτία τους. Και με την δική Του κρίση εξαλείφονται τα αποτελέσματα. Ίσως κλάψεις. Αλλά άκουσέ Το να λέει: «Αδελφέ μου, άγιε Υιέ του Θεού, κοίταξε το κενό όνειρό σου, μέσα στο οποίο αυτό θα μπορούσε να συμβεί». Και θα αφήσεις την άγια στιγμή με το γέλιο σου και του αδελφού σου ενωμένα με το δικό Του. (Τ-27.VIII.9)*

Το σώμα είναι ο μεγάλος φαινομενικός προδότης της πίστης. Σε αυτό βρίσκεται η απογοήτευση και οι σπόροι της απιστίας, αλλά μόνο αν του ζητήσεις αυτό που δεν μπορεί να δώσει.

Φαίνεται να είναι το σώμα που μας απογοητεύει, είναι άπιστο και είναι προδότης, που πληγώνει και βλάπτει, και που είναι πληγωμένο και ζημιωμένο· αλλά αυτό συμβαίνει μόνο επειδή έχουμε επιλέξει το σώμα να λειτουργεί έτσι για μας. Φαίνεται ότι το σώμα είναι που προδίδει την εμπιστοσύνη μας και είναι ο τόπος της αμαρτίας του διαχωρισμού. Όμως, δεν

είναι το σώμα που «προδίδει» ή διαχωρίζει, αλλά μάλλον ο νους που επέλεξε να δώσει αυτόν τον ρόλο στο σώμα έτσι ώστε να μπορέσει να ξεφύγει από την ενοχή της δικής του αντιστασιακής προδοσίας του Θεού μέσα από τον διαχωρισμό και την εξύμνηση της ατομικότητάς του, όπως βλέπουμε στο ακόλουθο απόσπασμα:

Το χάσμα ανάμεσα σε εσένα και στον αδελφό σου δεν είναι θέμα διαστήματος μεταξύ δυο ξεχωριστών σωμάτων. Και αυτό μόνο φαινομενικά διαιρεί τους διαχωρισμένους νόες σας. ... Το σώμα σε σώζει, γιατί ξεφεύγει από την ολοκληρωτική θυσία και σου δίνει τον χρόνο να χτίσεις και πάλι τον διαχωρισμένο σου εαυτό, ο οποίος πιστεύεις πραγματικά ότι συρρικνώνεται όσο εσύ και ο αδελφός σου συναντιέστε....

*Το σώμα δεν θα μπορούσε να διαχωρίσει το νου σου από του αδελφού σου **εάν εσύ δεν ήθελες αυτό να γίνει η αιτία του διαχωρισμού και της απόστασης ανάμεσα σε σένα και σε αυτόν. Έτσι του χαρίζεις μια δύναμη που δεν βρίσκεται μέσα στο ίδιο.** Και σε αυτό το σημείο βρίσκεται η δύναμή του επάνω σου. Γιατί τώρα πιστεύεις ότι καθορίζει πότε ο αδελφός σου και συ θα συναντηθείτε, και περιορίζει την ικανότητά σου να επικοινωνείς με το νου του αδελφού σου. Και τώρα σου λέει πού να πας και πώς να πας εκεί, τι είναι κατορθωτό για σένα για να το αναλάβεις, και τι δεν μπορείς να κάνεις. Υπαγορεύει τι μπορεί να αντέξει η υγεία του, και τι το κουράζει και το αρρωσταίνει. Και οι «έμφυτες» αδυναμίες του θέτουν τα όρια στο τι θα κάνεις, και κρατούν τον σκοπό σου περιορισμένο και αδύναμο.*

*Το σώμα θα προσαρμοστεί με αυτό, **αν εσύ το θέλεις.** (Τ-29.Ι.4:1-2,7; 5:1-6:1)*

Και το 'εσύ' για το οποίο μιλάει εδώ ο Ιησούς να δίνει εντολές στο σώμα, είναι ο επιλογέας του νου μας. Δεν είναι ο ατομικός εαυτός που πιστεύουμε ότι είμαστε, και ο οποίος πιστεύουμε ότι διαβάζει και μελετάει τα Μαθήματα. Αυτός ο φυσικός και ψυχολογικός εαυτός είναι στην πραγματικότητα η αντανάκλαση του διαχωρισμένου εαυτού με τον οποίον ο επιλογέας έχει επιλέξει να ταυτιστεί.

Επαναλαμβάνω, αυτές οι δηλώσεις δεν εννοούν ότι πρέπει να αρνηθούμε τα σώματά μας. Θυμήσου την σημαντική διαφορά ανάμεσα στο Επίπεδο Ένα και στο Επίπεδο Δύο: Στο Επίπεδο Ένα, το σώμα είναι ένα σύμβολο της αμαρτίας επειδή έτσι το έχουμε κατασκευάσει και χρησιμοποιήσει. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να επιτεθούμε στο σώμα, ή να το αρνηθούμε μέσα από μια ασκητική ζωή ή φυσικής θυσίας. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να αρνηθούμε τις ευχαριστήσεις ή τους πόνους του σώματος. Απλά πρέπει να αρχίσουμε την διαδικασία να ζητάμε την βοήθεια του Αγίου Πνεύματος για να επανερμηνεύσουμε αυτό που έχουμε κάνει, και για να μας βοηθήσει γλυκά να διορθώσουμε τον νου μας πάνω σ' αυτό. Αυτό συμβαίνει σε αυτό που ονομάζω Επίπεδο Δύο. Και ο τρόπος να ενεργήσουμε δεν είναι να εστιάσουμε στα ανόητα πράγματα που κάνουμε με τα σώματά μας, σε αυτά που πιστεύουμε για τα σώματά μας ή αναζητάμε με τα σώματά μας, αλλά μάλλον να διορθώσουμε τους τρόπους που χρησιμοποιούμε τα σώματά μας για να επιτεθούμε ο ένας στον άλλον. Αυτό είναι το σημαντικό, επειδή κυρίως σε εκείνη την απόφαση του νου μας είναι η ενοχή μας πολύ βαθιά ριζωμένη.

Μπορεί το λάθος σου να είναι λογική αιτία για την θλίψη και την απογοήτευση, και για την επίθεση εκδίκησης εναντίον αυτού που σε απογοήτευσε;

Το λάθος στο οποίο αναφέρεται εδώ ο Ιησούς είναι το λάθος της επιλογής του σώματος αντί για τον Χριστό μέσα μας, αυτό που αναφέρει στο τέλος του κειμένου σαν πειρασμό:

Ο πειρασμός έχει ένα μάθημα που θα μπορούσε να διδάξει, σε όλες του τις μορφές, όπου και αν εμφανίζεται. Θα ήθελε να πείσει τον άγιο Υιό του Θεού ότι είναι ένα σώμα, γεννημένος σε κάτι που πρέπει να πεθάνει, ανίκανος να ξεφύγει από την αδυναμία του, και δεσμευμένος από ό,τι αυτό τον διατάζει να αισθάνεται. Βάζει τα όρια σε αυτά που μπορεί να κάνει· η δύναμή του (του σώματος) είναι η μόνη δύναμη που έχει· η αντίληψή του δεν μπορεί να υπερβεί την μικρή του ικανότητα κατανόησης. (T-31.VIII.1:1-3)

Επιπλέον μας παρακινεί να μην χρησιμοποιούμε αυτό το λάθος στην ταυτότητα – πράγμα που είναι πάντα δική μας ευθύνη – σαν δικαιολογία για να ενισχύσουμε την πίστη μας ότι ο κόσμος μας έχει θυματοποιήσει ή, αντίστροφα ότι εμείς έχουμε θυματοποιήσει τον κόσμο. Όταν πέσουμε σε αυτόν τον φαύλο κύκλο της θυματοποίησης, η κατάθλιψη είναι η μόνη φυσική αντίδραση, να μην αναφέρω την απογοήτευση ότι ο κόσμος, ακόμα και τα Μαθήματα Θαυμάτων και ο συγγραφέας τους μας έχουν προδώσει.

Το επόμενο απόσπασμα εξηγεί πολύ καθαρά την ενυπάρχουσα παράνοια στο να θεωρούμε το σώμα υπεύθυνο για τον πόνο μας και τις ταλαιπωρίες μας, άσε το να το θεωρούμε την έδρα της αμαρτίας, όταν το πρόβλημα βρίσκεται αντίθετα στον νου που έχει επιλέξει το σύστημα σκέψης του εγώ για την ενοχή («το πράγμα που μισείς και φοβάσαι και σιχαίνεσαι και θέλεις»). Το παραθέσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο, αλλά η σημασία του στην παρουσίασή μας απαιτεί μια δεύτερη ανάγνωση:

Όποιος τιμωρεί το σώμα είναι παράφρων. Γιατί εδώ φαίνεται το μικρό χάσμα, ωστόσο δεν είναι εδώ. Το σώμα δεν έχει κρίνει τον εαυτό του, ούτε έκανε τον εαυτό του κάτι που δεν είναι. Δεν αναζητά να φτιάξει χαρά από τον πόνο και να ψάξει μέσα στην σκόνη για ευχαρίστηση που διαρκεί. Δεν σου λέει ποιος είναι ο σκοπός του και δεν μπορεί να καταλάβει τι εξυπηρετεί. Δεν επιβάλλει κυρώσεις, γιατί δεν έχει θέληση, ούτε προτιμήσεις και αμφιβολίες. Δεν αναρωτιέται τι είναι. Και έτσι δεν χρειάζεται να είναι ανταγωνιστικό. Μπορεί να γίνει θύμα, αλλά δεν μπορεί να νιώσει τον εαυτό του σαν θύμα. Δεν αποδέχεται κανένα ρόλο, αλλά κάνει αυτό που του έχει ειπωθεί, χωρίς επίθεση.

Είναι πράγματι παράλογη άποψη να θεωρείς υπεύθυνο για την όραση ένα πράγμα που δεν μπορεί να βλέπει, και να το κατηγορείς για τους ήχους που δεν σου αρέσουν, παρόλο που αυτό δεν μπορεί να ακούσει. Δεν υποφέρει από τις τιμωρίες που του δίνεις γιατί δεν έχει συναισθήματα. Συμπεριφέρεται με τρόπους που εσύ θέλεις, αλλά ποτέ δεν κάνει την επιλογή. Δεν έχει γεννηθεί και δεν πεθαίνει. Μπορεί μόνο να ακολουθήσει άσκοπα το μονοπάτι επάνω στο οποίο έχει τοποθετηθεί. Και εάν το μονοπάτι αλλάξει, βαδίζει εύκολα σε έναν άλλο δρόμο. Δεν παίρνει το μέρος κανενός και δεν κρίνει τον δρόμο που ακολουθεί. Δεν αντιλαμβάνεται κανένα χάσμα, επειδή δεν μισεί. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για το μίσος, αλλά δεν μπορεί να γίνει μισητό με αυτό τον τρόπο.

Αυτό που μισείς και φοβάσαι και αποστρέφεται και θέλεις, το σώμα δεν το γνωρίζει. Το στέλνεις για να αναζητήσει τον διαχωρισμό και να διαχωριστεί. Και μετά το μισείς, όχι για ό,τι είναι, αλλά για τις χρήσεις που του έχεις αποδώσει. Οπισθοχωρείς από ό,τι βλέπει και ακούει, και μισείς την αδυναμία και την μικρότητά του. Και καταφρονείς τις πράξεις του, αλλά όχι τις δικές σου. Αυτό βλέπει και ενεργεί για σένα. Ακούει την φωνή σου. Και είναι αδύναμο και μικρό από δική σου επιθυμία. Φαίνεται ότι σε τιμωρεί, κι έτσι αξίζει το μίσος σου για τους περιορισμούς που σου φέρνει. Ωστόσο εσύ έχεις φτιάξει από αυτό ένα σύμβολο για τους περιορισμούς που θέλεις να έχει ο νους σου, να βλέπει και να κρατά. (T-28.VI.1-3)

Θυμήσου, πάλι, ότι το «εσύ» που κάνει όλα αυτά στο σώμα είναι ο επιλογέας του νου, ο οποίος λατρεύει την ατομικότητά του αλλά επιδιώκει να τοποθετήσει την ευθύνη για αυτήν στο σώμα, το δικό μας ή κάποιου άλλου.

Μην χρησιμοποιείς το σφάλμα σου σαν δικαιολογία για την απιστία σου. Δεν έχεις αμαρτήσσει, αλλά έχεις κάνει λάθος ως προς το τι αξίζει την πίστη σου. Και η διόρθωση του λάθους σου θα σου δώσει λόγο για την πίστη.

Αυτές οι τρεις προτάσεις έχουν αρκετό παρελθόν. Στην αρχή αυτού του κεφαλαίου στο κείμενο, υπάρχει μια ενότητα με τίτλο «Θεραπεία και Πίστη», στην οποία ο Ιησούς συζητά για το πώς τοποθετούμε την πίστη μας στον Χριστό μέσα μας, δηλ. στην δύναμή μας σαν Χριστός και όχι στην αδυναμία του εγώ. Η ιδέα ότι δεν έχουμε αμαρτήσσει αλλά έχουμε κάνει λάθος βρίσκεται σ' αυτό το ίδιο κεφάλαιο στις πρώτες ενότητες που ασχολούνται με την αμαρτία και το λάθος. Μεγάλο μέρος της συζήτησης επίσης επικεντρώνεται στο πώς, παρόλο που ο Υιός του Θεού πιστεύει κάθε είδους τρομερά πράγματα για τον εαυτό του, δεν μπορεί να αμαρτήσσει· για παράδειγμα: «Ο Υιός του Θεού μπορεί να κάνει λάθος...αλλά **δεν μπορεί** να αμαρτήσσει» (Τ-19.ΙΙ.3:1-2). Και ακόμα πιο πριν στο κείμενο βρίσκεται αυτή η πολύ ανακουφιστική δήλωση η οποία διαψεύδει τις αλαζονικές αξιώσεις του εγώ για αυτό το ίδιο:

Ο καθένας είναι ελεύθερος να αρνηθεί την κληρονομιά του (την ειρήνη), αλλά δεν είναι ελεύθερος να καθορίσει ποια είναι η κληρονομιά του. (Τ-3.Ⅵ.10:2)

Ανεξάρτητα από το τί λέει το εγώ για τους αμαρτωλούς εαυτούς μας, δεν μπορεί να αλλάξει την πραγματικότητα ότι παραμένουμε αναμάρτητοι, ένα με την ειρήνη την Αγάπη του Θεού.

Έπειτα, επίσης, έχουμε κάνει λάθος στην κατανόησή μας για την «πίστη». Έχουμε πιστέψει ότι το σώμα είναι ένα σύμβολο πίστης ή απιστίας και κρίνουμε ανάλογα. Για παράδειγμα, πιστεύουμε ότι κάποιοι άνθρωποι είναι πιστοί και μπορούμε να τους εμπιστευθούμε και κάποιοι άλλοι δεν είναι άξιοι εμπιστοσύνης. Όλες αυτές οι αποφάσεις παίρνονται με τους όρους του σώματος, και αναπόφευκτα καταλήγουν στο να εξαιρούν άλλους ανθρώπους. Όλοι οι Υιοί του Θεού είναι σύμβολα πίστης, εάν μπορέσουμε να τους δούμε κάτω από το φως του Χριστού, αντί για το σκοτάδι του εγώ. Η διόρθωση αυτού του λάθους με την βοήθεια του Αγίου Πνεύματος, η μετατόπιση της αντίληψής μας για το σώμα κάποιου άλλου, θα μας δείξει ότι μπορούμε στα αλήθεια να εμπιστευθούμε το φως του Χριστού που λάμπει σ' αυτούς όπως και σε μας.

Ας αναπτύξουμε περισσότερο αυτό το κεντρικό και συχνά παρεξηγημένο θέμα της εμπιστοσύνης: Όταν το βιβλίο Ασκήσεων λέει, «εμπιστεύομαι τους αδελφούς μου, που είναι ένα με μένα» (W-pl.181) ή όταν επανειλημμένα μας ζητά ο Ιησούς να εμπιστευθούμε ότι οι αδελφοί μας θα κάνουν αυτό που τους αναλογεί, δεν εννοεί ότι πρέπει να εμπιστευθούμε τα εγώ τους. Μπορούμε, χωρίς θυμό, να έχουμε επίγνωση για το ότι τα εγώ άλλων ανθρώπων δεν είναι άξια εμπιστοσύνης· για παράδειγμα, δεν είναι συνεπείς στα ραντεβού τους ή δεν κάνουν πράγματα που έχουν πει ότι θα κάνουν. Εμπιστοσύνη δεν σημαίνει να αρνηθούμε αυτά τα γεγονότα που αντιλαμβανόμαστε. Μάλλον ο Ιησούς εννοεί ότι πρέπει να κοιτάξουμε τα εγώ με μια κατάσταση χωρίς κρίση και χωρίς θυμό. Κάνει αυτήν την διάκριση πολύ καθαρά στην ενότητα «Η Διόρθωση Του Λάθους» από το κείμενο, ζητώντας μας να μην αρνούμεθα τα λάθη του αδελφού μας, αλλά να έχουμε την επίγνωσή τους χωρίς κρίση:

Για το εγώ είναι ευγενικό και καλό και σωστό να εντοπίζουμε τα λάθη και να τα «διορθώνουμε». Αυτό έχει σπουδαίο νόημα για το εγώ, το οποίο δεν γνωρίζει τί είναι τα λάθη και τί είναι η διόρθωση. Τα λάθη είναι του εγώ, και η διόρθωση

των λαθών βρίσκεται στην εγκατάλειψη του εγώ. Όταν διορθώνεις έναν αδελφό, του λες ότι έχει κάνει λάθος. Ίσως εκείνη την στιγμή να μην βγαίνει κανένα νόημα από τα λόγια του, γεγονός που είναι σίγουρο αν μιλάει από το εγώ. Αλλά το καθήκον σου εξακολουθεί να είναι να του πεις ότι έχει δίκιο. Δεν το λες λεκτικά, αν λέει ανοησίες. Χρειάζεται διόρθωση σε κάποιο άλλο επίπεδο, διότι το λάθος του είναι σε κάποιο άλλο επίπεδο. (Τ.9.III.2:1-8)

Ας πάρουμε ένα απλό παράδειγμα. Αν τα παιδιά προσθέσουν δύο και δύο και βγάλουν έξη, ο δάσκαλος δεν παραβλέπει το λάθος στο επίπεδο της μορφής – που δεν θα ήταν στοργικό ή βοηθητικό. Αλλά κατά την διόρθωση του λάθους, ο δάσκαλος που βρίσκεται στον ορθό νου, δεν κάνει τους μαθητές να νιώσουν βλάβες ή κακοί.

Θα πρέπει επίσης να αναφέρω ότι ο όρος «πίστη» στα Μαθήματα Θαυμάτων συνήθως χρησιμοποιείται αρκετά διαφορετικά από την παραδοσιακή χρήση. Στα Μαθήματα η «πίστη» δεν αναφέρεται στην πράξη του να έχουμε πίστη στον Θεό ή στο Άγιο Πνεύμα ότι θα μας βοηθήσει, αλλά μάλλον είναι τυπικά μια αναφορά στην ικανότητα του νου (δηλ. του επιλογέα) να τοποθετεί την πίστη του είτε στο εγώ είτε στο άγιο Πνεύμα. Όρισα την λέξη «πίστη» με αυτόν τον τρόπο στο «Διευκρίνηση των όρων για τα Μαθήματα Θαυμάτων»:

Η έκφραση του πού επιλέγουμε να τοποθετήσουμε την εμπιστοσύνη μας· είμαστε ελεύθεροι να έχουμε πίστη στο εγώ ή στο Άγιο Πνεύμα, στην ψευδαίσθηση της αμαρτίας των άλλων, ή στην αλήθεια της αγιοσύνης τους σαν Υιών του Θεού.

Μετά από αυτό, μπορούμε να κατανοήσουμε ότι η κατάσταση του να είμαστε **άπιστοι** αναφέρεται στο να έχουμε τοποθετήσει την πίστη μας στο εγώ, το οποίο δεν είναι τίποτα. Από την άλλη πλευρά, το να είμαστε **πιστοί** σημαίνει ότι έχουμε τοποθετήσει την πίστη μας στο Άγιο Πνεύμα σαν Δάσκαλό μας, ο οποίος είναι τα πάντα. Το ακόλουθο απόσπασμα από το κείμενο τονίζει όμορφα αυτό το σημείο της δύναμης της πίστης να μας κρατήσει στην φυλακή του εγώ (απιστία), ή να μας ελευθερώσει μέσω του Αγίου Πνεύματος (πίστη):

Γιατί σου φαίνεται παράξενο το ότι η πίστη μπορεί να κινεί βουνά; Αυτό είναι ένα πραγματικά πολύ μικρό κατόρθωμα για μια τέτοια δύναμη. Διότι η πίστη μπορεί να κρατά τον Υιό του Θεού αλυσοδομένο για όσο καιρό πιστεύει ότι είναι αλυσοδομένος. Και όταν απελευθερωθεί από τις αλυσίδες αυτό θα γίνει διότι απλά δεν θα πιστεύει πια σε αυτές, θα έχει αποσύρει την πίστη ότι μπορούν να τον κρατήσουν, και θα την έχει εναποθέσει στην ελευθερία αντί γι' αυτές. Είναι αδύνατον να θέτεις ίση πίστη σε αντίθετες κατευθύνσεις. Ό,τι πίστη δίνεις στην αμαρτία την αφαιρείς από την αγιότητα. Και ό,τι προσφέρεις στην αγιότητα έχει αφαιρεθεί από την αμαρτία....

Είναι αδύνατον ο Υιός του Θεού να έχει έλλειψη πίστης, μπορεί, όμως, να διαλέξει πού θέλει να την τοποθετήσει. Η απιστία δεν είναι η έλλειψη πίστης, αλλά η πίστη στο τίποτα. Η πίστη που δίδεται στις ψευδαισθήσεις δεν στερείται δύναμης, διότι με αυτή ο Υιός του Θεού πιστεύει ότι είναι αδύναμος. Επομένως είναι άπιστος στον εαυτό του, αλλά δυνατός στην πίστη του στις ψευδαισθήσεις για τον εαυτό του. Διότι εσύ έφτιαξες την πίστη, την αντίληψη και τα πιστεύω για να τα χρησιμοποιήσεις ως μέσα απώλειας της βεβαιότητας και εύρεσης της αμαρτίας. Αυτή η παρανοϊκή κατεύθυνση ήταν δική σου επιλογή, και με την πίστη σου σε αυτό που διάλεξες, έφτιαξες αυτό που επιθυμούσες. (Τ-21.III.3,5)

Εδώ τώρα, είναι μια επανάληψη της ιδέας που είδαμε ακριβώς πριν:

Είναι αδύνατον να αναζητάς την ευχαρίστηση μέσω του σώματος και να μην βρίσκεις πόνο.

Σε περίπτωση που χάσαμε αυτήν την δήλωση στο πρώτο εμπόδιο, ο Ιησούς μας δίνει μια δεύτερη ευκαιρία με αυτήν. Αν προσπαθούμε να κάνουμε το σώμα πραγματικό βλέποντάς το σαν αντικείμενο ευχαρίστησης, προσκαλούμε τον πόνο επειδή κάνουμε το σώμα πραγματικό. Τώρα αυτό επίσης σημαίνει ότι σε βιωματικό επίπεδο, αν εξαρτηθούμε από κάτι ή κάποιον σ' αυτόν τον κόσμο σαν πηγή ευχαρίστησης και αυτό το πρόσωπο ή το αντικείμενο δεν είναι παρόν, θα νιώσουμε ότι στερούμαστε αυτήν την ευχαρίστηση και αυτή η στέρηση θα βιωθεί σαν πόνος.

Επαναλαμβάνω, τα Μαθήματα Θαυμάτων δεν λένε ότι θα έπρεπε να αποτραβηχτούμε ασκητικά από όλους τους ανθρώπους και όλα τα πράγματα. Απλά μας υπενθυμίζουν ότι καθώς βρίσκουμε ευχαρίστηση στον κόσμο, θα πρέπει να θυμόμαστε ότι το σώμα δεν είναι εκεί όπου βρίσκεται η σωτηρία. Και έτσι, την στιγμή που απολαμβάνουμε κάτι ή την συντροφιά κάποιου, αναγνωρίζουμε επίσης ότι αυτό δεν είναι η Βασιλεία των Ουρανών. Έτσι, αν συμβεί κάτι και κάποιο συγκεκριμένο πρόσωπο ή αντικείμενο δεν βρίσκεται εδώ, δεν θα πρέπει να συντριβούμε από την απουσία τους.

Το εγώ θα μας διδάσκει, όμως, ότι είναι απόντες επειδή ο Θεός μας τιμωρεί – αυτή είναι η αιτία που ο Θεός του εγώ θα μας διδάσκει ότι δεν πρέπει να είμαστε προσκολλημένοι σε αυτό το πρόσωπο. Αλλά αυτό πάλι, κάνει αυτόν τον θεό τιμωρητικό και κτηνώδη, το ίδιο παρανοϊκό με εμάς. Ο τρόπος του ορθού νου για να δούμε μια σχέση είναι ότι αυτή είναι ένα μάθημα που πρέπει να μάθουμε. Μπορούμε να εξακολουθήσουμε να έχουμε ειρήνη, ακόμα και αν αυτό το πρόσωπο ή αυτή η κατάσταση δεν είναι παρόντα, ακριβώς σαν να μην υπάρχει τίποτα λάθος ή αμαρτωλό στο να απολαμβάνουμε την συντροφιά αυτού του προσώπου, ή μια συγκεκριμένη κατάσταση ή γεγονός.

Έχοντας επίγνωση της επικράτησης αυτής της επιδίωξης στην ανθρώπινη εμπειρία και των καμιά φορά καταστροφικών συνεπειών της, κάποιοι μαθητές των Θαυμάτων αναρωτιούνται συχνά πώς να συμβουλευθούν άλλους που δεν ενδιαφέρονται για κάποιο πνευματικό μονοπάτι και δεν έχουν επίγνωση των δυναμικών του εγώ, αλλά που συνεχώς αναζητούν αυτό που νομίζουν ότι θα τους φέρει ευχαρίστηση ή ευτυχία στον κόσμο. Ο τρόπος να προσεγγίσεις κάποιον σαν αυτόν εξαρτάται πραγματικά από το συγκεκριμένο πρόσωπο – οι περισσότεροι άνθρωποι στον κόσμο δεν είναι καν έτοιμοι να ακούσουν αυτό το μήνυμα. Αυτό που μπορεί να γίνει γι' αυτούς, όμως, είναι να τους βοηθήσεις να συνειδητοποιήσουν ότι κατά ένα μεγάλο μέρος αυτό που πραγματικά αναζητούν στην πραγματικότητα είναι να ξεφύγουν από κάποιον πόνο μέσα τους με τον οποίο δεν θέλουν να ασχοληθούν. Για παράδειγμα, μπορεί να μην είναι ικανοποιημένοι από την δουλειά τους, την σύζυγό τους ή τις οικογένειές τους· ή ίσως να έχουν παράπονα από τους άλλους. Η επίγνωση ότι χρησιμοποιούν την εξωτερική αναζήτηση σαν έναν τρόπο να καλύψουν τον βαθύτερο πόνο μπορεί να γίνει η αρχή μιας ανακάλυψης. Και είναι πιθανόν να εργασθείς με αυτόν τον τρόπο με ανθρώπους ακόμα και αν δεν θέλουν να «αγοράσουν» (υιοθετήσουν) όλο αυτό το μεταφυσικό και πνευματικό σύστημα σκέψης, με την προϋπόθεση ότι μπορούν να δεχθούν την αναγνώριση ότι ο δικός τους τρόπος δεν έχει αποτέλεσμα.

Όμως, αν δεν έχουν κάνει αυτήν την σύνδεση, τότε το πιο πιθανόν είναι ότι τα αξιώματα των Θαυμάτων δεν θα τους βοηθήσουν. Αλλά όποια και να είναι η μορφή του προβλήματος, μπορούν να βοηθηθούν να αρχίσουν την διαδικασία να κάνουν ένα βήμα πίσω από αυτό που είναι έξω και να κοιτάξουν αυτό που είναι μέσα τους. Αυτό μπορεί να έχει έναν βαθύ πόνο που για πολλά χρόνια τον είχαν αποφύγει, ή μια αίσθηση απελπισίας ή κενού που συνεχώς προσπαθούν να γεμίσουν. Από την κλινική άποψη, κάποιος πρέπει να αρχίσει από το σημείο που οι άνθρωποι βρίσκονται. Επομένως δεν θα έλεγα «μην πας άλλο για σκι», ή «πάψε να πίνεις» ή «πάψε αυτό ή το άλλο», επειδή αυτό θα το βίωναν ως θυ-

σία. Κατά κάποιον τρόπο, θα προσπαθούσα να τους αποθαρρύνω από «το να βάλουν όλα τα αυγά σε ένα καλάθι» και να κοιτάζουν να βρουν από το τί προσπαθούν να ξεφύγουν.

Προσωπικά, αν ασχολούμουν με ένα τέτοιο πρόσωπο, θα περίμενα μέχρι να νιώσω κάποιο σημάδι ότι αυτός ή αυτή δεν είναι ικανοποιημένη και θα ήταν έτοιμοι να βρουν μια άλλη προσέγγιση. Όπως ακριβώς στην περίφημη φράση «Θα πρέπει να υπάρχει ένας άλλος τρόπος» του Bill Thetford, πρέπει να περιμένεις μέχρις ότου ο άλλος να είναι έτοιμος. Πολύ συχνά πρέπει να περιμένεις μέχρι ο άλλος να πιάσει πάτο και να συνειδητοποιήσει ότι τίποτα δεν είχε αποτέλεσμα. Αλλά πρέπει να περιμένεις για ένα άνοιγμα, αλλιώς τίποτα από όσα λες δεν θα γίνει δεκτό ούτε καν κατανοητό. Όπως έχω εξηγήσει προηγουμένως, οι περισσότεροι άνθρωποι δεν είναι έτοιμοι να αναζητήσουν απαντήσεις έξω από την δική τους βεβαιότητα μέχρι την στιγμή που θα ξεπεραστούν τα όρια του πόνου τους. Αυτός ο πόνος δίνει το κίνητρο να αναζητήσουμε πραγματικά βοήθεια. Όπως εξηγεί ο Ιησούς:

*Η αντοχή στον πόνο μπορεί να είναι μεγάλη, αλλά δεν είναι απεριόριστη. Τελικά όλοι θα αναγνωρίσουν, έστω και αμυδρά, ότι **πρέπει** να υπάρχει ένας καλύτερος τρόπος. (Τ-2.ΙΙΙ.3:5-6)*

Αυτό, όμως, απαιτεί να είναι οι άνθρωποι έντιμοι με τον εαυτό τους, και να ασχολούνται με κάποια ενδοσκόπηση. Εάν όχι, και αν γίνουν όλο και πιο απελπισμένοι, τότε η μόνη διαφυγή μπορεί να είναι η αυτοκτονία. Όταν, όπως υπονοούν τα Μαθήματα Θαυμάτων στην αρχή του Κεφαλαίου 15, κάποιος πιστεύει ότι η φωνή του εγώ είναι η μοναδική φωνή, και είναι μια φωνή θανάτου και απελπισίας και δεν υπάρχει διέξοδος, τότε η αυτοκτονία γίνεται η αναπόφευκτη απάντηση (Τ-15.Ι.5:2-3). Δεν υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορούμε να κάνουμε για κάποιον που δεν είναι διατεθειμένος να αναγνωρίσει ότι υπάρχει κάτι άλλο. Νομίζω ότι αυτό είναι το τελευταίο βήμα στο σχέδιο του εγώ· να μετακινηθούμε από την έλξη της ενοχής στην έλξη του πόνου και στην έλξη του θανάτου, που είναι το επόμενο εμπόδιο. Ο θάνατος τότε γίνεται ελκυστικός. Η πρόταση στο κείμενο, «Υπάρχει ο κίνδυνος να σκεφτείς ότι ο θάνατος είναι ειρήνη» (Τ-27.Ⅶ.10:2), είναι επίσης σχετική εδώ, διότι το εγώ μπορεί να μας κάνει να πιστέψουμε ότι ο θάνατος μας δίνει την απάντηση και την ανακούφιση από τον πόνο μας. Αυτό θα μπορούσε να είναι αλήθεια, βέβαια, αν το σώμα ήταν η πηγή του πόνου μας. Και αν επομένως ο θάνατος είναι πραγματικότητα, είναι η υπέρτατη απόδειξη ότι το εγώ έχει δίκιο και το Άγιο Πνεύμα όχι.

Είναι βασικό αυτή η σχέση να γίνει κατανοητή, (ανάμεσα στο σώμα, και την ευχαρίστηση και τον πόνο) διότι είναι μια σχέση που το εγώ βλέπει ως απόδειξη της αμαρτίας. Δεν είναι πραγματικά καθόλου σωφρονιστική. Δεν είναι παρά το αναπόφευκτο αποτέλεσμα της ταύτισης του εαυτού σου με το σώμα, που είναι η πρόσκληση προς τον πόνο. Διότι προσκαλεί τον φόβο να εισέλθει και να γίνει ο σκοπός σου. Η έλξη της ενοχής *πρέπει* να εισέλθει μαζί του, και ό,τι ο φόβος κατευθύνει το σώμα να κάνει είναι επομένως οδυνηρό. Θα πάρει μέρος στον πόνο όλων των ψευδαισθήσεων, και η ψευδαίσθηση της ευχαρίστησης θα είναι η ίδια με τον πόνο.

Εδώ είναι μια σαφής εξήγηση του πώς το εγώ θα ερμηνεύσει τον πόνο σαν τιμωρία για την αμαρτία μας. Για παράδειγμα, επιθυμούσα κάτι, ποθούσα αυτό το πρόσωπο, και έτσι άξιζα να τιμωρηθώ για την αμαρτία μου. Αυτές οι σκέψεις και τα αισθήματα είναι αμαρτωλά, και τώρα τα αντικείμενα αυτών των επιθυμιών απομακρύνονται από μένα σαν απόδειξη της τιμωρίας του Θεού. Αλλά κάνω λάθος. Η επιθυμία μου για ευχαρίστηση δεν είναι στην πραγματικότητα η πηγή του πόνου μου· κοιτάζω σε λάθος μέρος – στον κόσμο και στο σώμα αντί για την ενοχή στον νου μου:

Κάποτε δεν είχες επίγνωση της αληθινής αιτίας όλων όσων φαινόταν να

εξακοντίζει ο κόσμος κατά πάνω σου, χωρίς να τα προσκαλέσεις και χωρίς να τα ζητήσεις. Για ένα πράγμα ήσουν σίγουρος: από όλες τις αιτίες που αντιλαμβάνόσουν ότι σου φέρνουν πόνο και βάσανα, η ενοχή σου δεν ήταν ανάμεσά τους. (Τ-27.VII.7:3-4)

Ο πόνος μας πραγματικά προέρχεται από μια προειλημμένη απόφαση να κάνουμε το εγώ πραγματικό αντί για τον Θεό. Και εκείνη η απόφαση αυτόματα σημαίνει ότι κάνοντας επίθεση στον Δημιουργό μας κάνουμε την ενοχή μας και τον φόβο μας πραγματικά, και το αποτέλεσμα στον νου μας θα είναι αναπόφευκτα ο φόβος ότι ο Θεός θα μας τιμωρήσει. Αυτό φυσικά είναι ο στόχος του εγώ, διότι αυτός ο φόβος διατηρεί την πίστη μας στην ατομικότητα ζωντανή. Αυτό όμως είναι αυτό που φαίνεται να συμβαίνει μέσα στο όνειρό μας, και αυτό είναι το νόημα της φράσης: «Επειδή προσκαλεί τον φόβο να μπει και γίνεται ο σκοπός σου.» Αυτή η διδασκαλία είναι η αντανάκλαση της σχέσης ανάμεσα στην αμαρτία, την ενοχή και τον φόβο. Επιλέγουμε την ατομικότητά μας, επομένως καθιστούμε τον διαχωρισμό από τον Θεό ένα πραγματικό γεγονός. Όπως έχουμε δει, το εγώ το ερμηνεύει αυτό σαν **αμαρτία**, για την οποία πρέπει να νιώθουμε **ένοχοι**. Η ενοχή μας μετά απαιτεί ότι πρέπει να τιμωρηθούμε για την αμαρτία μας, πράγμα που φυσικά **φοβόμαστε**.

Η αιτία τότε που ταυτίσαμε τον εαυτό μας με το σώμα και που αναζητάμε την ευχαρίστηση εκεί είναι για να επιλέξουμε να έρθει ο φόβος. Αυτός ο σκοπός αντανakλάται στην δήλωση από το πρώτο εμπόδιο ότι «η έλξη της ενοχής προκαλεί τον φόβο της αγάπης»

(Τ-19.IV-A.10:1). Η έλξη της ενοχής πρέπει να εισέλθει με φόβο επειδή η ενοχή έρχεται όταν καθιστούμε την αμαρτία, τον διαχωρισμό και το σώμα πραγματικά. Και επομένως οτιδήποτε συμβαίνει μετά από αυτό θα είναι οδυνηρό. Με άλλα λόγια, όλες οι ψευδαισθήσεις – ακόμα και οι ευχάριστες – καταλήγουν να είναι οδυνηρές **επειδή** είναι ψευδαισθήσεις. Οι ψευδαισθήσεις έχουν τον τόπο γέννησής τους στην αμαρτία, η αμαρτία οδηγεί πάντα στον φόβο, και ο φόβος **είναι** πόνος. Θυμήσου πάλι ότι ο σκοπός του εγώ είναι πάντα να μας κρατά επικεντρωμένους στην πραγματικότητα του σώματος σαν ένα παραπέρασμα καπνού για να κρύψει την απόφαση για διαχωρισμό και ατομικότητα που είναι στον νου, και η οποία επομένως μπορεί μόνο να διορθωθεί στον νου.

Δεν είναι αναπόφευκτο; Κάτω από τις εντολές του φόβου το σώμα θα επιδιώκει την ενοχή, υπηρετώντας τον αφέντη του οποίου η έλξη προς την ενοχή συντηρεί ολόκληρη την ψευδαίσθηση της ύπαρξής του. Αυτή, λοιπόν, είναι η έλξη του πόνου.

Ένας άλλος τρόπος να πούμε τί μας διδάσκει ο Ιησούς σ' αυτές τις ενότητες πάνω στα εμπόδια προς την ειρήνη είναι ότι οι σκέψεις φόβου του εγώ διατάζουν το σώμα να είναι ένοχο. Αυτό το κάνουν με το να μας βάζουν να θεωρούμε τον πόνο σαν ένα πρόβλημα που πρέπει να αποφεύγουμε, ή την ευχαρίστηση σαν κάτι που πρέπει να φθάσουμε. Και οι δύο αυτές εναλλακτικές κάνουν προφανώς το σώμα πολύ πραγματικό για μας. Έτσι, η έλξη της ενοχής διατηρεί το σώμα πραγματικό, το οποίο με την σειρά του διατηρεί την αμαρτία πραγματική, η οποία διατηρεί ολόκληρη την ψευδαίσθηση της ύπαρξής του. Έτσι φθάνουμε σε έναν φαύλο κύκλο: Αρχίζουμε με την αμαρτία, που μας κάνει ένοχους· και έπειτα η ενοχή συνεχίζει να μας έλκει και – επιλέγοντας την ενοχή μέσω της ευχαρίστησης του σώματος ή του πόνου ή της κρίσης – διατηρούμε την ψευδαίσθηση της αμαρτίας. Και έτσι αυτό είναι που καταφέρει ο πόνος για μας. Ο πόνος αποδεικνύει ότι το σώμα είναι πραγματικό, και μετά όλα όσα ανήκουν στο σύστημα σκέψης του εγώ πρέπει επίσης να γίνουν πραγματικά για μας, συμπεριλαμβανομένης, κυρίως, της πολύτιμής ατομικότητάς μας. Αυτό που ακολουθεί είναι μια περιγραφή του πόνου που αντανakλά τις οντολογικές του ρίζες:

Ο πόνος είναι μια σκέψη του κακού που παίρνει μορφή και προξενεί όλεθρο στον άγιο νου σου. Ο πόνος είναι τα λύτρα που έχεις πληρώσει με χαρά για

να μην είσαι ελεύθερος. Με τον πόνο ο Θεός στερείται τον Υιό που αγαπά. Με τον πόνο ο φόβος φαίνεται να θριαμβεύει της αγάπης, και ο χρόνος να αντικαθιστά την αιωνιότητα και τον Ουρανό. Και ο κόσμος γίνεται ένα σκληρό και παγερό μέρος, όπου η θλίψη κυβερνά και οι μικρές χαρές υποχωρούν μπροστά στην βίαιη επίθεση του άγριου πόνου που περιμένει να καταπνίξει όλη την χαρά στην δυστυχία. (W-pl.190.8)

Όταν κυβερνάται από αυτή την αντίληψη το σώμα γίνεται ο υπηρέτης του πόνου, αναζητώντας τον πιστά και υπακούοντας την ιδέα ότι ο πόνος είναι ευχαρίστηση.

Ο πόνος για τον οποίον μιλάει εδώ ο Ιησούς δεν είναι απαραίτητα ο πόνος της ασθένειας. Μάλλον, τονίζει γενικότερα τον πόνο που μασκαρεύεται σαν ευχαρίστηση. Κάθε επένδυση στον σώμα σαν απολαυστικό πρέπει να προκαλεί πόνο επειδή συντηρεί το σύστημα του εγώ της ατομικότητας, της αμαρτίας, της τιμωρίας και της μομφής.

Αυτή είναι η ιδέα που υποβόσκει σε όλες τις ισχυρές επενδύσεις του εγώ στο σώμα. Και αυτή την παρανοϊκή σχέση είναι που κρατά κρυμμένη, και όμως την τρέφει. Εσένα σε διδάσκει ότι η ευχαρίστηση του σώματος είναι ευτυχία. Όμως στον εαυτό του ψιθυρίζει, «είναι θάνατος.»

Αυτό που περιγράφεται εδώ, άλλη μια φορά, είναι η παράλογη ιδέα ότι εμείς όλοι αποδεχόμαστε, σαν φαινομενικοί κάτοικοι αυτού του κόσμου, ότι ο κόσμος και τα διάφορα σώματα στις ζωές μας μας δίνουν ευχαρίστηση. Στην πραγματικότητα, όμως, ό,τι ενισχύει την πίστη μας στο σώμα – θεωρούμενο ως θετικό ή αρνητικό στην αντίληψή μας – θα είναι οδυνηρό επειδή αποκρύπτουν από μας την ανάμνηση του αληθινού σπιτιού μας και του ποιοι πραγματικά είμαστε.

Όπως έχουμε δει, σ' αυτές τις δηλώσεις δεν πρέπει να αποδοθεί το νόημα ότι δεν πρέπει να κάνουμε πράγματα που μας προκαλούν ευχαρίστηση, αλλά ότι δεν πρέπει να υπερεκτιμούμε την σπουδαιότητά τους. Αυτό θα μας έκανε να πέσουμε στην παγίδα του εγώ να επενδύσουμε σημαντικά στο σώμα. Πριν μπορέσουμε να υπάρξουμε χωρίς όλη αυτήν την επένδυση στο σώμα προφανώς πρέπει να αρχίσουμε να μειώνουμε αυτήν την επένδυση. Ας τονίσω ξανά αυτό το σημαντικό σημείο· **αυτά δεν είναι μαθήματα ασκητισμού.** Είναι μαθήματα απλά και μόνο στην **σταδιακή, στοργική και ήπια** απελευθέρωση από την ενοχή, μια απελευθέρωση που έρχεται όταν βγάλουμε την μάσκα της «ευτυχίας» που κρύβει το εγωϊκό σύστημα σκέψης του θανάτου.

Γιατί θα πρέπει να το σώμα να σημαίνει κάτι για σένα; Σίγουρα αυτό από το οποίο είναι φτιαγμένο δεν είναι πολύτιμο. [Οι βιολόγοι μας λένε ότι πάνω από το 90 % του σώματος είναι νερό] Και το ίδιο σίγουρα δεν έχει κανένα συναίσθημα. Μεταδίδει σε σένα τα συναισθήματα που θέλεις.

Πιστεύουμε ότι το σώμα αισθάνεται. Μια από τις μεγαλύτερες ψευδαισθήσεις με την οποία όλοι λειτουργούμε είναι ότι το σώμα αισθάνεται πόνο επειδή αυτό βιώνουμε. Και δεν έχουμε επίγνωση ότι το σώμα απλά πραγματοποίησε αυτό που του είπε να κάνει ο επιλογέας στον νου μας. Έχουμε κάνει την ασθένεια πραγματική. Έχουμε κάνει πραγματικά κάποια συγκεκριμένα πράγματα που συμβαίνουν στα σώματά μας, και εξαιτίας της ανάγκης μας να κάνουμε πραγματικό το εγωϊκό σύστημα σκέψης της ατομικότητας, πιστεύουμε σ' αυτά. Και έτσι το σώμα γίνεται πραγματικό για μας. Αλλά, επαναλαμβάνω, φαίνεται να είναι έτσι μόνον επειδή οι νόες μας μας έχουν υπαγορεύσει αυτά τα αισθήματα. Ο Ιησούς το επαναλαμβάνει άλλη μια φορά στο επόμενο εμπόδιο, το οποίο παραθέτουμε πρόχειρα εδώ:

Το σώμα δεν πεθαίνει (ούτε καν) περισσότερο από ότι μπορεί να αισθανθεί. Δεν κάνει τίποτα. Από μόνο του δεν είναι ούτε φθαρτό ούτε άφθαρτο. Δεν είναι τίποτα. Είναι το αποτέλεσμα μιας μικρούλας, τρελής ιδέας φθοράς η οποία μπορεί να διορθωθεί. (T-19.IV-C.5:2-6)

Και στο «Η Εναλλακτική στα Όνειρα του Φόβου», μας διδάσκει:

*Έχεις φανταστεί ότι ένα μικρό χάσμα [η σκέψη του διαχωρισμού] μεταξύ των ψευδαισθήσεων και της αλήθειας είναι το μέρος όπου βρίσκεται όλη η ασφάλειά σου, και όπου ο Εαυτός σου είναι κρυμμένος με ασφάλεια από αυτό που έχεις κατασκευάσει [την ατομικότητα και έναν κόσμο να την αντανακλά]. Εδώ είναι ένας κόσμος εδραιωμένος που είναι άρρωστος, και είναι αυτός ο κόσμος που αντιλαμβάνονται τα μάτια του σώματος. Εδώ είναι οι ήχοι που ακούει · οι φωνές για τις οποίες φτιάχτηκαν ν' ακούν τα αυτιά του. Ωστόσο οι εικόνες και οι ήχοι που το σώμα μπορεί να αντιλαμβάνεται δεν έχουν κανένα νόημα. Αυτό δεν μπορεί ούτε να δει ούτε να ακούσει. Δεν γνωρίζει τι **είναι** η όραση · **ποιος** είναι ο σκοπός της ακοής. Είναι τόσο λίγο ικανό να αντιλαμβάνεται όσο και να κρίνει ή να καταλαβαίνει ή να γνωρίζει. Τα μάτια του είναι τυφλά · τα αυτιά του κουφά. Δεν μπορεί να σκεφτεί, και έτσι δεν μπορεί να έχει αποτελέσματα. (T-28.V.4)*

Θυμάμαι τον Bill Thetford να μου λέει για ένα πείραμα που έκανε όταν ήταν στο Πανεπιστήμιο. Υπνώτισε μια συμφοιτήτριά του και της είπε ότι θα άγγιζε το χέρι της με μια κόκκινη καυτή βελόνα. Αντί για αυτό την άγγιξε με μια βελόνα που ήταν σε θερμοκρασία δωματίου. Παρόλα αυτά η φοιτήτρια έβγαλε μια φουσκάλα επειδή είχε προγραμματιστεί από τον Bill να πιστέψει ότι θα βιώσει θερμοκρασία και πόνο στο χέρι της όταν θα την άγγιζε. Αντικειμενικά δεν την άγγιξε με κάτι που θα μπορούσε να της έχει προκαλέσει μια φουσκάλα σύμφωνα με τους φυσικούς νόμους, αλλά επειδή πίστεψε ότι η βελόνα θα ήταν καυτή, το σώμα της αντέδρασε ανάλογα. Αυτό το παράδειγμα δείχνει καθαρά την δύναμη της πίστης μας, απέναντι στην οποία πρέπει να αμυνθεί το εγώ αν θέλει να επιβιώσει. Επομένως, το σχέδιο του εγώ ζητά την άμεση καταπίεση ή άρνηση της επιλογής που έκανε, όπως τονίζεται σ' αυτό το εξαιρετικά σημαντικό απόσπασμα από το Μάθημα 136, «Η Ασθένεια Είναι ένας Αμυντικός Μηχανισμός Εναντίον της Αλήθειας»:

Οι αμυντικοί μηχανισμοί δεν είναι ακούσιοι, ούτε γίνονται χωρίς επίγνωση. Είναι κρυφά, μαγικά ραβδιά που χρησιμοποιείς όταν η αλήθεια φαίνεται να απειλεί αυτό που θα ήθελες να πιστεύεις. Μοιάζουν να είναι ασυνείδητοι αλλά μόνον εξαιτίας της ταχύτητας με την οποία επιλέγεις να τους χρησιμοποιήσεις. Σ' αυτό το δευτερόλεπτο, ίσως και λιγότερο, στο οποίο γίνεται η επιλογή, αναγνωρίζεις ακριβώς αυτό που επιχειρείς να κάνεις, και μετά πιστεύεις ότι έχει γίνει.

*Ποιος άλλος εκτός από τον εαυτό σου υπολογίζει τον βαθμό μιας απειλής, αποφασίζει ότι η διαφυγή είναι απαραίτητη, και βάζει σε κίνηση μια σειρά αμυντικών μηχανισμών για να μειώσει την απειλή την οποία έχει κρίνει σαν πραγματική; Όλα αυτά δεν μπορούν να γίνουν ασυνείδητα. **Αλλά μετά, το σχέδιό σου απαιτεί ότι πρέπει να ξεχάσεις ότι εσύ το έκανες αυτό, έτσι φαίνεται να είναι έξω από την πρόθεσή σου· ένα συμβάν πέρα από την κατάσταση του νου σου, ένα αποτέλεσμα με μια πραγματική επίδραση επάνω σου, αντί για ένα αποτέλεσμα που εσύ προκάλεσες.***

Το γεγονός ότι γρήγορα ξεχνάς τον ρόλο που έπαιξες στην κατασκευή της «πραγματικότητάς» σου κάνει τους αμυντικούς μηχανισμούς σου να φαίνονται

ότι είναι πέρα από τον έλεγχό σου. (W-pl.136.3:1-5:1)

Το αποτέλεσμα, επομένως, είναι ότι πιστεύουμε πως το σώμα (ή το σώμα κάποιου μικροβίου) μας προκαλεί πόνο. Ξεχνάμε ότι ήταν ο νους που αρχικά είπε στο σώμα ότι πρέπει να αρρωστήσει και να υποφέρει από τον πόνο. Θυμηθείτε, επαναλαμβάνω, ότι το σώμα είναι εντελώς ουδέτερο, και μπορεί μόνο να εκτελεί τις εντολές του επιλογέα του νου μας, ο οποίος έχει ταυτιστεί με το εγώ ή με το Άγιο Πνεύμα.

Όπως κάθε μέσον επικοινωνίας το σώμα δέχεται και στέλνει τα μηνύματα που του δίδονται. Δεν έχει συναισθήματα γι' αυτά. Όλα τα συναισθήματα με τα οποία επενδύονται τα μηνύματα δίδονται από τον αποστολέα και τον αποδέκτη.

Ο αποστολέας και ο αποδέκτης είναι ο ίδιος: ο νους. Οι λάθος νόες μας στέλνουν το μήνυμα του διαχωρισμού, και οι εγκέφαλοί μας το ερμηνεύουν, μεταφέροντας τις προγραμματισμένες εντολές στα σώματά μας και τελικά πίσω στους νόες μας. Είναι η ίδια ιδέα που έχουμε ήδη συζητήσει: Οι νόες μας στέλνουν μηνύματα φόβου, τα οποία επιστρέφουν στους ίδιους νόες μηνύματα φόβου, μόνο που το έξυπνο εγώ μας κάνει να βιώνουμε τον φόβο στα σώματά μας. Έχουμε ξεχάσει τελείως ότι έχουμε καν ένα νου, όπως μας θυμίζει άλλη μια φορά ο Ιησούς:

Και το εγώ και το Άγιο Πνεύμα το αναγνωρίζουν αυτό, και τα δύο επίσης αναγνωρίζουν ότι εδώ ο αποστολέας και ο παραλήπτης είναι ο ίδιος. Το Άγιο Πνεύμα στο λέει αυτό με χαρά. Το εγώ το αποκρύπτει, διότι δεν θέλει να το γνωρίζεις.

Και το εγώ και το Άγιο Πνεύμα επομένως ακολουθούν την ίδια διαδικασία – στέλνουν αγγελιαφόρους να φέρουν πίσω τα επιθυμητά μηνύματα. Η διαφορά είναι το αρχικό τους σημείο: φόβος ή αγάπη. Το Άγιο Πνεύμα μας θυμίζει ότι τα μηνύματα είναι μόνον στον νου μας, και αυτά είναι τα κύματα μεγάλης χαράς που μας επιτρέπουν να σωθούμε από την πίστη μας στην πραγματικότητα της ενοχής. Το εγώ μας διδάσκει, από την άλλη πλευρά, ότι τα μηνύματα που επιστρέφουν σε μας είναι από αυτόν τον κόσμο, διαχωρίζοντας έτσι την αιτία από τα αποτελέσματα, τον νου από το σώμα, προστατεύοντας έτσι τον εαυτό του από την δύναμη του επιλογέα να επιλέξει εναντίον του και εναντίον της αγαπημένης του ατομικότητας και ιδιαιτερότητας.

Ποιος θα έστελνε μηνύματα μίσους κι επίθεσης αν καταλάβαινε ότι τα στέλνει στον εαυτό του;. Ποιος θα κατηγορούσε, θα ενοχοποιούσε και θα καταδίκαζε τον εαυτό του;

Εάν πραγματικά καταλαβαίναμε ότι με την επίθεσή μας σε άλλους ανθρώπους κάνουμε επίθεση στον εαυτό μας· αν πραγματικά γνωρίζαμε ότι με το να κυνηγάμε τις ηδονές του κόσμου πραγματικά προκαλούμε πόνο στον εαυτό μας, κανείς από μας δεν θα έπαιρνε μέρος σ' αυτήν την δολοφονική τρέλα.

Κανείς δεν θέλει την τρέλα, και κανείς δεν προσκολλάται σ' αυτήν αν δει τί πραγματικά είναι (αυτή). Αυτό που προστατεύει την τρέλα είναι η πίστη ότι είναι αληθινή. (T-23.II.14:1-2)

Το πρόβλημα είναι ότι έχουμε διαχωρίσει την αιτία από το αποτέλεσμα και τα έχουμε αντιστρέψει, όπως διδάσκεται στην σπουδαία ενότητα του κειμένου. «Αντιστρέφοντας Αποτέλεσμα και Αιτία» (T-28.II). Δεν έχουμε επίγνωση του ότι **εμείς οι ίδιοι** είμαστε αυτοί που πραγματικά λαμβάνουμε το μήνυμα της επίθεσης που στέλνουμε. Το εγώ μας διδάσκει ότι

το μήνυμα έρχεται από τον κόσμο (το δεξί μέρος του Σχεδιαγράμματος Α), χωρίς να συνειδητοποιούμε ότι το μήνυμα στην πραγματικότητα έρχεται από την ενοχή στον νου μας (το αριστερό μέρος του Σχεδιαγράμματος Α). Αυτό είναι ένα από τα πιο κρίσιμα θέματα στα Μαθήματα Θαυμάτων, και διασαφηνίζεται σ' αυτήν την σαφή δήλωση από το βιβλίο των Ασκήσεων:

Όταν αισθάνεσαι ότι μπαίνεις στον πειρασμό να κατηγορήσεις κάποιον για κάποια αμαρτία οποιασδήποτε μορφής, μην επιτρέψεις στον νου σου να στοχάζεται αυτό που νομίζεις ότι έκανε, διότι αυτό είναι αυταπάτη. Αντί για αυτό ρώτα, «Θα κατηγορούσα τον εαυτό μου γι' αυτό το πράγμα;» (W-pl.134.9:2-3)

Και η βοήθεια να καταλάβουμε το αποτέλεσμα που έχει η σκέψη μας στον εαυτό μας είναι ένας από τους κεντρικούς σκοπούς των Μαθημάτων Θαυμάτων, όπως βλέπουμε σ' αυτήν την παράγραφο που τονίζει τον ρόλο μας σαν ονειρευτή του δικού μας ονείρου:

Το μυστικό της σωτηρίας δεν είναι παρά μόνον αυτό: ότι εσύ το κάνεις αυτό στον εαυτό σου. Όποια και να είναι η μορφή της επίθεσης, αυτό παραμένει αλήθεια. Όποιος και αν πάρει τον ρόλο του εχθρού και του επιτιθέμενου, αυτό παραμένει αλήθεια. Όποια και να φαίνεται να είναι η αιτία οπουδήποτε πόνου και δυστυχίας αισθάνεσαι, αυτό παραμένει αλήθεια. Διότι δεν θα αντιδρούσες καθόλου σε μορφές σε ένα όνειρο αν ήξερες ότι ονειρεύεσαι. Ακόμα και αν ήταν όσο μισητές και επιθετικές είναι δυνατόν, δεν θα μπορούσαν να έχουν καμιά επίδραση επάνω σου εκτός και αν αποτύγχανες να αναγνωρίσεις ότι αυτό είναι το δικό σου όνειρο. (T-27.VIII.10)

Ξανά και ξανά μέσα στα Μαθήματα Θαυμάτων, ο Ιησούς μας υπενθυμίζει ότι μόνον **εμείς** μπορούμε να πληγώσουμε τον εαυτό μας – «Εσύ μόνο μπορείς να πληγώσεις τον εαυτό σου. Αυτό επαναλαμβάνεται συχνά, αλλά είναι δύσκολο να το συλλάβεις ακόμα» (T-24.IV.3:1-2) – και η αναγνώριση και η αποδοχή αυτού του γεγονότος είναι η πρόσκληση προς το Άγιο Πνεύμα να μπει στον νου μας και να μας θεραπεύσει.

Τα μηνύματα του εγώ πάντα στέλνονται μακριά από σένα, με την πεποίθηση ότι για το δικό σου μήνυμα της επίθεσης και της ενοχής κάποιος άλλος εκτός από σένα θα υποφέρει. Και ακόμα κι αν υποφέρεις κι εσύ, κάποιος άλλος θα υποφέρει περισσότερο.

Τώρα αυτό δεν είναι τίποτα άλλο από τον παλιό μας φίλο την **προβολή**. Στέλνουμε έξω, μακριά από τους νόες μας, τα μηνύματά μας της ενοχής και τα αδειάζουμε στους άλλους ανθρώπους με την παράλογη ελπίδα ότι θα υποφέρουν. Ο Ιησούς περιγράφει εντυπωσιακά την τρέλα του κόσμου, σ' αυτό το πολύ σαφές απόσπασμα από το «Ο Ήρωας του Ονείρου» στο Κεφάλαιο 27:

Ο κόσμος που βλέπεις απεικονίζει ακριβώς ό,τι νομίζεις πως έκανες. Μόνο που τώρα νομίζεις πως ό,τι έκανες γίνεται σε σένα. Η ενοχή για ό,τι σκέφτηκες τοποθετείται έξω από σένα, και σε έναν ένοχο κόσμο που ονειρεύεται τα όνειρά σου και σκέπτεται τις σκέψεις σου αντί για σένα.....

*Ο κόσμος δείχνει μια αρχαία αλήθεια· θα πιστέψεις ότι οι άλλοι κάνουν σε σένα ακριβώς αυτό που νομίζεις ότι τους έκανες. Αλλά από την στιγμή που θα ξεγελαστείς και θα τους κατηγορήσεις δεν θα δεις την αιτία αυτού που κάνουν, επειδή **θέλεις** η ενοχή να βαραίνει αυτούς. Πόσο παιδιάστικη είναι η μικροπρεπής επιπόνηση να κρατήσεις την αθωότητά σου*

σπρώχνοντας την ενοχή έξω από σένα, αλλά μην αφήνοντάς την ποτέ. (Τ-27.VIII.7:2-4, 8:1-3)

Ακόμα και αν πρέπει να υποφέρουμε, πιστεύουμε ακόμα ότι οι άλλοι θα υποφέρουν ακόμα περισσότερο την «άξια» τιμωρία τους για τις «αμαρτίες» τους, ακόμα και αν αυτό θα σημαίνει τον ίδιο μας τον θάνατο.

Ένα αρρωστημένο και ταλαιπωρημένο εσύ αντιπροσωπεύει μόνο την ενοχή του αδελφού σου · είναι η μαρτυρία που στέλνεις εσύ μήπως και ξεχάσει τις πληγές που προκάλεσε, από τις οποίες ορκίζεσαι ότι ποτέ δεν θα ξεφύγει. Αυτή την αρρωστημένη και λυπηρή εικόνα εσύ την αποδέχεσαι, έστω μόνο και μόνο για να μπορέσει να εξυπηρετήσει την πρόθεσή σου να τον τιμωρήσεις. Οι άρρωστοι δεν δείχνουν έλεος για κανέναν, και μεταδίδοντας τη ασθένειά τους αναζητούν να σκοτώσουν. Ο θάνατος φαίνεται σαν ένα εύκολο τίμημα, αν μπορούν να πουν, «Κοίταξέ με, αδελφέ, πεθαίνω στα χέρια σου.» Γιατί η αρρώστια είναι ο μάρτυρας για την ενοχή του, και ο θάνατος θα αποδείξει ότι τα λάθη του πρέπει να είναι αμαρτίες. Η αρρώστια δεν είναι παρά ένας «μικρός» θάνατος · μια μορφή εκδίκησης όχι ακόμα ολοκληρωμένη. Ωστόσο μιλάει με βεβαιότητα για αυτό που αντιπροσωπεύει. Την ψυχρή και πικρή εικόνα που έχεις στείλει στον αδελφό σου εσύ την έχεις κοιτάξει με θλίψη. Και όλα όσα αυτή η εικόνα έχει δείξει σε αυτόν εσύ τα έχεις πιστέψει, επειδή έγινε μάρτυρας για την ενοχή του την οποία αντιλήφθηκες και αγάπησες. (Τ-27.I.4:3-11)

Όλα αυτά αντιπροσωπεύουν το αξίωμα του εγώ ότι οι ιδέες **εγκαταλείπουν** την πηγή τους. Το εγώ μας διδάσκει ότι οι ιδέες στον νου μας **μπορούν** να αφήσουν την πηγή τους και να πάνε σε κάποια άλλη. Έτσι, μέσα από την προβολή, η ενοχή στους νόες μας μπορεί να ταξιδέψει σε κάποιον άλλο, στον οποίον τώρα δικαιολογημένα επιτιθέμεθα σαν εχθρό μας.

Αυτό το πρόσωπο – το αντικείμενο του ιδιαίτερου μίσους – τότε γίνεται εκείνος ο οποίος υποφέρει στα εκδικητικά χέρια του ανηλεούς θεού του εγώ, και εμείς βγαίνουμε από το τσιγκέλι. Όμως, εν τω μεταξύ διατηρούμε μη συνειδητή επίγνωση ότι εισπράττουμε πίσω τα μηνύματα του μίσους και της επίθεσης που εμείς έχουμε στείλει, την πραγματική αιτία της δυστυχίας μας και του πόνου.

Ο μεγάλος απατεώνας [παραδοσιακά, αυτός έχει υπάρξει ένας από τους τίτλους του διαβόλου, και προφανώς εδώ ο Ιησούς εννοεί το εγώ] **αναγνωρίζει ότι δεν είναι έτσι** [ότι οι άλλοι υποφέρουν περισσότερο], **αλλά σαν «εχθρός» της ειρήνης, σε προτρέπει να στείλεις έξω όλα σου τα μηνύματα μίσους και να ελευθερωθείς. Και για να σε πείσει ότι αυτό είναι δυνατόν, στέλνει το σώμα σε αναζήτηση του πόνου στην επίθεση εναντίον κάποιου άλλου, ονομάζοντάς το αυτό ευχαρίστηση και προσφέροντάς το σε σένα ως ελευθερία από την επίθεση.**

Το εγώ γνωρίζει ακριβώς τί κάνει, αλλά ποτέ δεν μας αποκαλύπτει τον μυστικό του στόχο: επιτιθέμεθα σε άλλους ανθρώπους έτσι ώστε η ενοχή μας να ενισχύεται, δυναμώνοντας την πίστη στην πραγματικότητα της ατομικής μας ύπαρξης. Αυτή η δυναμική είναι αποτελεσματική είτε όταν προβάλουμε την ενοχή μας σε άλλους ανθρώπους επιτιθέμενοι σ' αυτούς απευθείας, όπως είναι το νόημα του παραπάνω αποσπάσματος, είτε όταν εμπλεκόμαστε με άλλους για την απόκτηση της ευχαρίστησης. Κάνοντας τα σώματά τους πραγματικά συνιστά επίθεση εναντίον τους αφού αρνείται την πραγματικότητά τους σαν τον Χριστό που είναι. («Βλέπεις την σάρκα ή αναγνωρίζεις το πνεύμα. Δεν υπάρχει συμβιβασ-

σμός ανάμεσα στα δύο. Αν το ένα είναι πραγματικό το άλλο πρέπει να είναι ψεύτικο, διότι αυτό που είναι πραγματικό αρνείται το αντίθετό του» [Τ31.VI.1:1-3]). Θυμήσου, ευχαρίστηση και πόνος είναι στην πραγματικότητα ένα και το αυτό. Έτσι, το απόσπασμα μιλάει στην πραγματικότητα για την προβολή και για την πίστη του εγώ ότι στέλνοντας έξω τα μηνύματά του της ενοχής, προβάλλοντάς τα σε κάποιον άλλον, μπορούμε να απελευθερωθούμε από την ενοχή. Μια τέτοια επίθεση στους άλλους, επομένως γίνεται ευχάριστη για μας, όπως μόλις είδαμε στο απόσπασμα από το Κεφάλαιο 27 : «η ενοχή του την οποία αντλήθηκες **και αγάπες**».

Από την άλλη πλευρά, το Άγιο Πνεύμα μας λέει με χαρά ότι αυτή η ενοχή στον νου μας είναι η πηγή του πόνου μας, και επειδή **είναι** στον νου μας – το προϊόν της απόφασής μας που δεν άφησε ποτέ την πηγή της – μπορούμε να αλλάξουμε αυτήν την απόφαση και να εξαλείψουμε την ενοχή. Είμαι αναστατωμένος, επομένως, όχι εξαιτίας αυτού που **εσύ** έχεις κάνει, ούτε καν εξαιτίας αυτού που **το σώμα μου** έχει κάνει· είμαι αναστατωμένος εξαιτίας μιας απόφασης που εγώ πρώτα πήρα στον νου μου. Και επειδή είμαι αποκλειστικά υπεύθυνος γι' αυτήν, είμαι εκείνος που μπορεί να αλλάξει εκείνη την απόφαση μέσα από την ένωσή μου με το Άγιο Πνεύμα. Πράγματι, ο Ιησούς μας διδάσκει στο βιβλίο των Ασκήσεων ότι είμαστε «υπεύθυνοι για το σύμπαν» στον νου μας. (W-pl.70.2:3)

Μην ακούς την παραφροσύνη του, και μην πιστεύεις ότι το αδύνατον είναι αληθινό. Μην ξεχνάς ότι το εγώ έχει αφιερώσει το σώμα στον στόχο της αμαρτίας, και τοποθετεί σε αυτό όλη του την πίστη ότι μπορεί να επιτευχθεί.

Στο κείμενο ο Ιησούς ζητά από μας: «Μην πιστεύεις στο απίστευτο τώρα» (Τ-4.I.9:8), και η πίστη σε αυτό που είναι απίστευτο (ή απίθανο) είναι ότι το σύστημα σκέψης του εγώ για τον διαχωρισμό από τον Θεό και την ατομική ύπαρξη είναι πραγματικό. Θυμηθείτε ότι το τα Μαθήματα Θαυμάτων μας ζητούν να έχουμε στον νου μας πάντα ότι το εγώ χρησιμοποιεί το σώμα για να ενισχύσει τον διαχωρισμό και την αμαρτία, και τέτοιες πεποιθήσεις είναι σαφώς παρανοϊκές και επομένως δεν θα έπρεπε και δεν μπορούν να γίνονται πιστευτές. Ο Ιησούς επεκτείνει αυτήν την ιδέα στο «Η Απίστευτη Πίστη»:

*Το εγώ μπορεί να λησμονηθεί εντελώς οποιαδήποτε στιγμή, επειδή αποτελεί μια εντελώς απίστευτη πίστη, και κανείς δεν μπορεί να διατηρεί μια πίστη που έχει κρίνει ότι είναι απίστευτη. Όσο περισσότερα μαθαίνεις για το εγώ, τόσο περισσότερο συνειδητοποιείς ότι δεν μπορεί να γίνει πιστευτό. Το απίστευτο δεν μπορεί να γίνει κατανοητό ακριβώς επειδή είναι απίστευτο. Η απουσία νοήματος της αντίληψης που βασίζεται σε κάτι απίστευτο είναι προφανής, αλλά μπορεί να μην αναγνωριστεί πως πρόκειται για κάτι που είναι πέρα από την πίστη, επειδή ακριβώς φτιάχτηκε **από** την πίστη.*

Ο μόνος στόχος αυτών των Μαθημάτων είναι να σε διδάξει ότι το εγώ είναι κάτι το απίστευτο και θα είναι για πάντα απίστευτο. (Τ-7.VIII.6:2-7:1)

Οι θλιμμένοι μαθητές του [του εγώ] διαρκώς υμνούν την δόξα του σώματος, σε μια επίσημη τελετή της εξουσίας του εγώ. Ούτε ένας δεν πρέπει να υπάρχει που να πιστεύει ότι η υποχώρηση στην έλξη της ενοχής είναι η διαφυγή από τον πόνο. Ούτε ένας δεν πρέπει να υπάρχει που να μην θεωρεί το σώμα ως τον εαυτό του, χωρίς το οποίο θα πέθαινε, και ωστόσο και μέσα σε αυτό ο θάνατος του είναι εξίσου αναπόφευκτος.

Όλοι πιστεύουμε σ' αυτόν τον κόσμο ότι ο τρόπος να αισθανθούμε καλύτερα είναι να προβάλλουμε την ασυνειδητη ενοχή μας και το μίσος σε άλλους ανθρώπους, είτε με την μορφή της άμεσης επίθεσής μας και της πρόκλησης πόνου σ' αυτούς, είτε προβάλλοντάς

τα στα ίδια μας τα σώματα, πιστεύοντας ότι αυτά είναι πηγές ευχαρίστησης. Τώρα, αυτό είναι το μεγάλο παράδοξο του εγωικού συστήματος - ένα παράδοξο, επαναλαμβάνω που δεν μας αφήνει να το δούμε. Κάθε ένας που είναι μαθητής του εγώ πρέπει να ταυτίζεται με το σώμα. Επιπλέον, πιστεύουμε ασυνείδητα ότι χωρίς το σώμα σίγουρα θα πεθαίναμε στα εκδικητικά χέρια του Θεού. Αλλά και μέσα στο σώμα πρέπει να πεθάνουμε. Αυτόν τον παράξενο και παράδοξο συλλογισμό από την πλευρά του εγώ, που αρνείται την χρησιμότητα του σώματος σαν άμυνα, δεν τον παρατηρεί ποτέ πραγματικά κανείς σ' αυτόν τον κόσμο. Αυτό το παράδοξο μνημονεύεται στο παρακάτω διασκεδαστικό απόσπασμα που ασχολείται με την χρήση του σώματος από το εγώ:

Το σώμα είναι το σπίτι του εγώ από δική του επιλογή. Είναι η μόνη ταύτιση με την οποία το εγώ αισθάνεται ασφαλές, αφού η τρωτότητα του σώματος είναι το καλύτερο επιχείρημά του ότι δεν μπορεί να προέρχεται από τον Θεό. Αυτή είναι η πίστη που το εγώ υποστηρίζει πρόθυμα. Όμως το εγώ μισεί το σώμα, επειδή δεν το θεωρεί αρκετά καλό για κατοικία του. Εδώ είναι που ο νους πραγματικά μπερδεύεται. Το εγώ του έχει πει ότι είναι πραγματικά μέρος του σώματος και ότι το σώμα είναι ο προστάτης του, επίσης του έχει πει ότι το σώμα δεν μπορεί να τον προστατεύσει. Επομένως, ο νους ρωτάει, «Πού μπορώ να βρω προστασία;» και το εγώ του απαντάει, «Στρέψου σε μένα». Ο νους, και όχι αδικαιολόγητα, υπενθυμίζει στο εγώ ότι αυτό το ίδιο επέμενε ότι ταυτίζεται με το σώμα, έτσι δεν υπάρχει λόγος ο νους να στραφεί σ' αυτό (στο εγώ) για προστασία. Το εγώ δεν έχει πραγματική απάντηση σ' αυτό επειδή δεν υπάρχει καμία, αλλά όμως έχει μια τυπική λύση. Διαγράφει την ερώτηση από την επίγνωση του νου. Όντας εκτός επίγνωσης η ερώτηση δημιουργεί ανησυχία, αλλά δεν μπορεί να απαντηθεί επειδή δεν μπορεί να ερωτηθεί (η ερώτηση). (T-4.V.4)

Και έτσι βρισκόμαστε όλοι σχεδόν ολότελα ταυτισμένοι με το σώμα και έχουμε επενδύσει σε αυτό επειδή μας έχει πει το εγώ ότι αυτό θα μας κρατήσει ζωντανούς, και όμως όλοι γνωρίζουμε επίσης ότι το σώμα αναπόφευκτα πρέπει να πεθάνει. Οι θεωρητικοί σαν τον Φρόιντ, για παράδειγμα, ήταν υπερβολικά απαισιόδοξοι επειδή αναγνώριζαν ότι από την στιγμή που γεννιόμαστε βαδίζουμε σταθερά και αδυσώπητα προς τον θάνατό μας, μια μοίρα από την οποία δεν υπάρχει διαφυγή, και από το σύστημα του εγώ, σίγουρα δεν **υπάρχει** έξοδος.

Δεν έχει δοθεί στους μαθητές του εγώ να συνειδητοποιήσουν ότι έχουν αφιερώσει τον εαυτό τους στον θάνατο.

Αυτό που βλέπουμε εδώ είναι μια βαθμιαία απομάκρυνση από το δεύτερο εμπόδιο, με τον Ιησού να μας δίνει υπόνοιες για το τρίτο εμπόδιο: την έλξη του θανάτου. Δεν συνειδητοποιούμε ότι η ανάγκη μας να επιτεθούμε στους άλλους ανθρώπους και η πίστη στο σώμα σαν πηγή ευχαρίστησης ή πόνου, που είναι τα δύο πρώτα εμπόδια, είναι πραγματικά μια έκφραση της βαθιάς αφοσίωσης στον θάνατο. Πράγματι, κάθε σκέψη ή συναίσθημα του εγώ κρύβει την επιθυμία για θάνατο, καθώς η ενοχή – το τελικό προϊόν κάθε πίστης του εγώ – απαιτεί την ύψιστη τιμωρία, όπως βλέπουμε στο παράδειγμα της εισαγωγικής παραγράφου σε ένα μάθημα του βιβλίου των Ασκήσεων πάνω στον θάνατο, «Δεν υπάρχει θάνατος. Ο Υιός του Θεού είναι ελεύθερος».

Ο θάνατος είναι μια σκέψη που παίρνει πολλές μορφές, συχνά μη αναγνωρίσιμες. Μπορεί να εμφανιστεί σαν λύπη, φόβος, αγωνία ή απελπισία· σαν θυμός, απιστία και έλλειψη εμπιστοσύνης· ανησυχία για τα σώματα, ζήλεια

και όλες τις μορφές στις οποίες η επιθυμία να είσαι ό,τι δεν είσαι μπορούν να σε βάλουν σε πειρασμό. Κάθε τέτοια σκέψη δεν είναι παρά αντανάκλαση της λατρείας του θανάτου σαν σωτήρα και αυτόν που μας προσφέρει ανακούφιση. (W-pl.163.1)

Και στο «Οι Δύο Εικόνες» από το Κεφάλαιο 17 στο κείμενο, Ο Ιησούς μας δίνει αυτή την αυστηρή προειδοποίηση ώστε να μην ξεγελαστούμε από την δελεαστική λάμψη της ιδιαίτερης σχέσης, της οποίας η πραγματική προσφορά είναι μόνον ο θάνατος:

Η ιδιαίτερη σχέση έχει την πιο επιβλητική και απατηλή κορνίζα από όλες τις άμυνες που χρησιμοποιεί το εγώ. Εδώ προσφέρεται το σύστημα σκέψης του, περιβαλλόμενο από μια κορνίζα τόσο βαριά και τόσο περίτεχνη που η εικόνα σχεδόν χάνεται εξαιτίας της επιβλητικής της κατασκευής. Μέσα στην κορνίζα είναι υφασμένες όλων των ειδών οι φανταχτερές και κατακερματισμένες ψευδαισθήσεις της αγάπης, στημένες με όνειρα θυσίας και συμφέροντος, συνυφασμένες με επιχρυσωμένες κλωστές αυτό – καταστροφής. Το αίμα λαμπυρίζει σαν ρουμπίνι, και τα δάκρυα έχουν την όψη του διαμαντιού και γυαλίζουν μέσα στο θαμπό φως μέσα στο οποίο γίνεται η προσφορά.

*Κοίταξε **την εικόνα**. Μην αφήνεις την κορνίζα να σε αποσπά. Αυτό το δώρο σου δίνεται για την καταδίκη σου, και αν το πάρεις θα πιστεύεις ότι **είσαι καταδικασμένος**. Δεν μπορείς να αποκτήσεις την κορνίζα δίχως την εικόνα. Αυτό που δίνεις αξία είναι η κορνίζα, διότι εκεί δεν βλέπεις καμιά σύγκρουση. Όμως η κορνίζα είναι μόνο το περιτύλιγμα για το δώρο της σύγκρουσης. Η κορνίζα δεν είναι το δώρο. Μην πλανάσαι από τις πιο επιφανειακές πλευρές αυτού του συστήματος σκέψης, διότι αυτές οι πλευρές περιβάλλουν το σύνολο, ολοκληρωμένο από κάθε άποψη. **Ο θάνατος βρίσκεται μέσα σε αυτό το φανταχτερό δώρο. Μην αφήσεις την ματιά σου να υπνωτιστεί από την ακτινοβολία αυτής της κορνίζας. Κοίταξε την εικόνα, και συνειδητοποίησε ότι σου προσφέρεται ο θάνατος.** (T-17.IV.8-9)*

Η ελευθερία τους προσφέρεται αλλά δεν την έχουν δεχτεί, και ό,τι προσφέρεται πρέπει να γίνει επίσης αποδεκτό, για να δοθεί αληθινά.

Δεν έχουμε επίγνωση ότι η ελευθερία από όλα τα βάσανα του κόσμου, συμπεριλαμβανομένου και του θανάτου, μας προσφέρεται όταν μετατοπιστούμε από τον κόσμο του σώματος (την δεξιά πλευρά του Σχεδιαγράμματος Α) στον νου μας, όπου βρίσκεται το Άγιο Πνεύμα (στην αριστερή πλευρά του Σχεδιαγράμματος). Αλλά δεν έχουμε δεχθεί το δώρο της ελευθερίας· και δεν το έχουμε δεχθεί επειδή δεν το έχουμε προσφέρει ακόμα. Αν πραγματικά θέλουμε να έχουμε ειρήνη, τότε πρέπει να διδάξουμε ειρήνη για να την μάθουμε, όπως μας καθοδηγεί ο Ιησούς στα μαθήματα του Αγίου Πνεύματος στο Κεφάλαιο 6 (T-6.V-B). Αν πραγματικά θέλουμε να λάβουμε ειρήνη τότε πρέπει να την προσφέρουμε. Μπορούμε να γίνουμε όργανα ειρήνης στον κόσμο μόνον έχοντας ειρήνη ξεκινώντας με τους εαυτούς μας, όπως δηλώνει το τραγούδι της Ενωμένης Εκκλησίας: «Ας υπάρχει ειρήνη στην γη και ας αρχίσει με μένα». Η ειρήνη και η ελευθερία πρέπει να ξεκινάνε μέσα από μας, και καθώς τις επεκτείνουμε στους ανθρώπους της ζωής μας μέσα από την απομάκρυνση των εμποδίων προς την ειρήνη, το Άγιο Πνεύμα επεκτείνει αυτήν την ειρήνη και την ελευθερία σε όλο τον κόσμο **που υπάρχει μέσα στους νόες μας**. Πρέπει να είναι έτσι, αν οι νόες είναι ενωμένοι και αν αληθινά είναι ένας. Αυτό που προσφέρουμε σε κάποιον άλλον, το κρατάμε για τους εαυτούς μας· αυτό που δεχόμαστε σαν αληθινό για μας, το δίνουμε στον άλλον.

Επαναλαμβάνω, αφού η περισσότερη ενοχή και ο φόβος – τα εμπόδια προς την ειρήνη – είναι ασυνείδητα, από τα έξη εκατομμύρια ανθρώπων σ’ αυτόν τον πλανήτη δεν έχουν πολλοί αυτήν την επίγνωση. Και γι’ αυτό υπάρχει ένα σχέδιο για δασκάλους, όπως λέει ο Ιησούς στις πρώτες σελίδες του εγχειριδίου (M-in; 1; 2). Ο σκοπός των Μαθημάτων Θαυμάτων είναι να βοηθήσει τους ανθρώπους να αλλάξουν τον νου τους πιο γρήγορα, και έπειτα να αρχίσουν να γίνονται παραδείγματα ειρήνης και αγάπης για άλλους ανθρώπους. Δεν νομίζω ότι αυτό θα συμβεί στην δική μας ζωή, αλλά τα θεμέλια του σχεδίου που αφορά τα Μαθήματα Θαυμάτων θα μπουν τώρα. Ο σκοπός του Ιησού με αυτά τα Μαθήματα είναι να εκπαιδεύσει ανθρώπους να ζήσουν σύμφωνα με αυτό που διδάσκει, όχι μόνον επιφανειακά, όχι μόνον ως προς την συμπεριφορά, αλλά μέσα από μια βαθιά αλλαγή του νου προερχόμενη από την όραση του Χριστού που δεν βλέπει επίθεση σε κανέναν, ούτε δικαιολόγηση διαχωρισμού κάπου, και βλέπει ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ενωμένοι στο κάλεσμα της Αγάπης του Θεού. Καθώς αλλάζουν οι νόες μας ώστε να σκεπτόμαστε σύμφωνα με τον Ιησού, τότε εμείς, σαν και αυτόν, γινόμαστε μια σκέψη αγάπης στον νου του Υιού του Θεού. Αυτή η σκέψη μπορεί να υπηρετήσει σαν μια υπενθύμιση για άλλους να κάνουν την ίδια επιλογή. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να έρθει ειρήνη, γιατί δεν μπορεί να έρθει από έξω, αλλά μόνον από μέσα μας.

Διότι το Άγιο Πνεύμα, είναι, επίσης, ένα μέσον επικοινωνίας, που λαμβάνει από τον Πατέρα και προσφέρει τα μηνύματά Του στον Υιό. Το Άγιο Πνεύμα είναι, όπως το εγώ, και ο αποστολέας και ο παραλήπτης. Διότι ό,τι στέλνεται μέσω Αυτού επιστρέφει σε Αυτό, αναζητώντας τον εαυτό του σε όλη την διαδρομή, και βρίσκοντας αυτό που αναζητά.

Το Άγιο Πνεύμα είναι η ανάμνηση της Αγάπης του Θεού που φέραμε μέσα στους κουρασμένους νόες μας όταν πέσαμε σε ύπνο. Αυτό μας επιτρέπει να «ακούμε» αυτήν την ανάμνηση – το μήνυμα της Εξιλέωσης – όταν το επιλέξουμε, και να το μοιραστούμε με την Υιότητα στον νου μας. Επί τη ευκαιρία, η πιο συχνά αναφερόμενη βιβλική φράση στα Μαθήματα Θαυμάτων είναι «Ψάξε και θα βρεις» (κατά Ματθαίον 7:7), και θα προσέξεις αυτήν την αναφορά της «αναζήτησης και εύρεσης» σε όλο το κείμενο των Μαθημάτων Θαυμάτων. Καθώς είναι η Παρουσία της Αγάπης στον νου μας, το Άγιο Πνεύμα πάντα «στέλνει έξω» αγγελιοφόρους αγάπης που φέρνουν πίσω μηνύματα αγάπης. Πάλι, επαναλαμβάνοντας τον Άγιο Ιωάννη του Σταυρού, «Όπου δεν υπάρχει αγάπη, βάλε αγάπη και θα προκαλέσεις αγάπη». Αυτή είναι όλη η ιδέα: δίνουμε αγάπη στους άλλους, και την εισπράττουμε σαν επιστροφή. Επειδή δεν υπάρχει κόσμος έξω από τον νου μας, στην πραγματικότητα απλά δίνουμε το μήνυμα στον εαυτό μας, και **αυτός** είναι ο σκοπός του σώματος, να είναι ένα σύμβολο αυτής της διαδικασίας. Οι ορθοί νόες μας δίνουνε στο σώμα το μήνυμα της αγάπης έτσι ώστε να βλέπουμε το σώμα σαν εργαλείο επικοινωνίας μάλλον παρά διαχωρισμού, και αυτό επιστρέφει το μήνυμα της αγάπης στους νόες μας, από όπου έχει ξεκινήσει και όπου ακόμα παραμένει.

Έτσι το εγώ βρίσκει τον θάνατο που αναζητά, επιστρέφοντας τον σε σένα.

Το εγώ, από την άλλη πλευρά, στέλνει έξω ένα μήνυμα φόβου το οποίο τελικά είναι ένα μήνυμα θανάτου, και αυτό είναι που αντιλαμβάνεται στον κόσμο. Δεν χρειάζεται να πούμε, το εγώ αντιλαμβάνεται τον θάνατο παντού επειδή **αυτό θέλει**. Ο θάνατος, αν είναι πραγματικός, σημαίνει ότι όλο το σύστημα σκέψης του εγώ – διαχωρισμός, ατομικότητα, και αμαρτία, ενοχή και φόβος – είναι επίσης πραγματικό.

ΜΕΡΟΣ III

ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΕΜΠΟΔΙΟ

Κεφάλαιο Επτά

ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΕΜΠΟΔΙΟ: Η ΕΛΞΗ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Η έλξη του θανάτου είναι το βαθύτερο από τα πρώτα τρία εμπόδια, και βέβαια μέσα στο σύστημα του εγώ, ο θάνατος είναι ο πιο ισχυρός μάρτυρας της πραγματικότητας του εγώ: Αν ο θάνατος είναι πραγματικός, τότε το σώμα είναι πραγματικό, το οποίο προφανώς σημαίνει ότι το εγώ πρέπει να είναι πραγματικό. Αυτός είναι ο ακρογωνιαίος λίθος του συστήματος σκέψης του εγώ, όπως συνοψίζεται σ' αυτό το εισαγωγικό απόσπασμα από το «Τί Είναι ο Θάνατος;» στο εγχειρίδιο των δασκάλων:

Ο θάνατος είναι το κεντρικό όνειρο από το οποίο προέρχονται όλες οι ψευδαισθήσεις. Δεν είναι τρέλα να σκέφτεσαι πως ζωή είναι να γεννιέσαι, να γερνάς, να χάνεις την ζωτικότητα σου, και τελικά να πεθαίνεις; Έχουμε ξανακάνει αυτή την ερώτηση πριν, αλλά τώρα χρειάζεται να την αναλογιστούμε πιο προσεκτικά. Είναι η μία σταθερή, αμετάβλητη πίστη του κόσμου ότι όλα τα πράγματα σε αυτόν γεννιούνται μόνο για να πεθάνουν. Αυτός θεωρείται ο «τρόπος της φύσης», που δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση, παρά γίνεται αποδεκτός σαν ο «φυσικός» νόμος της ζωής. Το κυκλικό, το μεταβλητό και το αβέβαιο· το αναξιόπιστο και το ασταθές, το να μεγαλώνεις και να φθίνεις με ένα συγκεκριμένο τρόπο πάνω σε ένα συγκεκριμένο μονοπάτι, - όλο αυτό θεωρείται ως Θέληση του Θεού. Και κανένας δεν ρωτά αν ένας καλοκάγαθος Δημιουργός θα το ήθελε αυτό... Αν ο θάνατος είναι πραγματικός για οτιδήποτε, δεν υπάρχει ζωή. Ο θάνατος αρνείται την ζωή. Αλλά αν υπάρχει πραγματικότητα στην ζωή, αρνούμαστε τον θάνατο. Δεν είναι δυνατός κανένας συμβιβασμός σ' αυτό. Υπάρχει είτε ένας θεός φόβου είτε Ένας Θεός Αγάπης. Ο κόσμος επιχειρεί χίλιους συμβιβασμούς, και θα επιχειρήσει χιλιάδες ακόμα. Κανένας τους δεν μπορεί να γίνει δεκτός από τους δασκάλους του Θεού, διότι ούτε ένας δεν θα μπορούσε να είναι δεκτός από τον Θεό. Αυτός δεν έφτιαξε τον θάνατο επειδή Αυτός δεν έφτιαξε τον φόβο. Και τα δύο είναι εξίσου χωρίς νόημα γι' Αυτόν.

Η «πραγματικότητα» του θανάτου είναι σταθερά ριζωμένη στην πίστη ότι ο Υιός του Θεού είναι ένα σώμα. Και αν ο Θεός δημιούργησε σώματα, τότε ο θάνατος θα ήταν πραγματικά αληθινός. Αλλά τότε ο Θεός δεν θα ήταν Θεός Αγάπης. Δεν υπάρχει άλλο σημείο στο οποίο η αντίθεση ανάμεσα στην αντίληψη του πραγματικού κόσμου και στην αντίληψη του κόσμου των ψευδαισθήσεων να γίνεται τόσο έντονα προφανής. Ο θάνατος είναι πράγματι ο θάνατος του Θεού, αν Αυτός είναι Αγάπη. Και τώρα η δική Του δημιουργία πρέπει να στέκει μέσα στον φόβο γι' Αυτόν. Αυτός δεν είναι Πατέρας, αλλά καταστροφέας. Δεν είναι Δημιουργός, αλλά εκδικητής. Τρομερές οι Σκέψεις

Του και τρομακτική η εικόνα Του. Το να κοιτάς τις Δημιουργίες Του σημαίνει θάνατος. (Μ-27.1; 4:2-5:10)

Αυτό που φαίνεται να είναι φόβος του θανάτου στους περισσότερους από εμάς, επομένως, είναι απλά ένα καμουφλάζ που κρύβει το γεγονός ότι το εγώ έλκεται μυστικά από τον θάνατο, διότι η πίστη στον θάνατο αποδεικνύει ότι η ατομική ζωή – δηλαδή το εγώ – υπάρχει. Αυτό, τότε, γίνεται η καρδιά της συζήτησης του Ιησού κάτω από αυτό το τρίτο εμπόδιο, στο οποίο στρεφόμαστε τώρα.

Σε σένα και στον αδελφό σου, που στην ιδιαίτερη σχέση σας εισήλθε το Άγιο Πνεύμα, δόθηκε να απελευθερωθείτε και να απελευθερώνετε από την αφοσίωση στον θάνατο. Διότι σας προσφέρθηκε, και εσείς το δεχθήκατε.

Επαναλαμβάνω, όταν είμαστε σε μια ιδιαίτερη σχέση κατάφορτη από ψευδαισθήσεις αγάπης ή αισθήματα πόνου και μίσους, δεν φαίνεται ότι αυτή η σχέση είναι πραγματικά αφοσιωμένη στον θάνατο. Η «κορνίζα» γύρω από την εικόνα του εγώ συμβάλλει σε μια πολύ αποτελεσματική άμυνα εναντίον της αποκάλυψης του πραγματικού στόχου του εγώ. Αλλά αν είμαστε αφοσιωμένοι στο να πληγώνουμε κάποιον άλλον ή τον εαυτόν μας, τότε τελικά αυτό πρέπει να οδηγεί στον θάνατο, αφού η επίθεση και ο θάνατος είναι μέρη του ίδιου συστήματος σκέψης.

Τώρα, αυτό που μας προσφέρεται από το Άγιο Πνεύμα είναι η απελευθέρωση από τον θάνατο. Αυτό θυμίζει, πάλι, την ενότητα «Οι Δύο Εικόνες» (Τ-17.IV). Είναι από το δώρο θανάτου του εγώ, από το οποίο πρέπει να απελευθερωθούμε, και αυτή η απελευθέρωση έρχεται μέσα από την συγχώρεση όταν ζητάμε από τον Ιησού ή από το Άγιο Πνεύμα να εισέλθει στις σχέσεις μας, για να μεταμορφώσει ως εκ τούτου τον σκοπό τους από ιδιαίτερο σε άγιο, από τον θάνατο σε ζωή.

Όμως πρέπει να μάθετε κι άλλα γι' αυτή την παράξενη αφοσίωση, διότι αυτή περιέχει το τρίτο εμπόδιο το οποίο πρέπει να προσπεράσει η ειρήνη. Κανένας δεν μπορεί να πεθάνει εκτός κι αν επιλέξει τον θάνατο.

Υπάρχει ένας πολύ εντυπωσιακός παραλληλισμός μ' αυτό στο Μάθημα 152, «Η δύναμη της απόφασης είναι δική μου», όπου ο Ιησούς κάνει την ακόλουθη δήλωση: «Και κανείς δεν πεθαίνει χωρίς την δική του συναίνεση» (W-pl.152.1:4). Είναι ακριβώς η ίδια ιδέα που δηλώνει εδώ. Σίγουρα, πάντως, δεν είναι αυτή η εμπειρία μας στον κόσμο, όπου φαίνεται ότι ο θάνατος είναι κάτι που μας συμβαίνει. Και είναι έτσι επειδή δεν έχουμε επίγνωση της επιλογής που έχουμε κάνει, έχοντας την εξαποστείλει στην σφαίρα του ασυνείδητου. Έχουμε ήδη αναφέρει από το Μάθημα 136, «Η ασθένεια είναι μια άμυνα εναντίον της αλήθειας», το οποίο σαφώς θέτει σε κίνηση το σχέδιο του εγώ να καταπνίξει την απόφασή μας να ασθενήσουμε (ή σ' αυτήν την περίπτωση να πεθάνουμε), έτσι ώστε να φανεί ότι είμαστε το αποτέλεσμα μάλλον παρά η αιτία της. Επαναλαμβάνουμε μια γραμμή από αυτήν την σημαντική συζήτηση, στην οποία αναφέρεται ότι **η αιτία** είναι το σχέδιο του εγώ, και **το αποτέλεσμα** είναι η ασθένεια, «Ένα γεγονός πέρα από την κατάσταση του νου σου»:

Το σχέδιό σου απαιτεί ότι πρέπει να ξεχάσεις ότι εσύ το έκανες αυτό, έτσι ώστε να φαίνεται ότι είναι ανεξάρτητο από τις προθέσεις σου· ένα συμβάν υπεράνω της κατάστασης του νου σου, ένα αποτέλεσμα με πραγματική επίδραση επάνω σου, αντί για ένα αποτέλεσμα που έχει προκληθεί από εσένα (W-pl.136.4:3).

Ένα άλλο απόσπασμα, αυτήν την φορά από το κείμενο και μέσα στα πλαίσια του ονείρου μας, δηλώνει ξανά αυτήν την σημαντική συνιστώσα του αμυντικού συστήματος του εγώ:

*Οι συνεχείς περιπέτειες του σώματος, από την στιγμή της γέννησης έως τον θάνατο είναι το θέμα του κάθε ονείρου που είχε ποτέ ο κόσμος. Ο «ήρωας» [το σώμα] αυτού του ονείρου δεν θα αλλάξει ποτέ, ούτε και ο σκοπός του. Όμως το ίδιο το όνειρο αν και παίρνει πολλές μορφές, και φαίνεται να εμφανίζει μια μεγάλη ποικιλία τόπων και γεγονότων όπου βρίσκεται ο «ήρωας» του, το όνειρο δεν έχει παρά έναν σκοπό, διδασκόμενο με πολλούς τρόπους. **Αυτό το μοναδικό μάθημα προσπαθεί να το διδάξει ξανά και ξανά και ξανά· ότι είναι αιτία και όχι αποτέλεσμα. Και ότι εσύ είσαι το αποτέλεσμα σου, και δεν μπορείς να είσαι η αιτία του.***

Έτσι, δεν είσαι ο ονειρευόμενος αλλά το όνειρο. Και έτσι περιπλανιέσαι άσκοπα μέσα και έξω από τόπους και γεγονότα που επινοεί (T-27.VIII.3:1-4:2)

Οι περισσότεροι άνθρωποι στον κόσμο βλέπουν τον θάνατο σαν κάτι που δεν ζητήθηκε να συμβεί στα σώματά τους – για παράδειγμα, κάποιος τυχαία περπατά μπροστά σε ένα αυτοκίνητο, ή επιβιβάζεται στο αεροπλάνο που πέφτει. Επομένως, δεν φαίνεται να έχουμε επιλέξει αυτές τις εμπειρίες. Επιπλέον, από θρησκευτικής πλευράς, οι άνθρωποι πιστεύουν ότι ο Θεός τους καλεί πίσω σ' Αυτόν όταν πεθαίνουν. Όλο αυτό ταιριάζει στον σκοπό του εγώ πολύ καλά αντιστρέφοντας αιτία και αποτέλεσμα. Φαίνεται σαν να είμαστε τα θύματα του κόσμου και του σώματος (ή ακόμα του Θελήματος του Θεού), και επομένως ποτέ δεν συνειδητοποιούμε ότι το πραγματικό πρόβλημα βρίσκεται στην επιλογή που έγινε από τον νου μας, και **όχι** από τις μορφές του ονείρου με τις οποίες ταυτίζουμε τον εαυτό μας. Και αφού δεν συνειδητοποιούμε ότι η απόφαση είναι στον νου μας, δεν υπάρχει περίπτωση να την αλλάξουμε ποτέ. Αυτό για το οποίο μιλάμε εδώ, προφανώς δεν είναι ο φυσικός θάνατος, επειδή **δεν** υπάρχει φυσικός θάνατος. Είναι η **σκέψη** του θανάτου που είναι το θέμα, όπως λέει ο Ιησούς στην αρχή στο κείμενο, επαναλαμβάνοντας ένα μέρος μιας προηγούμενης δήλωσης: «Δεν υπάρχει θάνατος, αλλά **υπάρχει** πίστη στον θάνατο» (T-3.VII.5:11).

Και έτσι, η διδασκαλία του Ιησού θα μας μάθει, μέσω των Μαθημάτων του, το τί ακριβώς είναι αυτή «η παράξενη αφοσίωσή μας» στον θάνατο.

Αυτό που φαινομενικά είναι ο φόβος για τον θάνατο είναι στην πραγματικότητα η έλξη του. Και η ενοχή επίσης, προκαλεί φόβο και είναι τρομακτική. Όμως, δεν θα μπορούσε να έχει καμία απολύτως δύναμη παρά μόνο σε κείνους που ελκύονται από αυτήν και την αναζητούν. Το ίδιο συμβαίνει και με τον θάνατο.

Είναι η ίδια ιδέα που συναντήσαμε και στα προηγούμενα εμπόδια: Ενοχή, πόνος, και θάνατος είναι επιλογές που κάνουμε και καμιά από αυτές δεν θα μπορούσε να έχει κάποια δύναμη επάνω μας αν δεν ασκούσε έλξη στο εγώ με σκοπό την διατήρηση της ατομικότητάς του. Αυτό το απόσπασμα επίσης επισημαίνει το σημαντικό σημείο ότι από μόνα τους, τα μέρη του συστήματος σκέψης του εγώ – ειδικά σ' αυτήν την περίπτωση ο θάνατος και η ενοχή – δεν έχουν δύναμη. Η φαινομενική τους δύναμη προέρχεται από την πίστη μας σε αυτά. Επομένως, αυτό σημαίνει ότι το πρόβλημα **δεν** είναι ο θάνατος και η ενοχή (ή όποια άλλη όψη του εγώ), αλλά μάλλον η **απόφασή** μας να είμαστε διαχωρισμένοι, εξατομικευμένοι και ιδιαίτεροι. Ο θάνατος και η ενοχή, όπως έχουμε δει ξανά και ξανά, είναι απλώς άμυνες που χρησιμοποιούνται για να προστατεύσουν την ύπαρξη του εγώ, όπως ακριβώς ο κόσμος είναι απλώς η άμυνα απέναντι στην ενοχή μέσα στον νου. Και έτσι, για να ξαναπούμε αυτό το σημαντικό σημείο, οι άμυνες – είτε άυλες

σκέψεις είτε ο υλικός κόσμος – δεν έχουν καμιά δύναμη, απλά αντανακλούν την απόφαση του Υιού, και **εκεί** έγκειται η δύναμή τους.

Φτιαγμένος από το εγώ, η σκοτεινή του σκιά πέφτει πάνω σε όλα τα ζωντανά πράγματα, διότι το εγώ είναι ο «εχθρός» της ζωής.

Όπως ανέφερα προηγουμένως, μια από τις αιτίες που ο Φρόνιτ ήταν απαισιόδοξος, όχι μόνον βέβαια για την προσωπική του ζωή, αλλά επίσης και για την θεωρία του της ψυχανάλυσης, ήταν η κατανόησή του ότι από την στιγμή της γέννησής μας πορευόμαστε προς τον θάνατο. Όλο αυτό που ονομάζουμε ζωή το έβλεπε μόνον σαν μια αναπόφευκτη πορεία προς τον θάνατο. Γι' αυτόν τον λόγο αργότερα στην ζωή του μιλούσε για ένα ένστικτο θανάτου (*thanatos*), το οποίο έγινε η αντίθετη δύναμη στο ένστικτο για ζωή (*eros ή libido*). Και αυτό είναι στο οποίο αναφέρεται ως «η σκοτεινή σκιά». Από την στιγμή που γεννιόμαστε, ζούμε με το φάσμα του θανάτου πάνω μας, που είναι ακριβώς ο τρόπος που το έστησε το εγώ. Στη ενότητα «Οι δύο Κόσμοι», την τελευταία ενότητα του Κεφαλαίου 18, ο Ιησούς περιγράφει πώς η ενοχή ρίχνει την σκοτεινή σκιά της, η οποία είναι το σώμα και ο κόσμος (W-18.IX.4-8). Και για να τονίσω ξανά αυτό το σημείο, οι σκιές δεν έχουν καμιά δύναμη επειδή δεν έχουν υπόσταση. Πράγματι, για να πάμε ένα βήμα πάρα κάτω, αυτό που ρίχνει την σκιά – η ενοχή μας – επίσης δεν έχει υπόσταση και επομένως επίσης δεν πρέπει να έχει δύναμη. Ολόκληρο το σύστημα του εγώ ακουμπάει πάνω σε μη πραγματικές σκιές, και όπως τα ψευδαισθητικά κόλπα του ταχυδακτυλουργού, το εγώ μας έχει εξαπατήσει και έχουμε πιστέψει ότι η ψευδαίσθηση είναι πραγματικότητα και απαιτεί προσοχή και επίλυση. Μιλώντας για τον χρόνο, ο Ιησούς χρησιμοποιεί ακόμα και την ορολογία του ταχυδακτυλουργού: «Ο χρόνος είναι ένα κόλπο, μια ταχυδακτυλουργία, μια τεράστια ψευδαίσθηση στην οποίαν οι μορφές έρχονται και φεύγουν σαν να πρόκειται για μαγεία.» (W-pl.158.4:1). Η επιδεξιότητα του μάγου, αναφέρεται ακόμα σαν την χρήση «καπνού και καθρεπτών», μια φράση, παρεμπιπτόντως, που χρησιμοποιείται καμιά φορά για να δηλώσει τα κόλπα τακτικής των πολιτικών που καλύπτουν τις αληθινές τους προθέσεις. Και το εγώ, ο διαπρεπής μάγος, χρησιμοποιεί καπνό και κάτοπτρα – τις άμυνες της άρνησης και της προβολής – για να προστατεύσει την πολύτιμή του ενοχή από το να αναγνωριστεί σαν την ψευδαίσθηση που είναι στην πραγματικότητα, διότι μέσα από μια τέτοια αναγνώριση ακυρώνεται.

Όμως, μια σκιά δεν μπορεί να σκοτώνει.

Η λέξη «σκιά» μπορεί να γίνει κατανοητή σαν το σώμα, και όταν έρθουμε στην επόμενη ενότητα «Το Άφθαρτο Σώμα», θα μιλήσουμε πολύ για αυτό. Είναι αρκετό για τώρα να πούμε, ότι αυτή η σκιά της ενοχής – το σώμα – είναι αυτό που πιστεύουμε ότι πεθαίνει, ή αυτό που πιστεύουμε ότι μπορεί να σκοτώσει μια άλλη σκιά. Όμως, πώς μπορεί μια σκιά να πεθάνει ή να σκοτώσει, ή έστω να κάνει οτιδήποτε;

Τι είναι μια σκιά για τους ζωντανούς; Απλά την προσπερνούν και αυτή χάνεται.

Όταν ο νους κάποιου είναι πλήρως αφυπνισμένος και στον πραγματικό κόσμο, τότε αυτός είναι αληθινά ζωντανός και μπορεί να κοιτάξει πέρα από τις εύθραυστες σκιές του εγώ – την ενοχή και το σώμα. Εδώ βλέπουμε πάλι έναν υπαινιγμό για τη σπηλιά του Πλάτωνα, την αλληγορία που μιλάει για τις σκιές που πέφτουν στον εσωτερικό τοίχο του σπηλαίου, και πώς οι φυλακισμένοι θεωρούν αυτές τις σκιές ότι είναι η πραγματικότητα. Είναι ο «ζωντανός», ο φυλακισμένος Σωκράτης, που στρέφεται και περπατάει προς τον ήλιο που είναι η πηγή του φωτός, ο οποίος αφυπνίζεται στην αλήθεια και αναγνωρίζει ότι οι σκιές δεν ήταν τίποτα παραπάνω από σκιές και επομένως μη πραγματικές. Ή, αν δανειστούμε

τις εικόνες του ονείρου, οι αληθινά ζωντανοί είναι έξω από το όνειρο, και επομένως μπορούν να κοιτούν το όνειρο και να συνειδητοποιούν ότι όλες οι μορφές σ' αυτό – οι άνθρωποι, τα αντικείμενα, τα γεγονότα, οι τοποθεσίες κλπ. – είναι μη πραγματικά και δεν έχουν επίδραση σε οποιονδήποτε είναι έξω από το όνειρο. Μέσα στο όνειρο είναι μια άλλη ιστορία – «Άρα, είναι οι σκέψεις επικίνδυνες; Στα σώματα, ναι!» (Τ-21.VIII.1:1-2) – διότι σαν μέρος του ονείρου, κάποιος πρέπει να είναι είτε θύτης είτε θύμα, και τα δύο τελικά οδηγούν στον πόνο και στην δυστυχία. Αλλά, επαναλαμβάνω, όταν κάποιος βρίσκεται έξω από το όνειρο – όπως για παράδειγμα έκανε ο Ιησούς – καταλαβαίνει την διαφορά ανάμεσα στην πραγματικότητα και στη ψευδαίσθηση, στο φως και στις σκιές:

Τί θα γινόταν αν αναγνώριζες αυτόν τον κόσμο σαν ψευδαίσθηση;
Αν αλήθεια καταλάβαινες ότι εσύ τον κατασκεύασες; Αν συνειδητοποιούσες ότι εκείνοι που φαίνονται να περπατούν σ' αυτόν, να αμαρτάνουν και να πεθαίνουν, να επιτίθενται και να δολοφονούν και να καταστρέφονται, είναι απολύτως μη πραγματικοί; Θα μπορούσες να πιστέψεις αυτό που βλέπεις, αν το δεχόσουν; Και θα το έβλεπες;
Οι ψευδαισθήσεις εξαφανίζονται όταν αναγνωριστούν ως αυτό που είναι. Αυτή είναι η θεραπεία και το φάρμακο. Μην τις πιστεύεις και έχουν χαθεί. (Τ-20.VIII.7:3-8:3).

Αυτά για τις σκιάδες μορφές στο όνειρο του εγώ για τον κόσμο,

Αλλά τι γίνεται με κείνους που είναι αφοσιωμένοι στο να μην ζουν· τους μαυροντυμένους «αμαρτωλούς», την πένθιμη χορωδία του εγώ, που περπατούν βαριά και αδιάκοπα μακριά από την ζωή, σέρνοντας τις αλυσίδες τους και παρελαύνοντας στην αργή πομπή που τιμά τον μακάβριο αφέντη τους, τον κύριο του θανάτου;

Αυτό θα μπορούσε να συμπεριλάβει όλους εμάς που ζούμε σ' αυτόν τον κόσμο, πιστεύοντας ότι είναι πραγματικός, όπως πιστεύουμε ότι και **εμείς** είμαστε. Ακόμα και όσοι από μας πιστεύουμε ότι είμαστε ευτυχισμένοι επειδή οι ανάγκες για την ασφάλειά μας έχουν φροντιστεί, ακόμα δεν έχουμε επίγνωση ότι, σαν άτομα **πρέπει** να είμαστε μέρος της πένθιμης χορωδίας που συνεχώς ψάλλει ύμνους στον άρχοντα του θανάτου, το εγώ. Και μόνον όταν αποκτήσουμε επίγνωση του άρχοντα που λατρεύουμε, μπορούμε να αλλάξουμε τον νου μας και να επιλέξουμε τον Άρχοντα της ζωής αντί για αυτόν.

Άγγιξε οποιονδήποτε από αυτούς με το απαλό χέρι της συγχώρεσης, και δες τις αλυσίδες του να πέφτουν, μαζί με τις δικές σου.

Η συγχώρεση, περιττό να το πούμε, είναι μια από τις έννοιες κλειδιά των Μαθημάτων Θαυμάτων, και αυτή η δήλωση μας δίνει μια πρώτη γεύση της τελευταίας ενότητας αυτού του κεφαλαίου, «Το Σήκωμα του Πέπλου». Είναι μέσα από την συγχώρεση και την άγια σχέση που ξεπερνάμε το τρίτο και το τέταρτο εμπόδιο προς την Αγάπη του Θεού που βρίσκεται ακριβώς πέρα από αυτά. Το μίσος και ο θάνατος δεν έχουν δύναμη, όπως είδαμε πιο πάνω, όταν ο Υιός του Θεού αποσύρει την ταύτισή του με το σύστημα σκέψης του εγώ της ατομικότητας και της ιδιαιτερότητας. Η συγχώρεση, επομένως, είναι ο όρος των Μαθημάτων για αυτήν την διαδικασία της αλλαγής του νου μας από την φυλακή της ενοχής του εγώ στην διόρθωση του Αγίου Πνεύματος, που είναι αληθινή ελευθερία.

Δες τον πως πετάει το μαύρο ένδυμα που φορούσε στην κηδεία του, και άκουσέ τον

πώς γελάει με τον θάνατο. Από την ποινή που η αμαρτία θα του φόρτωνε μπορεί να ξεφύγει μέσω της δικής σου συγχώρεσης. Αυτό δεν είναι αλαζονεία. Είναι το Θέλημα του Θεού.

Για το εγώ, αυτή η δήλωση πράγματι θα φαινόταν αλαζονική, αλλά αυτή είναι η ψεύτικη ταπεινότητα του εγώ. Στα μάτια του κόσμου όντως φαίνεται αλαζονικό το να πούμε ότι έχουμε την δύναμη να συγχωρούμε αμαρτίες, το οποίο γενικά ο Χριστιανισμός έλεγε ότι ανήκε μόνον στον Θεό ή στον Ιησού, ενώ η Καθολική Εκκλησία δίδασκε ότι αυτή η δύναμη μπορούσε συγκεκριμένα να δοθεί σε ειδικά καθορισμένους ανθρώπους – τους ιερείς της. Η άποψη των Μαθημάτων Θαυμάτων σαφώς είναι εντελώς διαφορετική. Ο Θεός δεν μπορεί να συγχωρεί αμαρτίες επειδή Αυτός δεν γνωρίζει τίποτα για αυτές. Όπως λέει το βιβλίο των ασκήσεων: «Ο Θεός δεν συγχωρεί επειδή δεν έχει καταδικάσει ποτέ» (W-pl.46.1:1). Αλλά επειδή εμείς πιστεύουμε στις αμαρτίες εξαιτίας της δύναμης του νου μας να τις επιλέγουμε, αυτή η ίδια δύναμη του νου μπορεί να διορθώσει την διαστρεβλωμένη μας αντίληψη μέσω της βοήθειας του Αγίου Πνεύματος.

Αυτό το θέμα του να βοηθήσουμε τους αδελφούς μας να δραπτεύσουν από την αμαρτία μέσω της δικής μας συγχώρεσης είναι επίσης πολύ σημαντικό θέμα στην διδασκαλία του Ιησού, και απαιτεί περισσότερη συζήτηση. Όπως αναφέρθηκε λίγο πριν, ο Ιησούς εδώ δεν αντικαθιστά την μορφή της μαγείας της Εκκλησίας με την δική του. Κανείς δεν έχει την δύναμη να συγχωρεί τις αμαρτίες του άλλου, σύμφωνα με την παραδοσιακή κατανόηση αυτής της διαδικασίας. Το να το κάνει αυτό απλά **κάνει πραγματικό το λάθος** της πίστης στην αμαρτία (η «αμαρτία» των Μαθημάτων απέναντι στο Άγιο Πνεύμα, η οποία «δεν θα συγχωρεθεί» (κατά Ματθαίον 12:31), επειδή Το **εμποδίζει** από το να μας βοηθήσει να συγχωρήσουμε). Στο Τραγούδι της Προσευχής, ο Ιησούς αναφέρεται σε αυτό το λάθος σαν την **συγχώρεση-για-να-καταστρέψει**, όπου η αμαρτία πρώτα γίνεται πραγματική και μετά «συγχωρείται», το οποίο σαφώς είναι αδύνατο (S-2.1.II). Μάλλον, αυτό που συγχωρείται είναι η **πίστη** στην αμαρτία, η οποία δεν έχει καμιά σχέση με το σώμα ή την συμπεριφορά, αλλά με την απόφαση του επιλογέα που έχει επιλέξει το εγώ αντί του Θεού. Ακολουθώντας τις υπαγορεύσεις του εγώ, όλοι εμείς καταπιέσαμε αυτήν την λανθασμένη απόφαση αμέσως μόλις την πήραμε. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να ξεχάσουμε το Άγιο Πνεύμα, τον επιλογέα στον νου μας, και το σύστημα σκέψης του εγώ της αμαρτίας, της ενοχής και του φόβου – όλα αυτά καλύφθηκαν από την φυσική και την ψυχολογική μας εμπειρία ως πλάσματα αυτού του κόσμου. Η πίστη στην αμαρτία -μέσα μας ή μέσα στους άλλους – και έπειτα η συγχώρεσή της, απλά ενισχύει την στρατηγική άμυνας του εγώ για να κρατάει τη δύναμη του επιλογέα κρυμμένη, ώστε η απόφασή του για το εγώ να μένει για πάντα πέρα από την αλλαγή και την διόρθωση.

Η αληθινή συγχώρεση, όπως μας διδάσκει ο Ιησούς στα Μαθήματα Θαυμάτων, ακυρώνει την αμαρτία θυμίζοντας στον Υιό του Θεού – σε μας ή στους άλλους – ότι πραγματικά έχει επιλογή. Έτσι, ο αδελφός μας μπορεί να δραπτεύσει από την «καταδίκη που η αμαρτία θα του επέβαλε» μέσα από την υπενθύμισή μας σ' αυτόν ότι η δυστυχία του είναι το **αποτέλεσμα** της επιλογής του να είναι ένα εγώ, η οποία επιλογή είναι η **αιτία** που χρειάζεται να ακυρωθεί. Αυτό το θέμα της συγχώρεσης σαν απλή υπενθύμιση να επιλέξουμε ξανά, συνοψίζεται όμορφα σε ένα απόσπασμα στο Εγχειρίδιο για δασκάλους, όπου ο Ιησούς συζητά την λειτουργία του δασκάλου του Θεού για αυτούς που είναι ασθενείς. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί σαν ένα εκτεταμένο πεδίο που περιλαμβάνει τα πάντα, από την συγκεκριμένη συμπτωματολογία της ασθένειας έως την γενική ασθένεια του διαχωρισμού και της ατομικότητας από την οποίαν πάσχουμε όλοι. Στο τέλος, όλες οι μορφές δυσφορίας πηγάζουν από την μία βασική ασθένεια της πίστης ότι καταστρέψαμε τον Ουρανό ώστε να μπορέσουμε να υπάρξουμε σαν άτομα. Και εδώ είναι η θεραπευτική απάντηση του Ιησού σ' αυτήν την ασθένεια:

Σε αυτούς έρχονται οι δάσκαλοι του Θεού, να εκπροσωπήσουν μια άλλη επιλογή που την είχαν ξεχάσει. **Και μόνο η παρουσία ενός δασκάλου του Θεού αποτελεί υπόμνηση.** Οι σκέψεις του ζητούν το δικαίωμα να αμφισβητήσουν αυτά που ο ασθενής έχει αποδεχθεί σαν αληθινά. Ως αγγελιοφόροι του Θεού, οι δάσκαλοί Του είναι τα σύμβολα της σωτηρίας. Ζητούν από τον ασθενή να συγχωρήσει τον Υιό του Θεού στο Όνομά Του. **Συμβολίζουν την Εναλλακτική Λύση** [το Άγιο Πνεύμα]. Με τον Λόγο του Θεού στον νου τους έρχονται μέσα σε ευλογία, όχι για να θεραπεύσουν τους ασθενείς, **αλλά για να τους υπενθυμίσουν την θεραπεία που ο Θεός τους έχει ήδη προσφέρει.** Δεν είναι τα χέρια τους που θεραπεύουν. Ούτε η φωνή τους που αρθρώνει τον λόγο του Θεού. Απλώς δίνουν αυτό που τους έχει δοθεί. Πολύ απαλά καλούν τους αδελφούς τους να στρέψουν τα νώτα στον θάνατο: «Κοίτα Υιέ του Θεού, τί μπορεί να σου προσφέρει η ζωή. Θα επέλεγες αντί για αυτό Την ασθένεια;» (M-5.III.2)

Αυτή η στοργική ερώτηση του ενός προς τον άλλον είναι η ουσία της συγχώρεσης και ο πυρήνας της ικανότητάς της να θεραπεύει.

Τι είναι αδύνατο για σένα που διάλεξες το Θέλημα Του για δικό σου; Τι είναι ο θάνατος για σένα; Η αφοσίωσή σου δεν είναι προς τον θάνατο, ούτε προς τον αφέντη του. Όταν δέχτηκες τον σκοπό του Αγίου Πνεύματος στην θέση του σκοπού του εγώ αποκήρυξες τον θάνατο, ανταλλάσσοντάς τον με την ζωή.

Επαναλαμβάνω, αυτό προϋποθέτει ότι έχουμε ήδη επιλέξει να συγχωρήσουμε τις ιδιαίτερες σχέσεις μας και όχι να τις συνεχίσουμε. Η απόφαση να κοιτάξουμε με καλοσύνη κάποιον στον οποίο έχουμε επιτεθεί, η απόφαση να κοιτάξουμε πέρα από τις αμαρτίες που προβάλαμε σε κάποιο άλλο πρόσωπο, δεν είναι λιγότερο από μια απόφαση να επιλέξουμε την ζωή αντί για τον θάνατο, το Άγιο Πνεύμα αντί για το εγώ. Όταν είμαστε στον λάθος νου μας, είμαστε αφοσιωμένοι στον θάνατο, με το εγώ σαν αφέντη μας. Όμως, όταν μετατεθούμε στον ορθό νου μας, η αφοσίωσή μας τοποθετείται στην ζωή κάτω από την στοργική καθοδήγηση του Αγίου Πνεύματος. Μη όντας πια μέρος του ονείρου του εγώ για περιορισμό και θάνατο, δεν δεσμευόμαστε από τους νόμους του. Και έτσι γινόμαστε επεκτάσεις του Αγίου Πνεύματος και της Θέλησης για ζωή.

Γνωρίζουμε ότι μια ιδέα δεν αφήνει την πηγή της. Και ο θάνατος είναι το αποτέλεσμα της σκέψης που ονομάζουμε εγώ, τόσο σίγουρα όσο η ζωή είναι το αποτέλεσμα της Σκέψης του Θεού

Αυτή η τελική δήλωση σε αυτή την ενότητα εισάγει μια από τις πιο σημαντικές διδασκαλίες των Μαθημάτων Θαυμάτων: **Οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους.** Αυτό το έχω συζητήσει εν συντομία προηγουμένως στο βιβλίο, αλλά θα ήθελα να κάνω μια παρέκκλιση τώρα στο επόμενο κεφάλαιο για να συζητήσω αυτό το αξίωμα σε μεγαλύτερο βάθος, αναφέροντας συγκεκριμένα το Μάθημα 167 από το βιβλίο των ασκήσεων, «Υπάρχει μια ζωή, και αυτήν την μοιράζομαι με τον Θεό», μετά την οποία θα επιστρέψω στο τρίτο εμπόδιο.

Κεφάλαιο Οκτώ

ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΔΕΝ ΦΕΥΓΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΗΓΗ ΤΟΥΣ

Ας εξετάσουμε πρώτα το αξίωμα **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους** στο πλαίσιο του Ουρανού και του εγώ. Αν σκεφτούμε τον Θεό σαν πνεύμα, σαν την πηγή όλης της ζωής, τότε συμπεραίνουμε ότι ό,τι προέρχεται από Αυτόν πρέπει να μοιράζεται μαζί Του όλες τις ιδιότητές Του. Επομένως, το ίδιο και ο Χριστός, η αληθινή μας ταυτότητα σαν μια Σκέψη ή Ιδέα του Θεού, πρέπει να μοιράζεται όλα τα χαρακτηριστικά του Δημιουργού Του. Ακόμα, αφού ο Θεός είναι αιώνιος και το τέλειο Ένα, τότε και ο Χριστός πρέπει επίσης να είναι αιώνιος και το τέλειο Ένα, και Αυτοί επίσης πρέπει να είναι ένα, ο ένας με τον άλλον. Ιδέα και Πηγή είναι επομένως πάντα αδιαχώριστες, όπως ακριβώς αιτία και αποτέλεσμα είναι πάντα αδιαχώριστα, και δεν μπορεί παρά να είναι έτσι. Θεός, πνεύμα και ζωή είναι επομένως ένα και το αυτό, αδιαίρετα και πλήρως ενωμένα. Αυτή η σκέψη εκφράζεται όμορφα στο επόμενο απόσπασμα από την ενότητα «Πέρα από όλα τα Είδωλα» στο κείμενο:

Τίποτα που δεν το γνωρίζει ο Θεός δεν υπάρχει. Και ό,τι Αυτός γνωρίζει υπάρχει για πάντα, αμετάβλητο. Διότι οι σκέψεις διαρκούν τόσο όσο και ο νους που τις σκέφτηκε. Και στον Νου του Θεού δεν υπάρχει τέλος, ούτε χρόνος στον οποίον οι Σκέψεις Του ήταν απούσες ή μπορούσαν να υποστούν αλλαγή. Οι σκέψεις δεν γεννιούνται και δεν μπορούν να πεθάνουν. Μοιράζονται τις ιδιότητες του δημιουργού τους, και ούτε έχουν μια χωριστή ζωή μακριά από την δική του. Οι σκέψεις που σκέπτεσαι είναι στον νου σου, όπως και εσύ είσαι μέσα στον Νου που σε σκέφθηκε. Και έτσι δεν υπάρχουν ξεχωριστά μέρη σε ό,τι υπάρχει μέσα στον Νου του Θεού. Είναι για πάντα Ένα, αιώνια ενωμένα και σε ειρήνη.... Σε τέλεια βεβαιότητα της αμεταβλητότητάς της και της ανάπαυσής της στο αιώνιο σπίτι της, η Σκέψη που ο Θεός έχει για σένα δεν έχει εγκαταλείψει ποτέ τον Νου του Δημιουργού της Τον Οποίον γνωρίζει, όπως και ο Δημιουργός της γνωρίζει ότι αυτή είναι εκεί. (Τ-30.III.6,10:5)

Το εγώ προήλθε από την ιδέα ότι ο Υιός του Θεού θα μπορούσε, και στην πραγματικότητα το έκανε, να διαχωριστεί από τον Θεό, μια σκέψη που έφερνε μαζί της την πίστη ότι ο Υιός θα μπορούσε να επιτεθεί στον Θεό, αν όχι να Τον καταστρέψει. Και έτσι το κυρίαρχο αξίωμα του εγώ είναι: Οι ιδέες όντως **φεύγουν** από την πηγή τους. Σαν αποτέλεσμα, τότε, το εγώ είναι η σκέψη που είναι η αιτία του θανάτου του Θεού αφού, όπως έχουμε ήδη συζητήσει, ο Θεός δεν μπορεί να εξακολουθεί να ζει αν υπάρχει η ατομικότητα του εγώ. Αυτή η αρχή του, το **ένα ή το άλλο**, βρίσκει έκφραση στο γεγονός ότι ο Ουρανός και ο κόσμος του εγώ είναι ακριβώς τα αντίθετα. Όλα όσα ο Θεός και ο Χριστός **είναι**, το εγώ **δεν είναι**. Παρόμοια όλα όσα το εγώ **είναι**, ο Θεός και ο Χριστός **δεν είναι**. Για παράδειγμα, ο Θεός και ο Χριστός είναι πνεύμα, αιώνιο, άπειρο, αφηρημένο, άμορφο,

Αγάπη, ολότητα και τέλεια Ενότητα. Το εγώ και ο κόσμος του, από την άλλη, είναι υλικά, θνητά, πεπερασμένα, συγκεκριμένα, μορφές, μίσος, διασπασμένα και χωρισμένα. Επομένως ο Θεός και το εγώ δεν μπορούν να συνυπάρχουν και τα δύο· το ένα πρέπει να είναι πραγματικό, το άλλο ψευδαισθητικό.

Όπως έχουμε δει, το εγώ σταθεροποίησε την εξουσία του στην αυτό-δημιουργία κατασκευάζοντας έναν φαινομενικό, υλικό κόσμο, και ένα σώμα που εσκεμμένα απέκλεισε τον Θεό, επειδή όντας το ακριβώς αντίθετο του εγώ, ο Θεός – ας το επαναλάβουμε άλλη μια φορά – δεν μπορεί να υπάρχει μαζί με το εγώ. Τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά του σώματος είναι ότι αλλάζει, εξασθενεί, αποσυντίθεται και πεθαίνει. Έτσι, και εκεί επίσης – μέσα στο όνειρο – βλέπουμε την έκφραση του αξιώματός μας, **οι ιδέες δεν αφήνουν την πηγή τους**. Η πηγή αυτού του κόσμου είναι η πίστη στον διαχωρισμό, που είναι η πίστη στην αλλαγή και στον θάνατο. Επομένως όλα όσα προέρχονται από αυτήν την πηγή πρέπει επίσης να μοιράζονται αυτές τις ιδιότητες: η **ιδέα** του θανάτου δεν έχει φύγει ποτέ από την **πηγή** της, η οποία είναι στον νου του εγώ. Αυτό σημαίνει ότι το πρόβλημα δεν είναι ποτέ στην έκφραση της ιδέας, π.χ. στο σώμα. Αντίθετα, το πρόβλημα είναι μόνο στην πηγή, που είναι η ιδέα του διαχωρισμού στον νου του Υιού. Για να το πούμε διαφορετικά, το πρόβλημα δεν είναι το σώμα, το οποίο δεν είναι παρά **το αποτέλεσμα** της σκέψης του εγώ για τον διαχωρισμό που είναι **η αιτία** του σώματος. Έτσι, όπως θα δούμε στο «Αφθαρτο Σώμα», την δεύτερη ενότητα κάτω από το τρίτο εμπόδιο, το σώμα δεν πεθαίνει. Το σώμα, στην πραγματικότητα δεν κάνει τίποτα. Είναι η σκέψη του σώματος που είναι ο θάνατος, και η οποία είναι το πραγματικό πρόβλημα.

Έτσι, αν και το σώμα φαίνεται να πεθαίνει, η σκέψη παραμένει με μας. Γι' αυτό ο Ιησούς μας διδάσκει αργότερα στο κείμενο: «Υπάρχει ένας κίνδυνος να σκεφτείς ότι ο θάνατος είναι ειρήνη» (T-27.VII.10:2). Όταν οι άνθρωποι αηδιάσουν με αυτόν τον κόσμο, και όλη την μιζέρια και τον πόνο που είναι εγγενές κομμάτι του, υπάρχει μια πολύ δυνατή επιθυμία να αφήσεις αυτόν τον κόσμο για να βρεις ειρήνη. Επειδή το πρόβλημα προβάλλεται πάνω στο σώμα, πιστεύουμε ότι αν αφήσουμε το σώμα ή τον κόσμο, θα ελευθερωθούμε από το πρόβλημα. Αλλά δεν πάει έτσι.

Πάμε τώρα στο Μάθημα 167, ένα μάθημα που παραλληλίζει όμορφα τις ιδέες που έχουμε συζητήσει στο τρίτο εμπόδιο για την ειρήνη.

Μάθημα 167

Υπάρχει μια ζωή και την μοιράζομαι με τον Θεό.

Δεν υπάρχουν διαφορετικά είδη ζωής, διότι η ζωή είναι σαν την αλήθεια. Δεν έχει διαβαθμίσεις. Είναι η μία κατάσταση που μοιράζονται όλοι που δημιουργήθηκαν από τον Θεό. Όπως όλες οι σκέψεις Του, δεν έχει αντίθετο.

Αυτή είναι μια έκφραση της ασυμβίβαστης φύσης αυτού που έχουμε ονομάσει Επίπεδο Ένα, το μεταφυσικό επίπεδο των Μαθημάτων Θαυμάτων. Ό,τι αναφέρεται στον Θεό και στην Επέκτασή Του είναι αληθινό· όλα τα άλλα είναι ψεύτικα. Δεν μπορεί να υπάρχει κάτι ανάμεσα, καμιά διαβάθμιση, καμιά ιεράρχηση των ψευδαισθήσεων (T-23.II.2:3). Πολλά αποσπάσματα μέσα στα Μαθήματα Θαυμάτων αντανακλούν αυτό το βασικό αξίωμα, όπως βλέπουμε για παράδειγμα σ' αυτές τις σύντομες δηλώσεις παρμένες και από τα τρία βιβλία των Μαθημάτων – κείμενο, βιβλίο ασκήσεων για μαθητές και εγχειρίδιο δασκάλων – το πρώτο από τα οποία αναφέραμε νωρίτερα:

*Τίποτα πραγματικό δεν μπορεί να απειληθεί.
Τίποτα μη πραγματικό δεν υπάρχει.
Εδώ βρίσκεται η ειρήνη του Θεού. (T-in.2:2-4)*

Πόσο απλή είναι η σωτηρία! Το μόνο που λέει είναι ότι αυτό που δεν ήταν ποτέ αληθινό δεν είναι αληθινό τώρα και ποτέ δεν θα είναι. Το αδύνατο δεν έχει συμβεί, και δεν μπορεί να έχει αποτελέσματα. Και αυτό είναι όλο (T-31.I.1:1-4).

Η Δευτέρα Παρουσία του Χριστού δίνει στον Υιό του Θεού αυτό το δώρο: να ακούσει την Φωνή του Θεού να διακηρύσσει ότι αυτό που είναι λάθος είναι λάθος και, αυτό που είναι αληθινό δεν έχει αλλάξει ποτέ (W-PII.10.1:1).

Μην ξεχνάς ότι η θυσία είναι πλήρης. Δεν υπάρχουν μισές θυσίες. Δεν μπορείς να παραιτηθείς από τον Ουρανό μερικώς. Δεν μπορείς να είσαι λιγάκι στην κόλαση. Ο Λόγος του Θεού δεν έχει εξαιρέσεις. Αυτό είναι που τον κάνει άγιο και πέρα από τον κόσμο (M-13.7:1-6).

Τα πάντα στον κόσμο του πνεύματος είναι αιώνια· τα πάντα στον κόσμο του σώματος πεθαίνουν, και επομένως είναι ψευδαισθητικά. Επαναλαμβάνω, δεν υπάρχει συμβιβασμός εδώ: Δεν μπορεί να είναι ένα κομματάκι ζωής σ' αυτόν τον κόσμο. Όλος ο φυσικός κόσμος αντανακλά τον θάνατο. Κατασκευάστηκε για αυτόν τον σκοπό: να είναι ένας τόπος θανάτου όπου το σύστημα σκέψης του εγώ του μίσους και του φόβου θα μπορούσε να έχει ένα σπίτι, και όπου ο Θεός και η Αγάπη Του θα είχαν για πάντα αποκλεισθεί:

Ο κόσμος κατασκευάστηκε σαν επίθεση στον Θεό. Συμβολίζει τον φόβο. Και τί άλλο είναι ο φόβος εκτός από την απουσία της αγάπης; Αυτός ο κόσμος

φτιάχτηκε για να είναι ένας τόπος στον οποίον ο Θεός δεν θα μπορούσε να εισέλθει, και όπου ο Υιός Του θα μπορούσε να είναι χωριστά από Αυτόν (W-pII.3.2:1-4).

Τελικά, αυτή η αρχική δήλωση από το μάθημα του βιβλίου των ασκήσεων είναι επίσης μια υπενθύμιση της ακόλουθης παραγράφου από την ενότητα «Οι Νόμοι του Χάους», η οποία μας δίνει μια από τις σαφέστερες δηλώσεις των Μαθημάτων Θαυμάτων στο πόσο ασυμβίβαστος είναι ο Ιησούς στην κατανόηση του στο τί είναι ζωή και τί όχι:

Δεν υπάρχει ζωή έξω από τον Ουρανό. Όπου ο Θεός δημιούργησε ζωή, εκεί η ζωή πρέπει να είναι. Σε όποια κατάσταση μακριά από τον Ουρανό η ζωή είναι ψευδαισθηση. Στην καλύτερη περίπτωση φαίνεται σαν ζωή· στην χειρότερη, σαν θάνατος. Όμως και τα δύο είναι κρίσεις πάνω στο τί δεν είναι ζωή, ισοδύναμες στην ανακρίβεια τους και στην έλλειψη νοήματος. Η ζωή έξω από τον Ουρανό είναι αδύνατη, και αυτό που δεν είναι στον Ουρανό δεν είναι πουθενά. Έξω από τον Ουρανό, μόνον η σύγκρουση των ψευδαισθήσεων υπάρχει· ανόητη, αδύνατη και πέρα από κάθε λογική, και όμως αντιληπτή σαν ένα αιώνιο εμπόδιο προς τον Ουρανό. Οι ψευδαισθήσεις δεν είναι παρά μορφές. Το περιεχόμενό τους ποτέ δεν είναι αληθινό (T-23.II.19)

Δεν υπάρχει θάνατος επειδή ό,τι δημιούργησε ο Θεός μοιράζεται την ζωή Του.

Επαναλαμβάνω, οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους. Αυτό που ο Θεός δημιούργησε, συγκεκριμένα ο Χριστός η αληθινή μας Ταυτότητα, πρέπει να μοιράζεται την Ζωή Του, και αυτό δεν μπορεί να έχει αντίθετα. Το εγχειρίδιο συνοψίζει όμορφα αυτήν την ασυμβίβαστη σκέψη του Επιπέδου Ένα:

«Και το τελευταίο που θα ξεπεραστεί θα είναι ο θάνατος». Βέβαια! Χωρίς την ιδέα του θανάτου δεν υπάρχει κόσμος. Όλα τα όνειρα θα τελειώσουν με αυτό. Αυτός είναι ο τελικός στόχος της σωτηρίας· το τέλος όλων των ψευδαισθήσεων. Και στον θάνατο γεννιούνται όλες οι ψευδαισθήσεις. Τί μπορεί να γεννηθεί από τον θάνατο και όμως να έχει ζωή; Αλλά τί γεννιέται από τον Θεό και όμως μπορεί να πεθάνει; Οι αντιφάσεις, οι συμβιβασμοί και οι τελετουργίες που ο κόσμος υποθάλλει στις μάταιες προσπάθειές του να προσκολλάται στον θάνατο και όμως να θεωρεί την αγάπη πραγματική είναι παράλογη μαγεία, αναποτελεσματική και χωρίς νόημα. Ο Θεός είναι, και μέσα σ' Αυτόν όλα τα δημιουργημένα πράγματα πρέπει να είναι αιώνια. Δεν βλέπεις ότι διαφορετικά θα είχε ένα αντίθετο, και ο φόβος θα ήταν τόσο πραγματικός όσο η αγάπη; (M-27.6).

Δεν υπάρχει θάνατος επειδή το αντίθετο του Θεού δεν υπάρχει. Δεν υπάρχει θάνατος, επειδή ο Πατέρας και ο Υιός είναι ένα.

Σε αυτό τον κόσμο φαίνεται να υπάρχει μία κατάσταση που είναι το αντίθετο της ζωής. Την αποκαλείς θάνατο. Όμως έχουμε μάθει ότι η ιδέα του θανάτου παίρνει πολλές μορφές. Είναι μια ιδέα που βρίσκεται κάτω από όλα τα συναισθήματα που δεν είναι η υπέρτατη ευτυχία.

Επαναλαμβάνω, αυτά είναι πολύ σαφή αξιώματα που βρίσκονται σε όλη την ύλη των Μαθημάτων Θαυμάτων. Ένα άλλο χαρακτηριστικό του συστήματος του εγώ είναι ότι όλα είναι ένα κομμάτι. Όλες οι συγκινήσεις του εγώ, όλες οι αρνητικές σκέψεις που έχουμε στον

κόσμο – αγωνία, βάσανα, πόνος, κατάθλιψη, απώλεια, εγκατάλειψη, θυματοποίηση, ελαφριά ενόχληση, οργή, ασθένεια, θάνατος – όλα αυτά δεν είναι παρά διαφορετικές πλευρές της ίδιας ιδέας. Επαναλαμβάνω, **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους**. Παρομοίως, το σύστημα σκέψης του Αγίου Πνεύματος είναι επίσης ένα κομμάτι, και αυτός είναι ο λόγος που ο Ιησούς κάνει την ακόλουθη δήλωση σχετικά με τα Μαθήματά του:

*Αυτά τα μαθήματα είτε θα γίνουν πλήρως πιστευτά ή καθόλου. Διότι είναι είτε ολοκληρωτικά αληθινά είτε ολοκληρωτικά ψευδή, και δεν μπορούν να γίνουν πιστευτά εν μέρει. Και εσύ είτε θα δραπετεύσεις εντελώς από την δυστυχία είτε καθόλου. Η λογική θα σου πει ότι δεν υπάρχει ενδιάμεσο έδαφος όπου θα μπορούσες να σταθείς αβέβαια, περιμένοντας να επιλέξεις ανάμεσα στην χαρά του Ουρανού και στην δυστυχία της κόλασης. Μέχρι να επιλέξεις τον Ουρανό, **είσαι** στην κόλαση και στην δυστυχία. (Τ-22.11.7:4-8)*

Και έτσι το πρόβλημα δεν είναι ποτέ όλα όσα συμβαίνουν στο σώμα· το πρόβλημα είναι η σκέψη του διαχωρισμού που προκάλεσε την δημιουργία του σώματος, και επομένως προκάλεσε και όλα τα φαινομενικά προβλήματα στον κόσμο, του θανάτου συμπεριλαμβανομένου.

Είναι ο συναγερμός στον οποίο αντιδράς με οποιοδήποτε τρόπο εκτός από τέλεια χαρά. Όλη η θλίψη, η απώλεια, η ανησυχία, η δυστυχία και ο πόνος, ακόμα και ένας μικρός αναστεναγμός κούρασης, η παραμικρή ενόχληση, ή το απλό κατσούφιασμα, παραδέχονται το θάνατο. Και έτσι αρνείσαι ότι ζεις.

Ο αναγνώστης θα θυμάται μια προηγούμενη αναφορά από το Μάθημα 163 που δήλωνε πώς όλες οι αρνητικές μορφές συναισθημάτων ή σκέψεων καλύπτουν την μία βασική σκέψη θανάτου που βρίσκεται κάτω από όλα. Μπορούμε τώρα να προσθέσουμε αυτό το παράλληλο απόσπασμα από το Μάθημα 167, το οποίο επαναλαμβάνει το ίδιο θέμα: Οι πολλές μορφές με τις οποίες τα προβλήματα και οι ανησυχίες μας εμφανίζονται δεν πρέπει να μας εξαπατούν όσον αφορά το ένα απλό λάθος που είναι η πηγή τους. Τα Μαθήματα Θαυμάτων περιγράφουν αυτό το λάθος με διαφορετικούς τρόπους – διαχωρισμός, αμαρτία, μίσος ή όπως παραπάνω, θάνατος. Αυτό το αξίωμα διευκρινίζεται σαφώς στην σημαντική ενότητα «Πολλές Μορφές· Μία Διόρθωση» από το Κεφάλαιο 26 του κειμένου, η οποία βασικά χρησιμοποιείται σαν ένα σχόλιο πάνω στο πρώτο αξίωμα των θαυμάτων: δεν υπάρχει βαθμός δυσκολίας στα θαύματα. Το βασικό πρόβλημα σ' αυτό το συγκεκριμένο απόσπασμα περιγράφεται ως θυσία, το αξίωμα του εγώ ότι πρέπει κάποιος να χάνει ώστε κάποιος άλλος να μπορεί να κερδίζει. Ήταν αυτό το αξίωμα, που περιέγραψε την αρχική και **λανθασμένη** πίστη του Υιού ότι για να μπορεί αυτός να υπάρχει, ο Θεός πρέπει να πεθάνει.

Κάθε πρόβλημα είναι το ίδιο για Αυτό [το Άγιο Πνεύμα], επειδή κάθε ένα λύνεται με ακριβώς τον ίδιο τρόπο και με την ίδια προσέγγιση. Τα θέματα που χρειάζονται επίλυση δεν αλλάζουν, όποια μορφή και αν φαίνεται να παίρνει το πρόβλημα. Ένα πρόβλημα μπορεί να εμφανίζεται με πολλές μορφές, και γίνεται έτσι για όσο το πρόβλημα διαρκεί. Δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό να προσπαθείς να το λύσεις με μια ιδιαίτερη μορφή. Θα προκύπτει ξανά και ξανά, έως ότου λάβει οριστική απάντηση, και δεν θα αναδυθεί ξανά με καμιά μορφή. Και μόνο τότε απελευθερώνεσαι από αυτό.

*Το Άγιο Πνεύμα σου προσφέρει απελευθέρωση από κάθε πρόβλημα που νομίζεις ότι έχεις. **Είναι τα ίδια για Αυτό επειδή το κάθε ένα,***

ανεξάρτητα από την μορφή που φαίνεται να παίρνει, είναι μια απαίτηση κάποιος να υφίσταται απώλεια και να κάνει μια θυσία ώστε εσύ να μπορείς να κερδίζεις. Και όταν η κατάσταση επιλύεται έτσι ώστε κανείς να μην χάνει, το πρόβλημα φεύγει, επειδή ήταν ένα λάθος στην αντίληψη που τώρα έχει διορθωθεί. Ένα λάθος δεν είναι πιο δύσκολο για Αυτό να το φέρει στην αλήθεια από ένα άλλο. Διότι δεν υπάρχει παρά μόνον ένα λάθος· η όλη ιδέα πως η απώλεια είναι δυνατή και θα μπορούσε να καταλήξει σε κέρδος για κάποιον. Αν αυτό ήταν αλήθεια, τότε ο Θεός θα ήταν άδικος· η αμαρτία θα ήταν πιθανή, η επίθεση ήταν δικαιολογημένη και η εκδίκηση δίκαιη. (T-26.II.1:3-2:6)

Τα Μαθήματα 79 και 80 επίσης εδραιώνουν σαφώς το ίδιο θέμα, ότι έχουμε ένα πρόβλημα – τον διαχωρισμό – και επομένως μια απάντηση – το Άγιο Πνεύμα. Θα επιστρέψουμε σε αυτά τα μαθήματα στο επόμενο κεφάλαιο.

Αυτά τα αξιώματα, όμως, σαφώς δεν εννοούν ότι όταν βρίσκουμε τους εαυτούς μας να αναστενάζουν κουρασμένα, ή να έχουν ένα ελαφρό αίσθημα αγωνίας για κάτι που συμβαίνει, θα πρέπει να νιώσουμε ένοχοι. Θυμηθείτε ότι αυτό που κάνει εδώ ο Ιησούς είναι ότι θέτει ιδανικά με τα οποία εμείς να αναπτυχθούμε. Δεν μας ζητάει να αφήσουμε τα εγώ μας αμέσως, γιατί γνωρίζει την έκταση του φόβου μας στην σκέψη ότι θα χάσουμε την ατομικότητά μας. Όμως είναι ουσιαστικό σ' αυτήν την ανάπτυξη να κατανοήσουμε πόσο δυνατά διεισδύει το εγώ σε κάθε όψη αυτού του κόσμου – με παρανοϊκούς τρόπους που δεν θα μπορούσαμε καν να συλλάβουμε. Ακόμα και αν υπάρχει η παραμικρή νύξη ενόχλησης ή μια ελαφρά δυσαρέσκεια για κάτι που συμβαίνει, εμείς αναγνωρίζουμε το σώμα σαν πραγματικό, διότι πιστεύουμε ότι κάτι, ή κάποιο πρόσωπο έξω από μας μας έχει επηρεάσει και μας έχει προκαλέσει πόνο. Αυτό καθιερώνει σταθερά το «γεγονός» ότι έχουμε γίνει θύμα αυτού που άλλοι άνθρωποι έχουν κάνει σε **μας**. Προφανώς, όταν αρχίσουμε να έχουμε σκέψεις σαν κι αυτές είμαστε ακριβώς πίσω στα βαθιά του συστήματος του εγώ.

Όλες αυτές οι ιδέες τελικά προέρχονται από την βασική μας πεποίθηση ότι είναι δυνατόν να σκοτώσουμε τον Θεό. Δεν είναι μόνο ότι Τον εκτοπίσαμε, που είναι μόνο μια ήπια μορφή της ιδέας, αλλά είναι η υποβόσκουσα σκέψη ότι **μπορούμε** να καταστρέψουμε τον Δημιουργό και την Πηγή μας. Και έτσι, επαναλαμβάνω, πρέπει να ξαναπούμε ότι όλες οι σκέψεις δυσαρέσκειας προς κάποιον άλλον – μικρής ή μεγάλης – είναι το ίδιο, όπως διαβάζουμε άλλη μια φορά σε αυτήν την πολύ σαφή δήλωση σχετικά με τον θυμό από το βιβλίο των ασκήσεων:

Ο θυμός μπορεί να πάρει την μορφή όποιας αντίδρασης από έναν ελαφρύ εκνευρισμό έως την οργή. Η ένταση του συναισθήματος που βιώνεις δεν έχει σημασία. Βαθμιαία θα αποκτήσεις αυξανόμενη επίγνωση ότι μια ελάχιστη ενόχληση δεν είναι τίποτα άλλο από ένα πέπλο που καλύπτει μια έντονη οργή. (W.pl.21.2:3-5)

Και στη περίπτωση που ο μαθητής παρέλειψε αυτήν την σαφή δήλωση στο βιβλίο των ασκήσεων, ο Ιησούς την επαναλαμβάνει στο εγχειρίδιο για δασκάλους. Πάλι, το θέμα είναι ο θυμός, και ξανά, ο Ιησούς επαναλαμβάνει την όλα-ή-τίποτα άποψη του συστήματος σκέψης των Μαθημάτων Θαυμάτων, σαν μια παρουσίαση των ψευδαισθήσεων του εγώ έναντι της αλήθειας του Αγίου Πνεύματος:

Ίσως θα είναι βοηθητικό να θυμηθούμε ότι κανείς δεν μπορεί να θυμώσει με ένα γεγονός. Είναι πάντα μια ερμηνεία που προκαλεί τα αρνητικά συναισθήματα, ανεξάρτητα από την φαινομενική αιτιολόγησή τους από ό,τι

εμφανίζεται ως γεγονός. Ανεξάρτητα, επίσης, από την ένταση του θυμού που εγείρεται. Μπορεί να πρόκειται απλά για έναν ελαφρύ εκνευρισμό, ίσως πολύ ήπιο για να μπορεί και να αναγνωριστεί καθαρά. Ή μπορεί επίσης να πάρει την μορφή της έντονης οργής, συνοδευόμενης από σκέψεις βίας, φαντασιακές ή προφανώς εκδηλωμένες. **Δεν έχει σημασία. Όλες αυτές οι αντιδράσεις είναι ίδιες. Κρύβουν την αλήθεια, και αυτό δεν μπορεί ποτέ να είναι θέμα διαβάθμισης.** Η αλήθεια είτε είναι φανερή, είτε δεν είναι. Δεν μπορεί να αναγνωρίζεται μερικώς. Αυτός που δεν έχει επίγνωση της Αλήθειας δεν μπορεί παρά να βλέπει ψευδαισθήσεις. (Μ-17.4)

Οι μαθητές που εξασκούνται σε αυτά τα Μαθήματα απορούν συχνά γιατί αυτή η γενικά διαβρωτική ιδέα ότι ο κόσμος είναι πραγματικός έχει τόσο δυνατή επιβολή πάνω μας. Και αυτή είναι μια καλή ερώτηση. Ο λόγος της επένδυσής μας στο να κάνουμε τον κόσμο πραγματικό είναι ότι μοιραζόμαστε την βασική επένδυση του εγώ στις τρεις έλξεις της ενοχής, του πόνου και του θανάτου, οι οποίες χρησιμοποιούνται ως άμυνες για να προστατεύσουν την ατομικότητά μας. Όταν εξετάσουμε αργότερα το τέταρτο εμπόδιο προς την ειρήνη, θα συζητήσω αυτήν την ιδέα με έναν ακόμα τρόπο. Θα μπορούσε επίσης κάποιος να ρωτήσει γιατί υπάρχει τέτοια αντίσταση στην ιδέα ότι ο Θεός **δεν** δημιούργησε αυτόν τον κόσμο. Όπως σχολίασα νωρίτερα, η απάντηση είναι ότι αν ο Θεός **δεν** δημιούργησε αυτόν τον κόσμο, σημαίνει ότι το κάναμε εμείς. Οπότε αυτό σημαίνει ότι θα μπορούσαμε να αλλάξουμε την επένδυσή μας σε αυτόν, που είναι η μόνη σκέψη που το εγώ δεν θέλει ποτέ να έρθει στην επίγνωσή μας.

Επί πλέον, αν ο κόσμος ήταν πραγματικός, όπως ισχυρίζεται το εγώ, τότε αυτό σημαίνει ότι οι ιδέες πράγματι φεύγουν από την πηγή τους, το οποίο πρέπει τότε να σημαίνει ότι ο διαχωρισμός από τον Θεό πράγματι συνέβη. Έτσι, η ύπαρξη του εγώ καθιερώνεται σαν πραγματική, και η ατομικότητά του γίνεται ασφαλής και σίγουρη. Το αξίωμα της Εξιλέωσης, από την άλλη πλευρά, ακουμπά στην προϋπόθεση ότι οι ιδέες **δεν** φεύγουν από την πηγή τους, διότι ο διαχωρισμός από τον Θεό όχι μόνον **δεν** συνέβη, **δεν θα μπορούσε** να συμβεί. Το εγώ διατηρεί την πίστη του στην πραγματικότητα του διαχωρισμού κατασκευάζοντας έναν υλικό κόσμο μορφών – την ιδέα ενός κόσμου στον οποίον ο θάνατος βασιλεύει και ο οποίος είναι αντικειμενικός, διαχωρισμένος και έξω και ανεξάρτητος από τον νου που τον συνέλαβε – και έτσι γίνεται η τελική απόδειξη για το εγώ ότι αυτό είναι σωστό και το Άγιο Πνεύμα είναι λάθος, διότι πραγματικά, το επαναλαμβάνω, οι ιδέες **φεύγουν** από την πηγή τους. Γι' αυτό έχουμε όλοι τόσο τρομακτική αντίσταση στο να εγκαταλείψουμε πραγματικά αυτήν την πίστη – η σωτηρία μας ως άτομα εξαρτάται από αυτήν.

Και όμως, όπως επανειλημμένα διδάσκουν τα Μαθήματα Θαυμάτων, ο νους μας είναι ο μόνος τόπος όπου η αληθινή σωτηρία μπορεί να συμβεί, επειδή μόνον εκεί, εξ ορισμού, μπορούμε να αλλάξουμε τον νου μας σχετικά με τον κόσμο και την προέλευσή του. Το Μάθημα 70 του Βιβλίου των Ασκήσεων, «Η σωτηρία μου προέρχεται από μένα» ξεκαθαρίζει πολύ καλά αυτό το σημείο, ένα σημείο που το εγώ δεν θέλει να μάθουμε ποτέ:

Όλοι οι πειρασμοί δεν είναι τίποτα άλλο παρά κάποια μορφή του βασικού πειρασμού να μην πιστέψεις την σημερινή ιδέα. Η σωτηρία φαίνεται να προέρχεται από οπουδήποτε αλλού εκτός από σένα. Το ίδιο κάνει και η πηγή της ενοχής. Δεν βλέπεις ούτε την ενοχή ούτε την σωτηρία ότι είναι μέσα στον δικό σου νου και πουθενά αλλού. Όταν συνειδητοποιήσεις ότι όλη η ενοχή είναι αποκλειστικά μια επινόηση του νου σου, συνειδητοποιείς επίσης ότι η ενοχή και η σωτηρία πρέπει να βρίσκονται στο ίδιο μέρος. Κατανοώντας αυτό σώζεσαι.

*Το φαινομενικό κόστος της αποδοχής της σημερινής ιδέας είναι αυτό: Σημαίνει ότι τίποτα έξω από τον εαυτό σου δεν μπορεί να σε σώσει· τίποτα έξω από τον εαυτό σου δεν μπορεί να σου δώσει ειρήνη. Αλλά επίσης σημαίνει ότι τίποτα έξω από τον εαυτό σου δεν μπορεί να σε πληγώσει, ή να διαταράξει την ειρήνη σου, ή να σε αναστατώσει με οποιονδήποτε τρόπο. **Η σημερινή ιδέα σε ορίζει υπεύθυνο του σύμπαντός σου (του νου σου), όπου ανήκεις εξαιτίας του ποιος είσαι.** Αυτός δεν είναι ένας ρόλος που μπορείς να αποδεχθείς μερικώς. Και ασφαλώς πρέπει να αρχίσεις να βλέπεις ότι η αποδοχή του είναι σωτηρία. (W-pl.70.1-2)*

Νομίζεις ότι ο θάνατος είναι του σώματος. Κι ωστόσο δεν είναι παρά μια ιδέα, άσχετη με το τι φαίνεται σαν σωματικό.

Με άλλα λόγια το πρόβλημα δεν είναι το σώμα – το πρόβλημα είναι ο νους που κατασκεύασε το σώμα και συνεχίζει να ενισχύει την πίστη στην ύπαρξη του σώματος. Η πίστη ότι ο θάνατος είναι σωματικός αντί για μια σκέψη στον νου είναι ένα παράδειγμα αυτού που ο Ιησούς αναφέρει, στις αρχές του κειμένου, ως σύγχυση επιπέδων. Αυτό συμβαίνει όταν συγχέουμε την αιτία της ασθένειας (ή του θανάτου, όπως είναι το θέμα μας εδώ) με το επίπεδο του σώματος, αντί να ταυτίσουμε την ασθένεια με την λανθασμένη σκέψη του διαχωρισμού που υπάρχει στο επίπεδο του νου, την μοναδική της αιτία. Δύο από τις αρχικές δηλώσεις στο κείμενο σαφέστατα απεικονίζουν αυτήν την σύγχυση:

*Τα θαύματα διορθώνουν την αντίληψη και τοποθετούν όλα τα επίπεδα (νου και σώμα) στην αληθινή τους προοπτική. Αυτό είναι θεραπεία επειδή **η ασθένεια προέρχεται από την σύγχυση των επιπέδων.** (T-1.I.23:1-2)*

*Ένα μείζον βήμα για το σχέδιο της Εξιλέωσης είναι να ακυρώσεις το λάθος σε όλα τα επίπεδα. Η ασθένεια ή ο «**μη-ορθός-τρόπος σκέψης**» **είναι το αποτέλεσμα της σύγχυσης επιπέδων**, διότι πάντα συνεπάγεται την πίστη ότι ό,τι είναι λάθος σε ένα επίπεδο μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς ένα άλλο. Έχουμε αναφερθεί στα θαύματα σαν το μέσον της διόρθωσης της σύγχυσης επιπέδων, γιατί όλα τα λάθη πρέπει να διορθωθούν στο επίπεδο στο οποίο συμβαίνουν. **Μόνον ο νους είναι ικανός να κάνει λάθος. Το σώμα μπορεί να δράσει λανθασμένα μόνον όταν ανταποκρίνεται σε λανθασμένη σκέψη.** Το σώμα δεν μπορεί να δημιουργήσει, και η πίστη ότι μπορεί, ένα βασικό λάθος, παράγει όλα τα σωματικά συμπτώματα. (T-2.IV.2:1-6)*

Μια σκέψη βρίσκεται στο νου. Μετά μπορεί να εφαρμοστεί όπως ο νους την επιτάσσει. Όμως η πηγή της είναι το μέρος όπου πρέπει να αλλαχτεί, αν συμβεί αλλαγή.

Όπως έχουμε δει, ο Ιησούς δηλώνει στην Εισαγωγή του Κεφαλαίου 21 στο κείμενο: «Μην ζητάς να αλλάξεις τον κόσμο, αλλά επέλεξε να αλλάξεις τον νου σου σχετικά με τον κόσμο» (T-21.in.1:7). Η αληθινή αλλαγή δεν έρχεται αλλάζοντας συμπεριφορά, ή οποιαδήποτε εξωτερική μορφή σχετικά με αυτό το θέμα. Έρχεται από την αλλαγή της υποκείμενης σκέψης. Το σχέδιο του Αγίου Πνεύματος για την αλλαγή του νου μας μέσω της συγχώρεσης εξουδετερώνεται από το σχέδιο του εγώ το οποίο εξασφαλίζει ότι καμιά σημαντική αλλαγή δεν μπορεί ποτέ να συμβεί, όπως το Μάθημα 71 εύστοχα ξεκαθαρίζει – «Μόνον το σχέδιο του Θεού για την σωτηρία θα πετύχει»:

Μπορεί να μην συνειδητοποιείς ότι το εγώ έχει επινοήσει ένα σχέδιο για την σωτηρία που αντιτίθεται το σχέδιο του Θεού. Αυτό είναι το σχέδιο στο οποίο εσύ πιστεύεις. Αφού είναι αντίθετο με αυτό του Θεού, πιστεύεις επίσης ότι το να δεχθείς το σχέδιο του Θεού αντί για το σχέδιο του εγώ, θα είναι η καταδίκη σου. Αυτό, βέβαια, φαίνεται παράλογο. Αφού όμως εξετάσουμε το σχέδιο του εγώ, ίσως συνειδητοποιήσεις ότι, όσο παράλογο και αν είναι, πραγματικά το πιστεύεις.

Το σχέδιο του εγώ για την σωτηρία εστιάζεται στην παρακράτηση παραπόνων. Ισχυρίζεται ότι, αν κάποιος άλλος μιλούσε ή δρούσε διαφορετικά, αν κάποια εξωτερική κατάσταση ή κάποιο γεγονός άλλαζε, θα σωζόσουν. Έτσι, η πηγή της σωτηρίας γίνεται συνεχώς αντιληπτή σαν κάτι έξω από σένα. Κάθε παράπονο που κρατάς είναι μια δήλωση και ένας ισχυρισμός στον οποίον πιστεύεις, που λέει : «Αν αυτό ήταν διαφορετικό, θα είχα σωθεί.» Έτσι, η **αλλαγή του νου, απαραίτητη για την σωτηρία, απαιτείται από τον καθένα και από οτιδήποτε, εκτός του εαυτού σου.** (W-pl.71.1-2)

Οι ιδέες δε φεύγουν από την πηγή τους. Η έμφαση που αυτά τα μαθήματα έχουν δώσει σε αυτή την ιδέα, οφείλεται στον κεντρικό ρόλο που παίζει στις προσπάθειες μας να αλλάξουμε τη γνώμη σου για τον εαυτό σου. Είναι ο λόγος που μπορείς να θεραπεύεις. Είναι η αιτία της θεραπείας. Είναι το γιατί δεν μπορείς να πεθάνεις. Η αλήθεια της σε καθιέρωσε σαν ένα με το Θεό.

Όπως είπα προηγουμένως, η δήλωση **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους** είναι πάρα πολύ σημαντική στα Μαθήματα Θαυμάτων. Είναι το αξίωμα της Εξιλέωσης διότι εξηγεί γιατί ο διαχωρισμός δεν θα μπορούσε ποτέ να έχει συμβεί και γιατί ο Θεός δεν δημιούργησε αυτόν τον κόσμο. Πράγματι, εξηγεί γιατί τα πάντα σ' αυτόν τον κόσμο είναι ψευδαισθητικά. Είναι το κλειδί της κατανόησης γιατί δεν υπάρχει βαθμός δυσκολίας στα θαύματα, στο οποίο θα έρθουμε λίγο αργότερα.

Και τελικά, το αξίωμα **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους** εξηγεί γιατί μπορούμε να θεραπεύουμε. Τα προβλήματά μας ποτέ δεν είναι έξω από μας. Η πίστη ότι είναι μας οδηγεί σε κατάθλιψη χωρίς ελπίδα, απελπισία και αίσθηση ματαιότητας. Αν κοιτάξουμε τις δικές μας ζωές, δεν υπάρχει τρόπος που μπορούμε να αλλάξουμε τις δυστυχισμένες συνθήκες του παρελθόντος μας, οι οποίες μέσα στο όνειρό μας έχουν ήδη συμβεί και έτσι δεν μπορούν να ακυρωθούν. Ο Ιησούς εξηγεί αυτή την μοναδική πλευρά του σχεδίου του εγώ – τον ανέκκλητο ρόλο που παίζει το παρελθόν στις παρούσες ζωές μας:

Όμως ο χρόνος δεν είναι παρά μια άλλη φάση αυτού που δεν κάνει τίποτα. Δουλεύει χέρι-χέρι με όλες τις άλλες ιδιότητες με τις οποίες επιζητάς να διατηρείς κρυμμένη την αλήθεια για τον εαυτό σου. Ο χρόνος δεν μπορεί ούτε να αφαιρέσει ούτε να αποκαταστήσει. Και όμως τον χρησιμοποιείς παράξενα, σαν να ήταν το παρελθόν η αιτία για το παρόν, το οποίον δεν είναι παρά μια συνέπεια στην οποίαν καμιά αλλαγή δεν είναι δυνατή επειδή η αιτία της έχει φύγει. Όμως η αλλαγή πρέπει να έχει μια αιτία που να διαρκεί αλλιώς δεν θα κρατήσει. Καμιά αλλαγή δεν μπορεί να γίνει στο παρόν εάν η αιτία της είναι παρελθόν. Μόνον το παρελθόν μένει στην μνήμη όπως το χρησιμοποιείς, και έτσι είναι ένας τρόπος να διατηρείς το παρελθόν ενάντια στο τώρα. (T-28.1.6)

Επιπλέον, είναι σχεδόν μάταιο να προσπαθείς να αλλάξεις αυτό που συμβαίνει γύρω μας στον κόσμο, με την ελπίδα ότι μια σημαντική εξωτερική αλλαγή θα έχει κάποια επίδραση

στην ευημερία μας. Έχουμε αποδεχθεί ένα σύστημα που κάνει αυτό που είναι έξω από μας πραγματικό και αιτία της δυστυχίας που νιώθουμε. Τότε, η αναζήτηση ανακούφισης από ένα μη-υπαρκτό πρόβλημα το μόνο που μπορεί να προκαλεί είναι αποτυχία και πικρία, όπως κάνουν σαφές οι επόμενες παράγραφοι:

*Ο ρόλος που έχει ανατεθεί στον δικό σου νου σε αυτό το σχέδιο, τότε, είναι απλά να αποφασίσει τι άλλο, εκτός από τον εαυτό σου, πρέπει να αλλάξει για να σωθείς. **Σύμφωνα με αυτό το παράλογο σχέδιο, οποιαδήποτε πηγή σωτηρίας που αντιλαμβάνεσαι είναι αποδεκτή, αρκεί να μην λειτουργήσει. Αυτό εξασφαλίζει ότι η άκαρπη έρευνα θα συνεχιστεί, γιατί η ψευδαίσθηση επιμένει ότι, παρόλο που αυτή η ελπίδα έχει πάντα αποτύχει, υπάρχουν ακόμα λόγοι να ελπίζεις σε άλλα μέρη και σε άλλα πράγματα. Ένα άλλο πρόσωπο μπορεί να εξυπηρετεί καλύτερα· κάποια άλλη κατάσταση μπορεί να προσφέρει επιτυχία.***

Τέτοιο είναι το σχέδιο του εγώ για την σωτηρία σου. Μπορείς σίγουρα να δεις πόσο αυστηρά σύμφωνο είναι με την βασικό δόγμα του εγώ, «Ψάχνε και μην βρίσκεις». Διότι τί θα μπορούσε να εξασφαλίσει πιο σίγουρα ότι δεν θα βρεις σωτηρία εκτός από το να κατευθύνεις όλες σου τις προσπάθειες ψάχνοντάς την εκεί που δεν υπάρχει; (W-pl.71.3-4)

Επομένως, μόνο με το να φέρουμε την δυστυχία πίσω στην πηγή της, στον νου μας, μπορεί να υπάρχει ελπίδα σημαντικής αλλαγής και επίτευξης της ειρήνης. Αφού **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους**, η ιδέα του πόνου πρέπει να ακυρωθεί στην **πηγή** της – στην επιλογή του επιλογέα για ατομικότητα και διαχωρισμό:

*Το σχέδιο του Θεού για την σωτηρία είναι αποτελεσματικό απλά επειδή, ακολουθώντας την καθοδήγησή Του, αναζητάς την σωτηρία **εκεί** που βρίσκεται. Αλλά αν πρόκειται να επιτύχεις, όπως σου υποσχέθηκε ο Θεός ότι θα κάνεις, **πρέπει να είσαι πρόθυμος να ψάξεις μόνον εκεί.*** (W-pl.71.5:1-2)

Ο θάνατος είναι η σκέψη ότι είσαι αποχωρισμένος από τον Δημιουργό σου. Είναι η πεποίθηση ότι οι συνθήκες αλλάζουν, τα συναισθήματα εναλλάσσονται εξαιτίας αιτιών που εσύ δεν μπορείς να ελέγξεις, που δεν έφτιαξες και που ποτέ δεν μπορείς να αλλάξεις.

Όταν έρθουμε στο τελικό εμπόδιο, τον φόβο του Θεού, θα δούμε ότι το ίδιο θέμα επανέρχεται· δηλ. η πίστη ότι είμαστε στο έλεος αιτίων ή δυνάμεων πέραν από τον έλεγχό μας, θύματα ενός άγριου κόσμου που δεν φτιάξαμε και τον οποίο είμαστε αδύναμοι να αναχαιτίσουμε. Θα περιμένουμε μέχρι τότε για να συζητήσουμε αυτήν την ιδέα. Ένα άλλο σημείο, όμως, πριν συνεχίσουμε. Στο κείμενο, ο Ιησούς συζητά τη θέση που κατέχει η αλλαγή στο σύστημα σκέψης του εγώ, και γιατί είναι ένα σύμβολο μεγάλου φόβου:

Πολλοί περιφρουρούν τις ιδέες τους επειδή θέλουν να προστατεύσουν το σύστημα σκέψης τους για να παραμείνει όπως είναι, αφού η μάθηση σημαίνει αλλαγή. Οι αλλαγές πάντα προκαλεί φόβο στους διαχωρισμένους, επειδή δεν μπορούν να την συλλάβουν σαν μια κίνηση προς την θεραπεία του διαχωρισμού. Την αντιλαμβάνονται πάντοτε σαν μια κίνηση περαιτέρω διαχωρισμού, επειδή ο διαχωρισμός ήταν η πρώτη τους εμπειρία αλλαγής. (T-4.1.2:1-3)

Και έτσι η αρχική πίστη στον διαχωρισμό μας από τον Θεό εξίσωσε για πάντα στον νου μας την ιδέα της αλλαγής με αυτόν τον διαχωρισμό, που τώρα ονομάζεται **αμαρτία** από το εγώ. Και μια από τις αλλαγές, όπως ξέρουμε, ήταν αυτή η φαινομενικά αμετάκλητη, από την αιώνια ζωή στον θάνατο.

Είναι η παγιωμένη πεποίθηση ότι οι ιδέες μπορούν να φύγουν από την πηγή τους και να αποκτήσουν ποιότητες που η πηγή τους δεν περιέχει και έτσι να γίνουν διαφορετικές από την ίδια τους την πηγή, διαχωρισμένες από αυτήν ως προς το είδος καθώς επίσης και ως προς την απόσταση, το χρόνο και την μορφή.

Αυτό ακριβώς είναι που θέλει το εγώ – την υποταγή μας στην ιδέα ότι ο κόσμος και τα σώματά μας είναι έξω από τον νου μας και **δεν** μοιράζονται τις ιδιότητες του νου. Ένας άλλος τρόπος να το πούμε αυτό είναι ότι ο κόσμος καθρεφτίζει **ακριβώς** τις ιδέες του διαχωρισμού που είναι μέσα στον διαιρεμένο νου μας του εγώ, επειδή, πράγματι, οι ιδέες **δεν** φεύγουν από την πηγή τους. Επαναλαμβάνω, ο θάνατος είναι ο πιο σημαντικός μάρτυρας του εγώ για το «γεγονός» ότι ο κόσμος και το σώμα, έχουν πράγματι φύγει από την Πηγή της αιώνιας ζωής, και υπάρχουν ανεξάρτητα από αυτήν.

Ο θάνατος δεν μπορεί να προέλθει από τη ζωή. Οι ιδέες παραμένουν ενωμένες με την πηγή τους.

Αυτή η δήλωση, μια αντανάκλαση του αξιώματος της Εξιλέωσης, είναι η απόδειξη ότι ο Θεός δεν δημιούργησε το σώμα ή αυτόν τον κόσμο. Αυτός **είναι** ένας κόσμος θανάτου που δεν μπορεί να προέρχεται από την ζωή: **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους.** Όπως εξηγεί ο Ιησούς σ' αυτό το απόσπασμα από την εισαγωγή στο Κεφάλαιο 13 του κειμένου, ο κόσμος μας της δυστυχίας και του θανάτου, του πόνου και της απώλειας δεν θα μπορούσε να έχει δημιουργηθεί από έναν στοργικό Θεό:

Ο κόσμος που βλέπεις είναι το ψευδαισθητικό σύστημα εκείνων που τρελάθηκαν από ενοχή. Κοίταξε προσεκτικά αυτόν τον κόσμο, και θα συνειδητοποιήσεις ότι έτσι είναι. Γιατί αυτός ο κόσμος είναι το σύμβολο της τιμωρίας, και όλοι οι νόμοι που φαίνεται να τον κυβερνούν είναι οι νόμοι του θανάτου. Τα παιδιά γεννιούνται σ' αυτόν μέσω πόνου και με πόνο. Το μεγάλωμά τους συνοδεύεται από βάσανα, και μαθαίνουν την λύπη και τον διαχωρισμό και τον θάνατο. Ο νους τους φαίνεται να είναι παγιδευμένος στον εγκέφαλό τους, και οι δυνάμεις τους να μειώνονται αν τα σώματά τους πληγωθούν. Φαίνονται να αγαπούν, όμως εγκαταλείπουν και εγκαταλείπονται. Φαίνονται να χάνουν ό,τι αγαπούν, ίσως η πιο παράλογη πεποίθηση από όλες. Και τα σώματά τους μαραίνονται και ασθμαίνουν και τοποθετούνται στο χώμα, και δεν υπάρχουν πια. Κανείς τους δεν θα μπορούσε να μην έχει σκεφθεί ότι ο Θεός είναι απάνθρωπος.

*Αν αυτός ήταν ο πραγματικός κόσμος, ο Θεός **θα ήταν** απάνθρωπος.*
(T-13.in.2:2-3:1)

Η Ζωή, επομένως προέρχεται από τον Θεό· ο θάνατος προέρχεται από το εγώ και δεν υπάρχει συμβιβασμός σε αυτήν την πεποίθηση. Αιτία και αποτέλεσμα, ιδέα και πηγή, είναι πάντα ενωμένα και δεν μπορούν να είναι χώρια: **οι ιδέες παραμένουν ενωμένες με την πηγή τους.** Το εγώ τρέφει την πεποίθηση ότι δεν είναι, έτσι ώστε η ιδέα του διαχωρισμού να μπορεί να προκαλεί έναν κόσμο τιμωρίας και θανάτου.

Μπορούν (οι ιδέες) να επεκτείνουν το καθετί που περιέχει η πηγή τους. Σε αυτό

μπορούν να υπερβούν κατά πολύ τον εαυτό τους.

Αυτό είναι που κάνει η προβολή. Και η επέκταση, επίσης. Η επέκταση είναι του Θεού· η προβολή είναι του εγώ. Αυτό αντανακλά την αλήθεια ότι οι ιδέες μοιράζονται όλα τα χαρακτηριστικά της πηγής τους. Έτσι, για παράδειγμα, ο Χριστός μοιράζεται την τελειότητα και την Αγάπη του Θεού, της Πηγής Του, όπως ακριβώς ο κόσμος των σωμάτων και του θανάτου «μοιράζεται» την σκέψη του διαχωρισμού και του θανάτου που είναι το εγώ. Εξαιτίας αυτών των δυναμικών της προβολής και της επέκτασης μπορούμε να υπερβούμε κατά πολύ αυτό που πιστεύουμε ότι είναι οι εαυτοί μας σ' αυτήν την κατάσταση του εγώ, ακόμα και παρά το ότι στην αλήθεια δεν έχουμε αφήσει ποτέ την πηγή μας στον νου.

Αλλά δεν μπορούν [οι ιδέες] να γεννήσουν ό,τι ποτέ δεν τους δόθηκε. Όπως είναι φτιαγμένες έτσι και θα είναι και η δική τους κατασκευή. Όπως γεννήθηκαν έτσι και θα γεννήσουν. Και από εκεί που προέρχονται, εκεί και θα επιστρέψουν.

Έτσι η βιβλική δήλωση, «Διότι χώμα είσαι και στο χώμα θα επιστρέψεις» (Γένεσις 3:19) είναι επίσης αλήθεια εδώ. Αν η ιδέα είναι μια ιδέα θανάτου, τότε το κάθε τι που προέρχεται από αυτήν δεν μπορεί παρά να καθρεφτίζει τον θάνατο. Ισχύει και το αντίθετο, επίσης. Αν ο θάνατος είναι πραγματικός, τότε και η ιδέα του θανάτου πρέπει επίσης να είναι πραγματική. Επαναλαμβάνω, έτσι μπορούμε να δούμε ότι ο δημιουργός της Παλαιάς Διαθήκης δεν είναι ο αληθινά ζων Θεός, αλλά ο εγωϊκός άρχοντας του θανάτου. Ο θάνατος στην Βίβλο, όχι μόνον φαίνεται σαν πραγματικός, αλλά και σαν το άμεσο αποτέλεσμα μιας πράξης του Θεού, όπως διευκρινίζει το παραπάνω απόσπασμα από την Γένεση. Έτσι, ακολουθώντας αυτό το αξίωμα, αν ο θάνατος μπορεί να προέλθει μόνον από θάνατο, τότε ο βιβλικός Θεός πρέπει να είναι επίσης ένας Θεός θανάτου. Αν, όμως, αρχίσουμε με την ιδέα της ζωής, τότε όλα όσα προέρχονται από αυτήν την ιδέα πρέπει επίσης να είναι ζωή. Η εμπειρία του θανάτου επομένως θα μπορούσε να είναι μόνον ψευδαισθητική, και πραγματική μόνον στο όνειρο του εγώ του διαχωρισμού. Ξεκινώντας με την προϋπόθεση ότι ο αληθινός Θεός είναι αιώνιος και αδιαίρετος, πρέπει αναπόφευκτα να καταλήξουμε στο ότι το σύστημα σκέψης του εγώ για τον θάνατο και τον διαχωρισμό, και ο κόσμος που φαίνεται να προήλθε από αυτό, είναι μη πραγματικά. **Δεν υπάρχουν** γιατί **δεν είναι δυνατόν να υπάρχουν.**

Ο νους μπορεί να νομίζει ότι κοιμάται, αλλά αυτό είναι όλο. Δεν μπορεί να αλλάξει την αφυπνισμένη του κατάσταση.

Σε μια πολύ σημαντική δήλωση ο Ιησούς μας διδάσκει στα Μαθήματα Θαυμάτων ότι ελεύθερη βούληση δεν σημαίνει ότι μπορούμε να καθιερώσουμε τι είναι η κληρονομιά μας. Σημαίνει απλά ότι είμαστε ελεύθεροι να επιλέξουμε αυτό που **πιστεύουμε** για το ότι αυτή η κληρονομιά είναι (ζωή ή θάνατος), και ποιος ο είναι ο δημιουργός μας: ο Θεός ή το εγώ (T-3.VI.10:1-2). Έτσι, δεν μπορούμε να αλλάξουμε την κληρονομιά μας σαν παιδιά του Θεού, αλλά μπορούμε να αλλάξουμε την επιλογή μας για τους δασκάλους που μας λένε ποια είναι αυτή η κληρονομιά. Είμαστε ελεύθεροι μέσα στο όνειρό μας ενός διαιρεμένου νου να επιλέξουμε να πιστέψουμε ότι είμαστε παιδιά του εγώ και όχι του Ουρανού. Όπως ο Ιησούς λέει, «Είσαι στο σπίτι μέσα στον Θεό και ονειρεύεσαι την εξορία» (T-10.I.2:1), εννοώντας ότι, στην αλήθεια, είμαστε ξύπνιοι στην πραγματικότητα, αλλά όμως ονειρευόμαστε ότι είμαστε στην εξορία. Με άλλα λόγια, οι νόες μας κοιμούνται. Επαναλαμβάνω, αυτό είναι το αξίωμα της Εξιλέωσης ότι ο διαχωρισμός ποτέ δεν συνέβη πραγματικά και επομένως τα όνειρά μας της ατομικότητας και ιδιαιτερότητας δεν είναι αληθινά διότι είναι μόνον όνειρα. Ο επιλογέας στον νου μας είναι ελεύθερος να σκεφθεί ότι μπορούμε να αλλάξουμε το ποιοι είμαστε, αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε αυτήν την νέα

ταυτότητα να γίνει πραγματική.

Δεν μπορεί [ο νους] να φτιάξει ένα σώμα, ούτε να κατοικήσει μέσα σ' ένα σώμα. Ό,τι είναι ξένο στο νου δεν υπάρχει, επειδή δεν έχει πηγή.

Άλλη μια φορά, πιστεύουμε ότι μπορούμε να φτιάξουμε ένα σώμα, αλλά μόνο στις ψευδαισθήσεις. Στην αλήθεια δεν μπορούμε να ζήσουμε σε κάτι που δεν υπάρχει. Έτσι όταν τα Μαθήματα Θαυμάτων μας διδάσκουν επανειλημμένα ότι **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους**, μια από τις πιο σημαντικές επιπτώσεις αυτού του αξιώματος είναι ότι δεν υπάρχει κόσμος, επειδή η πηγή αυτής της ιδέας είναι το εγώ, το οποίο είναι εγγενώς μη πραγματικό. Όπως μας λέει το κείμενο:

Αυτός ο κόσμος έχει τελειώσει εδώ και πολύ καιρό. Οι σκέψεις που τον κατασκεύασαν δεν είναι πια στον νου που τις σκέφτηκε και τις αγάπησε για λίγο. Το θαύμα δεν δείχνει παρά μόνον ότι το παρελθόν έχει φύγει, και αυτό που έχει αληθινά φύγει δεν έχει αποτελέσματα.... Όλα τα αποτελέσματα της ενοχής δεν είναι πια εδώ. Διότι η ενοχή έχει τελειώσει.... Αυτό που εσύ θυμάσαι ποτέ δεν υπήρξε. Προήλθε από το αναίτιο που εσύ το μπερδεύεις με την αιτία. (T-28.I.1:6-8; 2:1-2; 9:1-2)

Και νωρίτερα στο κείμενο, διαβάζουμε, σχετικά με την χρήση του χρόνου από το εγώ:

Η κατασκευή του χρόνου για να πάρει την θέση του άχρονου οφείλεται στην απόφαση να μην είσαι αυτό που είσαι. Έτσι η αλήθεια έγινε παρελθόν, και το παρόν αφιερώθηκε στην ψευδαισθήση. Και το παρελθόν, επίσης, άλλαξε και παρεμβλήθηκε ανάμεσα σε αυτό που ήταν πάντα και στο τώρα. Το παρελθόν που θυμάσαι ποτέ δεν υπήρξε, και αντιπροσωπεύει μόνο την άρνηση αυτού που πάντα ήταν. (T-14.IX.1:7-10)

Είναι το θαύμα που φέρνει στην επίγνωσή μας ότι αυτό που πιστεύαμε ότι ήταν **κάτι** δεν ήταν πραγματικά **τίποτα**. Το παράρτημα στο εγχειρίδιο των δασκάλων, «Η Διευκρίνηση των Όρων» περιγράφει το εγώ με παρόμοιους όρους, με το θαύμα να είναι πάλι ο παράγοντας που μας θυμίζει την διαφορά ανάμεσα στην αλήθεια του Θεού και την ψευδαίσθηση του εγώ:

Τί είναι το εγώ; Το τίποτα αλλά σε μια μορφή που φαίνεται σαν να είναι κάτι.... Το αντίθετο του εγώ με κάθε τρόπο, - προέλευση, επίδραση και συνέπειες – το ονομάζουμε θαύμα. Και εδώ βρίσκουμε όλα όσα δεν είναι το εγώ σ' αυτόν τον κόσμο. Εδώ είναι το αντίθετο του εγώ και μόνον εδώ κοιτάζουμε αυτό που ήταν το εγώ, γιατί εδώ βλέπουμε όλα όσα φαινόταν να κάνει, και η αιτία και τα αποτελέσματά της πρέπει ακόμα να είναι ένα.

Εκεί που ήταν το σκοτάδι τώρα βλέπουμε το φως. Τί είναι το εγώ; Αυτό που ήταν το σκοτάδι. Πού είναι το εγώ; Όπου ήταν το σκοτάδι. Τί είναι τώρα και πού μπορεί να βρεθεί; Τίποτα και πουθενά. (C-2.2:1-2; 5:1-6:7)

Και, όπως ο κόσμος, έτσι και το σώμα – μη έχοντας πραγματική πηγή – δεν μπορούν να υπάρχουν πραγματικά.

Γιατί ο νους δημιουργεί όλα τα πράγματα που υπάρχουν και δεν μπορεί να τους δώσει ιδιότητες που δεν έχει, ούτε να αλλάξει τη δική του αιώνια και γεμάτη επίγνωση κατάσταση. Δεν μπορεί να φτιάξει το υλικό. Ό,τι φαίνεται να πεθαίνει δεν

είναι παρά μια ένδειξη ότι ο νους κοιμάται.

Όπως ακριβώς λέει η Βίβλος για τον Αδάμ (Γένεσις 2:21), αυτό το απόσπασμα λέει επίσης ότι πέσαμε σε ύπνο, και τότε ονειρευτήκαμε ένα άσχημο όνειρο, ένα όνειρο θανάτου. Επαναλαμβάνω, ο Θεός, όντας πνεύμα, μπορεί να δημιουργήσει μόνον όπως ο Εαυτός Του: ένα πλάσμα που είναι τέλειο, αμετάβλητο, άμορφο και αιώνιο. Ο υλικός κόσμος – ατελής, μεταβλητός και αποτελούμενος από θνητές μορφές – είναι ακριβώς το αντίθετο της τέλειας Ενότητας του Ουρανού, και επομένως δεν μπορεί να έχει προέλθει από τον Νου του Θεού.

Το αντίθετο της ζωής μπορεί να είναι μόνο μια άλλη μορφή ζωής. Έτσι, μπορεί να είναι συμφιλωμένο με ό,τι το δημιούργησε, επειδή δεν είναι στ' αλήθεια αντίθετο. Η μορφή του μπορεί να αλλάξει, μπορεί να φαίνεται ότι είναι αυτό που δεν είναι. Ο νους όμως είναι νους, ξύπνιος ή κοιμισμένος. Δεν είναι το αντίθετο του σε κανένα δημιούργημα, ούτε σε ό,τι φαίνεται να πλάθει όταν πιστεύει ότι κοιμάται.

Ο Θεός δημιουργεί μόνο αφυπνισμένο νου. Αυτός δεν κοιμάται και οι δημιουργίες Του δεν μπορούν να μοιραστούν ό,τι Εκείνος δεν τους δίνει, ούτε να φτιάξουν καταστάσεις που Αυτός δε μοιράζεται μαζί τους.

Επαναλαμβάνω, δεν έχει σημασία τί πιστεύουμε ότι είμαστε, αυτό δεν αλλάζει αυτό που πραγματικά είμαστε, επειδή η ζωή δεν έχει αντίθετο. Αυτό δηλώνεται ακριβώς στην αρχή του κειμένου: «Το αντίθετο της αγάπης είναι ο φόβος, αλλά αυτό που τα συμπεριλαμβάνει όλα δεν μπορεί να έχει αντίθετο.» (T-in.1:8). Ακόμα και όταν φαίνεται να βιώνουμε φόβο και θάνατο – το αντίθετο της αγάπης και της ζωής – αυτή η εμπειρία προέρχεται από μια συνειδητότητα δυαδικότητας που είναι η δομή του κόσμου της ψευδαίσθησης. Είναι έξω από τον Νου του Θεού, και ό,τι δεν προέρχεται από τον Θεό δεν μπορεί να είναι πραγματικό. Η πραγματικότητα τα περιλαμβάνει όλα και δεν υπάρχει «άλλο». Όλα είναι Ένα. Η ζωή μπορεί να δημιουργεί μόνον ζωή. Η αγάπη μπορεί μόνον να επεκτείνει τον εαυτό της. Έτσι, όλος ο κόσμος δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένα όνειρο στο οποίο δεν υπάρχει χώρος για την αλήθεια ή το πνεύμα, τα οποία παραμένουν άγρυπνα στην πραγματικότητα, πέραν εντελώς από τα πυρετώδη και παρανοϊκά όνειρα του εγώ.

Παρόλα αυτά, μέσα στην ψευδαίσθηση ενός διαχωρισμένου κόσμου, η Αγάπη του Θεού μπορεί να αντανάκλασθεί και αυτή η αντανάκλαση μπορεί να «συμφιλιωθεί» με τον Θεό επειδή «δεν είναι αντίθετη στην αλήθεια». Τα Μαθήματα Θαυμάτων περιέχουν άφθονα παραδείγματα τέτοιων αντανακλάσεων που τεχνικά είναι μέρος της ψευδαίσθησης, όμως όντας χωρίς εγώ, δεν περιέχουν τίποτα που να αντικρούει την πραγματικότητα. Έτσι, αντιπροσωπεύουν την διόρθωση του ορθού-νου για τον τρόπο σκέψης του λάθος-νου του εγώ, την καρδιά της αληθινής αντίληψης του Αγίου Πνεύματος και της όρασης του Χριστού. Αυτή είναι μια τόσο σημαντική άποψη στα Μαθήματα, που δικαιολογεί την παρέκκλισή μας να την συζητήσουμε πληρέστερα.

Η Αντανάκλαση του Ουρανού

Η αγιότητα ανήκει μόνον στον Θεό, επομένως δεν έχει θέση στο όνειρο της αμαρτίας, της ενοχής και του φόβου. Όμως, η αγιότητα μπορεί να **αντανάκλασθεί** εδώ, όπως φαίνεται από την χρήση του όρου **άγιος-α** στα Μαθήματα, σαν επίθετο σε σημαντικά ουσιαστικά όπως **στιγμή, σχέση και συνάντηση**.

Η αιωνιότητα είναι η μόνη πραγματικότητα, επειδή είναι ολοκληρωτικά πέραν του χρόνου. Και όμως η άγια στιγμή αντανάκλα αυτήν την χωρίς-εγώ κατάσταση του Ουρανού, όταν επιλέγουμε εκτός του εγωϊκού συστήματος σκέψης της αμαρτίας, της ενοχής και του φόβου, το οποίο στον κόσμο των μορφών μεταφράζεται χρονικά σε παρελθόν, παρόν και μέλλον –

αμαρτήσαμε στο **παρελθόν**, βιώνουμε **ενοχή** σε αυτό που θεωρούμε **παρόν**, και **φοβόμαστε** την τιμωρία που αναπόφευκτα θα φέρει **το μέλλον**, όπως μας λέει η ενοχή μας. Ο Θεός δεν γνωρίζει τίποτα για τον χρόνο και η Ύπαρξή Του είναι εκτός του χρονικού ονείρου. Όμως, η άγια στιγμή μπορεί να καθρεφτίσει αυτήν την κατάσταση της γνώσης του άχρονου:

*Ο Θεός σε γνωρίζει **τώρα**. Δεν θυμάται τίποτα, επειδή πάντα σε γνώριζε όπως ακριβώς σε γνωρίζει τώρα. Η άγια στιγμή **αντανακλά** την γνώση Του με το να φέρνει κάθε αντίληψη έξω από το παρελθόν, απομακρύνοντας έτσι το πλαίσιο αναφοράς που έχεις κατασκευάσει σύμφωνα με το οποίο να κρίνεις τους αδελφούς σου. (T-15.V.9:1-3)*

Μας έχουν πει ότι “καμία αγάπη σε αυτόν τον κόσμο δεν είναι χωρίς... αντίφαση» (T-4.III.4:6), όμως ο Ιησούς μας προτρέπει να εφαρμόσουμε την συγχώρεση, «την **αντανάκλαση** της Αγάπης του Θεού στην γη» (W-pl.60.1:5). Έτσι, η συγχώρεση δεν είναι η Αγάπη του Θεού, αλλά όταν καταργούνται όλα τα εμπόδια της ιδιαιτερότητας που μας κρατάνε διαχωρισμένους τον ένα από τον άλλον και από τον Δημιουργό μας, γίνεται (η συγχώρεση) το λαμπερό σύμβολο της αγάπης μέσα στα όνειρα του κόσμου των ψευδαισθήσεων και του μίσους:

*Η συγχώρεση είναι ένα σύμβολο, επίσης, αλλά σαν σύμβολο μόνο της Θέλησής Του δεν μπορεί να διαιρεθεί. Και έτσι η **ενότητα** που **αντανακλά** γίνεται η Θέλησή Του. Είναι το μόνο πράγμα που είναι ακόμα εν μέρει στον κόσμο, και όμως είναι η γέφυρα προς τον Ουρανό. (C-3.5)*

Για όσο, επομένως, πιστεύουμε στην πραγματικότητα του ονείρου μας της ατομικότητας, η αλήθεια της ενότητάς μας με τον Θεό θα ήταν πολύ απειλητική. Και έτσι, αυτή η αλήθεια χρειάζεται να καθρεφτισθεί σε μια μορφή που μπορούμε να δεχθούμε χωρίς φόβο:

*Αυτό που είναι αληθινό στην Δημιουργία του Θεού δεν μπορεί να εισέλθει εδώ μέχρις ότου **καθρεφτισθεί** σε κάποια μορφή που μπορεί να καταλάβει ο κόσμος. Η αλήθεια δεν μπορεί να έρθει εκεί όπου θα μπορούσε να γίνει αντιληπτή μόνο με φόβο. (W-pl.138.2:5-6)*

Η αίθουσα διδασκαλίας στην οποίαν η συγχώρεση μαθαίνεται είναι οι ιδιαίτερες σχέσεις μας. Και καθώς μαθαίνουμε τα μαθήματά μας αλλάζοντας δασκάλους από το εγώ στον Ιησού, η σχέση γίνεται άγια. Μια άγια σχέση, η οποία μπορεί να οριστεί σαν την συγχώρεση της ιδιαίτερης σχέσης του εγώ από το Άγιο Πνεύμα, **αντανακλά** αυτήν την ενότητα με το να μην βλέπουμε ότι ένα άλλο πρόσωπο έχει ξεχωριστά συμφέροντα από τα δικά μας (M-1.1:1-2), ένα σημαντικό θέμα των Μαθημάτων. Έτσι, η ένωσή μας με τον άλλον όταν μοιραζόμαστε ένα κοινό συμφέρον, αντανακλά την ένωση του Θεού με τον Χριστό. Αυτή είναι «η μόνη σχέση που έχει νόημα» (T-15.VIII.6:6), γιατί «η άγια σχέση **αντανακλά** την αληθινή σχέση που ο Υιός έχει με τον Πατέρα Του στην πραγματικότητα» (T-20.VI.10:1).

Το θαύμα, το οποίο δίνει στα Μαθήματα τον τίτλο τους, βλέπεται επίσης ως αντανάκλαση της αλήθειας, αν και, επαναλαμβάνω, δεν είναι η αλήθεια η ίδια:

*Το θαύμα **αντανακλά** τους νόμους της αιωνιότητας, όχι του χρόνου*

(T-1.I.19:3)

*Το θαύμα το ίδιο είναι μια **αντανάκλαση** αυτής της ένωσης της Θέλησης ανάμεσα στον Πατέρα και τον Υιό. (T-5.II.1.7)*

Η έννοια του «πραγματικού κόσμου» είναι πραγματικά σχήμα οξύμωρο, γιατί ο κόσμος θεωρείται σαφώς από τα Μαθήματα Θαυμάτων μη πραγματικός. Όμως, αυτή είναι μια σημαντική έννοια στα Μαθήματα καθώς αντιπροσωπεύει το τέλος του δρόμου της Εξιλέωσης. Ο Ιησούς εξηγεί την χρήση αυτού του όρου εδώ:

Αυτό είναι το τέλος του ταξιδιού. Έχουμε αναφερθεί σ' αυτό σαν τον πραγματικό κόσμο. Και όμως υπάρχει μια αντίφαση εδώ, με την έννοια ότι οι λέξεις υποδηλώνουν μια περιορισμένη πραγματικότητα, μια μερική αλήθεια, ένα τμήμα του σύμπαντος που έγινε αληθινό. Αυτό γίνεται γιατί η γνώση δεν επιτίθεται στην αντίληψη. Έρχονται μαζί και μόνον η μία συνεχίζει πέρα από την πύλη όπου βρίσκεται η Ενότητα. Η σωτηρία είναι ένα σύνορο όπου χώρος και χρόνος και επιλογή έχουν ακόμα νόημα, και όμως μπορούμε να δούμε ότι είναι προσωρινά, αβάσιμα, και κάθε επιλογή έχει ήδη γίνει (T-26.III.3).

Και έτσι, ακόμα και αν ο πραγματικός κόσμος είναι ψευδαίσθηση, που ανήκει στον κόσμο της αντίληψης, είναι παρόλα αυτά πέραν από όλες τις σκέψεις του εγώ και επομένως πέραν της απόφασης. Επίσης είναι μια αμιγώς εσωτερική κατάσταση, μια σκέψη στον νου που δεν έχει τίποτα εξωτερικό. Μιλώντας για την μετάβαση από τον υιό του ανθρώπου στον Υιό του Θεού, την μετατόπιση του επιλογέα από τον λάθος στον ορθό νου, ο Ιησούς γράφει στο Εγχειρίδιο των δασκάλων:

*Δεν είναι πραγματικά μια αλλαγή, είναι μια αλλαγή του νου. Τίποτα εξωτερικό δεν μεταβάλλεται, αλλά όλα όσα είναι εσωτερικά **αντανακλούν** τώρα μόνον την Αγάπη του Θεού. (M-12.2:2-3)*

Όπως εξηγεί ο Ιησούς κάπου αλλού, παραμένουμε στον πραγματικό κόσμο – «κατάσταση του Ουρανού σε πλήρη αντανάκλαση» (M-4.I-A.8:5) - μόνον για μια στιγμή, «και έπειτα ο Πατέρας σου θα σκύψει κάτω σε σένα και θα κάνει το τελευταίο βήμα για σένα, υψώνοντάς σε προς Εκείνον» (T-11.VIII.15:5). Αυτό το «τελευταίο βήμα» που τελειώνει το όνειρο, κάνοντας τον πραγματικό κόσμο να σβήσει μέσα στον Ουρανό – την αντανάκλαση μέσα σ' αυτό που αντανακλούσε – συλλαμβάνεται ποιητικά στην τελευταία παράγραφο του Μαθήματος 167:

*Μοιραζόμαστε μια ζωή επειδή έχουμε μια Πηγή, μια Πηγή από την οποία η τελειότητα έρχεται σε μας, παραμένοντας πάντα στους άγιους νόες τους οποίους Αυτός δημιούργησε τέλειους. Όπως ήμασταν, έτσι είμαστε τώρα και πάντα θα είμαστε. Ένας νους που κοιμάται πρέπει να ξυπνήσει, καθώς βλέπει την δική του τελειότητα να καθρεφτίζει τον Άρχοντα της ζωής τόσο τέλεια, που χάνεται μέσα σ' αυτό που αντανακλάται εκεί. **Και τώρα δεν είναι πια μια αντανάκλαση. Γίνεται αυτό που αντανακλάται, και το φως που κάνει την αντανάκλαση δυνατή.** Δεν χρειάζεται τώρα η όραση. Γιατί ένας αφυπνισμένος νους γνωρίζει την Πηγή του, τον Εαυτό του, την Αγιότητά του. (W-pl.167.12)*

Στο επόμενο απόσπασμα, ο Ιησούς ξεκαθαρίζει πλήρως την διαφορά ανάμεσα στην αντανάκλαση της αλήθειας και στην ίδια την αλήθεια, στην περίπτωση που κάποιος έχει κατακτήσει τον πραγματικό κόσμο:

*Αυτοί που έχουν μάθει να προσφέρουν μόνον θεραπεία, εξαιτίας της αντανάκλασης της αγιότητας μέσα τους, είναι επιτέλους έτοιμοι για τον Ουρανό. **Εκεί, η αγιότητα δεν είναι μια αντανάκλαση, αλλά μάλλον η πραγματική κατάσταση αυτού που απλά αντανακλάτο σε αυτούς εδώ.** Ο Θεός δεν είναι εικόνα, και οι δημιουργίες Του, ως μέρος Του, Τον κρατούν μέσα τους στ' αλήθεια. Δεν αντανακλούν απλά την αλήθεια, γιατί **είναι** η αλήθεια. (T-14.IX.8:4-7)*

Σ' αυτά τα Μαθήματα, επομένως, ο Ιησούς μας ζητά να επιλέγουμε άγιες στιγμές, στις οποίες ασκούμεθα στην συγχώρεση – την αντανάκλαση του Ουρανού – ώστε να μπορέσουμε να γίνουμε οι ίδιες αντανακλάσεις της αλήθειας και της αγιότητας που είναι αυτός. Έτσι χρησιμεύουμε στο να υπενθυμίζουμε σε όλους αυτούς που ακόμα κοιμούνται μέσα στο όνειρο του κόσμου και που ξέχασαν αυτό που εμείς έχουμε τώρα θυμηθεί:

*Σ' αυτόν τον κόσμο μπορείς να γίνεις ένας άσπιλος καθρέφτης, στον οποίον η Αγιότητα του Δημιουργού Σου λάμπει από σένα προς όλους γύρω σου. Μπορείς να **καθρεφτίσεις** τον Ουρανό εδώ. (T-14.IX.5:1-2)*

Το επόμενο απόσπασμα συνοψίζει όμορφα αυτήν την σημαντική διδασκαλία:

*Οι **αντανακλάσεις** που δέχεσαι στον καθρέφτη του νου σου μέσα στον χρόνο, είτε φέρνουν την αιωνιότητα πιο κοντά είτε την απομακρύνουν. Αλλά η ίδια η αιωνιότητα είναι πέραν όλου του χρόνου. Άπλωσε το χέρι σου έξω από τον χρόνο και άγγιξε την, με την βοήθεια της **αντανάκλασής** της μέσα σου. Και θα στραφείς από τον χρόνο στην αγιότητα, τόσο σίγουρα όσο η **αντανάκλαση** της αγιότητας καλεί τους πάντες να αφήσουν στην άκρη όλη την ενοχή. **Καθρέφτισε** την ειρήνη του Ουρανού εδώ, και φέρε αυτόν τον κόσμο στον Ουρανό. Γιατί η **αντανάκλαση** της αλήθειας έλκει τους πάντες στην αλήθεια, και καθώς εισέρχονται σ' αυτήν αφήνουν πίσω όλες τις **αντανακλάσεις**.*

*Στον Ουρανό η πραγματικότητα μοιράζεται, δεν **αντανακλάται**. Με το μοίρασμα της **αντανάκλασής** της εδώ, η αλήθεια της γίνεται η μόνη αντίληψη που δέχεται ο Υιός του Θεού, Και έτσι, η ανάμνηση του Πατέρα Του ανατέλλει σ' αυτόν και δεν μπορεί πια να ικανοποιηθεί με τίποτα άλλο παρά μόνο με την δική του πραγματικότητα. (T-14.X.1:2-2:3)*

Και έτσι, πριν αφυπνιστούμε από το τρομακτικό όνειρο του εγώ του θανάτου στην αιώνια ζωή, αντανακλούμε πρώτα την ενότητα της Αγάπης του Θεού μέσω των ευτυχισμένων ονείρων του Αγίου Πνεύματος, τις απαλές μεταβάσεις από τις ψευδαισθήσεις της ατομικότητας στην αλήθεια της ενότητας:

Τίποτα πιο τρομακτικό από ένα μάταιο όνειρο δεν έχει τρομοκρατήσει τον Υιό του Θεού, και αυτό τον έκανε να σκεφθεί ότι έχει χάσει την αθωότητά του, έχει αρνηθεί τον Πατέρα του και έχει κηρύξει πόλεμο στον εαυτό του. Τόσο τρομακτικό είναι το όνειρο, τόσο φαίνεται πραγματικό που δεν θα μπορούσε να ξυπνήσει στην πραγματικότητα χωρίς τον ιδρώτα του φόβου και μια κραυγή θανάσιμου τρόμου, παρά μόνον εάν προηγείτο της

*αφύπνισής του κάποιο πιο απαλό όνειρο που να επέτρεπε στον πιο ήρεμο
νου του να καλωσορίσει, όχι να φοβηθεί, την Φωνή που καλεί με αγάπη να
τον ξυπνήσει· ένα πιο ήπιο όνειρο, στο οποίο ο πόνος του έχει θεραπευθεί
και όπου ο αδελφός του ήταν φίλος του. Ο Θεός θέλησε να ξυπνήσει γλυκά
και χαρούμενα και του έδωσε τα μέσα να ξυπνήσει χωρίς φόβο.
(Τ-27.VII.13:3-5)*

Μπορούμε να επιστρέψουμε τώρα στην συζήτησή μας για το «Υπάρχει μια ζωή και την μοιράζομαι με τον Θεό».

Η σκέψη του θανάτου δεν είναι το αντίθετο των σκέψεων της ζωής. Για πάντα απρόσβλητες από αντίθετα οποιουδήποτε είδους, οι Σκέψεις του Θεού παραμένουν για πάντα αμετάβλητες, με την δύναμη να επεκτείνονται για πάντα, αναλλοίωτα, κι ωστόσο μέσα στον εαυτό τους, επειδή βρίσκονται παντού.

Αυτό το απόσπασμα αντανakλά την έννοια της επέκτασης στον Ουρανό. Ο Θεός επεκτείνει τον Εαυτό Του σε Δημιουργία, έχοντας ως Αποτέλεσμα τον Χριστό. Και έπειτα ο Χριστός παρόμοια επεκτείνει τον Εαυτό του σε Δημιουργία, έχοντας ως αποτελέσματα αυτά που τα Μαθήματα Θαυμάτων αναφέρουν ως δημιουργίες. Όμως όλα του Χριστού και οι δημιουργίες Του, με ένα τρόπο ακατανόητο για ένα μυαλό προγραμματισμένο να σκέφτεται με τους όρους του χρόνου και του χώρου, παραμένουν πλήρως ενωμένα μέσα στον έναν Νου. Είναι σημαντικό επιπλέον, να αναγνωριστεί ότι αυτή η διαδικασία της επέκτασης ή της δημιουργίας που συμβαίνει στην μη-δυσαικτικότητα δεν έχει καθόλου αναφορά σε οτιδήποτε συμβαίνει σε αυτόν τον δυαδικό κόσμο που είναι το αντίθετο της ενότητας.

Στην όμορφη ενότητα του Κεφαλαίου 30 «Πέρα από όλα τα Είδωλα», ο Ιησούς απεικονίζει ποιητικά τις Σκέψεις του Θεού – την αληθινή μας ταυτότητα σαν Χριστός – σαν αστέρια που λάμπουν αμετάβλητα στον Ουρανό της Αγάπης του Θεού:

Η Σκέψη που ο Θεός κρατά για σένα παραμένει τέλεια αναλλοίωτη από την δική σου λήθη. Θα είναι πάντα ακριβώς όπως ήταν πριν από τον χρόνο που εσύ ξέχασες, και θα είναι ακριβώς η ίδια όταν θυμηθείς. Και είναι η ίδια κατά το διάστημα της λήθης σου.

Οι Σκέψεις του Θεού είναι πέρα από κάθε αλλαγή και λάμπουν για πάντα. Δεν περιμένουν γέννηση. Περιμένουν υποδοχή και ενθύμηση. Η Σκέψη που ο Θεός κρατά για σένα είναι όπως ένα αστέρι, αμετάβλητο σε έναν αιώνιο Ουρανό. Τόσο ψηλά στον Ουρανό είναι τοποθετημένο ώστε αυτοί που είναι έξω από τον Ουρανό δεν ξέρουν ότι είναι εκεί. Όμως ακίνητο και λευκό και ωραίο θα λάμπει στην αιωνιότητα. Δεν υπήρχε χρόνος που δεν ήταν εκεί· ούτε στιγμή που το φως του έγινε πιο θαμπό ή λιγότερο τέλειο υπήρξε ποτέ.

Πέρα από όλα τα είδωλα είναι η Σκέψη που ο Θεός κρατά για σένα. Εντελώς ανεπηρέαστη από την ταραχή και τον τρόμο του κόσμου, τα όνειρα της γέννησης και του θανάτου που ονειρευόμαστε εδώ, τις μυριάδες μορφές που ο φόβος μπορεί να πάρει· εντελώς ατάραχη η Σκέψη που ο Θεός κρατά για σένα παραμένει ακριβώς όπως ήταν πάντα. Περιβαλλόμενη από μια ησυχία τόσο απόλυτη που κανένας ήχος μάχης δεν πλησιάζει καν από μακριά, αναπαύεται σε βεβαιότητα και σε τέλεια ειρήνη. Εδώ η μοναδική σου πραγματικότητα φυλάσσεται ασφαλής, χωρίς καμιά απολύτως επίγνωση του κόσμου που λατρεύει είδωλα, και δεν γνωρίζει τον Θεό. Σε τέλεια βεβαιότητα για την αμεταβλητότητά της και την ανάπαυσή της στο αιώνιο σπίτι της, η Σκέψη

*που ο Θεός κρατά για σένα δεν έχει αφήσει ποτέ τον Νου του Δημιουργού της
Τον Οποίον γνωρίζει, όπως και ο Δημιουργός της γνωρίζει ότι αυτή είναι εκεί.
(T-30.III.7:6-8;7;10)*

Υπάρχει μια επαναλαμβανόμενη φράση στην ενότητα «Η Πραγματική εναλλακτική» που λέει για τον Θεό: «Δεν έχει αφήσει τις Σκέψεις Του». Είναι η ίδια ιδέα που εκφράζεται στο παραπάνω απόσπασμα: Ο Υιός του Θεού έχει πιστέψει κάπως, μέσα στην κατάσταση του ύπνου του, ότι έχει αφήσει την Πηγή του. Και έπειτα προβάλλει έξω αυτήν την σκέψη και πιστεύει ότι ο Θεός τον έχει εγκαταλείψει. Στην πραγματικότητα Αυτός δεν έχει αφήσει ποτέ τις Σκέψεις Του επειδή οι Σκέψεις Του δεν Τον έχουν αφήσει ποτέ: Η Ιδέα και η Πηγή παραμένουν για πάντα ενωμένες:

*Δεν έχει αφήσει ποτέ τις Σκέψεις Του! Δεν θα μπορούσε να φύγει από αυτές
ούτε και αυτές θα μπορούσαν να Τον κρατήσουν έξω. Σε ενότητα με Αυτόν
παραμένουν, και στην Ενότητά τους και οι Δύο διατηρούνται πλήρεις.
(T-31.IV.10:1-3)*

Ό,τι φαίνεται να είναι το αντίθετο της ζωής είναι απλώς ύπνος. Όταν ο νους διαλέγει να είναι αυτό που δεν είναι και να θεωρεί ως δεδομένη μια ξένη δύναμη που δεν έχει, μια ξένη κατάσταση στην οποία δεν μπορεί να εισέρχεται, ή μια αναληθή συνθήκη που δεν είναι μέσα στην Πηγή του, απλώς φαίνεται ότι πηγαίνει να κοιμηθεί για λίγο. Ονειρεύεται το χρόνο· ένα διάστημα κατά το οποίο ό,τι φαίνεται να συμβαίνει δεν έχει ποτέ συμβεί, οι αλλαγές που έχουν διεργαστεί είναι άνευ ουσίας και όλα τα γεγονότα δεν είναι πουθενά. Όταν ξυπνήσει ο νους, απλώς και μόνο συνεχίζει να είναι όπως ήταν πάντοτε.

Η Έλεν είχε κάποτε μια εικόνα της αιωνιότητας σαν μια συμπαγή γραμμή, και σε αυτήν την συμπαγή γραμμή υπήρχε ένα μικροσκοπικό, ελάχιστο, πολύ μικρό βύθισμα που αντιπροσώπευε ολόκληρο τον υλικό κόσμο του χρόνου. Και η συμπαγής γραμμή προχωρώντας από την μία πλευρά στην άλλη – τον Ουρανό – ποτέ δεν γνώρισε καν ότι το βύθισμα υπήρξε, επειδή στην πραγματικότητα δεν υπήρξε.

Μια αναλογία σε αυτήν την εικόνα θα ήταν ο υπέροχος τίτλος που έδωσε ο Joel Goldsmith σε ένα από τα βιβλία του, «Μια παρένθεση στην Αιωνιότητα». Αυτό το βύθισμα ή η παρένθεση είναι όλο που αυτός ο κόσμος είναι. Όσο πραγματικές και αν φαίνονται να είναι οι εμπειρίες μας εδώ, δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένα κακό όνειρο που τέλειωσε την στιγμή που συνέβη. Και στην πραγματικότητα «δεν συνέβη καθόλου ποτέ» (M-2.2:8). Και έτσι, η δεύτερη πρόταση στο παραπάνω απόσπασμα περιγράφει την πίστη μας ότι πραγματικά γεννηθήκαμε σαν σώμα σε έναν κόσμο που υπήρχε πριν από μας, και θα συνεχίσει να υπάρχει μετά τον φυσικό μας θάνατο. Αυτή η «ξένη κατάσταση» και η «αναληθή συνθήκη» δεν παραμένουν παρά μόνον ως όψεις του ονείρου, χωρίς – επαναλαμβάνω – κανένα αποτέλεσμα πάνω στην πραγματικότητα, η οποία «συνεχίζει να είναι όπως ήταν πάντοτε».

Το υπόλοιπο αυτού του μαθήματος μπορούμε να το παραλείψουμε. Οι τρεις τελευταίες παράγραφοι είναι ωραίες, αλλά η συζήτησή τους θα μας απομακρύνει από τα θέματα αυτού του βιβλίου, εκτός από την τελευταία παράγραφο την οποία ήδη αναφέραμε.

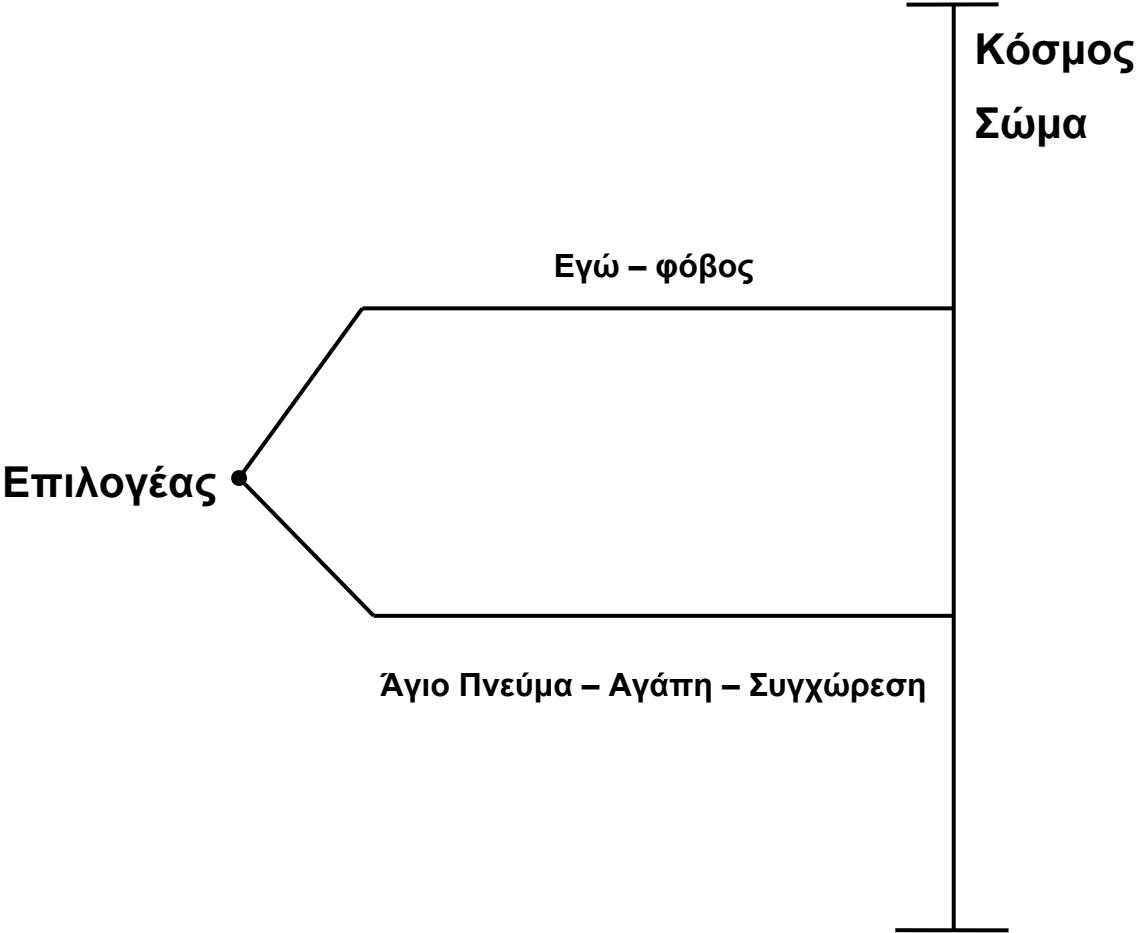
Η Έλξη Του Θανάτου (κλείσιμο)

Ας επιστρέψουμε στο τρίτο εμπόδιο τώρα, όπου το αφήσαμε στο τέλος της δεύτερης παραγράφου. Θα διαβάσω αυτές τις φράσεις ξανά.

Γνωρίζουμε τώρα ότι μια ιδέα δεν φεύγει από την πηγή της. Και ο θάνατος είναι το αποτέλεσμα της σκέψης που ονομάζουμε εγώ, τόσο σίγουρα όσο η ζωή είναι το αποτέλεσμα της Σκέψης του Θεού.

Το εγώ είναι αφοσιωμένο στον θάνατο, και όπως έχουμε δει τόσο πολλές φορές πριν, ο σκοπός του εγώ είναι να μας κρατήσει μακριά από αυτό που είναι το πραγματικό πρόβλημα: ο φόβος του ότι ο επιλογέας μας θα αλλάξει τον νου του και θα επιλέξει την σκέψη Του Αγίου Πνεύματος για την ζωή αντί για τον θάνατο. Ο Ιησούς μας ζητάει να αναρωτηθούμε για όλα τα αισθήματα, συναισθήματα και πεποιθήσεις που έχουμε, και να συνειδητοποιήσουμε ότι όλα προέρχονται από την ίδια πηγή: την απόφαση να βλέπουμε τους εαυτούς μας ως άτομα και επομένως ως σώματα, που σημαίνει μια απόφαση να βλέπουμε για τους εαυτούς μας ότι μας αξίζει ο θάνατος. Επειδή **οι ιδέες δεν φεύγουν από την πηγή τους**, δεν είναι δυνατόν να πιστεύουμε στην ιδιαιτερότητα και ατομικότητά μας χωρίς επίσης να πιστεύουμε στην πραγματικότητα του θανάτου. Από την άλλη πλευρά, όταν μετατοπίσουμε την ταύτισή μας στην ανάμνηση του Αγίου Πνεύματος για το Ποιοι αληθινά είμαστε, αλλάζουμε επίσης από την πίστη μας ότι η ενοχή απαιτεί τον θάνατο σαν τιμωρία, στην αναγνώριση ότι η αθωότητά μας σημαίνει αναπόφευκτα αιώνια ζωή στον Θεό.

Σχεδιάγραμμα Α

Σχεδιάγραμμα Β

